

जिनवंसदीपं

॥नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स ॥

१. महादयो यो हृदयो दयो दयो
हिताय दुक्खानुभवे भवे भवे,
अकासि सम्बोधिपदं पदं पदं
तमाभिवन्दामि जिनं जिनं जिनं । (यमकबन्धनं)
२. पहाय यत्था भिरतिं रतिं रतिं
रमन्ति धम्मेव मुनी मुनी मुनी,
विमुत्तिदं सब्भवा भवा भवा
तमाभिवन्दे महितं हितं हितं । (यमकबन्धनं)
३. निपीतसद्धम्मरसा रसा रसा
सुपुञ्जखेत्तो रसतं सतं सतं,
गता विधूता विनयेन येन ये
तमाभिवन्दे सिगणङ्गणं । (यमकबन्धनं)
४. जिना नतम्भोरुहं हंसराजिनी
जिनोरसानं मुखपञ्जरा लि नी,
सदत्थसारं सरसं विसूद नी
उपेतु मे मानसमेव वाणि नी ।
५. कम्मावसेसा विचितो पजात्या
गन्था हिंसङ्खारविबन्धका मे,
पणाम पुञ्जातिसयेन नेन
मा पाकदाना वसरा भवन्तु ।
६. सुवण्णवण्णस्स जिनस्स वण्णं
वण्णेय्य कप्पम्मि कजितो सुवण्णो,
कप्पस्सि वोसान मनत्तताय
न पापुणे बुद्धगुणान मन्तं ।
७. निद्धन्त चामीकर चारु रूपं
सरस्सती भूसण भासनंच,
अनञ्ज साधारण जाणमस्स

अवाविया'चिन्तिय मपक्पमेय्यं ।

८. कुहिं असाधारण रूप लीला
कुहिं असाधारण वाणि लीला,
कुहिं असाधारणजाण लीला
कुहिं नु मे मन्दमतिस्स लीला ।
९. विभाविमानी परवम्हिनो ये
इस्सा'भिमानेन विभज्जमाना,
गवेसयन्ती'ध परस्स रब्धं
तेसं पसंसागरहाहि किम्मे ।
१०. पसत्थ सत्थागम पारदस्सी
ये साधवो साधु गुणप्पसन्ता,
गन्थस्स निम्माणपरिस्समं नो
जानन्ति तेयेव इधप्पमाणा ।
११. आदिच्चवंसप्पभवस्स तस्स
जिनस्स सत्थागमकोविदेहि,
वुत्तोपि पुब्बाचरियेहि येसु
गन्थेसु सङ्खेपवसेन वंसो ।
१२. न तेहि सक्का सुगतस्स वंसं
किञ्चापि विज्जातु मसेसयित्वा,
सम्पुण्णवंसस्स विभावनाय
तस्मा समुस्साहित मानसेन ।
१३. अभिप्पसन्नो रतनत्तयम्हि
पसत्थवंसप्पभवो पभुनं,
विभुसणो विस्सुतकित्तिघोसो
यो भाति लङ्काय मुळारभाग्यो ।
१४. अमन्दचागा'भिरतस्स
पुनन्दु नामस्स दयाधनस्स,
बुद्धे पसादातिसयस्स तस्स
अज्झेसनञ्चापि पटिग्गहेत्वा ।

१५. नस्साय पुब्बाचरियो'पदेसं
सोतून मत्थाय मया हिताय,
निरुत्तिया मागधिकाय सम्मा
विधीयते'दं जिनवंसदीपं ।
१६. सद्धासिनेहानुगताय पञ्जा-
दसाय सोतूहि मनोविमाने,
पदीपितो'यं जिनवंसदीप-
दीपोहरेपापतमप्पबन्धं ।
१७. पुरङ्गपुण्णा सिरिजम्बुदीपे
सम्पत्तिभारेन दिवा'वतिण्णा,
या देवराजस्स'मरावती'वा-
मरावतीनाम पुरी पुरे'सी ।
१८. विज्जाधरानञ्च विहङ्गमानं
विबन्ध वेहासगतिं बहास,
यस्मिं पुरस्मिं जितवेरि चक्कं
पाकारचक्कं विय चक्कवाळं ।
१९. सञ्चुम्बितम्होज रजो पबन्ध-
सुपिञ्जरापा परिखाहिरामा,
पुरित्थि पाकार नितम्बभागे
समुब्बही कञ्चन मेखला'भं ।
२०. रत्तिन्दिवा रत्तमणि'न्दनील-
मणिप्पभारज्जित राजधानि,
बबन्ध या'मन्दसुरिन्दचाप-
समुज्जलाकासतलब्बिलासं ।
२१. यहिंवधूनं वदनम्बुजेहि
कतावमानं हरिणङ्कबिम्बं,
पभाहि नीलोपलतोरणातं
सोकाभीभूतंच विवण्णमाप ।
२२. सरोरुह'न्ती मणिमन्दिराभा-
सञ्चुम्बितं पुण्णससङ्कबिम्बं ।

सङ्काय रामाजनताभिरामा
करे पसारेसि पुरम्हि यस्मिं ।

२३. यत्थङ्गनानं पटिबिम्बितानि
आदासभित्तीसु मुखम्बुजानि,
आसुं विघाताय मधुब्बतानं
विलोचनालीन मनुग्गहाय ।

२४. सम्मत्त मातङ्ग धराधरेहि
यस्मिं अभिस्सन्द मदस्सवन्ति,
तुरङ्ग रङ्गेही तरङ्ग माला
समाकुलेवासि विधूत धूली ।

२५. निक्खित्तवीणा मणिनुपुरानं
विलासिनीनं मुदुपाणि पादे,
मत्तालिमाला कलनादिनी किं
नालङ्करुं यत्थ कतावकासा ।

२६. धवत्थिनीनं कुचसारसेहि
नेत्तालिभारा नननीरजेहि,
या हासवीचीहि पुरी रजन्या
रराज समफुल्लसरोजिनीव ।

२७. चन्दप्पभा चुम्बित चन्दकन्त
पासाणधारा मणिचन्दिकासू,
चन्दाननानं यहि मङ्गनाहं
परिस्समस्सोपसमायहेसुं ।

२८. यस्मिं पूरे उद्धमधो विनद्ध-
जुतिप्पबन्धो मणिमन्दिरानं,
समुब्बही गेरुक पङ्क दिद्ध-
वितान पच्चत्थरणब्बिलासं

२९. सुवण्ण मुत्ता मणि वंसवण्णा-
पवाळ रूपी वजिरेहिज्चापि,
या सत्तधज्जेहि धनेहि फीता
अहू पुरि धज्जवतीव नारी । (सिलेसबन्धनं)

३०. पसारिता'नेकदिसामुखेसु
विचित्तवत्था'भरणादिपूरा,
यत्था'पणा निज्जितकप्परुक्खा
करिंसु लोकाभिमत्तत्थसिद्धिं ।
३१. परागरत्ता मधुपातिमत्ता
सम्हिन्नवेला घननीलवाला,
हंसासया पञ्चसराभिरामा
यस्मिं तळाका विय कामभोगी । (सिलेसबन्धनं)
३२. पुरन्तरस्मिं रतनघिकानं
रंसिप्पबन्धेहि हतन्धकारे,
कुन्दारविन्दब्भुदयेनयस्मिं
रत्तिन्दिवाभेद मवेदि लोको ।
३३. मातङ्गजीमूतघटाय घण्टा-
टङ्कारगम्भीररवाय यस्मिं,
पलम्भीता मत्तसिखण्डिमाला
अका विकालेपि अखण्डकीळं ।
३४. पुरम्हि यस्मिं चरणम्बुजेहि
वधूजतो बन्धितनूपुरेहि,
विकास कोकासन सीस बद्ध
मत्तालि सेस'म्बुजिनी अजेसि ।
३५. रसातलं नागफणावनद्धं
नभोतलं विज्जुलतावनद्धं,
या छादिता रूपियजातरूप-
धजावलीहा'जिनि राजधानी ।
३६. नानत्थसारं मितधातुवण्णं
छन्दारहं पाणगणा'भिरामं,
कविप्पसत्थं सरसं सिलेसा-
लङ्कारपज्जं'व पुरं यमासि । (सिलेसबन्धनं)
३७. पुरम्हि तस्मिं करुणानिधानो
बुद्धङ्कुरो ब्राह्मणसारवंसे,

असङ्खकप्पान मितो चतुन्नं
लक्खादिकानं उदपादि पुब्बे ।

३८. भोवादिवंसे'कदिवाकरस्स
पुञ्जानुभावो'दयमङ्गलेहि,
जातस्स खो सम्पति जम्बुदीपो
विलुम्पयी मङ्गलवासलीलं ।

३९. जातक्खणे तस्स सरीरजेन
गन्धेन वण्णेन सके निकेते,
हतप्पभा चन्दनतेलदीपा
सण्ठानमत्तेहि विजानियासुं ।

४०. विमुत्तदोसाहि सुखेधिताहि
धातीहि कुम्भोरुपयोधराहि,
भतो कुमारो सुकुमारकायो
खेपेसि सो कानिचि वासरानि ।

४१. महामहेचा'थ पवत्तमाने
सवेद वेदङ्का विदू विदूहि,
कारापयुं ते पितरो'रसस्स
नामं सुमेधो'ति पदत्थसारं ।

४२. उळारभाग्येन समं कुमारे
संवद्धमाने जननी न तित्तिं,
पायासि नीलामकललोचनालिं
मुखम्बुजं तस्स'भिचुम्बमाना ।

४३. सुखेधित'ङ्गावयवो कुमारो
विमानभुम्या मणिनिम्मिताय,
परोदि मातापितरो'भियाचं
बिम्बं कनिजं जानुयुगेन गच्छं ।

४४. सुवण्णबिम्बो'पमचारुरूपो
समाचरं धातिभुजा'वलम्बं,
विज्जासपाद'ङ्गुलिमज्जरीहि
सलीलमावासमलङ्करित्थ ।

४५. निजेन तेजेन च जिवलोकं
यसेन'पुब्बाचरिमं फुसन्तो,
तिरोकरित्वा रविचन्दसोभं
संवट्ठि धीरो उभतो सुजतो ।
४६. सो सत्तमा याव पितामहस्स
युगा सगम्भासयसुद्धिको'सि,
निहीनजच्चो'ति न जातिवादा
खित्तो'पकुट्टो भवि विप्पसेट्ठो ।
४७. वेदन्तयं सो सनिघण्टु सत्थं
सकेटुभं साक्खरभेद सत्थं,
साधब्बतब्बेदि'तिहास सत्थं
अवेदि वेदङ्गयुतं प सत्थं ।
४८. अज्झायको मन्तधरो पवीणो
कलासु लोकायतलक्खणेसु,
पपूरकारि पदको कवीनं
तेता'सि वेय्याकरणो गणिसो ।
४९. कन्दप्पदप्पा'नलधुमराजि-
लीलावलम्बि निजमस्सुराजि,
न केवलं कोमलगण्डभागं
मनम्पि थीनं मलिनीकरित्थ ।
५०. तन्देभवणायतन'ण्णवम्हि
नरूपतण्हातरणि नरानं,
पायासि चक्खायतनप्पियाहि
तीरन्तरं चित्तनियामकट्ठा ।
५१. द्विजो सुमेधो सुविसुद्धमेधो
मातापितुन्नं निधनावसाने,
पुज्जानुभावप्पभवं अगार-
मज्झावसं कामसुखं'नुभुज्जी ।
५२. निसज्ज पासादतले'कदा सो
पल्लङ्कमाधाय रहोगतोव,

पुनर्भवुप्पत्तिं सरीरभेदो
दुक्खोति चिन्तेसि सभावचिन्ती ।

५३. जातो संहं जातिजरारुजादि-
धम्मोमिह तस्मा भवदुक्खसुज्जं,
निच्चं अजातिं अजरं अरोगं
गवेसितुं वट्टति निब्बुतिंति ।

५४. यथापिदुक्खे सति चत्थिसातं
तदज्जमुण्हे सति सीतमत्थि,
भवमिह सन्ते विभवोपि एवं
निब्बाणमत्थी तिविधगिसन्ते ।

५५. सावज्जधम्मे इहविज्जमाने
संविज्जते भो निरवज्जधम्मो,
अजातिं होति सति जातियाति
एवं विचिन्तेसि सदत्थविन्ती ।

५६. दिस्वा यथा गुथगतो तळाकं
न तस्स दोसो न तमोतरेय्य,
किलेसधोवे अमतमिह सन्ते
तथा न सेवेथ न तस्स दोसो ।

५७. पापारिरुद्धो सति खेममग्गे
न तस्स दोसो न सुखं वजेय्य,
पापारिरुद्धो सति खेममग्गे
तथा न गच्छेय्य न तस्स दोसो । (यमकबन्धनं)

५८. यथापि वेज्जे सति घोररोगी
न तस्स दोसो त लभे तिकिच्छं,
रागादिरोगी सति बुद्धवेज्जे
धम्मोसधं नेच्छति कस्स दोसो ।

५९. यो कण्ठबद्धं कुणपं पहाय
यथासुखं गच्छति सेरिचारी,
तथेविमं कुच्छित पूतिकायं
यंनू न गच्छेय्यमहं जहित्वा ।

६०. उच्चारठानमिह जनां नपेक्खा
कत्वा करीसानि कयथा वजन्ति,
तथा सरीरं कुणपेहि पूरं
यंनून गच्छेय्यमहं जहित्वा ।
६१. नावं यथा जज्जरमापगाहिं
वजेय्य नेता अतपेक्खकोव,
तथा नवद्वारसवं सरीरं
यंनून गच्छेय्यमहं जहित्वा ।
६२. चोरेहि गच्छं अवहारभीत्या
खेमं सुमेधो पुरमोतरेय्य,
तथा सरीरं कुसलावहारं
यंनून गच्छेय्यमहं जहित्वा ।
६३. नेक्खम्म सङ्कप्प परोपमाहि
अनुस्सरित्वेवमुळारवीरो,
हतोरपारे तिभवे असारे
विहासि उक्कण्ठितमानसो सो ।
६४. सुवण्ण मुत्ता मणि रूपियादि-
धनेहि धज्जेहि च पूरितानि,
अवापुरित्वानथ कोसकोट्टा-
गारानि तं दस्सयि रासिवट्ठो ।
६५. पितामहानं पकपितामहानं
मातापितुन्नं विभवा पनेत्थ,
अनप्पकाथावरजङ्गमाते
संदिस्सरे धीर सुमेधविप्प ।
६६. सो सत्तमा याव पवेणिवट्टा
विभावयित्वा विभवस्सरसिं,
धनागमस्सापि धनब्बयस्स
पमाणमाचीक्खिपमाणदस्सिं ।
६७. कुटुम्बमेतं पटिपज्जमानो
कामेसु देवोविय इन्द्रियानि,

इच्छानुरूपं परिचारयस्सु
इच्चेव मारोचयि रासिवद्धो ।

६८. अमुं महन्तं धनधज्जरासिं
समाविनित्वे'क कहापणम्पि,
ना'दाय मातापितरोप्य'हो तो
गता यथाकम्म मितो परत्थ ।
६९. तब्बत्थुसारग्गहणातिसूरो
वोस्सग्गसन्तो अथ सत्तसारो,
रज्जो समारोचयि एतमत्थं
भेरिं चरापेसि सके पुरम्हि ।
७०. सन्तप्पयि भेरिविरावगन्ध-
माघाय सम्पत्तजाता'लिजातं,
भोवादि नानारतनादिभोग-
मधूहि सत्ताह'मनाथनाथो ।
७१. तदग्ग यज्जालय वारिवाह-
धारानिपातद्धनवुद्धिहेतु,
महा जनस्सा'धिकवत्थुतण्हा-
तटानि भिन्नानि मनोदहेसु ।
७२. सुखेधितो कामसुखं पहाय
घरा'भीनिक्खम्म ततो सुमेधो,
अज्झोगहेत्वा हिमवन्त'माप
धम्मसेको धम्मकपकब्बत'न्तं ।
७३. वितक्कमज्जाय'थ देवरज्जा
व्यापारितो मापयि विस्सकम्मो,
तहिं विवेकक्खमक मस्समज्ज
मनोरमं चङ्कमभुमिभागं ।
७४. तमस्समं पब्बजितेहि सुज्जं
उपेच्च सोज्जारमवापुरित्वा,
जत्वा तदन्तोलिखित'क्खरानि
खारिंपरिक्खारभरंअवेक्खि ।

७५. निवत्थवत्थंनववदोसुपेतं
विवज्जियावज्जियवज्जदस्सि,
धारेसितंबारसधानिसंस-
मनोजपुप्फत्थरवाकचीरं ।
७६. पुन्नागपुप्फत्थरकाभिरामं
अंसे विधायाजिनचम्मखण्डं,
कत्वा जटामण्डल मित्तमङ्गे
तिवङ्क मादायथ खारिकाजं ।
७७. भुजङ्गभोगो'रुभुजेन धीरो
आदाय चालम्बनदण्डकोटिं,
समग्गही तापसवेसमेवं
विरत्तचित्तोक विभवेव भवे'पि ।
७८. सो चङ्कमी चङ्कममोतरित्वा
सिलातलस्मिञ्च दिवा निसज्जि,
सायं पविट्ठो वसि पण्णसालं
निपज्जि कटुत्थरसेसमञ्चे ।
७९. पचचूसकालमिह पबुज्झितो सो
आवज्जयित्वा'गमनप्पवत्तिं,
विवेककामस्स ममे'त्थ वासो
कामं घरावाससमो सिया'ति ।
८०. अदुज्झि पण्णच्छदनं कपोत-
पादारुणं बेलुवपक्कवण्णा,
भूमीपि भित्ती रजतावदाता
मञ्चो'पि चित्तत्थरवारुरूपो ।
८१. सुभाक मनापा मम पक्कणसाला
सादीनवा दुप्परिभारिया'यं,
पणीतभिक्खा परियेड्ढि मूल-
दुक्खस्स नत्थि'ति पमाण मन्तो ।
८२. अगारसज्जाय पटिक्खपित्वा
तञ्च'ट्ठदोसा कुलपण्णसालं,

दसङ्गं साधारण रुक्खमूलं
फलाफखलाहार मुपेच्च भोजी ।

८३. सुमेधसो सो दिवसानि सत्त
महापधानं पदहं सुमेधो,
पत्तो अभिज्जासु वसिसु पारं
सब्बंक समापत्तिसुखं अविन्दि ।

८४. तस्मिंखणे कानन देवताहि
साधू'ति निग्घोसितपीतिघोसो,
अब्भुग्गतो तस्स यसेन सद्धिं
विसुद्धविज्जाचरणु'ब्भवेन ।

८५. विज्जाधरा तग्गुणदीपकानि
मुतिङ्गवीणाधनिबन्धवानि,
गार्थिसु गीतानि'व नच्चमानो
हिमाचलो सम्पत्ति सम्पवेधि ।

८६. मुद्धङ्कुरं भुधरकुटबाहु-
सतेहि तन्निज्झर चामरेहि,
विधूयमानेहि विधूतपापं
कतोपहारेव महासरा'पी ।

८७. अकालमेघद्धनि भेरिराव-
व्यापारिता मत्तसिखण्डिसण्डा ।
अज्झावसन्तं वनसण्डमज्झं
महिंसुचा'खण्डनतण्डवेन ।

८८. मन्दा'निला'मन्दभुजा'वलम्ब-
सुनीलसाखामणिविजनीहि,
लतङ्गना'लिङ्गितसालसामी
संविजयुं वितदरम्पि धीरं ।

९०. कपीतना'सोक तमाल नीपा
कपीतना'सोक तमाल नीपा, (समत्तपादभ्यास महा यमकं)
कपीतना'सोक तमाल नीपा
कपीतना'सोक तमाल नीपा ।

९१. न वेललिता किं पसवका'वतंसा
लताविताना मधुपालिसाली,
लताविताना मधुपा'लिसाली
न वेल्लिता किं पकसवा'वतंसा । (समुग्गभेद यमकं)
९२. पुष्पावली कन्दल पाटलग्गा
कलापिनी सा वनराजिनीला,
पुष्पाकुली कन्दन पाटलक्खी
कलापनीला वर राजिनीव । (अद्भुतगोमुत्तिका बन्धनं)
९३. नतासिरो मज्जरिकासुरम्हा
नतासिरो पज्जलिकाव रम्मे,
वने निबद्धं रमितो विभासि
विनेय्य बन्धूरचीतो पहारो । (पादगोमुत्तिका बन्धनं)
९४. रजोकिरन्ता'वनता लतासुं
लाजोकिरन्ता वनिता नताव,
द्विजोअरज्जं वसिता पिताधो
गजोतरन्तोव लता वितानं । (सिलोकगोमुत्तिका बन्धनं आकुलजालमितिपि)
९५. मतङ्गजिन्दा न मसक्करिंसु
पादानि नत्वान पदिपधामं,
पज्जाधवं पीन तपं फलेहि
हिमद्विपादे परिसुत्तमज्झि । (कब्बनाम गब्भ चक्कं)
९६. मेत्ताय छत्तं'व फणं फणिन्दो
धारेसि सीसे वसिनो चचार,
नथामवा'काव'बलेसु किञ्चि
मेधाय नन्दो थिरवाचि खेमे । (कविनाम गब्भ चक्कं)
९७. नो'सितेहि'स्स सन्तास'नू'न तोस वतो दो,
दायतो वसतो न'नुसन्तासस्स हितेसिनो । (गाथद्वयविसय पटिलोम यमकं)
९८. योका'सा'वास कायो काम'काम'मकाम'का,
सकायना'नाय'कास वाम ना ग गना'मवा । (सब्बतो भद्द बन्धनं)
९९. दयाय वसितो दाये यापजासिव मासदा,

यजारहं रज्जमानो वसिहंसो चिरंवसि । (अद्धब्भम बन्धनं)

१००. मधुमद मधुकर विरुते विरुते
मलयज सुरहीत पवने पवने
हिमवति विकसित पदुमे पदुमे
अधिसुख मनुभवि सवसि सवकसि । (पादन्त यमकं)

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे दूरेनिदाने
सुमेधब्राह्मणापदानपरिदीपो ।

पठमो सङ्गो ।

१. (मन्दा'क्कन्ता) मरपुरसिरिं सब्बसम्पत्तिसारं
जम्बुद्वीपा'सम सरसिजे कण्णिका सन्निकासं,
रम्मं रम्मव्हय पुरवरं पारमीपारदस्सी
बुद्धो दीपङ्कर दसबलो सब्बलोकेकदी । ()
तस्मिं काले विपुलकरुणा नारिसञ्चोदित'त्तो
नाना खीणासव परिवुतो चारिकं सञ्चरन्तो,
संवत्तेन्तो सुनिपुणतयं धम्मचक्कं कमेन
पत्वा तस्मिं पटिवसति सोदस्सनव्हे विहारे । ()
३. सुत्वा दीपङ्कर भगवतो नागरा कित्तिसद्वं
सम्बुद्धो सो इतिपि अरहं त्यादिना'ब्भुगगतं तं,
गाहापेत्वा तुवटतुवटं वत्थभेसज्ज पानं
तन्नित्ता'सुं पमुदितमता गन्धमकालादिहत्था । ()
४. पत्वा दीपङ्करतरिहरिं गन्धमालादिकेहि
पूजेत्वात'ज्जलिमुकुलिका एकमन्तं निसिन्ना,
धम्मं सुत्वा सवणसुभगं बुद्धपामोक्खसङ्गं
संयाचित्वा मुदितहृदया स्वात्तया'पगज्जुं । ()
५. सज्जेत्वा ते दुतियदिवसे सज्जना दानसालं
उस्सापत्ता धजकदलियो पुण्णकुम्भे ठपेन्ना,
कुब्बन्ता'पि धवलसुळिनु'क्खेप लाजोपहारं
एवं तस्सा'गमन मयनं लङ्करोन्ता विहासुं । ()
६. अब्भुगन्त्वा अथ हिमवता सो सुमेधो तपस्सि

गच्छं तेसं उपरि नभसा वाकचीरं धुनन्नो,
दिस्वा पीतिप्पमुदितजते अज्जसं सोधयन्ते
सज्झामेधो रिव परिलसं धतरित्थे'कमन्तं । ()

७. संसोधेन्ता कललविसमट्ठान सङ्कारधानं
कस्मा तुम्हे पटिपथमिमं'लङ्करोथा'ति पुच्छि,
भन्ते दीपङ्करतरहरि'दानि निस्साय रम्मं
बुद्धो हुत्वा विहरति महाधम्मसङ्घं धमन्तो । ()
८. सो सम्बुद्धो परिवुत्तमहाभिक्षुसङ्घो यतो नो
गामक्खेत्तं पविसति ततो'लङ्करोमा'बुविंसु,
बुद्धप्पादो किमुत्त सुतरं दुल्लभो बुद्धसद्वो
इच्चेवंसो सुमरिय अलङ्कत्तुकामो'सि मगं । ()
९. झाना'भिज्जा रततकवचु'ज्जोतमान'त्तभावो
सद्भाये'सो अचलसदिसो इद्धिमा तापसो'ति,
सल्लक्खेत्वा कललविसमं दुग्गमगगप्पदेसं
सज्जेतुं ते सपदि मुदिता साधवो तस्स'दंसु । ()
१०. नानापुप्फं जलजथलजं ओचिनित्वा वनम्हा
तेत्वा देवासुरभवनतो कोविळारादिपुप्फे,
आनेत्वा'हं भुजगभवता फुल्लकण्डुप्पलानि
छेकोस्मी'ति विथरिय पथं इद्धिया संविधातुं । ()
११. कत्वे'वं मे हृदयमकुळं तोविकासेय्य तस्मा
वेय्यावच्चं विसदमतिनो कायिकं संविधाय,
अज्जेवा'हं विपुलकुसलं सज्चिनिस्स'न्ती धीरो
संसोधेतुं कललकलुसं अज्जसं आरभित्थ । ()
१२. पस्सन्तानं विमलनयनो'भास जिमूतगम्भे
बुद्धोबुद्धो'त्य'भिहितवचो विज्जुराजीव चारी,
तस्मिं पङ्के निजकरतल'मेभाजपच्छिहि धीमा
पंसुं दत्वा रजतधवलं वालुकं वोकिरन्तो । ()
१३. तस्मि ठाने कल्ललुलिते सुट्ठु ना'लङ्कतेव
सद्धि दीपङ्कर'नधिवरो'नेकखीणासवेहि,
पत्तो ब्रह्मा'मरनरफणिसिद्धविज्जाधरानं

संवत्तन्ते सुविपुलमहे पाटिहीरे उळारे । ()

१४. हेमंभोजोपमसुवदनं मण्डितं लक्खणहो-
सीत्यानुब्यञ्जनविलसितं केतुमालाविलासं,
सत्थारं तं दिसिदिसि पभानिच्छरन्तञ्जसम्भि
आगच्छन्तं विय मणितले मत्तमातङ्गराजा । ()

१५. ओलोकेत्वा विमलनयनञ्चन्दनिलुप्पलानि
उम्मिलेत्वा रतनफलकं अक्कमन्तोव पिट्ठिं,
नानाखीणासवपरिचुतो कदमं नाक्कमित्वा
सम्बुद्धोयं वजतु इति मे दीघरत्तं हिताय । ()

१६. सल्लक्खेत्वा खरंजिनजटावाकचीरानि केसे
ओमुञ्चित्वा विसमकलले पत्थरित्वात्तभावं,
सेतुं कत्वा परमपणिधी कोमिनी चोदितंत्तो
पञ्चाभिञ्जारतनमणिमा स्वाचकुज्जो निपज्जि । ()

१७. सुत्वा गाथापदमि न मे भारियं संकिलेसे
विद्धंसेत्वा वरसिवुरं पत्तुमिच्छे सचाहं,
संविज्जन्ते तिभवभवने दुक्खितानन्तसत्ते
सोभं एको कथमधिगमे धम्म मज्जातवेसो । ()

१८. यन्नूनाहं परहितरतो सम्मदज्जाय बोधिं
आरोपेत्वा निखिलजनतंनुत्तरं धम्मनावं,
उत्तारेत्वा वरसिवपुरं वट्टदुक्खोदधिम्हा
पच्छा दीपङ्करमुनि यथा निब्बुतिं पापुणिस्सं । ()

१९. इच्चेवं सो पुमरिय समोधानयित्वाट्ठधम्मे
संसारम्हावतरणमहासेतुरूपो पजानं,
मुद्धाबद्धञ्जलिपुटजटो पङ्कपिट्ठे निपन्नो
सम्बोधत्थं पणिधिमकरि ताव तप्पादमूले । ()

२०. उस्सिसठो सपदि भगवा पञ्चवण्णप्पसादं
उम्मीलेत्वा नयनयुगलं फुल्लनीलुप्पलाभं,
दिस्वा नीलोपलमणिमयं वातपानञ्चयं व
उग्घाटेन्तो इसिवरम्हापङ्कजं पङ्कपिट्ठे । ()

२१. एतस्सिंजझिस्सति इति अयं पत्थनां नागतंस-
जाणं सम्मा पतिनिय इतो कप्पलक्खाधिकानं,
आवज्जेन्तो उपरि चतुरासङ्खियानन्त्यं वेदि
पत्वा बोधिं अहमिव सिया गोतमो नाम बुद्धो । ()
२२. तुम्हे सम्पस्सथ इति इमं तापसं सङ्गमज्जे
वत्त्वेवं सो पदमसदिसं धम्मराजा ददन्तो,
सम्हिन्दित्थां धरकिसलयां लत्तकं नागतं-
पञ्जामुद्वाङ्कितपदसतं वत्तसन्देसगम्भं । ()
२३. वासट्ठानं कपिलनगरं नाम मासामहेसि
माता सुद्धोदननरपति ते पिता दिच्चवंसे,
बिम्बा बिम्बा धरवति पिया हेम बिम्बा भिरामा
तस्मिंकाले तनुजरतनं राहुलो हेस्सते ते । ()
२४. हेस्सन्ते ते पठमदुतियस्सावका सारिपुत्त-
मोगल्लाना द्विजकुलभवा भुरिपज्जिद्धिमन्तो,
आनन्दाख्यो यति पति रुपट्ठायकोसाविकानं
खेमाथेरि परम युगलं उप्पलब्बण्णथेरि । ()
२५. अस्सत्थो ते विजयविटपी त्वञ्च खो गोतमव्हो
छब्बस्सानी पदहिय घरा निक्खमित्वा सकम्हा,
पायासगं परिविसिय भो त्वं सुजाताय दिन्नं
बोधिं बुज्झिस्ससि इति धुवं बोधिमूले निसज्ज । ()
२६. सत्था सज्झाघनपटलतो मुत्तविज्जुल्लते, व
सन्दस्सेत्वा निजभुजलतं चीवरब्भन्तरम्हा,
पख्याकासि जलधररवां कारगम्भीरघोयं
निच्छारेत्वा सुरधनुरिवोभास छब्बण्णरंसि । ()
२७. अम्हे दीपङ्करभगवतो सासने नां वबुद्धा
लच्छामांति तव परिमुखे वां यतिं मोक्खधम्मं,
तस्मिं पत्तां खील सुरनरापत्थयुं तङ्खणेवं
पूजेत्वा तज्जलिसरसिजे पादपीठम्हि तस्स । ()
२८. बुद्धो ब्रह्मामरनरसिरो चुम्बितङ्घी सरोजो
सम्पूजेत्वा ढ्हि जटिलकं पुप्फमुट्ठीहि तम्हा,

पक्कामि सो कनकसिखरीहारि किञ्जकखभारे
उब्भूतं म्होरुहवनसिरे अप्पयन्तो पदानि । ()

२९. रम्मं रम्मं महीय जटिलं पुप्फमुट्ठीहि कत्वा
खीणा खीणासववसिगणा दक्खिणं पक्कमिंसु,
देवा देवा पवुरमकरुं वन्दनामानपूजं
दीपं दीपङ्करदसबलज्वां नुगन्त्वा निवत्ता । ()

३०. तम्हा ठाना गतसति जने सन्निसिन्नस्स तस्स
पल्लङ्केना मरनर परिच्चन्त पुप्फासनम्हि,
जातिक्खेत्ता तहिमुपगता देवता एतमत्थं
आरोचेसुं महितवरणा अज्जलिमज्जरीहिं । ()

३१. पुब्बे पुप्फासनपरि समारूढहबुद्धङ्कुरानं
अद्धाने वेतरहि भवतोचा सनारोहणम्हि,
एकालोका दसहि गुणिता लोकधातु सहस्सी
संवत्तन्ते त्वमनवरतं हेस्ससे तेन बुद्धो । ()

३२. तासं वाचं सवणमधुरं देवतानं निसम्म
भिय्यो चित्तप्पभववीरियो पीतिविप्फारित्तो,
पुब्बे सत्तुत्तमपरिचिता बोधिसम्भारधम्मा
आवज्जेसि कति इति सुधी धम्मधातुं सहेतुं । ()

३३. ओकुज्जित्वा धरणिठपितो पुण्ण कुम्भो सुमेध
विस्सन्देत्वा सलिलम्खिलं किन्तुपच्चाहरेथ,
एवं दत्वा धनसुतकलत्तं ङ्गपच्चङ्गजीवे
निब्बिन्नो मा भविंति पठमं पारमिं धिट्ठहि सो । ()

३४. ना पेक्खित्वा यथरिव निजं जीवितं जीवितं व
रक्खन्तो सञ्चरति चमरि चामर चन्दिकाभं,
एवं सीलं वरसिवपुरद्वारमारक्ख धीर
अज्झिट्ठासि इति सदुतियं पारमिं सुद्धसीलो । ()

३५. संविग्गो यो चिरपरिवसं घोरकाराघरम्हि
मुत्तीं तम्हा गमयति यथा होहि नेक्खम्मनित्तो
निब्बिन्नो त्वं तथरिव भवे बन्धनागाररूपे
अज्झिट्ठासि ततियम्पि सो पारमिन्त्ये कचारी । ()

३६. हीनुक्कटुं कुलमनुघरं भिक्खको भिक्खु भिक्खं
अण्वाहिण्डं लभति नचिरं संवरट्ठो यथे'वं,
सम्बोधत्थ भज पटिबले पण्डिते पुट्टपञ्चो
अज्झिट्ठासि त्वमिति मतिमा पारमिं सो चतुत्थिं । ()
३७. निच्चुस्साहो विचरति यथा केसरी सेरिचारी
एवं ठाने गमनसयनेचा'सने त्वं सुमेध,
उस्सोळ्ही त्यासिथिलवीरियो होति सम्बोधनत्थं
अज्झिट्ठासि थिरवीरियवा पञ्चमिं पारमिं सो । ()
३८. इट्ठानिट्ठं पथविरिव भो सब्बमानावमानं
नापज्जित्वा मनसिविक्तिं त्वं सहन्तो खमन्तो,
सम्बोधत्थं परवधखमो होहि'ती खन्तिवादी
अज्झिट्ठासि परहितरतो छट्ठमिं पारमिं सो । ()
३९. वीत्थिं नातिक्कमति नियमं ओसधीतारका'यं
एवं सन्तुत्तम परिचितं सच्चवाचं सुमेध,
त्वं मावितिक्कमि करहचि बोद्धुकामो सुबोधिं
अज्झिट्ठासि'त्य'वितथकथि सत्तमिं पारमिं सो । ()
४०. तम्हाठाना बलवपवने वायमाने'पि थोकं
कप्पट्ठासि तचलति यथा पब्बतो सुप्पतट्ठो,
त्वं तिट्ठाहि तथरिव अधिट्ठानधम्मेषु दळ्हं
अज्झिट्ठासी'त्यवलसदिसो च'ट्ठमिं पारमिं सो । ()
४१. ओतिण्णेषु उदकरहदो भो निहीनुत्तमेसु
सीतत्तं सम्फरति हि समं वारिना भावयेनि,
मेत्तायेवं तिभवभवने सब्बसत्तेसु तुल्यं
अज्झिट्ठासि समुति नवमिं पारमिं मेत्त चित्तो । ()
४२. इट्ठानिट्ठे सति पटिहते वत्थुजाते यथाहि
मज्झन्ता'यं वसुमतिवधू होति दुक्खे सुखेक वा,
एवं भो त्वं भव समतुलासन्तिभो'पेक्ख को'ति
अज्झिट्ठासि सवसि दसमिं पारमिं भुरिमेधो । ()
४३. आलोलेन्तो तिदसपमितं पारमिसागरं सो
सत्ताधिसो निसितमतिमा जाणमत्था'चलेन,

आवज्जेसि वसुमतवधु साधुकारं व देन्ति
संकम्पि सम्पति सतिमतो धम्मतेजेन तेन । ()

४४. भीरूच्छम्ही घणपथविया कम्पमातायि माय
पत्वा दीपङ्करभगवतो रम्मवासी समीपं,
सम्पुच्छिंसु वसुमति भुसं कम्पि तंकिस्सहेतु
आवज्जेत्वा समुत्ति मुनिनो तम्पवत्ति कथेसि । ()

४५. निक्कङ्खा ते पुनपि नगरा नागरा तं उपेच्च
सम्पूजेसुं चरणयुगलं गन्धमालादिकेहि,
कत्वा तेन ज्जलिसरसिजे येन दीपङ्करे णो
उट्ठासि सो पुरिसतिसहो सन्नीसिन्नासनम्हा । ()

४६. मा ते रोगो भवि पटिभयं मा भवि छम्भितत्तं
सङ्कप्पो ते परमपणिधि सिज्झत्तं खिप्पमेव,
इत्थज्जा सिथुतिपदसत्तं जातिखेत्ता गता तं
पुप्फादीहि महीय जटिलं निज्जरा ब्याहरिंसु । ()

४७. अब्भुगन्त्वा पवनपदविं देवतानं मनानि
बोधात्वो हिमवति सकं अस्समं तापसो सो,
पत्तो अत्थाचलमुपगमी तङ्खणे रंसिमाली
सङ्कोचेत्वा सरसिजवनं संहरित्वा ंसुजालं । ()

४८. रम्मं दीपङ्करभगवतो रम्मवत्या भिधानं
वासट्ठानं जनकजननी द्वे सुदेवस्सुमेधा,
निच्चोपट्टायकयतिवरो सागतोमङ्गलोच
तिस्सोचां सुं पठमदुतियस्सावका थेरनागा । ()

४९. नानाखीणासवपरिवृतो चांसि नन्दा सुनन्दा
तस्सा हेसुं पठमदुतियस्साविका अगगभूता,
कायोसितिरतनपमितो पिप्फलिनामबोधि
अट्ठासि सो पचुरजनतं तारयं वस्सलक्खं । ()

५०. सत्था दीपङ्करव्हो सुरनरसरणोदीपदीपोचिरस्सं
दीपेवो धम्मदीपं तिभुवनभवने वीत विज्जन्धकारं
अगिक्खन्धो वभासं विहरिय परिनिब्बायि खीणासवापि
खीणस्नेहापदीपायथरिव अरिया सावका निब्बुता सुं । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जितवंसदीपे दूरेनिदाने सुमेध तापसस्स मूलपणिठानट्टपनपवत्ति परिदीपो दुतियो सग्गो ।

१. लोकं ('वसन्ततिलको) कुमुदाकरं मा
कोण्डञ्जनामभगवा'थ पबोधयत्तो,
जातो तदा वरमती विजितावि राजा
सम्पन्न चक्करतनो'भवि चक्कमत्ति । ()
२. सङ्घस्स बुद्धपमुखस्स उळारदानं
दत्त्वा विधाय पणिधिं वरबोधिया सो,
रज्जं पहाय जिनसासनमोतरित्वा
झानान्य'लत्थ पटिलङ्खरप्पदानो । ()
३. तस्सा'सि रम्मवतिनाम पुरं सुनन्दो
राजा अहोसि जनको जननी सुजाता,
भट्टस्सुभट्टसमणा वरसावका'सुं
तिस्सो'पतिस्स'समणि वरसाविकायो । ()
४. लक्खायुको विजयबोधि विसालसाल-
कल्याणि नाम तदुपट्ठहि चा'नुरुद्धो,
तस्सा'ट्ट सीतिरतनप्पमितं सरीरं
आसुं तयो अरियसावकसन्निपाता । ()
५. तस्सा'परेन समयेनि'ह'नङ्गभङ्गो
उप्पज्जि मङ्गलजिनो जनमङ्कलाय,
बुद्धङ्कुरो'तिरुचिरो सुरुची समञ्जो
आसि तदा'वतिसुरो द्विजवंसकेतु । ()
६. दत्त्वा ससावकजितस्स दिनानि सत्त
पत्थेसि बोधिमसमं गवपानदानं,
पब्बाकतो भगवता भवना'हीगन्त्वा
पब्बज्जितो सुखमवित्ति समाधिजं सो । ()
७. तस्सु'न्तरं पुरवरं पितरो'त्तर'व्हा
आसुं सुदेवसमणो वसि धम्मसेनो,
तस्सा'गसावकयुगं सकसाविकानं
भट्टयुगं अभवि सिवलिचा'प्य'सोका । ()

८. तं पालितो जिनमुपट्टहि अट्ठ'सीति
हत्थो'सि तस्स वजिरूपमरूपकायो,
बोधी'पि नागतरो सावकसन्तिपाता
आसुं तयो नवुतिवस्ससहस्समायु । ()
९. तस्सा'परेन सुमनो करुणानिधानो
नाथो मनोजमथनो उदपादि लोके,
बुद्धङ्कुरो'भवि तदा'तुलनागराजा
तेज'ग्गिजालजलितो अतुलिद्धिमा सो । ()
१०. नागो'पि नागभवनम्हि ससावकस्स
बुद्धस्स दिब्बतुरियेहि कतुपहारो,
दत्त्वान दानमतुलं पणिधिं अकासि
बुद्धो भविस्ससि तुवन्ति अहासि बुद्धो । ()
११. खेमक्कयं पुरमहू जनको सुदन्तो
राजा जनेत्ति सिरिमा निजसावकानं ।
अग्गा भविंसु सरणो वसि भावितत्तो
सोणा तदग्गसमणि'सि तथु'पसोणा । ()
१२. तस्सा'सि नागतरो बोधि उदेनतेरो-
पट्टायको नवुतिवस्ससहस्समायु,
उब्बेधतो नवुतिहत्थमितं सरीरं
आसुं तयो अरियसावकसन्निपाता । ()
१३. तस्सा'परेन उदपादि'ह रेवताख्यो
देवादिवन्दितपदो भुवि देवदेवो,
सत्तुत्तमो भवि तदा अतिदेवनामो
भोवादिवंसतिलको चतुवेदवेदी । ()
१४. बद्धञ्जली सिरसि धम्मकथं निसम्म
गन्त्वान तं सरणमुत्तरमुत्तरियं ।
दत्त्वा'हिपत्थयि सुखोधिमतो महेसि
बुद्धो भविस्ससि तुवन्ती विसाकरित्थ । ()
१५. तस्सा'सि धञ्जवतिनाम पुरं जिनस्स
माता महेसि विपुला विपुलो पिता'सि,

सब्रह्मदेववरुणो भवि सङ्घमज्झे
भद्दा च भद्दयुगलं दुविधं सुभद्दा । ()

१६. तं सम्भवो वसि उपट्ठहि नागबोधि
रुक्खोप्य'सितिरतनं भवि अत्तभावो,
आयुप्पमाणम्पि सट्ठिसहस्सवस्सं
आसुं तयो अरियसावकसन्निपातात ।

१७. तस्सा'परम्हि समये जनपारिजातो
उप्पज्जि सोभितजिनो जितपञ्चमारो,
अज्झायको सकलवेद मुळारभोगी
बुद्धङ्कुरो भवि तदा'जितनामवप्पो ।

१८. धम्मं निसम्म सरणेसु पतिट्ठित्वा
सङ्घस्स बुद्धपमुखस्स उळारदानं,
दत्त्वा पधानपणिधान मकासि धीरो
त्वं लच्छसि'ति वरबोधि महासि सत्था । ()

१९. रम्मं सुधम्ममहु तस्स पुरं सुधम्मो
राजा अहोसि जनको जनिका सुधम्मा
तस्सा'ग्गसावकयुगं असमो सुनेत्तो
तस्साविका'ग्ययुगलं नकुला सुजाता । ()

२०. नागस्स नागतरु बोधि सरीरमट्ठ-
पण्णासहत्थपमितं तमतोमथेरो,
सोपट्ठही नवुतिवस्ससहस्समायु
आसुं तयो अरिय सावक सन्निपाता । ()

२१. उप्पज्जि तस्स अपरेन अनोमदस्सि
बुद्धो पबुद्धकमलामलनीलनेत्तो,
बुद्धङ्कुरो जितसुरारि तदानि यक्ख-
सेनापती भवि महिद्धिमहानुभावो । ()

२२. सम्बोधि मग्गपुरिसो पणिधानयं सो
सङ्घस्स बुद्धपमुखस्स उळारदानं,
पादासि तिसु सरणेसु पतिट्ठित्वा
बुद्धो भविस्ससि तुवन्ति जिनो'बुवितं । ()

२३. ठानहि चन्दवतिनाम यसोधराख्या
माता महेसि यसवा जनको जनिन्दो,
तस्संगसावकयुगं निसभो अतोमो
द्वे सुन्दरी च सुमना चरसाविकांसु । ()
२४. बोधीपि तस्स ककुधो मुनिदेहमट्ट-
पण्णासहत्यपमितं वरुणाभिधानो,
थेरो उपट्ठहि च लक्खपमाणमायु
आसुं तयो अरियसावकसन्निपाता । ()
२५. तस्सांपरेन पदुमो दिपदानमिन्दो
जातो पबुज्झितमनोपदुमो पजानं,
धीरो बभूव वरवारणकुम्भभेदी
सीहो तदा रुचिरकेसरभारगीवो । ()
२६. बुद्धं निरोधसुखवेदियनं वतम्हि
सत्ताहमक्खिपदूमेहि तमच्चयित्वा,
चित्तं पसादिय पुनांगतसावकेसु
सीहो विभासि पटिलद्धवरप्पदानो । ()
२७. तस्सांसि चम्पकपुरं पदुमाभिधानो
राजा अहोसि जनको असमा जनेत्ती,
सालोपसालयतयो वरसावकांसुं
रामापि तस्स परमासमणि सुरामा । ()
२८. नामेनुपट्ठहि वसि वरुणो तमट्ट-
पण्णासहत्यमित मस्स सरीरमांसि,
बोधिपि सोणतरु लक्खपमाणमायु
आसुं तयो अरियसावकसन्निपाता । ()
२९. तस्सांपरेन वरदो मुनि नारदक्को
पापन्धकारनिकरं भीदुरोदपादि,
बुद्धङ्कुरो भवि तदाखिलझातभिज्जा-
लाभी पवत्तफलभोजि तपोधनीसो । ()
३०. कत्वानुळारपणिधान मुळारविरो
दत्वा ससावकजिनस्स उळारदानं,

पूजेसि तं सुरभिना हरिचन्दनेन
सत्थापि सम्पति वियाकरणं अदासि । ()

३१. तस्सांसि धञ्जवतिनाम पुरं सुमेधो
राजा अहोसि जनको जननी अनोमा,
द्वे भद्रसालजितमित्तवसि वसिन-
मग्गोन्तरा समणि फग्गुणि भिक्खुनीतं । ()

३२. वासेट्ठभिक्खु तदुपट्ठहि रूपकायो
तस्साट्ठसितिरतनं महसोणसाखी,
बोधिहुमो नवुतिवस्ससहस्समायु
आसुं तयो अरियसावकसन्तिपाता । ()

३३. तस्सांपरेन पदुमुत्तर धम्मराजा
जातो तिलोकपदुमो पदुमप्पितङ्घी,
अट्ठो उळारविभवो महरट्ठियो सो
बुद्धङ्कुरो भवि तदा जटिलाभिधानो ।()

३४. सम्बोधियाधिगम पच्चयपत्थनं सो
विरोविधाय पदुमुत्तरपादमूले,
सङ्खस्स बुद्धपमुखस्स तिचिवरानि
पादासि तीसुरतनेसु अभिप्पसन्नो । ()

३५. तस्सांसि हंसवतिनाम पुरं जिनस्स
आनन्दभुपति पिता जनिका सुजाता,
द्वे तस्स देवलसुजातवसि वसिनं
अग्गा भविंसु समणिस्वामितासमाग्गा । ()

३६. लक्खायुको सजयबोधिक विसालसाल
रुक्खो उपट्ठहि मुनिं सुमनाभिधानो,
तस्सट्ठसितिरतनप्पमितं सरीरं
आसुं तयो भगवतो गणसन्निपाता । ()

३७. तस्सांपरेन समयेन सुमेधनामो
लोकमिहि पातुभवि लोकहिताय सत्था,
बुद्धङ्कुरो किर तदान्युभतो सुजातो
स्वांसितिकोटिविभवोत्तर माणवोसि । ()

३८. विस्सज्जियान विभवं तम्मिसितिकोटिं
दत्वान दानमस्मं सुगते ससङ्गे,
पब्बज्जितो परमबोधि मपत्थयित्थ
व्याकासि सोमुनि तंमिज्झनभावमद्भा । ()

३९. रम्मं सुदस्सनमहू नगरं सुदन्तो
तस्सांसि भूपति पिता जननी सुदत्ता,
सङ्गेसुं होसु सरणो वसि सब्बकामो
रामा यमानि परमान्यं भवुं क सुरामा । ()

४०. बोधीपि नीपतरु सागरनामथेरो
पट्ठासि तं नवुतिवस्ससहस्समायु,
तस्सांढसितिरतनुं गतमासि गत्तं
आसुं तयो सतिमतो गणसन्तिपाता । ()

४१. तस्सांपरेन समयेन जनप्पदीपो
जातो सुजातभगवा जितपञ्चमारो,
सम्पन्नसत्तरततो वरचक्कवत्ति
राजा बभूविं ह महापुरिसो तदासो । ()

४२. धम्मांमतेन मुदितो रतनद्वयस्स
दत्वा ससत्तरतनं चतुदीपरज्जं,
पब्बज्जि बोधिपणिधिं पणिधाय धीमा
जत्वा महामुनि तमिज्झनभावमाह ।

४३. रम्मं सुमङ्गलमहू पुरमुग्गताख्यो
राजा पिताभवि पभावतिनाम माता,
अग्गाभविंसु च सुदस्सनदेवथेरा
नागा गणस्सदसि नागसमालथेरि । ()

४४. तं नारदोमुनिरुं पट्ठहि चंत्तभावो
पण्णासहत्थपमितो भविवेणुबोधि,
तस्सांभवी नवुतिवस्ससहस्समायु
आसुं तयो धीतिमतो गणसन्निपाता । ()

४५. तस्सांपरेनिं ह निरूपमरूपसारो
जातो बभूव पियदस्सिसमन्तदस्सि,

धीरो तदन्यं भवि कस्सपमाणवो सो
वेदेसु तीसु कुसलो कुसलं गवेसि । ()

४६. सो कोटिलक्खपरिमाणधतब्बयेन
सङ्गस्स बुद्धपमुखस्स महाविहारं,
कत्वा पदासि अभिपत्थितबुद्धभावो
बुद्धोऽपि तप्पणिधिसिद्धिं सियां त्यं भासि । ()

४७. चन्दामहेसि जननी जनको पुदिन्नो
राजा बभूव पुरमस्स अनोमनामं,
आसुं तदग्गयुगलानि सुजातधम्म-
दिन्ना गणस्सदसि पकालितसब्बदस्सि । ()

४८. तं सोतव्हसमणो समुपट्टहि त्थ
बोधी पियङ्गु भगवांसि असितिहत्थो,
अट्ठासिक सो नवुतिवस्ससहस्समंस्स
आसुं तयो मतिमतो गणसन्निपाता । ()

४९. तस्सां परेन समयेनुं दपादि लोके
लोकत्थसाधनरतो मुनिरं त्यदस्सी,
सत्तुन्तमोऽपि निरतिक्कमधम्मसिमो
तेजिद्धिमा इसि तदांसि सुसिमनामो । ()

५०. आनीय दिब्बभवना कुसुमानि तस्स
मन्दारवानि सुपतिट्ठितपादपीठे,
सम्पूजियान पणिधानमकासि सत्था
त्वं मादिसो ब्रुवि भविस्ससि चां यतिन्ति । ()

५१. तस्सांसि सोभितपुरं भविसागरव्हो
राजा पिता जनतिदेवि सुदस्सनाख्या,
सन्तोपसन्तसमणा वरसावकांसुं
धम्मा तदग्गसमणिप्यं भवुं सुधम्मा । ()

५२. तज्चां भयो मुनिरूपट्टहि सोप्यं सीति-
हत्थुग्गतो सतसहस्सपमाणमायु,
चम्पेय्यसाखि भवि बोधि सुबोधिहेतु
आसुं तयो अरियसवकसन्निता । ()

५३. तस्सा'परेन उदपादि'ह धम्मदस्सी
निस्सीमधी'नधिवरो भवपारदस्सि,
सो तावतिसभवतम्हि महानुभावो
बुद्धङ्कुरो भवि तदा किर देवराजा ।()
५४. दिब्बानि गन्धकुसुमानि कथागतस्स
चक्कङ्कितोरुचरणम्बुरुहासनम्हि,
पूजेसि दिब्बतुरियेहि च बुद्धभावं
सो पत्थयं मुनितमिज्झ नभावमाह ।()
५५. ठानियमासि सरणं सुगतस्स तस्स
राजा पिता'सि सरणो जननि सुनन्दा,
अग्गाभविंसु पदुमोवसि फुस्सदेवो
खेमा च भिक्खुसमणिस्व'पि सब्बनामा ।()
५६. थेरो सुनेत्तविसुतो तदुपट्ठहि सो
लक्खायुको'सि जयबोधि ज्च बिम्बिजालो,
तस्सा'प्य'सितिरतनप्पमितं सरीरं
आसुं तयो अरियसावकसन्निपाता ।()
५७. तस्सा'परेन समयेनि'ग सिद्धबोधि
सिद्धत्थनामविदितो उदपादि सत्था,
बुद्धङ्कुरो भवि तदा'खीलडङ्गानलाभी
भोजि पवत्तितफलं वसि मङ्गलाख्यो ।()
५८. सम्पन्नगन्धरसिकं परिपक्कमेकं
आनीय सो विपकुलजम्बुभलं वनम्हा,
पादासि तस्स पणिधीकतबुद्धभावो
तज्जानुभुय भगवापि वियाकरित्थ ।()
५९. वेहारमासि नगरं जयसेननामो
राजा अहोसि जनको जननी सुफस्सा
भिक्खूसु तस्स वसि सम्बहुलो सुमित्तो
द्वे सीवल्लि ज्च समणीसु वरा सुरामा ।()
६०. तं रेवतोमुनि मुनिन्दमुट्ठहित्थ
बोधी'पि तस्स कणिकारमभीरुहो'सि,

लक्खायुको स'नरसारथि सड्हित्थो
आसुं तयो अरियसावकसन्निपाता । ()

६१. तस्सा'परेनि'ह समुब्भवि निस्सनामो
सत्था पसत्थचरणो चतुरो'घतिण्णो,
बुद्धङ्कुरो भवि तदानि सुजातराजा
राजज्जमोळिमणिलङ्कतपादपीठो । ()

६२. हित्वा स'रज्जमिसिवेयधरो सुधीरो
दिब्बेहि'नेककुसुमेहि जिनं वजन्तं,
पूजेसि मुद्धनि तमापवितानसोभं
सत्था'पि तप्पणिधिसिद्धि सिया'त्य'भासि । ()

६३. खेमं पुरज्झि जनको जनसन्धनामो
राजा जनेत्ति पदुमा निजसडक्कमज्झे,
द्वे ब्रह्मदेवुदय विस्सुतथेरनागा
फुस्सा च अगगयुगलान्य'भवुं सुदत्ता । ()

६४. तं सम्भवोवसि वसिन्दमुपट्ठहित्थ
तस्सा'सनव्हतरु बोधि स'सड्हित्थो,
अट्ठासि वस्सगणनाय महेसि लक्खं
आसुं तयो अरियसावकसन्निपाता । ()

६५. तस्सा'परेन भवसागरपादस्सि
फुस्सो महामुनिरि'हकब्भुदपादि लोके,
धीरो तदानि विजितावि जितारिवग्गो
राजा बभूव सुरराजनिभो'रुतेजो । ()

६६. सम्बोधि मग्गपुरिसो पणीधाय फीतं
रज्जं विवज्जिय स'पब्बजितो जनस्स,
अज्जाय तीणिपिटकानि कथेसि धम्मं
व्याकासि फुस्सभगवा'पि'व पुब्बबुद्धा । ()

६७. तस्सा'सि कासिनगरं जयसेननामो
राजा पिता'सि जनति सिरिमा महेसि,
सङ्खे'सु'भोसु'पि सुरक्खितधम्मसेता
चाला तदगगयुगलानि तथू'पज्जाला । ()

६८. बोधिहुमांमलकसाखि सरीरमट्ट-
पण्णासहत्यपमितं सभियाभिधानो,
सोपट्टही नवुतिवस्ससहस्समायु
आसुं तयो भकवतो गणसन्निपाता । ()
६९. तस्सां परेन सनरामरसत्तसारो
सत्था विपस्सिंह समुब्भवि सब्बदस्सी,
कम्मेन केनचि महिद्धिमहानुभावो
बुद्धङ्कुरो भवि तदा तुलनागराजा । ()
७०. अङ्गीरसस्स घनकञ्चनहट्टपीठं
पादासि तस्स खवितं रतनेहि नाना,
सो बुद्धभावमहिपत्थिय बोधिसत्तो
व्याकासि तत्थसुनिसज्ज जिनो विपस्सि । ()
७१. तस्सांसि बन्धुमतिनामपुरं तदेव-
नामो पिता जननि बन्धुमती महेसि,
द्वे खण्डतिस्सवसिनो वरसावकां सुं
चन्दा च भद्दयुगलं भवि चन्दमिता । ()
७२. देहं असितिरततं तमसोकथेरो-
पट्टासि बोधिविटपी भवि कण्हवण्टा,
वासंअका मुनिरंसीतिसहस्सवस्सं
आसुं तयो अरियसावकसन्निपाता । ()
७३. तस्सां परेन अधिसीलसमाधिपज्जो
सत्था समुब्भवी सिखी जनकप्पसाखी,
धीरो तदा भवि अरिन्दमनामराजा
सद्धो पहूतरततो रतनत्तयम्हि । ()
७४. भिक्खञ्च सत्तरतनाभरणाभिरामं
जत्वान हत्थिरतनं सुगते ससङ्के,
सो बुद्धभावमहिपत्थिय सत्तसारो
व्याकासि लच्छसि सुखोधिपदन्ति सत्था । ()
७५. बुद्धस्स चारिण्वती नगरं अहोसि
माता पभावति पिता अरुण्ह राजा,

सङ्घेसु'भोसु अभिभुवसि सम्भवो च
अग्गाभविंसु मखिलापदुमाभिधाना । ()

७६. खेमङ्करो जिनमुपट्ठहि सत्ततिंस-
हत्थुच्छितो विजयबोधि च पुण्डरिको,
सो सत्ततिंसतिसहस्स मितायुको'सि
आसुं तयो तदियसावकसन्निपाता । ()

७७. तस्सा'परेनि'ह समुब्भवि केतुमाला-
ब्ब्यामप्पभापरिलसं मुनिवेस्सभू'ति,
बुद्धङ्करो किर तदानि सुदस्सनव्ह-
राजा बभूव परराजगजिन्दसीहो । ()

७८. सङ्घस्स बुद्धपमुखस्स सचीवरं सो
दत्वान दानमतुलं जिनसासनम्हि,
सब्बज्जुबोधिमभिपत्थिय पब्बजित्थ
बुद्धो भविस्ससि धुवन्ति तमाहसत्था । ()

७९. तस्सा'प्य'नोपमपुरं भवि सुप्पतीतो
राजा पिता यसवती जनिका महेसी,
सोणुत्तरा च निजसावकसाविकानं
दामा मतिद्धिपरमा परमा समाला । ()

८०. बोधी'पि तस्स भवि सालमहीरूहो'प-
सम्पन्नभिक्षु तदुपट्ठहि सट्ठिहत्थो,
सत्था विहासि समसट्ठिसहस्सवस्सं
आसुं तयो तदियसावकसत्तिपाता । ()

८१. तस्सा'परेनि'कह समुब्भवि सच्चसन्दो
वेनेय्यबन्धु भगवा ककुसन्धनामो,
बुद्धङ्करो भुवि तदा'भवि खेमराजा
दानप्पबन्धजलसेकसुधोतहत्थो । ()

८२. सो पत्तचीवरपभूतिकमन्नपानं
दत्त्वा ससावकजिनस्स घरा'भिगन्त्वा,
पब्बज्जि बोधिपणिधिं पणिधाय राजा
सत्थासया'त्य'वच तप्पणिधानसिद्धि । ()

८३. खेमवहयं नगरमस्स पिताग्गिदत्तो
विप्पो विभावि अभवि जनिका विसाखा,
सज्जिवथेरदुतियो विधुरो च थेरो
सामा तदग्गयुगलं भवि चम्पकाख्या । ()
८४. तं बुद्धिजो जिनमुपट्ठहि तस्स गत्तं
ताळिसहत्थमितमासि सिरिसबोधि,
ताळिसहायनसहस्सपमाणमायु
एकोव तस्स भवि सावकसन्निपातो । ()
८५. तस्सापरमि समये करुणानिधानो
लोकाभिभू कनकभुधरहारिरूपो,
उप्पज्जि कोणगमनोमुनि पब्बताख्यो
भुमिस्सरो भवि महापुरिसो तदानि । ()
८६. सङ्घस्स बुद्धपमुखस्स उळारदानं
दत्त्वा महग्घवरचिवरसाटके च,
सो पकब्बजित्थ अभिपत्थित बुद्धभावो
बुद्धो भविस्ससि तुवन्ति तमाहसत्था । ()
८७. नामेन सोभवति तम्पुरमुत्तराख्या
माता पितावनिसुरो भवि यज्जदत्तो,
हीयोसोत्तरवसी समणि समुद्दा
तस्सोत्तरा च परमा परिसासुभोसु । ()
८८. तं सोत्थिजो जिनमुपट्ठहि तिसहत्थो
अङ्गीरसो भवि उदुम्बरसाखि बोधि,
सो तिसहायनसहस्समितायुकोसि
एकोव तस्स भवि सावकसन्तिपातो । ()
८९. तस्सापरेनिह महामुनि कस्सपाख्यो
लोकमि पातुभवि खग्गविसाणकप्पो,
बुद्धङ्कुरो भुवि तदाभवि जोतिपालो
वेदेसु तीसु सकलासु कलासु छेको । ()
९०. कल्याणमित्तदुतियो सुगतं उपेच्च
सुत्त्वान धम्ममथसासन मोतरित्त्वा,

सब्बञ्जुभावमिपत्थयि माणवो सो
व्याकासि कस्सपमुनीपि मुनीच पुब्बा । ()

११. बाराणसि नगरमासि पिता च माता
द्वे ब्रह्मदत्तधनवत्यभिधानवन्तो,
भिक्षुसु तस्स समणिस्वपि तिस्सभार-
द्वाजा च भद्दयुगलात्यनुलुरुवेला । ()

१२. तं सब्बमित्तसमणो समुपट्टहित्थ
निग्रोधसाखी जयबोधि सवीसहत्थो,
तस्सासि विसतिसहस्स पमाणमायु
एकोवहू अरियसावकसन्नीपातो । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिता विरचिते सकलकविजन हृदयानन्द दाननिदाने जिनवंसदीपे दूरेनिदाने बोधिसत्तस्स
सेसपणिधातट्टपन पवत्ति परिदीपो ततियो सग्गो ।

१. दीपङ्करादिचतुर्वीसति बुद्धपाद-
मूलेसु लङ्पणिधान महानिधानो,
लक्खाधिकं चतुरसङ्खियकपक्कसङ्गं
पुञ्जाभिसन्दमभिसङ्खरि बोधिसत्तो । ()

२. एत्थन्तरे विविधबाहिरवत्थुजातं
सिसंक्खिमंसरुधिरानि च पुत्तदारे,
सो जिवितम्पि कपण्डिकयाचकानं
वीरो परिच्चजि पजाय हितत्थमेव । ()

३. दानाधिमुत्तिपरियेसन विप्पवेसो
पत्त्वा तपोवनमकित्ति तपोधनस्स,
तिहं अलत्थ सकटाहमलोण्डाकं
यस्साभिभूतजठरस्स जिघच्छित्तता । () (अकित्तिचरियं)

४. कन्तारमग्ग पटिपन्न मनातपत्तं
पच्चेक बुद्धमहिपस्सिय सङ्खविप्पो,
फुट्ठं सकिच्चपसुतो सूरियातपेन
यो छत्तुपाहणमदासि सुधोतपाणि । () (सङ्खचरियं)

५. दुब्भिक्षपीळनभयेन कलिङ्गरट्ठा

संयाचतं यदुपगम्म धनञ्जयक्को,
 सोण्डाय गय्ह निजमञ्जन नागराजं
 यो दक्खिणोदक निसेकमकासि राजा । () (कुरुधम्मचरियं)

६. हुत्वान यो महसुदस्सन चक्कवत्ती
 राजा कुसावतिपुरम्हि दिवा च रत्तो,
 वत्थत्तपानमुपतेसि चरापयित्वा
 भेरिंक असेसकपण्डिकयाचकानं । () (महासुदस्सनचरियं)

७. यो सत्तभुमिभुजसासि पुरोहितो'पि
 राजूहि लद्धमखिलं धनधञ्जरासिं,
 सम्पत्तयाचकजनस्स परिच्छजित्वा
 पुज्जप्पबन्धमभिसज्जिनि बोधिहेतु । () (महागोविन्दचरियं)

८. धम्मानुसासि निमिनाम महीभुजो'पि
 सालं विधाय मिथिलाय चतुम्मुखं यो,
 अच्छिन्नमत्थिजनपक्खिचतुप्पदानं
 दानं पवत्तयी पुरा ददतं वरिद्धो । () (निमिराजचरियं)

९. यो एकराजसुतचन्दकुमारभूतो
 मुद्धाभिसेक करणाय जनेहि गच्छं,
 संवेजितो सविभवे तिभवे'पि यज्जा-
 वाटं विधाय'भिपवत्तयि दानवट्टं । () (चन्दकुमारचरियं)

१०. यो वत्थुसारगहणेन अतित्तरूपो
 भुमिस्सरो'पि सिविनाम सुराधिपस्स,
 जच्चन्धवेसगहितस्स विलोचनानि
 उप्पाटयित्व पददं लभि दिब्बचक्खू । () (सिविराजचरियं ।)

११. दानाधिमुत्तिपरमो ससपण्डितो यो
 मित्तेनु सासिय अधिद्धितुपोसथङ्गो,
 अङ्गारमुद्धनि पपात सजीवितासं
 हित्वा द्विजस्स तनुमंसपदातुकामो । () (ससपण्डितचरियं । इतिदानपारमीं)

१२. यो मातुपोसककरि भिसमुद्धरत्तो
 अन्धाय हत्थिदमकेन करेणुकाय,
 सोण्डाय सुट्ठुगहितो'प्य'विकण्डितस्स

सीलस्स खण्डनभया नजनेसि कोपं । () (मातुपोसकचरियं)

१३. यो भुरिदत्तभुजगो'परिवम्मिकट्टो,
सीलब्बतं विसधरो समधिद्वहत्वा,
पेळाय खित्तभुजगे अहिगुण्ठिकम्हि
सीलस्स कुप्पनभयेन जहासि कोपं । () (भुरिदत्तचरियं ।)

१४. सीलब्बतादिविभवो जलितिद्धिमा यो
चम्पेय्यनामभुजगो अहिगुण्ठिकम्हि,
इच्छानुरूपविचरो चमरी'व वालं
सीलं जुगोप नपि तब्बधके चुकोप । () (चम्पेय्यचरियं ।)

१५. यो चूलबोधिविसुतो समदिद्वहत्वा
सीलब्बतं वनमुपेच्च वसं पियाय,
तायं पसय्ह गहिताय'पि कासिरज्जा
सीलब्बिसोधनपरो पजहित्थ रोसं । () (चूलबोधिचरियं)

१६. यो भिंसरूपि महिसो'पि वलिमुखस्स
आगुं तित्तिक्खमखीलं परिसुद्धसिलो,
रुक्खट्टयक्खवचनानि पटिक्खपित्त्वा
तं सीलभङ्गभयतो भयतो मुमोच । ()

१७. यो वुहमानमपनीय नदीपवाहा
मित्तद्दुहिं पुतसजीवितदानहेतु,
रज्जा मुमोच वधियं अविकोपनेन
सीलस्स रूरुहरिणो'पि हरिस्सवण्णो, () (रूरुमिगराजचरियं ।)

१८. यो दन्तकट्टसकलेहि जटाकुलेहि
कुद्धेन कुटजटिलेन कताहिसापो,
मातङ्कानाममुनि सीलधनं जुगोप
सम्मातसापरिपुमिद्धिबलेन रक्खं । () (मातङ्गचरियं ।)

१९. मग्गावतिण्णमधमं कल्हाभीलासा-
सङ्घट्टितोभयरथङ्गमधम्मयक्खं,
कोपगिना नपरिझापयमिद्धिमा यो
सीलं ररक्ख खलु धम्मिकयक्खराजा । () (धम्माधम्म देवपुत्तचरियं ।)

२०. यो पोरिसादवसगस्स जयद्विसस्स
रज्जो पटिज्जमधिकिच्च विजिवितासो,
खीत्तायुधो तदुपगम्म अलीनसत्तो
यक्खं दमेसि ननु सीलवतं निदाना । () (अलीनसत्तचरियं ।)
२१. यो सङ्खपालभुजगो निजभोगपूर-
व्याभङ्गिभारतरवाहिति भोजपुत्ते,
कारुज्जमाप अभिगन्तुमपादताय
सीलस्स भङ्गभयतोपि हुतासतेजो । () (सङ्खपालचरियं । इति सीलपारमिं ।)
२२. सङ्खारधम्मखणभङ्गसभावदस्सि
उस्सावबिन्दुविलयं व युधज्जयो यो,
राजा जनस्स रुदतो पविहाय रज्जं
नेक्खम्मपारमिमपुरयि पब्बजित्वा । () (युधज्जय चरियं ।)
२३. यो सोमनस्सविसुतो कुरुराजपुत्तो
दुस्सीलकुटजटिलब्बचनं पटिच्च,
रज्जा नियोजितवधो वधकावकासं
लब्धानुसासियं भिनिक्खमि चत्तरज्जो । () (सोमनस्स चरियं ।)
२४. यो कासिराजतनुजोपि अयोघराख्यो
ईहं भतो चिरमयोघरवासहीरू,
रज्जं पहाय परमं पितरा पदत्तं
नेक्खम्मपारमिपरो वनमोतरित्थ । () (अयोघरचरियं ।)
२५. यो पञ्चकामगुणदीपनतोपदिट्ठ-
सम्भत्तमित्तवचनमि पटिक्खिपित्वा,
निद्धन्तकञ्चननिभच्छवि कञ्चनाख्यो
पत्वा तपोवनमपब्बजि बन्धवेहि । () (भिसचरियं ।)
२६. पक्खित्तदद्दुलनहारु रिवा नलमिहि
सङ्खारधम्मविसये पटिवट्ठित्तो,
यो सोणभुसुरसुधी विभवं पहाय
पब्बज्जितुं सपरिसो पवनं जगाम । () (सोणपण्डितचरियं । इति नेक्खम्म पारमि ।)
२७. यो सेणको सुधि पसिब्बकगम्भसायिं
विप्पस्सि मोहकलुसिकतमानसस्स,

सप्यं सुघोरमुपदस्सिय दीघदस्सी
पज्जासुपारमिमपूरयि भुरिमेधो । () (सेणकपण्डित चरियं ।)

२८. यो यं महोसधसमाख्यसुधी सुधीसो
उम्मग्गसंवुतनिसग्गवतिसमो'पि,
उम्मग्गतो'व सबलं मिथिलाधिनाथं
पज्जापजापतिपति रिपुतो मुमोच । () (महोसधचरियं इति पज्जा पारमी ।)

२९. वालेनु'ळारवीरियो वीरियेन घोरं
संसारदुक्खमिव यो किसकालको'पि,
गम्भीरसागरजलं सपजानुकम्पी
उस्सिञ्चितुं सततमारहि सत्तसारो । () (कालक चरियं)

३०. राजामहादिजनको जनकुन्दचन्दो
गम्भीरभुरिसलिलं सलिलाकरं यो,
सूरो'रुबाहुवीरियो वीरियं ततार
संसारसिन्धुतरणे तरणीसरूपो । () (महाजनकचरियं । इति वीरियपारमि ।)

३१. यो खन्तितन्तहदयो यतिखन्तिवादी
छेदापिते'पि सकलं सकलत्तभावे,
समपूतखन्तिजलमेवभूसं सिसेच
व्यापादपावकपदित्तकलाबुराजे । () (खन्तिवादी चरियं)

३२. यो धम्मपालनपरो सुसु धम्मपालो
कारापिते'पि वधकेह'सिमालकम्मं,
आसन्नतापनिरयम्हि पतापराजे
खन्तिं पवत्तयि मनप्पितखन्तिमेत्तो । () (धम्मपाल चरियं । इति खन्तिपारमी ।)

३३. यो अन्तरीपगभयंकरसुंसुमार-
मुद्धासमप्पितपदो कपिराजभूतो,
दिन्नं पटिञ्जमनुकुब्बमनञ्जलब्भं
नज्जा पपात परतीरमसच्चभीरू । () (कपिराज चरियं)

३४. यो सच्चपारमिपरो वसि पच्चनामो
सच्चेन सच्चमहीसन्धिय सच्चदस्सी,
पोरिं समग्गकरणिं सिरिजम्बुदीपे
सम्पालयं सकललोकमवोच वाचं । () (सच्चसब्भय चरियं ।)

३५. यो वट्टपोतकदिजो अविस्सुहपक्ख-
पादो'तिखुद्वककुलावकगम्भसायी,
सच्चेन सोळसकरिसमितप्पदेसे
दावग्गिनिब्बुतिमका थिरमायुगन्तं । () (वट्टपोतक चरियं ।)
३६. यो गिज्झकाकबकबाणकभक्खभुत-
बन्धु निदाघरवितापपरिक्खया'पे,
रित्ते सरम्हि परिमोचयि मच्छराजा
सच्चेन'कालजलदागमपच्चयेन । () (मच्छराज चरियं ।)
३७. दुट्ठाहिदट्ठविसवेगविमुच्छितं यो
मण्डब्बतापसवरो'रसयज्जदत्तं,
कत्त्वान सच्चकिरियं करुणाय कण्ह-
दीपायनो मुनि मुमोच तमापदम्हा । () (कण्हादीपायन चरियं ।)
३८. यो पोरिसादवसगो सुतसोमराजा
रज्जे तियोजनसते सकजीविते'पि,
सच्चं ररक्ख ननु सच्चपरो निरासो
दिन्नं पटिस्सवमुभिन्नमपानुकुब्बं । () (सुतसोमचरियं । इति सच्चपारमी ।)
३९. निब्बिन्नरज्जविभवो भवभीरूताय
यो मूगपक्खबधिराकति मूगपक्खो,
नीते निखातुमपकि सीवथिकावकासे
दळ्हं अधिद्धितवतं वत नोजहासि । () (तेमियचरियं । इति अधिट्ठान पारमी ।)
४०. मेत्तविहारपरमो पितुरन्धयट्ठि
यो सोमसोम्मयदयो'पि सुवण्णसामो,
वाळेहि सम्परिवुतो पवने विहारि
मेत्ताख्यपारमिमपूरयि पापभीरू । () (सुवण्णसामचरियं ।)
४१. यो एकराजविसुतो भुवि कासिराजा
मेत्ताकलत्तदुतियो सकजीविते'पि,
अवच्छिन्नरज्जविभावे पटिपक्खराजे
मेत्ताय सम्परि समं परिभाविताय । () (एकराजचरियं । इति मेत्ता पारमी ।)
४२. या लोमेहंसविसुतो'पि तुलासरिक्खो
मानावमाननकरेसु सुखे च दुक्ख,

वासं चवट्टिपरिकिण्णसुसानमज्झे
वेरं अवेरमनुपेच्च ररक्खु'पेक्खं । () (लोमहंसचरियं । इति उपेक्खाक पकारमिं)

४३. सो बोधिया'भिनियतो परिपक्वजाणो
बुद्धङ्कुरो'पचितपारमिताबलेन,
निज्झामतण्ह'सितकज्जक्खुप्पिपास-
लोकन्तरोरुनिरयेसु न जातु जातो । ()

४४. नालत्थ पण्डकनपुंसकमूगपक्ख-
छच्चन्धजातिबधिरित्थिजल्लत्तभावं,
सो मक्खिकामकसकुत्थकिपिल्लिकादि-
जात्या नपातुभवि कीटपटङ्काजात्या । ()

४५. नालत्थ गन्धगजतो पुथुलत्त भावं
नालत्थ वट्टसुसुका सुखुमन्त भावं,
नालत्थ उम्दनमम्मनकत्त भावं
नालत्थ एवमतिहीनतरत्त भावं ।

४६. नाहोसि मातुवधको पितुघातको वा
नाहोसि सङ्गभिदुरो अरहन्तघातो,
नाहोसि दुट्ठहृदयेन तथागतस्स
नाहोसि संजननको रुधिरस्स काये । ()

४७. कम्मं फखलं तदुभयं पटिबाहिनो ये
उच्छेददिट्ठिगतिका विहरिंसु तेसं,
लद्धिं कदाचि नपरामसि सद्वहानो
कम्मं फलं नियतबोधिपरायणो सो । ()

४८. यस्मिं भवे भवति नामचतुक्कमत्तं
तत्रापि पुज्जकरणत्थ मसज्जसत्ते,
अट्टानतो नपटिसन्धिमगण्हि सुद्धा-
वासेसु पज्जसु कदाचि पपज्जभीरू । ()

४९. बुद्धङ्कुरो नियतबोधिपदो कदाचि
दीघायुकेसु'पिभवेसु सुखानपेखो,
कत्वा'धिमुत्तिवचनं इध जीवलोके
निब्बत्ति सो तिदसपारमिपूरणत्थं । ()

५०. इच्चेवं सो पुरिसनिसभो दुप्पवेसस्स बोधि-
पासादस्सा'वतरणसमत्तिसतिस्सेणिरूपं,
निष्फादेन्तो परहितरतो पारमीधम्मजातं
संसारे संसरि चिरतरं घोरदुक्खं तितिकखं । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्द दाननिदाने जिनवंसदीपे दुरेनिदाने
पारमिधम्माभिसङ्खरण पवत्ति परिदीपो चतुत्थो सग्गो ।

१. अत्थवत्तपदं नानावण्णमण्णवजान्वितं,
पत्थ्यावत्तमिवाहोसि जेतुत्तरपुरं पुरे । () (सिलेस बन्धनं ।)
२. परिखामेखलादाम बद्धपाकारसोणिनी,
रराज राजधानी सा वधूव पतिमण्डिता । ()
३. मणिसिङ्गसुमालाभि बालंसुमालिविब्भमं,
ससङ्कमण्डलं तस्मिं पलम्हेसा'भीसारिका । ()
४. इन्दिरामन्दिरा'मन्दमणिमन्दिरसालिनी,
हेमद्धजावलि तस्मिं किळापयि कलापिनो । ()
५. रराज नागराजानं कप्पिताभरणेहि च,
दाठाहि दानधाराहि मेघवच्छन्ता'व सा पुरी । ()
६. तुरङ्गनिकरोण्डुतधुलिधूसरितम्बरं,
निवारितातपंरङ्गवितानस्सिरिमाहरि । ()
७. नीलसेवालधम्मिल्ला सम्फुल्लकमला'नना,
तहिमुप्पललोल'क्खी हंसपीनपयोधरा । ()
८. किञ्जक्खराजिरसानारुद्धरोधनितम्बिनी,
भिङ्गालिमणिमज्जिरा नारी'वा'सुं सरोजिनी । () (सिलेस बन्धनं ।)
९. केवकलं कप्परुक्खेहि विना सा राजधान्य'हु,
विसाणाराजधानी'व सब्बसम्पत्तिसालिनी । ()
१०. कदाचि पुरिसाजज्जो राजा'होसि पुरे तहिं,
वेस्सन्तरो'तिनामेन विस्सुतो भुवनत्तये । ()

११. कुमारो'व समानो सो दानकीळापरायणो,
कायूपगानि धातीनं रतनाभरणानि'पि । ()
१२. खण्डाखण्डं करित्वान नवक्खन्तुं कपरिच्चजि,
एवं बाहिरवत्थूनिददन्तो अट्ठवस्सिको । ()
१३. पासादमभिरीहित्वा सोनिसज्जा'भियाचनं,
दस्सामी'ति विचिन्तेसि सिसक्खिमंसलोहितं । ()
१४. सुखेधितो महासत्तो सुक्कपक्खे'व चन्दिमा,
पालेसि दसधम्ममेन पत्वा रज्जसिरिं पजं । ()
१५. निसज्जो परिपासादे सो राजा एकदा रहो,
कामानं सडक्किलेसज्ज वोकारादीनवं सरिं । ()
१६. पब्बज्जाहिरतो राजा निब्बिन्तो विभवेभवे,
सम्पत्तिसारमादाय हित्वा रज्जसिरिं वरं । ()
१७. मत्तमातडक्काराजा'व अग्गिपज्जलकानना,
रुदतो जातिसडक्कस्स अगारस्मा'भि निक्खमी । ()
१८. चम्पकासोकवकुलतरुसण्डसुमण्डितं,
सिखण्डिमण्डलाखण्डकीळं कोकिलकूजनं । ()
१९. अनेकमिगपक्खीनमासयं सलिलासयं,
वीकासकुसुमामोदप्पवासितसमीरणं । ()
२०. मधुमत्ता'लिङ्धङ्कारनिब्भर'म्बुरुहाकरं,
सम्पातनिज्झारा'रावगम्भीरभुरिभूधरं । ()
२१. पववेकक्खमं वङ्कपब्भारं गिरिगम्भरं,
दुप्पवेसपकथं वङ्कगिरिनामतपोवनं । ()
२२. पत्वा लद्धे'सिपब्बज्जा कविलासो सो महीभुजो,
चरन्तो ब्रह्मचरियं चिरस्सं वीतिनामयि । ()
२३. तस्सरज्जो महेसिपि मद्दीनाम सुखेधिता,
पुत्तधीतूभिसद्धिं तं तपोवनमुपाविसि । ()

२४. महिच्छो पूजकोविप्पो तदा बीगच्छदस्सनो,
येन वेस्सन्तरोसत्तसारो तेनुपसङ्गमि । ()
२५. अत्थो कम्मकरेही'ति जराजज्जरितस्स मे,
पुत्तज्वधीतरं याची धीरं पत्वा दयापरं । ()
२६. उभो कण्हाजिनं जालिं ससेनहभारभाजनं,
सम्मासम्बोधिकामो सो तण्हादासव्यमुत्तिया । ()
२७. दक्खिणोदकसम्पुतजूजकं'ज्जलिभाजने,
समप्पयित्थ बन्धित्वा अगमा'दाय निद्वयो । ()
२८. दानाधिमुत्तीवीमंसी विप्पाकप्पेनु'पागतो,
संयाचि देवराजा'थ मद्दिदेविं पतिब्बतं । ()
२९. दक्खिणोदकनिद्धोतहत्थो सो दक्खिणोदकं,
कत्वा देवेसविप्पस्स देविं देवो परिच्चजि । ()
३०. सत्तक्खत्तुं पकम्पित्थ तस्स पारमितेजसा,
साधुसाधूति पत्तानुमोदन्ती'व महीवधू । ()
३१. इच्चेवं पुरिसारज्जो परिपाचिनपारमी,
मणिरंसिस्सुज्जोत पासादसतलङ्कते । ()
३२. मन्दमन्दानिलोण्डूत पज्जवण्णद्धजालीनं,
मणिकिंकिणिजालानुरावसोतरसायने । ()
३३. दिब्बेहि नच्चगीतेहि वादितेहि मनोरमे,
कन्दप्पमण्डपाकार रङ्गमण्डपमण्डिते । ()
३४. दिब्बन्तदिब्बराजूनं इन्दचापसतेहि'व,
चूळामणीमरीचिही सम्बाधीकळित'म्बरे । ()
३५. अच्छराहि कुचज्जन्दनमितङ्गीहि दूरतो,
विधूतचन्दिकाराजि चारुचामर मारुते । ()
३६. सुत्तप्पबुद्धपोसो'व तुसिते तिदसालये,
ततो चवित्वा निब्बत्ति हुत्वा सन्तुसित'व्हयो । ()

३७. दिब्बेसु पञ्चकामेसु वसन्तो तुसितालये,
पञ्चिन्द्रियानि लोकेकलोचनो परिचारयि । ()
३८. तदा दससहस्सेसु चक्कवाळेसु देवता,
एकत्थ सन्निपतिता सुत्वा बुद्धहळाहळं । ()
३९. तेनो'पसङ्कमित्वान येना'सि पुरिसुत्तमो,
कत्वा तब्बदनम्भोजं नयनालिकुलालयं । ()
४०. चूळामणिमयुखम्बुतिद्धोतचरणासने,
बद्धज्जलिपुटम्भोजमकुलाति समप्पयुं । ()
४१. चक्कवत्तिपदं सक्कमारब्रह्मपदतया,
नखो मारिस पत्थेत्वा पारमी परिपाचिता । ()
४२. वेनेय्यबन्धुभुतेन सम्मासम्बोधिमिच्छता,
तया मारिस किच्छेन पूरिता दसपारमी । ()
४३. सदेवकस्स लोकस्स हिताय मातुकुच्छियं,
उप्पज्जतूति याचिसु तंधीरं करुणापरं । ()
४४. सतवस्सायुहेट्ठापि उद्धं सहसहस्सतो,
यस्मा अकालो बुद्धानं तस्मा कालं विपस्सि सो । ()
४५. यस्मा अज्जेसु दीपेसु सम्बुद्धा नोपपज्जरे,
जायन्ति जम्बुदीपस्मिं तस्मा दीपं विपस्सि सो । ()
४६. यस्मा मिलक्खदेसेसु नूप्पज्जन्ति तथागता,
जायरे मज्झिमे देसे तस्मादेसं विपस्सि सो । ()
४७. यस्मा नजायरे वेस्ससुद्धत्वयेसु जायरे,
खन्ति ये ब्राह्मणे बुद्धा कुलं तस्मा विपस्सि सो । ()
४८. यस्मा अनज्जविसया कुच्छि सम्बुद्धमातुया,
तस्मा आयुपरिच्छेदवसेन पस्सि मातरं । ()
४९. लोकेकलोचनो एवं कत्वा पञ्चावलोकनं,
तासं पटिज्जं पादासि करुणापुण्णमानसो । ()

५०. तप्पादतामरसचुम्बित मोळिमाला
सम्पत्तदेवपरिसा'न्तरधायि ताव,
ओगय्ह नन्दनवनं तुसिताधिराजा
तम्हा चवी मतिदयादयिनासभायो । ()

इति मेधानन्दाभिधानेनयतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददानतिदाने जिनवंसदीपे दूरेनिदाने
वेस्सन्तरचरियप्पभुतिदेवाराधना पवत्ति परिदीपो पञ्चमो सग्गो ।

जिनवंसदीपे दूरेनिदान भागो पठमो ।

१. या सत्तसारपभवा सिरिजम्बुदीपे
फीता'मरावतिपुरी'व पुरीवतंसा,
आदिच्चवंसिकनरिन्दपवेणि भूमि
लक्ख्यालया कपिलवत्थुपुरी पुरे'सि । ()
२. वण्णेहि कण्णसुखसद्दरसेहि जात-
रूपेहि अत्थविसरेहि यतीहि युत्ता,
या राजधानि पुत्थुपाणगणप्पदेहि
आसी (वसन्ततिलका) रचना यथेव । () (सिलेस बन्धनं ।)
३. पाचीदिसाभुजलताय महीयुवत्या
सन्नद्धसङ्ख'वलयस्सिरिमावहन्तं,
यस्सा सुधासुपरिकम्मकतं रराज
पाकारचक्कमचलं मकुटानुकारं । ()
४. यस्सा रराज परिखा नगरिन्दिराय
किञ्जक्खिञ्जरिततीरदसाभिरामा,
संसिब्बितालिवित्तीमणितन्तुपन्ती
पाकारसोणिभरतो गलितम्बरं'व । ()
५. कन्दप्पदप्पमदिरामदमत्तधुत्ता
मन्दानिलेरितसुनीललतावितानं,
यस्मिं विलोलनयनञ्जलिपियमानं
आपानभुमिनिभमोपवनंभजिसु । ()
६. मत्तङ्गनाय नवयोब्बनगब्बिताय
रङ्गालयगगमणिदप्पणबिम्बितेहि,

या राजधानि घनपीनपयोधरेहि
सोम्माननेहि भजि मानसवापिसोभं । ()

७. सङ्कप्पिताभरणरंसि सतेरताली
दाठाबलाकविसरा मदवुट्ठिधारा,
यस्मिं पुरे घरमयूरकुलं अकाले
कीळापयिंसु वरवारणवारिवाहा । ()
८. पाकारचक्कबहिनिग्गत मुग्गरागं
यस्मिं तुरङ्गनिकरुद्धटधूलिजालं,
रच्छावतारजनताय खणं जनेसि
भीतिं पदित्तपलयानलजालसोभं । ()
९. यस्मिं विमानमणिसिङ्गजुतिप्पबन्ध-
सञ्चुम्बितं जितरविं हरिण्डकबिम्बं,
नारीजनाननसरोजकतावमानं
कोधाभिभुतमिव वण्णविकारमाप । ()
१०. यत्थिस्सरेहि समधिग्गहितानि तुङ्ग-
केलासकुटधवलाति मनोहराति,
निच्चं सुधासुपरिकम्मकतानि चांसुं
लक्खीनिकेतननिभानि निकेतनानि । ()
११. यत्थिन्दनिलमणिमापितमण्डपग्गे
हेमद्धजावलिपरिब्भमणंक पुरम्हि,
जीमूतकूटपमुखे सतविज्जुमाला-
लीलावहं विरहिनीनमघं जनेसि । ()
१२. सञ्झानुरागमणितोरणदीधितीहि
भिन्नन्धकारनिकराखिलनागरानं,
या राजधानि जनयन्तिपि तुङ्गतुट्ठिं
पीत्या नवासि रजनीस्म भिसारिकानं । ()
१३. सेवालकेसरसमाकुलतीरभागा
सम्फुल्लरत्तपदुमुप्पलकल्लहारा,
हंसालिसारससमोसरणाभिरामा
यस्मिं सुनिम्मलजला कमलाकरासुं । ()

१४. यस्मिंपुरे कुलवधूवदनम्बुजानं
लब्धुं निरूपमसिरिं भुसमुस्सहन्ता,
यावज्ज सेतसरसिरुहसीतरंसी
अञ्जोञ्जबद्धपटिघा'व वजन्ति नासं । ()
१५. यस्मिं सुवण्णमकणिरूपियवंसवण्ण-
मुत्तापवाळचजिरेहि महारहेहि,
नानापणा सुखुमकासिकसाणहङ्ग-
कोसेय्यखोमवसनेहि'भवुं पपुण्णा । ()
१६. चक्कासिसत्तिधनुकुन्तगदादिभत्था
सन्नद्धहेमकवचा विजितारिवग्गा,
सङ्गामसागरसमुत्तरणातिसुरा
योधा यहिं पुरवरे अकरिंसु रक्खं । ()
१७. फूट्ठा क वाटनिकटे मणिमन्दिरानं
कप्पासपट्टधवला सरदब्भराजी,
यस्मिं खणं जवनिकासिरिमादधाना
थीनं जुगोप मधुपेहि मुखम्बुजानि । ()
१८. निब्बिद्धवीथिविसरेहि सुसज्जितेहि
निच्चुस्सवाय पुरमुस्सिततोरसेहि,
भोगिन्दभोगनिकरेहि रसातलं'व
यं सम्पसारितफणेहि बभुव रम्मं । ()
१९. यस्मिंपुरे विवटमन्दिरजालकानं
उद्धूतधुलिमलिनीकळितालकानं,
नारिनमिन्दुरुचीरानन दप्पणेसु
लोकस्स लोचनमणि पटिबिम्बिता'सुं । ()
२०. गम्भीरसङ्घपटभद्धनिभूरिघोसं
केलासकूटधवलालयफेणपिण्डं,
यं पुण्णसत्तरतनं पुरखीरसिन्धुं
लक्खी अलङ्कुरि तुरङ्गतरङ्गवेगं । ()
२१. रेणुप्पबन्धमलिनं कवनराजिनीलं
मधवातिमत्तमधुपं पदुमाभिरामं,

यं राजहंसभजितं अवतिण्णलोकं
आसि पुरं विकचकञ्जवनं यथेव । () (सिलेसबन्धनं ।)

२२. यस्मिंपुरम्हि रतनुज्जलनीलकण्ठा
रागावमद्वितधरां विवटद्विजालि,
आसुंपयोधरभरां विरळप्पदेसा
सम्पत्तवुट्टिदिवसावियमातुगामा । () (सिलेसबन्धनं ।)

२३. धम्मानुधम्मपटिपत्ति परायणस्स
संसारभीरुकजनस्स तपोवनाभा,
या राजधानि पचुरन्धपुथुज्जनानं
आपानभूमिव बभूवुं भयप्पकारा । ()

२४. बुद्धङ्कुरस्स रविवंसपभङ्कुरस्स
सम्मा सुखानुभावनाय सुभूमिभुता,
भो यादिसि कपिलवत्थुपुरि पुरे'सि
धम्मस्सभावमधुना परिदीपये सा । ()

२५. तस्मिं बभूव नगरे नगराधिराजे
राजा सुनीतिचतुरो चतुसङ्काहेहि,
धम्मेन सब्बजनरञ्जनको कदाचि
सुद्धोदनव्हिसुतो रविवंसकेतु । ()

२६. दिस्वा'वतारकलुसिकतमत्तभावं
उक्कण्ठिते'व कमला कमलापतिस्स,
भूपालिपालिभजितं चरणारविन्दं
संसेवि यस्स रविवंसधजस्स रज्जो । ()

२७. यस्सा'वनीसकविनो कविकण्ठभुसा
वाणिवधू मधुरकोमकलकत्तवाणी,
पत्वा चतुम्मुखमुखम्बुजकाननम्हा
हंसीव मानसतळाकमलङ्करित्थ । ()

२८. सब्बारिदप्पमथनोपरि एकधत्वा
अज्झत्तिकारिपराजियमप्पसय्हं,
संसुद्धचित्तनिकसे निसितेन ताव
पज्जायुधेन अवधित्थ महीभुजो यो । ()

२९. यस्मा महीपतिमहीधरतो उपेक्खा-
वेळातलावधि दयासलिलेन पुण्णा,
मेत्तासवन्ति पभवा मुदितुमिमाला
अज्झोत्थरित्थ भुवनत्तयगंजनोघं । ()
३०. सम्पन्नदानसदनम्बुधरेहि यस्स
दानाधिमुत्तिपरमस्स मनोदहेसु,
तण्हातटानि कपण्डिकयाचकानं
हिन्नानि सत्तरतनम्बुनिपातनेन । ()
३१. यस्सिन्दनीलनयनं रजतावदात-
दन्तं सुवण्णवदनञ्च पवाळसीसं,
मुत्तामयङ्गवयवं रतनेहि नाना
देहं सुमापितमिवासि पितामहेन । () (सीलेसबन्धनं)
३२. यस्सातिपण्डरयसोविसरो'सधीसो
सडेक्काचिताननसरो'रिनराधिपानं,
सोकन्धकारभिदुरो रिपुराजिनीनं
आसागरन्तपथविं परिधिकरित्थ । ()
३३. राजञ्जछप्पदकुलं सकलं पदेस-
रज्जाधिपच्चमकरन्दरसाभिलासं,
यस्सत्तभावकमलाकरफुल्लितानि
संसेवि चारुचरणम्बूरुहानि भत्या । ()
३४. सेतातपत्तमिव विस्सुतकित्तिपुञ्जं
कत्वा'सिपत्तमिव पावकभीमतेजं,
यस्मिं सरज्जमनुसासति सेसभूपा
छत्तासिभूसितकरा सककिङ्करा'व । ()
३५. द्वारानि'नेककपण्डिकयाचकानं
उग्घाटितोप्य'विरतं रतनालयेसु,
सद्भादिसत्तधनरक्खणतप्परो सं
द्वारत्तयं पिदहि यो कपिलाधिनाथो । ()
३६. यस्सुस्सितद्धनुण्णो पबलारिवगं
विस्सट्ठाबाणविसरब्बिसमुब्बहन्तो,

भस्मिकरि करिकरायतपीनबाहु-
सप्पो सुफोठितजियापरिफन्दजिहो । ()

३७. लक्खीनिधाननगरणवपातुभूतो
मन्तिन्दकूटसिखरीवलयावुतो यो,
वालग्गमत्तम्पि राजसिणेरुराजा
कोधानिलेन रिपुरज्जमकम्पियो'सि । ()

३८. भस्मिकताखीलविपक्खनरिन्दकट्ठो
कोधानलो सरसमीरणभावितोपि,
निब्बायि पघारितबप्पजलेहि यस्स
लोलब्बिलोचनघटेहि विपक्खथीनं । ()

३९. सन्नीतिमग्गजलितुग्गमतिप्पदीपो
कित्तिप्पबन्धधवलीकतजिवलोको,
राजिन्दमोळिमणिलङ्कतपादपीठो
धम्मेन रज्जमनुसासि चिरं सराजा । ()

४०. तस्सतिपीवरपयोधरभद्दकुम्भ-
द्वन्दातिभारविरळीकतमज्झभागा,
निहोसबालरविमण्डलचारुगण्डा
दिब्बच्छराजितविराजितरूपसोभा । ()

४१. सम्फुल्लनीलकमलामलनीलनेत्ता
ओलम्बमानमणिकुण्डललम्बकण्णा,
मुत्तावलिवदसनावलि हंसधेनु-
हेलापहासगमना मुदुचारुवाणी । ()

४२. बिम्बाधरा जलधरायतकेसपासा
सोवण्णदप्पणनिभाननचन्दबिम्बा,
सन्नीरपुप्फमकुळोपमचारुजङ्घा
कन्दप्प मङ्गलसिलातलसोणिभागा । ()

४३. नाभालवाळरुहनीलतमालवल्ली-
लीलाविनद्धनवकोमलरोमराजी,
लावण्णवारिधितरङ्गभुजा'भिनील-
सुब्भुलतामकरकेतनचापरूपा । ()

४४. भूपालवंसकमलाकरराजभंसि
 मायावधु इव सुजम्पतिनो सुजाता,
 चन्दस्सकोमुदि'व विज्जुरिव'म्बुदस्स
 रज्जो'तिचारुचरितासि पिया महेसि । ()

४५. तस्मिं नगोपमधरे नगरे तदासि
 आसाळ्हिमङ्गलमहो दिवसानिसत्त,
 मिलासुगन्धपरमं विगतासवं तं
 नक्खत्तकीळमकरित्थ महेसि माया । ()

४६. वुट्ठाय सत्तमदिनागतपुण्णमाय
 पातो सुगन्धपरिवासितवारिना सा,
 कत्वा सिनानमतुलं कपण्डिकानं
 दानं अदासि चतुलक्खधनब्बयेन । ()

४७. वत्थाहतेहि सुनिवत्थसुपारुता सा
 भुत्वा'ग्गभोजनमधिद्धितुपोसथ'ङ्गा,
 निद्वातुरा सुपिनमोवरकं पविस्स
 कल्याणमदस सिरीसयने निपन्ना । ()

४८. नेत्वा निपन्नसयनं हिमवन्तपस्से
 हेट्ठा विसालतरसाळमहीरुहस्स,
 नं सट्ठियोजनकचारुमनोसिलायं
 आरोपयिंसु चतुरो किर देवराजा । ()

४९. नेत्वा मनुस्समलसंहरणाय तम्हा'
 नोतत्तनामरहदं सुनहापयित्वा,
 देवित्थियो सपदि दिब्बमयेहि नेसं
 वत्थेहि गन्धकुसुमेहि अलङ्कुरित्वा । ()

५०. तत्थुब्भवो लसति रूपियपकब्बतो यो
 तस्सोदरे'तिरुचिरे कनकब्बिमाने,
 पाचीनसीसवति दिब्बमयम्हि सम्मा
 पज्जापितग्गसयनम्हि सयापयिंसु । ()

५१. ओरुह् सेतवरवारणराजवेसो
 बुद्धङ्कुरो रुचिरकञ्चनपब्बतम्हा,

आरुह सज्जुधरणिधरमुत्तराय
सोण्डाय सेतसरसिरुहमुब्बहन्तो । ()

५२. पत्त्वा विमानवथकुञ्चनदं नदित्वा
कत्वा पदक्खिणमलङ्कतमातुसेय्यं,
भेत्वान तायपन दक्खिणपस्समन्तो
कुच्छिं पविट्ठसदिसो सुपिनेन दिट्ठो । ()

५३. मायाय राजवधुया रुचिराननाय
आसाळिहपुण्णमियमुत्तर'साळहभेन,
बुद्धङ्कुरस्स पठमेन महाविपाक-
चित्तेन सम्पति अहू पटिसन्धिगब्भे । ()

५४. बुद्धङ्कुरस्स पटिसन्धिगतस्स गब्भे
मायाय चारुचरिताय च खग्गहत्था,
निस्सेसुपह्वनिराकरणाय रक्खं
गण्हंसु ताव चतुरो सुरराजपुत्ता । ()

५५. मायाय भत्तुपरमाय ततोप्पभुति
नूप्पज्जि किञ्चि पुरिसेसु सरागचित्तं,
सा पञ्चकामसुखिनी अकिलन्तकाया
लाभेनुळारयससाप्यभिवट्ठितासि । ()

५६. पञ्जायि धोतरतने जनिकाय अन्तो
कुच्छिं गतो यथरिवावुतपण्डुसुत्तं,
तं कुच्छिना परिहरी दसमासमत्तं
पत्तेन तेलमिव राजिनि अप्पमत्ता । ()

५७. पातो'व पाटिपदगे दिवसे पबुद्धा
रज्जो कथेसि सुपिनं अथ सो नरिन्दो,
वेदङ्गवेदचतुरे चतुसट्ठमत्ते
पक्कोसयी द्विजवरे द्विजवंसकेतू । ()

५८. लाजुत्तराय परिभण्डकताय भुम्या
पञ्जापितेसु सुखुमत्थरणत्थतेसु,
भद्दासनेसु भवनम्हिनिसिन्नकानं
नेमित्तिकानमवनीपति भुसुरानं । ()

५९. पक्खित्तसप्पिमधुसक्खिरखीरमिस्स-
पायासपुण्णहरिरूपियभाजनेहि,
वत्थाहतानि धनधञ्जचयञ्च धेनू
दत्त्वान दिट्ठसुपिनस्स फखलं अपुच्छि । ()
६०. माचिन्तयित्थ तव राजिनिया जनिन्द
कुच्छिम्हि तम्पति पतिट्ठहि पुत्तगम्भो,
अज्झावसिस्सति सञ्चेपन चक्कवत्ति
राजा भविस्सति अगारमसंसयं सो । ()
६१. हित्वा ससत्तरतनं चतुदीपरज्जं
सो पब्बजिस्सति सचे भवना'भिगन्त्वा,
बुद्धो भविस्सति धुवं चतुसच्चबुद्धो
इच्चब्रुविंसु सुपिनत्थविदू विदू ते । ()
६२. सा गम्भभारवठरिकतमज्झभागा
गन्तुं सकं कुलघरं कुलकज्जहंसि,
इच्छामहन्ति पटिवेदयि देवि रज्जो
सो सम्पटिच्छि वचनं करवीकवाण्या । ()
६३. तम्हा महानगरतो नगरङ्गपुण्णं
सो याव देवदहनामिकराजधानी,
मुत्ता'वदातपुळिनत्थरणेहि राजा
लाजोपहारविधिना कमलुप्पलेहि । ()
६४. सन्तीरपुप्फकलसेहि समप्पितेहि
मन्दातिलेरितपटाक धजावलीहि,
कारापयी कनकरूपियतोरणेहि
अद्धानमग्गसमलङ्करणं'तखिप्पं । ()
६५. वन्दी'भिगीतथुतिमडक्कालगीतिकाहि
पञ्चङ्गिकेहि तुरियेहि कतुपहारं,
तस्मिं सुमण्डितपसाधितमज्जसम्हि
दिब्बच्चरासिरिविडम्बनरूपसोभं । ()
६६. देविं सुवण्णसिविकाय सुसज्जिताय
आरोपयित्त्व खचिताय मणीहि नाना,

पेसेसि भुपति पुरक्खतजातिसङ्गं
सद्धिं सहस्ससचिवेहि सुखेधितं सो । ()

६७. सम्युल्लपुप्फफलपल्लववत्तभार-
रुक्खाकुलं धनसुनीललतावितानं,
हिन्तालतालनळकीचकनाळिकेर-
सन्नीरपूगतिणपादपपन्तिसालिं । ()
६८. सेवालनीलसलिलानिलसीतलेहि
ओतिण्णकहंसविसरेहि समुल्लसत्तं,
झङ्काररावमुखरालिकुलाकराल-
किञ्जक्खजालभरितम्बुरुहाकरेहि । ()
६९. पुप्फाभिगन्धसुरभीकतगन्धवाहं
अद्वक्खिखसब्बजनलोचनपीयमानं,
निन्दन्तनन्दनवनं वनजायतक्खी
सा लुम्बिनीवनमनङ्गविमानभूतिं । ()
७०. सा राजिनी नवदलङ्गुलिपन्तीचारु-
साखाभुजोपहितमञ्जरिचामरेहि,
सन्नद्धकोमललतावनितानमग्गे
अत्तुपहारकरणाय कतावकासा । ()
७१. सेनाय चारुचरणम्बुरुहोद्धटेहि
रेणूहि धूसरितमग्गमनक्कमन्ति,
सद्धिं सकाय परिसाय ततोतरित्वा
तं लुम्बिनीवनमुपाविसि रामणेय्यं ।()
७२. तं राजिनिं वनवधु जितहंसगामिं
आमोदमन्दमलयानिलहत्थगेहि,
सम्भावयित्थ मुखरालिकुलाभिकिण्ण-
रेणुप्पबन्धहरिसङ्घसतेहि मग्गे । ()
७३. गच्छन्तिया चरणनूपुरनादपास-
बद्धानमुन्ततसिरोमिगपोतकानं,
उम्मीलितायतविलोचनपन्तिपक्खे
दस्सेसि नीलनलिनीवनराजिसोभं । ()

७४. उद्धं समगसिखरेहि कतावकास-
मगन्तरेहि कलिकाकुसुमाकुलेहि,
नानालताकुलमहिरुहतोरणेहि
उय्यानभूमि उपहाररते'व भुय । ()
७५. उक्खित्तिपिञ्छभरमन्तसिखण्डिमाला-
कीळाहि कोकिलकुलङ्गनिकाहळेहि,
उय्यानभूमि मकरङ्गजरङ्गभूमि-
लीलं भजित्थ भमरद्धनिवल्लकीहि । ()
७६. निच्चं वसन्तसमयस्सिरिमुब्बहन्तं
तंखोवनं वनवधूहदयानुतापी,
पत्तो निदाघसमयोपि जनेसि तुट्ठिं
तस्सा सिरिसकुसुमालिकुलावतंसो । ()
७७. तस्मिं निदाघसूरियातपतापिताम्भं
रित्तालवाळमिवकालमकालमेघो,
चिन्तातुरं हृदयमत्तसखीजनोपि
पीणोसि गब्भपरिपाकभरं वाहन्त्या । ()
७८. कट्ठावसिद्धतरवो परिहीनपत्ता
तस्साधरक्खिदसनज्जुतिसङ्गमेन,
आसुं नवङ्कुरपलासविकासपुष्फ-
संवेल्लिता'व रमणीयवनप्प देसे । ()
७९. गिम्हाभीतापपरिपीळितङ्धल्लिकानं
गम्भीररावमुखरीकतदायरजि,
दुक्खातुरब्बिरहिनीपमदाजनस्स
आसि विलापबध्दरीकळिते'व साळा । ()
८०. तस्मिं विकासकलिकावलिहारिहारा
किञ्चापि पक्कफखलवल्लरिकण्ठभुसा,
नासक्खि पूगतरुपन्ति सुमण्डिताय
मायाय ताय सिरिमाभरितुं घटन्ती । ()
८१. उय्यानमुब्भमितमत्तमधुब्बतेहि
चम्पेय्यपुष्फमकुलेहि समाकुलंतं,

उद्धृतधुमपटलेहि मनोभवस्स
दीपेहि वासभवकनं व लसन्तमासि । ()

८२. गब्भूपगं भमरकेसकलापभारा
बुद्धङ्कुरं परिणतङ्कुरलोमहंसा,
वन्दन्तियो विय तहिं थबकज्जलीहि
मन्दानिलेरितलतावनिता कनता सुं । ()

८३. गब्भूपगस्स परिपक्कफलेहि नाना
पुज्जानुभावपभवोतुसमुब्भवेहि,
मायाय गब्भबलिकम्मनि तप्परे व
उय्यानभूमि जनतं भवि तप्पयन्ति । ()

८४. गब्भूपगस्स हि महापुरिसस्स गब्भ-
वुट्ठानमङ्कलगलमहुस्सववासरम्हि,
उय्यानभूमि सकलोतुसमुब्भवेहि
आसि विकासकुसुमेहि समाभिकिण्णा । ()

८५. सालुम्बिनीवनसिरिं कलहंसघोसं
समफुल्लपुप्फसुरभिफलसम्भवोजं,
पज्जिन्द्रियेहि गिरिनिज्झरसितवातं
पच्चक्खपज्जविधकामरसं अविन्दि । ()

८६. निय्याससारसुरहिं फखलपल्लवेहि
झंकारितालिकुलकुजितकोकिलेहि,
सम्फुल्लपुप्फनिकरेहि समाभिकिण्ण
मद्विखसायुवतिमङ्गलसाळसालं । ()

८७. सम्फुल्लसाळकलिकंतयतालिमाला
सञ्चुम्बितंकुवलयामललोचनाय,
साखंसुकोमलकरङ्गुलिपल्लवेहि
मायामहेसिसमलङ्कारि वितमाया । ()

८८. भारो नता व रुचिरङ्गुलिपल्लवानं
झङ्कारावमुखरालिकुलाभिरामा,
साखा विकासकुसुमेहिसमाकुला सा
ओलम्बयट्ठि भवि गब्भभरातुराय । ()

८९. तस्सा चलित्थ पवनो चललोचनाय
कम्मुब्भवो वरतिरोकरणेहि ताव,
देविं निरूपमसिरिं सुपरिक्खित्वा
तम्हा पटिक्कमि जनो कळितावकासो । ()
९०. ब्रह्मामरासुरनरोगपूजनीयं
बत्तिसलक्खणसमुज्जलरूप सारं
निद्धोतजातिमणिसन्निभसुद्धगत्तं
सत्तुत्तमं सपदि देवि ठिता विजायि । ()
९१. दुग्गन्धमुत्तमलसोणितमक्खितङ्गा
जायन्त्यं सेसमनुजा मनुजेसुनेवं,
चङ्गोटकम्हि जिनधातुरिवाधिवासो
थूपम्हि सोण्णपटिमारिव मातुगब्भं । ()
९२. निस्सेणितोव पुरिसो रतनासनम्हा
थेरोव धम्मकथिको ठितको तरन्तो,
सम्मा पसारिय उभो मुदुपाणिपादे
सो निक्खमित्थ कुणपेहि अमक्खितङ्गो । ()
९३. तत्रोपगम्म चतुरो चतुरानना तं
जालेन कञ्चनमयेन विसुद्धचित्ता,
आदाय मातुपुरतो तनयं ठपेत्वा
चन्दानने भवतु नन्दमना त्यं वोचुं । ()
९४. आदिच्चवंसकमलाकरभाकरस्स
बुद्धङ्कुरस्स सुभसीतलवारिधारा,
निक्खम्म ताव नभसा निजमातुया च
गाहापयुं उतुमुभोसु कलेबरेसु । ()
९५. तेसं करेहि चतुरो सुरराजपुत्ता
गण्हिंसु सण्हसुखुमायं जिणप्पवेण्या,
तेसज्हि पाणितलतो पणिपातपुब्बं
गण्हिंसु तं दुकुलचुम्बटकेन मच्चा । ()
९६. तेसं करेहि पथवितलमोतरित्वा
ठत्वा पुरत्थिमदिसं असमो विपस्सि,

उद्धं अधो चतुदिसानुदिसा च एवं
एकङ्गनं भवितदांखिललोकधातु । ()

९७. तुम्हेहि उत्तरितरो भुवसे तीसु
नत्थीति मत्थकजटामकुटप्पितेहि,
कत्त्वानिजज्जलिपुटेहि निपच्चकारं
ब्रह्मामरासुरनरा तमभित्थविंसु । ()

९८. सोचंत्तना सममदिस्व दिसासु तासू
तप्पादवीतिहरणेन पदानिसत्त,
गन्त्वान उत्तरदिसांभिमुखो अवन्या
अब्भुगतम्बुरुहमुद्धनि तिट्ठमानो । ()

९९. अगगोहमस्मि अहमस्मि जनस्स जेट्ठो
सेट्ठोहमस्मि अयमन्तिमंजाति मय्हं,
धीरो ममेतरहि नत्थि पुनब्भवोति
निच्छारितासभिवचो नदि सीहकनादं । ()

१००. वेसाखेमासे सुहकुजदिने पुण्णमायं विसाखे
नक्खत्तेयोगे सुरगुरुगते सो कुळीरव्हरासिं,
सज्जातो नाथो परमकरुणाभावनाभावतत्तो
मायाकुच्छिम्हा कुसुमितलतावेललितुय्यानभुम्या । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकल कविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे अविदुरेनिदाने
पच्छिमभविक महाबोधि सत्तुप्पत्ति पवत्तिपरिदीपो छट्ठोसग्गो ।

१. अथरम्मतरांसि जातिखेत्त-
परियापत्तं वकासलोकधातु,
कमलुप्पल (मालभारिनी) हि
तदुपट्ठानगताहि देवताहि । ()

२. कमलासनदेवदानवानं
भुवनेकत्थ समागमो तदांसि,
जिनचक्कपटिग्गहस्स ठानं
अविवादेन सदेवमानुसानं । ()

३. पटिलाभनिमित्तमादिसन्ती

वत सव्वज्जुतजाणसम्पदाय,
दससङ्खसहस्सिलोकधातु
अभिकम्पी पहटे'व कंसपाती । ()

४. जननुस्सववासरम्हि तस्मिं
निजदेहज्जुतिपिञ्जरो'दपादि,
दससङ्खसहस्सचक्कवाळ-
कुहरालोककरो महावभासो । ()

५. अपताळितचम्मनद्धभेरी-
विकतीनं सयमेव वज्जनम्पि,
तदनुत्तरधम्मदेसनाय
भवि ठानं अनुसावणस्स लोके । ()

६. घणकाहळवंससङ्खवीणा-
भरणानं सयमेव वज्जनम्पी,
अनुपुब्बविहारभावानानं
पटिलाभाय निबन्धनं बभूव । ()

७. परिमुत्तिवरत्तपासकारा-
घर,योसङ्खलिकादिबन्धनेहि,
मिगपक्खिनरानमस्मिमान-
विगमस्सा'सि निदानमादिभुतं । ()

८. भुवनेसु महाजनस्स रोगा-
पगमेना'दिसनं अहोसुखन्ति,
चतुरारियसच्चदस्सनेन
भवि ठानं चतुसच्चदेसनाय । ()

९. विविधब्भुतरूपगोचरानं
भुवि जच्चन्धजनस्सलोचनानं,
पभवो पभवो'सि दिब्बचक्खु
पटिलाभाय तिलोकलोचनस्स । ()

१०. थुतगीतिसुधारसस्स पानं
बधिरानं सवणज्जलीपुटेहि,
अतिमानुसदिब्बसोतधातु-

- पटिवेधाय निदानमासि तस्स । ()
११. भुवि जातिजळादिपुग्गलानं
तदहे'नुस्सतिया सुपातुभावो,
भवि पुब्बमुपट्टितस्सतिस्स
सतिपट्टाननिबोधनाय ठानं । ()
१२. विसिखाचरणं सरोजचारु-
पदविज्जासवसेन पङ्कुलानं,
पुरिमं चतुरिद्धिपादवेग-
पटिलाभाय निमित्तमासि लोके । ()
१३. मधुरेन सरेन जातिमूगा
थुतिगीतान्य'वदिंसु वन्दिनो'व,
भुवि खुज्जजनो'जुगत्तलाभो
कुटिलत्ता'पगमाय ठानमासि । ()
१४. सरणं पुरिसासभो सियानो
भवतो दुग्गतितो विमुत्तिया'ति,
करिनो'पि करिंसु कुञ्चनादं
तुरगा हेसमकंसु पीतिये'व । ()
१५. विसदा पटिसम्भिदा चतस्सो
पटिविज्झिस्सति चा'यतिं सचा'यं,
सकपट्टनमेव तन्निदाना
तरणी सीघमुपागमुं विदेसा । ()
१६. सयमेव विरोचनं तदानि
रत्तनानं भुवनाकरुब्भवानं,
रविवंसरविस्स धम्मरंसी
विसरस्सु'ज्जलनाय ठानमासी । ()
१७. तुरियानि सकंसकं निनादं
अकरुं तग्गुणदीपकानिवा'त्र,
विवटा विदिसादिसा सकित्ति-
विसरोकासकते'व'हिप्पसत्ता । ()

१८. सकलस्स किलेसपावकस्स
परिनिब्बानसभावदीपनेन,
निरयेसु हुतासजालमाला
तदहे निब्बुतिमाप जातिखेत्ते । ()
१९. परिसासु विसारदस्स तस्स
चतुविसारदजाणलाभहेतु,
भुवनेसु तदामहानदीनं
अनभिस्सन्दनमासि कुन्न्दीनं । ()
२०. उदपादि पभा निराकरित्वा-
बिललोकन्तरियेसु अन्धकारं,
हतमोहतमंग मग्गजाण-
ज्जुतिलाभाय निबन्धनं तमासि । ()
२१. सुविमुत्तिरसो सियाव तस्स
चतुरासितसहस्सधम्मखन्धो,
मधुरं चतुरोदधीनमासि
सलिलं सन्ततरं तरङ्गरित्तं । ()
२२. विदिसासु चतुदिसासु चण्ड-
पवनस्सापि अवायनं तदानि,
भवि पुब्बनिमित्तमत्तनोपि
भट्टिट्ठ्याभवदट्ठिभेदनाय । ()
२३. नवपल्लवपत्तसेखरानं
विटपीनं कुसुमाहिकिण्णभावो,
भवि पुब्बनिबन्धनं विमुत्ति
कुसुमेहातुमदेहभूसणाय । ()
२४. कुमुदाकरबोधकस्स चन्द-
किरणस्सातिविरोचनं तदासि,
सतिबुद्धसुधाकरोदयम्हि
जनसन्दोहमनोपसादहेतु । ()
२५. विमलत्तमनुहता निदाघ-
सूरियस्सूपसमो निमित्तमगं,

भवि चेतसिकस्स कायिकस्स
पटिलाभाय सुखस्स तम्हिजाते । ()

२६. गगना'गनगादितो'तरित्वा
पथविसङ्क्रमणं तदा खगानं,
सरणागमनस्स ठानमासि
जिनधम्मं सुनिसम्म सज्जनानं । ()

२७. नभसा'भिपवस्सनं तदानि
चतुदीपेसु अकालवारिदानं,
परिसासु अखण्डधम्मवुट्ठि-
पतनस्सा'सि निबन्धनं जिनम्हा । ()

२८. छणमङ्गलकीळणं तदानि
तिदसानम्पि सकेसके विमाने,
उपगम्म तहिंतहिं उदान
समुदानस्सनिदानमा'सि बोधिं । ()

२९. विवटा सयमेव मन्दिरानं
पिहितञ्चारकवाटवातपाना,
भवदुक्खनिरोधगामिमग्ग-
पटिलाभाय निमित्तमाहरिंसु । ()

३०. तदहे मधुरामिसस्स पेत्ती-
विसयेस्वाहरणं खुदातुरानं,
भवि कायगतासतामतस्स
पटिलाभाय निमित्तमत्तनो'पि । ()

३१. दिवसे जननुस्सवे पिपासा-
विगमो दीनजनस्स पेतलोके,
सुखितत्तस्स उपेच्चबुद्धभावं । ()

३२. पटिपक्खजनस्स मेत्तिलाभो
तदहे वायसवायसारिनम्पि,
भविठानमनन्तसत्तलोक-
विसयब्रह्मविहारभावनाय । ()

३३. सतिमग्गफलुब्भवे यथेव
भवभीत्यापगमो तथागतानं,
सति जातमहामहे भयं वा
नतिरच्छानगतानमासि तासो । ()
३४. पियभावुपसङ्कमो पजानं
हृदयानन्दकराय खो गिराय,
जिनधम्मकथाय सावकानं
विय सामगिरसस्स पातुभावो । ()
३५. सितकित्तिलताय रोपिताय
भवतोस्मिं भुवनालवाळगम्भे,
विय निम्मितयन्तवारिधारा
जलधारा धरणीतलुड्ढहिंसु । ()
३६. भमरावलिभारपञ्चवण्ण-
कमलच्छन्नमहीतलं रराज,
जलजं थलजं परागहारं
भुवि सब्बत्थ अपुप्फि पुप्फजातं, ()
३७. विटपीसु लतासु खन्धसाखा-
सतपत्तानि तदा सुपुप्फितानि,
नरवीरंभिरूपदस्सनाय
भूसमुम्मीलितलोचनानि वासुं । ()
३८. उपरूपरि सत्तसत्त हुत्वा
सतपत्तानि सीलातलुब्भवानि,
तव अब्भुदयो सुदुल्लभोति
कथयन्तिविह कपातुभावतो नो । ()
३९. निजपारमितालताय कत्ति-
लतयांलङ्कितपुप्फहासरूपा,
समलङ्कारि यावता भवगं
धजमाला जननुस्सवे तिलोकं । ()
४०. अवकुज्जसरोरुहाभिरामं
नभवम्भोजवनस्सिरिं बबन्ध,

भुवि पोक्खरवस्समीदिसन्ति
वदमानं पवस्सि धम्मवस्सं । ()

४१. रमणी रमणीयरूपसोभा
अचरुं धम्ममनङ्गरङ्गभूमि,
मधुपा मधुपानमन्दिरानि
तदहे नावसरिंसु धम्मकामा । () (अब्यपेत पठमदुतिय पादादियमकं)

४२. कमला कमलालया विवेस
भुवनं भूरिनवावतारहारी,
धरणी धरणीधरावतंसा
उपहारातिभरातुरेव कम्पि । () (अब्यपेत पठमदुतिय पादादियमकं)

४३. रुचिरं रुचिरङ्गना तदानि
अकरुं कीळमनेकचन्दिकासु,
सुवीरं सुचिरंसिकिण्णतारा-
निकरोभासतरोसि भाकरोव । () (अब्यपेत पठमदुतिय पादादियमकं)

४४. पवनोपवनोपवायमानो
पविनोदेसि परिस्समं जनस्स,
वनदा वनदाहवुपसन्तिं
अकरुं सब्बधि सस्ससम्पदञ्च । () (अब्यपेत पठमदुतिय पादादियमकं)

४५. विसदा विसदा सकित्तिरामा
मुखरङ्गालय मापकोविदानं,
सुजनासुजना भजिंसु तस्स
चरणान्यङ्कितचक्कलक्खणानि । () (अब्यपेत पठमदुतिय पादादियमकं)

४६. वसुधं वसुधम्मती समग्गा
दसधम्मेननुसासयुं तदानि,
हदयं यदयङ्गमाय वाण्या
असतं मित्तदुही विधानयिंसु । () (अब्यपेत पठमदुतिय पादादियमकं)

४७. तिमदातिमदा गजाधिपापि
मिगराजूहि तदा समाचरिंसु,
पबलापबला मिगा तदञ्जे
पटिसत्थारमकंसु अञ्जमञ्जं । () (अब्यपेत पठमदुतिय पादादियमकं)

४८. भुवने भुवनेकलोचनस्स
जननस्मिं दिवसे समुज्जलानी,
निहनितां निहितायुधाति भित्तिं
जनयुं पापिमतोव नेतरेसं । () (अब्यपेत पठमदुतिय पादादियमकं)

४९. परिवादितदिब्बभेरिवीणा-
तुरियं दस्सितदिब्बनच्चभेदं,
गगनं सुररङ्गमण्डलाभं
तिदसानं उपहारसारमासि । ()

५०. सोवण्णवण्णवधुया गरुगब्भगस्मिं
तंनन्दनब्बनसमानवनङ्गतस्मिं,
भुतब्भुतन्वितमहे नयनज्जनस्मिं
जातम्हि तम्हि तनुजे भवि भद्दभत्ति । () (मालाबन्धनं)

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्दननिदाने जिनवंसदीपे अविदूरेनिदाने
विविधपुब्बनिमित्तपातुभावप्पवत्ति परिदिपो । सत्तमोसगो ।

१. विसुद्ध (वंसट्ठ) मसेसबन्धवो
कुमारमादाय तिलोकलोचनं,
अगंसु तम्हा कपिलव्हयंपुरं
पुरीवतंसं समलङ्कतज्जसं । ()

२. तदा अभिज्जासु वसिसु पारगो
समाधिविक्खम्भितसब्बकिब्बिसो,
विहासि सुद्धोदनभुमिभत्तुनो
कुलूपगो देवलनामतापसो । ()

३. तपोधनो सो पविवेककामवा
दिवाविहारत्थमुपागतो दिवं,
तमत्थमज्जातुमपुच्छि देवता-
पवत्तितं पस्सियमङ्गलुस्सवं । ()

४. तवेवुपट्ठायकभुमिभत्तुनो
वरोरसो मारिय मारवाहिनिं,
पराजयं लच्छति बोधिमायतिं
महुस्सवो तम्पति वत्तते, ब्रवुं । ()

५. इमाय वुत्तन्तकथाय चोदितो
तपोधनो इद्धिबलेन इद्धिमा,
सुरालये अन्तरधानं नन्तरं
निकेतने पातुरहोसि राजिनो । ()
६. कुमारनिज्झानमनोरथोक वसि
तहिं सुपज्जत्तमहारहकासने,
निसज्ज सुद्धोदनराजिनो बुवि
तवत्रजं दडुमिधागतोत्यं हं । ()
७. नरिन्दचूळामणिचुम्बितान्यं थ
पदानि वन्दापयितु तपस्सिनो,
विभुसणालङ्कतमत्तसम्भवं
नराधिपो राजकुमारमाहरि । ()
८. तदत्तभावेनं हिवादनारह-
स्सं भावतो तस्स रराज सूनुनो,
पवट्टयित्वा जटिलस्स सम्पति
जटासु चक्कङ्कितपादपङ्कजं । ()
९. कुमारमादाय समप्पितज्जलिं
विधाय पादेस्वनिसम्मकारिनो,
सचे ठपेय्युं जटिलस्स सत्तधा
फलेय्य मुद्धा जटितोजटायपि । ()
१०. सकासनुट्ठाय अथे सिभूमिया
निहच्च सो दक्खिणजानुमण्डलं,
अका महाकारुणिकस्स गारवं
सिरोविरूहज्जलि पुप्फमज्जरी । ()
११. उदिक्खमानो वसिना समप्पितं
तमज्जलिं भत्तिभरेन भूपति,
अथो नमेत्वा तनुमीसकं सकं
पवन्दि पादम्बुरुहानि सुनुनो । ()
१२. सियां व बुद्धो पुरिसासभो अयं
नदस्सनं तस्स सिया ममन्ती सो,

निरूपमं रूपसिरिं समेक्खिय
पयासि निट्ठं उपधारयं वसि । ()

१३. ववत्थयित्वेवमुळारबुद्धिमा
वितिण्णकङ्खो हसमीसकं रुदं,
नरिन्दमोरोधपुरक्खतं वसी
तदवसीदापयि संसयण्णवे । ()

१४. तमाहरित्वान पकवत्तिमब्भुतं
पुरक्खतो रोधजनस्स राजिनो,
यतिस्सरो संसयसल्लमुद्धरं
सबन्धवे नुस्सरि कालदेवलो । ()

१५. सकेकुले नाळकनामदारको
सयम्भुनो लच्छति दस्सनं इति,
तमत्थमज्जा समुपेच्च तंकुलं
त्वमाह पब्बज्जिति भागिनेय्यकं । ()

१६. निरामयं पच्चमवासरम्हि सो
वरोरसं वासितगन्धवारिना,
पवत्तमाने भवने महामहे
नहापयि भूपति बन्धुमज्झगो । ()

१७. पसत्थमन्वत्थभिधान मत्तनो
कुमारमारोपयितुं परोसतं,
सवेदवेदङ्गपभेदकोविदे
द्विजे निमन्तापयि सो नराधिपो । ()

१८. सुरिन्दरूपो सुरमन्दिरोपमं
तमिन्दिराधारनरिन्दमन्दिरं,
जनिन्दसीहो पगता वनीसुरे
अमन्दपूजाविधिना भिराधयि । ()

१९. अनेनसिद्धा समतिसपारमी-
सदत्थसम्पत्तिपरत्थकारिना,
तथात्थ सङ्घातधनं निधानगं
इमम्हि सिद्धं सहजातिया यतो । (५)

२०. द्विजेहि तन्तिब्बचनद्वयारहं
समाससंखित्तपदत्थसंहितं,
सुतस्स सिद्धत्थं भिधानमत्तनो
ततो भिवोहारसुखाय कारयि । ()
२१. सुयामरामद्धजमन्तिलक्खण-
सुभोजकोण्डञ्जसुदत्तसज्जिनो,
इमे द्विजा राजसुपूजिता तदा
विचक्खणालक्खणपाठका भवं । ()
२२. सुभासुभं पस्सिय देहलक्खणं
विभावयव्हो इति ते समबुवि,
समुक्खिपित्वा ङ्गुलिपल्लवद्वयं
जनाधिपं सत्तजना ब्रवुं द्विधा । ()
२३. सचे महाराज अगारमावसे
वरोरसो ते परिचारितिन्द्रियो,
समङ्गिभुतो रतनेहि सत्तहि
भवेय्य राजा वतचत्तवत्थं यं । ()
२४. महादयो यं करुणाय चोदितो
घरा भिगन्त्वा यदि पब्बजिस्सति,
भवेय्य बुद्धो खिलजेय्यमण्डलं
सयं अभिञ्जाय नहेत्थसंसयो । ()
२५. कणिट्ठभूतो वयसा तदन्तरे
पसत्थसत्था वगमेन जेडुको,
समुक्खिपित्वा ङ्कगुलिमेकमबुवि
इतीह कोण्डञ्जसमञ्जभुसुरो । ()
२६. इमस्स वेनेय्यजनाकतञ्जली
समं फुसन्तानि वसुन्धरातलं,
सुभानि भोपादतलाति सब्बदा
भजन्ति भत्या कमलानिवालिनो । ()
२७. इमस्स खेमन्तमसेसपाणिनो
तिपट्टकन्तारपथावतारणे,

सुसज्जितं चक्कयुगं पारमी
रथम्हि पादङ्कितचक्कलक्खणं । ()

२८. इमस्स भो कम्बलभेण्डुकोपमं
सुमट्टवट्टायतपण्हिमण्डलं,
सदा पदम्भोजनिवासलक्खिया
तनोति पीनत्थनपिण्डविब्भमं । ()

२९. इमस्स दीघङ्गुलिपन्ति वट्टित-
मनोसिलालत्तकवत्तिकोपमा,
विभाति भो बाहुलताय पारमी-
लताय वा नूतनपत्तपन्तिव । ()

३०. इमस्स पारेवटपाद पाटला
सपाणिपादा तळुणातिकोमला,
उळारपूजाविधिसम्पटिच्छने
पवाळपातिं व समुल्लसन्ति भो । ()

३१. इमस्सरूपस्सिरिमन्दिरोदरे
समप्पमाणाभिनवङ्गुलीहि भो,
पदिस्सरे जालकवाटसन्तिभा
सपाणिपादा ततजाललक्खणा ()

३२. इमस्स उस्सङ्खपदस्स गोप्फका
पदम्बुजानं चतुरङ्गुलोपरि,
पतिट्ठिता पुण्णघटेसुकन्धरा-
विलासमालिङ्गिय राजभासरे । ()

३३. इमस्स देहज्जुतिवारिपूरित-
सरीरकेदारभवा फलत्थिनो,
सुरत्तसाल्योदरसन्निभा सुभा
दुवेणिजङ्घा अभिपीणयन्ती भो । ()

३४. इमस्स भो जानुयुगं परामसं
अनोनमन्तो ठितको महाभुजो,
सहत्तना सम्भवबोधिसाखिनो
विसालसाखाय विलासमादिसे । ()

३५. इमस्स कोसोहितवत्थगुहको
अभिन्नकोकासककोसकोसगो,
अनञ्जसाधारणतादिना'यतिं
अनङ्गसङ्गामपरम्मुखो सिया । ()
३६. इमस्स भो गोतमगोत्तकेतुनो
कलेवरे कञ्चनसत्तिभत्तचो,
सुवण्णवण्णो जिनचीवरस्सपि
तनोति सोभं घनबुद्धरंसिनो । ()
३७. इमस्स जम्बोनदीपिञ्जराय भो
सिरिसपुप्फस्सुकुमारचारिया
रजोनुमत्तं छविया नलिम्पते
सरोजपत्तेरिव वारिबिन्दवो । ()
३८. इमस्स लोमानि कलेवरे वरे
विसुं विसुं कूपगतानि सूनूनो,
विलुम्परे रूपविलासलक्खिया
मनोरमं भो कमणिकञ्चुकस्सिरिं । ()
३९. इमस्स उद्धग्गमुखं मुखस्सिरिं
पदक्खिणावत्त मपेक्खिनो यथा,
तिरोकरे रोमवितान मिन्दिरा-
निकेतनिन्दीवरकाननस्सिरिं । ()
४०. इमस्स भोराज सरोजयोनिनो
यथोजुगत्तं उजुगत्तमायतिं,
अनञ्जसामञ्जगुणावकासतो
पजाभिपूजाविधिभाजनं सिया । ()
४१. इमस्स सत्तुस्सदलक्खणं सुभं
समंसमद्दिट्ठिसिरावलिं सदा,
दधाति भो पारमिधम्मसिपक्खिनो
सुधन्तचामीकरपिण्डविब्भमं । ()
४२. इमस्स पुण्णोभयकायभागिमं
मिगिन्दपुब्बद्धसरीरलक्खणं,

कुदिट्टिवादीभसिरोविदारणे
नरिन्दसामत्थियमुब्बहे नकिं । ()

४३. इमस्सु'पेतो घनमंसवट्टिया
चितन्तरंसो मुदुचारुपिट्ठियं,
भवण्णवा कञ्चनपच्चरिसिरं
तनोति सत्तुत्तरणे नराधिप । ()

४४. इमस्स निग्रोधमहीरुहस्सिव
समप्पमाणो परिमण्डलोप्यंयं,
कदाचि दुक्खातपखिन्नदेहिनं
परिस्समं भो पजहे भवञ्जसे । ()

४५. इमस्स राजित्तयरज्जितो'त्तरिं
करीयमानु'त्तमधम्मनिस्सनो,
सुमट्टवट्ठो समवत्तखन्धको
मुतिङ्गखन्धोरिव राज राजते । () (सिलेस बन्धनं)

४६. इमस्स भो सत्तसहस्ससम्मिता
यथा'मतज्झोहरणाभिलासिनो,
रसगगसा सन्ति रसादनुम्मुखा
रसगगसगी'त्य'भिधीयते ततो । ()

४७. इमस्स'नुब्बज्जनतारकाकुले
अनन्तरूपायतनम्बरो दरे,
विरोचतेबारसमीससिरिव
नरिन्दसीहस्सहनूपमाहनू । ()

४८. इमस्स ताळिसतिदन्तपन्ति भो
पहूतजिह्वारथिकं चरन्तिया,
मनुञ्जवाणिवनिताय तत्त्वते
पसत्थमुत्तावलिलीलमायतिं । ()

४९. इमस्स जव्हावरकणिकावहे
मुखम्बुजे सच्चसुगन्धवासिते,
समप्पमाणा दसनावली सुभा
विभाति किञ्जक्खततीव भूपती । ()

५०. इमस्स भो खण्डितसङ्खपण्डरा
द्विजावली निब्बिवरन्तरायति,
समुब्भवायुत्तिलताय तायति
मुखालवाळे मुकुलावलिस्सरिं । ()
५१. इमस्स पीणाननचन्दचन्दिका
सुसुक्कदाठावलि सच्चवादिनो,
पदिस्सते धम्मतळाककीळने
कताभिलासारिवहंसमालिनी । ()
५२. इमस्स चानुत्तरधम्मदेसना-
तरण्यमालोललकाररूपिनी,
पहूतजिक्का भवसागरा'यतिं
नरिन्द पारं जनता'वतारये । ()
५३. इमस्स भो ब्रह्मसरोपमो सदा
सहस्सधा'यं करवीकरावतो,
मनोहरदुङ्गसमङ्गिसुस्सरो
ससोतकानं मणिकुण्डलायते । ()
५४. इमस्स नीलं नयनुप्पलज्जयं
निरूपमे रूपविलासमन्दिरे,
निरोपितं भो मणिसीहपञ्जर-
द्वयं भासे कुसलेन केनचि । ()
५५. इमस्स पाठीनयुगं'व दिस्सते
विसिद्धरूपायतनापगासयं,
सुभं गवच्छापविलोचनोपमं
मणिष्पभं गोपखुमद्वयं सदा । ()
५६. इमस्सा उण्णा भमुकन्तरुब्भवा
ळाटमज्झोपगता विरोचति,
यदत्थि सज्झाघनराजिमज्झगं
ससङ्कहीनं ससिमण्डलं तथा । ()
५७. इमस्स उण्हीसकसीसलक्खणं
सधम्मरज्जिस्सरियं अनागते,

करियमानस्स हि चक्कवत्तिनो
दधाति उण्हीसकसिसविब्भमं । ()

५८. इमस्स भुमिस्सर सुपक्पतिट्ठित-
पदङ्किते चक्कयुगम्हि दिस्सरे,
अरासहस्सानि च नेमिनाभियो
तिवट्टरेखा सिरिवच्छकादयो । ()

५९. इमेहि बत्तिसतिलक्खणेहि भो
असीत्यनुब्बज्जनलक्खणेहि'पि,
समुज्जलन्तो पुरिसासभोत्थयं
भवेय्य बुद्धो भवबन्धनच्छिदो । ()

६०. ससोतमापाथगताय तावदे
द्विजस्स वित्थारकथाय चोदितो,
अपुच्छि राजा किमयं समेक्खिय
अनागते ब्राह्मण पब्बजिस्सति । ()

६१. कदाचि उय्यानगतो महापथे
जरारुजामच्चुविरूपदस्सनं,
विधाय निब्बिन्तमनो भवत्तये
तपोधनं पस्सिय पब्बजिस्सति । ()

६२. इतिह वत्त्वान सकंसकं घरं
ततो'पगन्त्वा'द्धनिमित्तपाठका,
महल्लका'दानि मयन्ति सुनवो
तमानुपब्बज्जितुमोवदिंसु ते । ()

६३. द्विजेसु वुद्धेसु मतेसु सत्तसु
अयं'हि कोण्डञ्जसमव्हयो सुधी,
महापधानं पुरिसासभो'धुना
करोति सुत्वा करुणाय चोदितो । ()

६४. समानलद्धिहि कुलेसु तेसु हि
चतुहि विप्पेहि सह'न्तपञ्चमो,
अथो'रुवेलं उपगम्म पब्बजि
भविंसु तेपज्जि'ध पञ्चवगिया । ()

६५. कदाचि लब्धा परियन्तसागरं
इमं चतुर्दीपिकरज्जमत्रजं,
जितारिवग्गं विचरन्तमम्बरे
करोमि पच्चक्खमहन्ति चिन्तिय । ()

६६. निमित्तरूपक्खिपथप्पवेसनं
निवारणत्थं तनिजराजसूनुना,
नराधिपो सो पुरिसेहि सब्बथा
दिसासु रक्खावरणं अकारयि । ()

६७. अयं कुमारो यदि चक्कवत्तिवा
भवेय्य सम्बोधिपदं लभेय्यवा,
सकेकुले खत्तियबन्धवेहि सो
पुरक्खतोयेव चरिस्सतं इति । ()

६८. कुमारनामट्टपनम्हि वासरे
सहस्समत्तेसु कुलेस्व'सितिया,
अदासि पच्चेकजनो पटिस्सवं
पदातुकामोव विसुंविस्सुं सुते । ()

६९. असेसदोसापगता सुखेधि ता
सुवण्णकुम्भोरुपयोधरो न ता,
अनेकधाती वरवण्णगब्बि ता
सपच्चुपट्ठापयि तद्धुणेपि ता । ()

७०. तळाकतीरम्हि तरङ्गभासुरे
यथेव हंस्या कलहंसपोतकं,
महेसिया'ङ्के सयने सितत्थरे
सुवासरे भुपति पुत्तमद्दस । ()

७१. अदिट्ठपुत्ताननपङ्कजा चिरं
लहुं परिक्खीणवयोगुणा इतो,
चुता'व मायाजननि निरामया
उपाविसि सत्तमवासरे दिवं । ()

७२. महेसिमायाभगिनी तदा महा-
पजापतिगोतमिनामराजिनी,

निजं कुमारं भरणाय धातिनं
विधाय भारं पटिजग्गि तं सयं । ()

७३. तदा'भवुं दीपसिखा जगन्तये
कलेबरो'भासलवेन सुनुनो,
विनट्टतेजारिव रङ्गदीपिका
विमानदिपेसु कथावका'त्तनो । ()

७४. विचित्तभुम्मत्थरणे अभिक्खणं
सजन्नुकेहा'चरि मन्दिरोदरे,
महावनस्मिं मणिवालुकातले
विजम्भमानोरिव सिंहपोतको । ()

७५. सुतस्स कीळापसुतस्स मन्दि रे
भमन्तबिम्बं मणिदप्पणोद रे
निबद्धमद्दक्खि चरन्तमम्ब रे
यथेव चक्कं रतनं महीभु जो । ()

७६. तदङ्घ्रिविज्जासवसेन भुमिया
वजन्तमङ्को'पनिधाय भुमिपो,
तदा'भिनिच्छारित मासभिं गिरं
इदानि मं सावय पुत्तमबुवि । ()

७७. निबद्धमन्तोमणिवेदिकातले
मुखेन्दुबिम्बुद्धरणे पयोजयं,
सयं पलम्भेसि अमच्चसूनवो
वयेन मन्दो'पि अमन्दबुद्धिमा । ()

७८. उळारसोकं पितुचित्तसम्भवं
तिलोकदीपो निजपुज्जतेजसा,
तमोपबन्धं भुवनो'दरुब्भवं
निराकरि बालरवी'व रंसिना । ()

७९. विकिण्णलाजाकुसुमाकुलज्जसे
वितानरङ्गद्धजनिब्भरम्बरे,
पुरे तहिं मङ्गलकिच्चसम्मत्तं
कदाचि रज्जो भवि वप्पमङ्गलं । ()

८०. सुगन्धमालाभरणादिमण्डित-
पसाधिता कापिलवत्थवा नरा,
सकिङ्करा कम्मकरा'पि कप्पिता
ततो ततो सत्तिपत्तिसु तं कुलं । ()
८१. महच्चसेनायपुरक्खतोहिसो
उळारराजिद्धिसमुज्जलंततो
पयासिकम्मन्तपदेसमत्रजं
कुमारमादायपुरिन्दोपमो । ()
८२. छणम्मि तस्मिं मनुवंसकेतुनो
मनोरमं मङ्गलनङ्गलादिकं,
सुवण्णपट्टेहि परिक्खटकं महा-
जनस्स'पी रूपियपट्टछादितं । ()
८३. विसालसाखाकुलजम्बुसाखिनो
विधाय हेट्ठा सयने महारहे,
निजं कुमारं सजनो जनाधिपो
समारही सम्पत्ति वप्पमङ्गलं । ()
८४. कुमाररक्खावरणायु'पट्टिता
तमुस्सवं धातिजना विपस्सितुं,
अपक्कमित्वा बहि साणितो खणं
पमत्तरूपा विचरिंस्वि'तोचितो । ()
८५. परिग्गहेत्वा'नमपान मासने
निसज्ज पल्लङ्क मलत्थ बन्धिय,
जिनङ्कुरो नीवरणेहि निस्सटं
विवेकजं ज्ञानमगाधबुद्धिमा । ()
८६. विपस्स पुत्तस्सु'पवेसनं तहिं
दुमस्स छायाय निवत्ततं तथा,
पवन्दि राजा पटिहारिकाकथा-
पचोदितोपुत्तमुपेच्च तङ्खणे । ()
८७. कलासु वुज्जासु च पुत्तमत्तनो
विनेतुकामो विनयक्खमं पिता ।

पसत्थसत्थन्तरपारदस्सिनं
कदाचि विप्पाचरियं किरां नयि । ()

८८. समप्पितं तं गुरुनो करम्बुजे
सदेवलोकस्स गुरुं सगारवं,
महीसुरो सो जलबिन्दुना यथा
सुदुत्तरागाधमहोदधीरसं । ()
८९. सवण्णभेदं सनिघण्टुकेटुभं
अथब्बबेदेनि निहासपञ्चमं,
तिवेदमुद्देसपदेन दुद्दसं
तथा कलासिप्पतं निबोधयी । ()
९०. अनञ्जसाधारणपुञ्जवासना-
विधूतसम्मोहविसुद्धबुद्धिनो,
समत्तविज्जा सकलाकला धिया
कलम्पि नालं बहुभासनेन किं । ()
९१. न केवलं तस्स कलेबरं बहि
विभाति बत्तिसतिलक्खणेहि भो,
भुसं तदब्भन्तरवत्थु दिप्पते
सुबुद्धसत्थन्तरलक्खणेहीपि । ()
९२. तिलोचनस्सापि तिलोकचक्खुनो
अयं विसेसो नयनेहि दिस्सते,
ललाटनेत्तो पुरिमो नसोभति
परोव अब्भत्तरजाणलोचनो । ()
९३. अनुब्बजन्तो नवयोब्बनस्सिरिं
यसोपबन्धेन सके निकेतने,
पवट्ठि धीरो सकलं कलान्तरं
कलानिधी रंसिचयेनि वम्बरे । ()
९४. उपट्ठगण्डाहितदाठिकाय सो
यसोधनो सोळसवस्सिको यदा,
कपोलफुट्ठञ्जनदानराजिया
करि यथा बालदसं व्यतिककमि । ()

९५. तदा नरिन्दो सुरमन्दिरो'पमं
उत्तयानुच्छविकं मनोरमं,
पयोजयित्वान पविणसिष्पिके
सुताय कारापयि मन्दिरत्तयं । ()
९६. निसितसम्बाधतलं निवारित-
सरोनिलं फस्सितसिहपञ्जरं,
महिवतंसं नवभूमिकं घरं
बभुव रम्मं भुवि रम्मनामिकं । ()
९७. ससिकर'म्भोधररावनिब्भर-
वितान मुग्घाटकवाटबन्धनं,
सुरम्मनामं हतघम्ममिन्दिरा-
निवासरम्मं भवि पञ्चभूमिकं । ()
९८. अहिण्हसितुण्णभगुणेहि पावुसे
सुखानुलोमं समसत्तभूमिकं,
सुफस्सिता'फस्सितसिहपञ्जरं
सुभं सुभं नाम निकेतनं भवि । ()
९९. वयोनुपत्तस्स नरिन्दसुनुनो
उळारराजिद्धिविलासदस्सने,
कता'भिलासो जनको जनाधिपो
पदातुकामो निजरज्जसम्पदं । ()
१००. वसन्ति चे योब्बनहारिदारिका
नरिन्दसन्देसहरेहि पेसयि
स साकियानं सचिवेहि सासने । ()
१०१. निवेदयुं योब्बनगब्बितस्स ते
नकिञ्चिसिकप्पायतन'न्तदस्सिनो,
सुतस्स दाराभरणाय धीतरो
कथन्नु दस्साम मयन्ति खत्तिया । ()
१०२. सुतेन तं राजसुतेन चोदितो
पिता चरापेसि पुरम्हि भेरियो,
मम'त्रजो काहति सिप्पदीपनं

इतोपरं सत्तमवासरे इति । ()

१०३. वरो कुमारो हि कुमारविक्रमो
कलापसन्नद्ध कलेबरो तदा,
विपस्सतं बन्धुजनानमोसरि
अनप्पदप्पो रणकेळिमण्डलं । ()

१०४. धनुद्धरो सो पठमं सके भुजे
सहस्सथामं ससरं सरासनं,
विधाय पोठेसि जियं वसुन्धरा-
विदारणाकारमहारवं रवि । ()

१०५. चतुद्विसा'धरधनुद्धरा ममं
करोन्तु लक्खं निजखाणपत्तिया,
इतीह वत्त्वा सरवारणेन सो
अभुतपुब्बं सरसिप्पमाहरि । ()

१०६. चतुद्विसायं चतुरो धनुद्धरे
ममे'कबाणेन हणाम'हं इति,
अकासि तददीपयमञ्जथा'ब्भुतं
स चक्कवेधव्हयसिप्पदीपनं । ()

१०७. सरेहि वेण्या'यतयट्टिरज्जुकं
सरेहि चा'रोहणमण्डपालयं,
सरेहि पाकारतळाकपङ्कजं
सरेहि वस्सं इतिसिप्पमाहरि । ()

१०८. महासत्तो लोकप्पभवमसमं सिप्पजातं जनानं
तदा संदस्सेसि मुदितहदया साकिया दारिकायो,
उपट्ठापेसुं ता सुरतिरतिसङ्गामचतुरा
सहस्सानं ताळिसतिपरिमिता नाटिका'सुं घरेसू । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्द दाननिदाने जिनवंसदीपे अविदूरेनिदाने
लक्खणपटिग्गहण कुमारसम्भरणादि पवत्ति परिदिपो अट्ठमो सङ्गो ।

१. इति विहिते सति सिप्पदीपनस्मिं
तदभिमुखे'तरखत्तिया'तिसूरा,

अपगतमानमदाभविंसुमञ्जो
(तरुणमिगिन्दमुखे)व मत्तदन्ति । ()

२. विजटित संसयबन्धनो पदातुं
सुमरिय देवदहम्हि सुपक्पबुद्धो,
नरपवरो निजधीतरं कुमारिं
सुविमल कोलियवंसकञ्जहंसिं । ()

३. तहिमथमन्तिवरेहि मन्तयित्वा
निखिलपवत्तिनिवेदनाय दूते,
पहिणि कविवाहमहे विधियतन्ति
तव तनुजेन ममञ्जि धीतुकञ्जा । ()

४. वलयिततारमुपट्टितो दयं ते
हिमकरबिम्बमिवो पविट्टपीठं,
परिवृतमन्तिगणं पणम्म राजं
कपिलपुरोपगता तमत्थमाहु ।

५. अथ पटिलद्धपटिस्सवेनु दग्गा
पदयुगमञ्जलिपुष्फमञ्जरीहि,
सुमहिय तं पटिवेदयिंसु रञ्जो
सकविसयं समुपेच्च राजदूता । ()

६. उभयकुलम्हि महीभुजाञ्जमञ्जं
पुनरपि मन्तिवरेहि मन्तयित्वा,
विसदमतीहि निमित्तपाठकेहि
नियमितमङ्कालवासरम्हितम्हा । ()

७. कनकवितानविनद्धहारिहारं
कुसुमसमाकुलहेमपुण्णकुम्भं,
तिदिवविमानसमानमुल्लसन्न-
रतनविचित्तविवाहमण्डपगं । ()

८. गहितवितानसितातपत्तकेतु-
द्धजमणिविजनिचरुचामरेहि,
पचुरजनेहि कतुपहारमग्गे
सुपरिवृतं चतुङ्गिरनिधजिन्या । (६)

९. विविधविभूषणभुसिततत्तभावं
अभिनवपीनपयोधराभिरामं,
हरिसिविकाय यसोधरं कुमारिं
मणिखचिताय विधाय चा'नयिसु । ()
१०. वलयितमालतिदामहेममाला
परिमलभावितकुन्तलप्पवेणि,
विरळबकावलिमप्पविज्जुराजिं
जलधरमालमजेसि कोमलाय । ()
११. निरवधिरूपनभोतलम्हि तस्सा
जनमनकुन्दविकासनं बभास,
कुटिलतरालककालमेघराजि-
जटितललाटतलद्धचन्दबिम्बं । ()
१२. मिगमदकुङ्कुमगन्धपङ्कलित्तो
कुलवधुया तिलको ललाटमज्झे,
मकरधजेन निरोपितोरि'वा'सि
तिभुवनभुतजयाय पुप्फकेतु । ()
१३. जननयनञ्जनरूपसम्पदाय
कुलमपदाय रराज निम्मदाय,
परमसिरिं सरुसीरुहाभिरामं
वदनमनङ्गसुवण्णदप्पणाभं । ()
१४. मणिगणमण्डितकुण्डलेहि तस्सा
सवण्युगं घटितावगण्डभागं,
मनसिजसाकुणिकेन खित्तपास-
युगलमिवक्खिविभङ्गमानमासि । ()
१५. सुविमलकन्तिपबन्धसन्दनत्थं
नयननदीनमुभिन्नमन्तराळे,
कनकपणाळिसमप्पिते'व ताय
वरवदनाय रराज तुङ्गनासा । ()
१६. निरुपमरूपविलासमन्दिरस्मिं
सजवनिकानि'व सीहपञ्जरानि,

रुचिरविलासिनिया लसंसु पम्भा-
वलिसहितानि सुनीललोचनानि । ()

१७. कनककपालनिभं मनोभवस्स
विमलकपोलयुगं सिनिद्धकन्तिं,
नवससिमण्डलपुण्डरीकसण्ड-
ससिरिमवरुन्धिमनोहराधराय । (६)
१८. सुचरितपारमितालताय ताय
परिणतरागलताय भूलताय,
अधरयुगं तरुणङ्कुरद्वयं वा
किमिति वितक्कहतो'यमासि लोको । ()
१९. कुलवधुया वदना'लवाळगम्भे
नवकलिकावलिफुल्लिते'वकिञ्चि,
सुमधुरवाणिलताय मन्दहास-
ज्जुतिधवलि दसनवलि रराज । ()
२०. कुवलयनीलविलोललोचनाय
मुखकमला'लिकुलानुकारिनीभु,
नयनमयूखगुणेह'पाङ्गभङ्ग-
निसित्सरेहि अनङ्गचापरूपा । ()
२१. कलरवमञ्जुगिरा तिवट्टराजि
घनकुचभद्वघटाय कम्बुगीवा,
मधुरगभीरविराव रङ्गलेखं
अजिनि सुवण्णमुतिङ्गभेरिसङ्घं । ()
२२. अभिनवपिनपयोधरो'पधानं
सुखुमतरच्छविकोजवाभिरामं,
उरसयनं समलङ्कृतं विया'सि
निजपतिसङ्गममङ्गलाय ताय । ()
२३. कुचकनका'चलसम्भवाय नाभि-
कुहरतटाभिमुखाय कन्तिनज्जा,
छठारवलित्तयमिन्दिरोपमाय
अवहरि तुङ्गतरङ्गपन्तिकन्तिं । ()

२४. मणिरसनागुणमन्थराय तस्सा
घनकुचभारकिसो किसोदराय,
हरिसिरिवच्छसुहज्जमज्झभागो
मदधनुमुट्ठिविलासमाहरित्थ । ()
२५. सरसिजतन्तुपवेसनावकास
मवहरि पीनपयोधरन्तराळं,
निजगळभासुरहारनिज्झरेहि
कनकदरिमुखविब्भमं युवत्या । ()
२६. अविकलरूपविलाससिन्धुवेला
विरलविलगिनियाक विसालसोणि,
परिहरि राजकुमारिकाय ताय
कुसुमसराभवभुमिभागसोभं । ()
२७. कुलवधुया कमलामलाननाय
कुवलयकोमलनिलरोमराजि,
भुसमभिचुम्बि गभिरनाभिगब्भं ।
कमलविवायतमत्तभिङ्गराजि ()
२८. रुचिरतरोरुयुगं सुवण्ण रम्भा-
करिकरपीवरमिन्दिरापमाय,
भजि मकरद्धजरङ्गमन्दिरस्मिं
हरिमयथम्भयुगस्सिरिं रमाय । ()
२९. मदरयरूपरसद्वयं तुलाय
सुपरिमिताय चतुम्मुखेन तुल्यं,
निजमिहजानुयुगं पवाळपाति-
युगलविवासि अवम्मुखोपनीतं । ()
३०. विसयवितक्कतमाकुलं युवत्या
मदनुपसङ्कमणे मनोविमानं,
जितमदमत्तमयूरकण्ठभूति
जलितपदीपसिखेव चारुजङ्घा । ()
३१. मणिमयनूपुरभासुरेहि तस्सा
चरणतलेहि पराजितानि थीनं,

मुखपदुमानिव सङ्कुचन्ति मञ्जे
भमरभरम्बुरुहानि कञ्जनीनं । ()

३२. करचरणङ्गुलिपल्लवगगसाली-
जललवपन्तिनिभातिकोमलाय,
अभिनवतम्बनखावली बभूव
मकरधजस्स कतेव पुप्फपूजा । ()

३३. सपरिजनो वनिताय ताय सद्धिं
मणिगणमण्डितमण्डपप्पदेसे,
दिनकरवंसधजस्स राजपुत्त-
स्सुपगमनं अपलोकयं निसीदि । ()

३४. परिवुतबन्धुजनेहि राजपुत्तो
यथरिव देवगणेहि देवराजा,
सपदि तुरङ्गरथं समाहिरूळ्हो
तदभिमुखो यससा जलं पयासि । ()

३५. तहिमुपगम्म ठितस्स मण्डपस्मिं
परिदहितुत्तरसाटकेन तस्स,
हरिमणिमण्डनमण्डितत्तभावो
हिमपटलेन हिमाचलो रिवासि । ()

३६. मणिमकुटेन निवत्थकासिकेन
नरपतिसुनु सुमण्डितो रराज,
सुरभवनेन च खीरसागरेन
कनकसिणेरुगिरीं व निच्चलद्धो । ()

३७. नभसि समाकुलतारकावलीं व
उरसि विराजिततारहारपन्ती,
नरपवरो पिवि ताय रूपसारं
अमतमिवायतलोचनञ्जलीहि । ()

३८. तदहनि राजकुमारपुब्बसेल-
प्पभववराननचन्दमण्डलेन,
मुकुळितलोचननीलनीरजाय
अभविमनोकुमुदाकरप्पबोधो । ()

३९. युवतयुवानमपेक्खतं जनानं
अनिमिसलोचननीलकन्तिगङ्गा,
रुचिरवधूहि विधूतचामरेहि
अनिलविलोलतरङ्गसालिनीव । ()
४०. गगनतलोपरि तारकाकुलम्हि
युवयुवतीनवचन्दचन्दिकेव,
निचितसुवण्णकहापणे वरेजुं
अथमणिमण्डपवेदिकातलम्हि । ()
४१. सकलकलाकुसलो'पगम्मविष्पा-
चरियगणो जयमङ्गलाय तेसं,
सुपरिसमापयि सब्बपुब्बकिच्चं
सपदि पवस्सि अखण्डलावुजट्ठि । ()
४२. करतलतामरसेसु कुण्डिकाय
मणिखविताय पुरोहितो उभिन्नं,
सुभमभिसेकजलं निपातयं ते
पुनहिपयोजयि पाणिपीळणस्मिं । ()
४३. सुरधनुविज्जुलते'व वारिवाहं
रथमभिरुह्य गहीरमन्दघोसं,
परिवुतखत्तियबन्धवेहि तम्हा
कपिलपुरा'भिमुखाभवुं उभोत ते । ()
४४. अथ समलङ्कतवीथिमज्झिगानं
विवटनिकेतनसीहपञ्जरट्टा,
अनिमिसलोचनपङ्कजोपहारं
भूसमकरुं कपिलङ्गना पसन्ना । ()
४५. गमनविलासमुदिक्खतं जनानं
रुचिरसिरोपहित'ञ्जलीहि भत्त्या,
मणिकलसप्पितपुप्फमञ्जरीहि
रचितमिवोभयवीथिपस्समासि । ()
४६. तिखिणविलोचनबाणलक्खभावं
निरुपमरूपिनि कामिनीहि नीते,

पतितं नुरागसरेहियेव तासं
हृदयविदारणमासि तप्फलं व । ()

४७. कथमपि कापिलवत्थवा अहेसुं
तदहनि निच्चललोचनुप्पलेहि,
कपिलपुरं तिदसालयावतिण्णा
तिदसगणां व विपस्सनायुं भिन्नं । ()

४८. तिदिवपुरा निजवेजयन्तनाम-
सुरभवनं व सुजम्पती सुजाता,
कपिलपुरा पुनरागमिंसु तम्हा
पतिपतिनी निजराजमन्दिरं द्वे । ()

४९. धरणिपतिसुतो पत्तरज्जाभिसेको
कपिलपुरवरे तेसु तिस्वालयेसु,
अपरिमितसुखं ताय बिम्बाय सद्धिं
सुचिरमनुभवि चन्दबिम्बाननाय । ()

५०. विकचकमल (नन्दीमुखि) मञ्जुभाणी
तिविधवयसि दिब्बच्छरारूपसोभा,
अगमि खयवयं सां पि बिम्बामहेसि
सरथ सरथ सङ्खारधम्मस्सभावं । ()

इति म्बेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे अविदूरेनिदाने
पाणिगगहमङ्कालुस्सवपवत्तिपरिदीपो । नवमो सङ्गो ।

१. गुणमणिमणिमा सो देवराजां व राजा
सुखमनुभवमानो वाजियानेन येन,
भमरभरितमाला मङ्गलुय्यानभूमि
तदवसरि कदाचि सालिनी (मालिनी) हि । ()

२. उपगतसमयोति बुज्झनत्थाय बोधिं
सुमरिय सुरपुत्ता बोधिसत्ते वजन्ते,
भवविरतिसमत्थं दस्सयुं मापयित्वा
जरसकटसरूपं जिण्णरूपं विरूपं । ()

३. किमिदमितिहपुट्ठो जिण्णरूपं विपस्स

- विमतिपरवसो सो सारथिं रूपसारो,
निजहृदयनिधाने देवताचोदितस्स
निदहि धनमिवग्धं तस्सधम्मोपदेसं । ()
४. हरितनलकलापं मङ्गलुय्यानमगे
यथरिवं हिमुखट्टा कुञ्जरि भञ्जमाना,
तथरिवं भिभवन्ती सब्बयोब्बञ्जदप्पं
खरतरजरता सा अत्तपच्चक्खभूता । ()
५. मुखकुक्कवलयगब्भा भट्टकिञ्जक्खसोभा
भवि कठिनजरारिखण्डदन्तट्टिपन्ति,
कुटिलपलितजातं तञ्जरायां भिसेके
सिरसि रचितसेतच्छत्तसोभं बबन्ध । ()
६. अविरलवलियो ता जिण्णरूपस्स चम्मे
पभवबलवतेजोधातुवेगुट्ठितां सुं,
तरलसलिलपिट्ठे सेय्यथापो दधिस्स
तरलसलिलपिट्ठे सेय्यथापो दधिस्स
पलयपवनवेगुं तुङ्गकल्लोलमाला । ()
७. ठितमुपवनपन्थे वङ्कगोपाणसिं व
अनुजुकमुजुभुतं दण्डमोलुब्ध भुम्या,
निजतरुणविलासं लक्खमापादयन्तं
धनुमिव सगुणं तं रूपमद्विक्ख धीरो । ()
८. जिनिअजगरभोगे जिण्णनिम्मोकभारं
तिलकविबतचम्मं तन्तिरोजत्तभावे,
अपगतघनमंसो फासुकट्टिप्पन्थो
अजिनितिरवलेपं कुट्टुदारुप्पबन्धं । ()
९. विगतबलमदादिं विस्सवन्तं सरीरे
नव्हि वण्मुखेहि गुथमुत्ताद्यं सूविं,
वलिविसमकपोलं कम्पमानुत्तमङ्गं
सुविसदमतिनो तं पस्सतो जिण्णरूपं । ()
१०. भुवनमनवसेसं तस्सुं पट्ठासि सम्प-
ज्जलितमथ जरायां दित्तगेहत्तयं व,

अहमपकि अनतीतो धम्ममेतन्ति वत्वा
भवनवनमगच्छि जातियुंक्कण्ठितत्तो । ()

११. पुनरुपवनमगं ओगहन्तस्स रज्जो
सुखमनुभवनत्थं देवतामापयित्वा,
परपरिहरनीयं घोररोगावतिण्णं
अपरमपि विरूपं दस्सयुं व्याधिरूपं । ()
१२. विसदमति विमत्या सक्कयंसेककेतु
किमिमिवपलिपन्नं वच्चपस्सावपङ्के,
पभवबलवदुक्खं तं पराधीनवुत्तिं
किमिदमिति पदिस्वा पाजितारं अपुच्छि । ()
१३. वरमति वरधम्मं तेन सूतेन वुत्तं
अमतमिव पिबन्तो सोतधात्वज्जलीहि,
अगमपि अनतीतो व्याधिधम्मन्ति तम्हा
निजभवनवनं सोपांग संविगगरूपो । ()
१४. तदुपवनविमानं वाजियानेन नाथे
वजति सति कदाचि मापयुं देवतायो,
सुणखकुललगिज्झादीहीवा खज्जमानं
नरकुणपसरीरं उद्धुमातं पठम्हि । ()
१५. पभवकिमिकुलानं चालयं नीलवण्णं
वणविवरमुखेहि लोहितं पग्घरन्तं,
सकुणगण्वितच्छिं मक्खिकामक्खितङ्गं
सुमति मतसरीरं अद्दसा सारहीनं । ()
१६. अभिगमि गमयन्तो भारतिं सारथिस्स
निजसवणयुगस्मिं हेमताडङ्कसोभं,
अहम्पि मरणं भो नातिवत्तोति वत्वा
वनमिव मिगराजा सक्कराजा विमानं । ()
१७. पुनपि सपरिसो सो यानमारुह भद्रं
कतिपयदिवसानं अच्चयेनाधिंराजा,
कपिलपुरवरम्हा नङ्गरङ्गालयाभं
तदुपवनमगच्छि पच्चबाणाभिरूपो । ()

१८. गुणमणि मणिवर्णं पत्तमादाय पत्थे
पनससरसरागं वीवरंपारुपित्वा,
ठितमविकलचक्खुं निम्मितं देवताहि
सुमति समणरूपं बुद्धरूपं'व पस्सि । ()
१९. तदहनि विबुधा'धिट्ठानतो भावनीयो
यतिपतिरिव सूतो अत्थधम्मनुसासि,
समणगुणमनेकादीनवं पञ्चकामे
तमवदि गमनस्मिं आनिसंसञ्च गेहा । ()
२०. कुहनलपनमिच्छाजीवमोहाय कुच्छि-
परहरणसमत्थं मत्तिकापत्तमस्स,
कर कमकलगतं सो पारमीचोदिततो
विसदमति पदिस्वा सम्पसादं जनेसि । ()
२१. विकसितकलिकालङ्कारमुद्दालसाल-
मिव समणविलासं चीवरोभासमग्गे,
नयनमधुकरानं भारमाधाय धीरो
निजमनसि जनेसि चीवरे सम्पसादं । ()
२२. खणिकमरणदुक्खावट्टमाबाधरासि-
मकरनिकरभिमं तं जरावीचिवेगं,
भवजलधिमगाधं जातिवेलावधिं सो
अयमिव पटिपन्ना नित्तरेय्युन्त्य'वेदि । ()
२३. समणवदनपीनच्चन्दबिम्बोदयेन
विकसितमनकुन्दो नन्दनुय्यानसोभं,
उपवनमभीगन्तुं सन्दनं चारये'ति
तदहनि मनुजिन्दो सन्दनाचारिमाह । ()
२४. वलयितनळताळीतालहिन्तालपन्तिं
मलयजतरुजायासीतलं निम्मलापं,
उपवनमवतिण्णो नन्दनं वासवो'व
अकरि दिवसभागं साधुकीळं सराजा । ()
२५. दससतकिरणस्मिं यस्स कित्तिप्पबन्ध-
सरदजलदराजिछादितस्मिं नभस्मिं,

उपरिसिरसि सेतच्छत्तसोभं भजन्ते
तदियचरणलक्ख्यांलङ्कुरि वापितीरं । ()

२६. सरसिजवदनेहि हंसपीनत्थनेहि
कुवलयनयनेही नीलिकाकुन्तलेहि,
मधुमदमुदितालीनूपुरेभां वरोध-
जनमिव रमणीयं ओतरि सो तळाकं । () (सिलेसबन्धनं)

२७. वरयुवतिजनानं कुम्भगम्भीरनाभि-
विवरगहितवारि वापि सा रिक्तरूपा,
घनथनजघनानं सङ्गमेनेतरासं
पुनरभवि कपपुण्णा पीतिविष्फारिनीव । ()

२८. अभिनवरमणिनं जातुलज्जातुरानं
विमुखनयनमीने मीनकेतुपमेन,
उपवधितुमीवगे खित्तजालब्बिलासं
खणमवहरि रज्जा विद्धहत्थम्बुधारा । ()

२९. नवजलकणिकालङ्कारवत्तारविन्दा
घनकुचकलहंसा केससेवालनीला,
पतिमथिततरङ्गाकिण्णसुस्सोणिवेला
सरसि सरसिंवांसि तत्र कीळातुरेका । ()

३०. ससिरुचिरमुखीनं खोमवत्थन्तरीये
सनिकमपनयन्ते विचीहत्थेहि रज्जा,
रचितनयनकन्ती ब्यन्त गम्भीरनाभी-
सरसिजपरियन्ता नाळपन्तीरिंवांसि । ()

२९. नवजलकणिकालङ्कारवत्तारविन्दा
घनकुचकलहंसा केससेवालनीला,
पतिमथिततरङ्गाकिण्णसुस्सोणिवेला
सरसि सरसिंवांसि तत्र कीळातुरेका । ()

३०. ससिरुचिरमुखीनं खोमवत्थन्तरीये
सनिकमपनयन्ते विविभण्थेहि रज्जा,
रचितनयनकन्ती ब्यन्त गम्भीरनाही
सरसिजपरियन्ता नाळपन्तिरिंवांसि । ()

३१. पुनरपि कुचकुम्भज्वन्दहारेनिवा'पे
निजगळपरिमाणे सन्निमुग्गङ्गनानं,
मलिनकमलिनी सा लोचनेहा'ननेहि
अभवि भमरभार'म्भोजसण्डा'कुले'च । ()
३२. मधुमदमधुपेहि गीयमानेहि विचि-
भुजसतपहटाहि सोणिभेरीहि थिनं,
ललितकमलसीसे नच्चमानिन्दिराय
अजिनि जलजिनी सा दिब्बसड'कीतसालं । ()
३३. तुहिनकरमुखीनं तन्तळाक'न्तलिक्खे
सुललितभुजवल्ली विज्जुलेखाभिरामा,
कुवलयवनराजि नीलजीमुतराजि
पतिनयनमयूरे कीळयन्ती रराज । ()
३४. फुटकुवलयहत्थं राजभंसेहि खित्तं
विविधमधुपभुत्तं धम्मवेलातिवत्तं,
यथरिव गणिकं तं कज्जनिं सो जनिन्दो
तदहनि परिभुत्वा'मन्दमानन्दमाप । () (सिलेसबन्धनं)
३५. चरण'नुवजमानब्बीचिसङ्खोभतीरं
जहति सति तळाकं सावरोधे नरिन्दे,
सरसिविरहिनीसरुद्धनिस्सासरूपो
मुदुसुरभिसमीरो मन्दमन्दं पवायि । ()
३६. परिभवि रविबिम्बं तङ्खणत्थाचलट्ठं
तहिमुपलतलट्ठो भानुवंसेकभानु,
अथ सरसिवधूनं किञ्चिसङ्कोवितानि
सरसिजवदनाति सोकदीनानिवा'सुं । ()
३७. असितनभसि सज्झामेघमालाविलासं
अभिभविय निसिन्ने तत्र सक्क्याधिनाथे,
तुवटमुपगता तं कप्पका'नेकवत्था-
भरणविकतिहत्था भूपतिं भूसणत्थं । ()
३८. रविकुलरविनो खो धम्मतेजाभिभूतो
सुरपति सुरपुत्तं विस्सकम्माभिधानं,

सपदि पहिणि सम्मा दिब्बवत्थादिना भो
तिभुवनसरणं तं भूसयस्सूति वत्त्वा । ()

३९. गहितमनुजवेसो सोपसङ्कम्म सीसे
सुखुमपटसतेही वेठनञ्चापि दत्त्वा,
मणिकनकमयेहि भूसयि भूसणेहि
तदहनि भवि सक्को देवराजाव राजा । ()

४०. तिमिरहमरभारक्कन्तपाचीनपस्सं
मुकुलितसतसज्झामेघपत्तावलीनं,
गगनतलतळाकाधारमन्दारनाळं
कमलमकुलसोभं भानुबिम्बं बबन्ध । ()

४१. पहिणि पितुनरिन्दो सासनं ताव तस्स
निजतनुजकुमारुप्पत्तिमारोचयित्त्वा,
पमुदितभदयो सो लेखणालोकनेन
अवदिति मम जातं बन्धनं राहुजातो । ()

४२. तदहनिपितुरञ्जा वुत्तवाक्यानुरूपं
तहिमखिलपदत्थं सद्वसत्थक्कमेन,
करहची मनुजिन्दो अय्यको सङ्गहेत्त्वा
अवदिति ममतत्ता राहुलोनामहोतं । ()

४३. वनसुरवनिनितानं लोचनिन्दीवरेहि
महितसिरिसरिरो भद्रमारुह यानं,
सभवनमभिगन्तुं ओसरि नागरानं
सुविमलनयनालीतोरणाकिण्णवीथिं । ()

४४. विवटमणिकवाटोपन्तिकट्टा विमाने
जितसुरवनितासि या पितुच्छाय धीता,
नयनकरपुटेहि रूपसारं निपीय
समितरतिपिपासा सा किसागोतमी थी । ()

४५. जितमनसिजरूपं ईदिसं येसमत्थि
तनुजरतनमद्भा निब्बुता सापि माता,
पितुजगतिपती सो निब्बुतो सीतिभूतो
निजपियभरियापि निब्बुतात्येवमाह । ()

४६. हृदयगतकिलेसे निब्बुते वूपसन्ते
यतिपतिरिव दिट्ठो निब्बुतो सो'हमस्मि,
इति वरमति सुत्वा ताय गाथं सुगीतं
विविधनयविभत्तं तप्पदत्थं अवेदि । ()
४७. अहमितिपदमस्सा निब्बुतिं सावितो'स्मि
सुमरिय गरुभत्या ताय लक्खग्घमग्गं,
धवलकिरणभारं भासुरं हारिहारं
पहिणिय भवनं सो पाविसि सावरोधो । ()
४८. मयमिव वरबोधिं बुज्झमानस्स जातु
मनसि वुपसमे'ति तुहमेकादसग्गि,
उपगमुमुपसन्तिं व्याकरोन्ती'व ताव
अपरदिसि विनद्धा'नेकसज्झाघनाली । ()
४९. अतुलधवजछत्तं धोतमुत्तावलीहि
वलयितमिव रज्जो तस्स सिहासनस्मिं,
उदयसिखरिसीसे तावतारावलीहि
परिवुत्तमतिसोभं चन्दबिम्बं बहास । ()
५०. घनतरतिमिरेहा'वत्थरत्तेहि लोके
मसिमलिनविलासं तङ्घुणे दस्सयन्ति,
रजनिकरकरेहि विष्फुरत्तेहि फीता
कतनवपरिकम्मे'वा'सि सा राजधानि । ()
५१. हिमकरकरभारक्कत्तरत्तन्धकार-
गलिततिमिरलेखाकारमावी करोन्ति,
फुटकुमुद वनेसु चासिकुन्दाटवीसु
सुमधुर मधुमत्ता भिङ्गमाला पमत्ता । ()
५२. जितसुरपतिवेसो धम्मचिन्तापरो सो
जलित मणिपदीपालोकभिन्नन्धकारे,
निजसिरिभवनस्मिं हेमसीहासनस्मिं
नचिर मभिनिसज्जी पञ्चकामे विरत्तो । ()
५३. सपदि तुरियहत्था नीलजिमुतकेसा
कुवलयदलनेत्ता चन्दलेखाललाटा,

विकचकमलवत्ता मेखलाभारसोणी
कुचहरविरळङ्गी चारुवामोरुजङ्घा । ()

५४. कुमुदमुदकपोला कुण्डलोलम्बकण्णा
अविवरदसनालिमालतीदामलिला,
कनकरतनमालाभारगीवा, भिरामा,
अभिनववनितायो नच्चगीतेसु छेका । ()

५५. रहदमिवपसन्नं निच्चलासिनमिनं
सुमतिमुपनिसिन्नं संवुतद्वारुपेतं,
तमभिरतिनिरासं बुद्धभावाभिलासं
अभिरमयितुकामा ओतरुं रङ्गभूमिं । ()

५६. मणिमयवसुमत्या पादसङ्घट्टनेन
कनकवकलयघोसं काचि निच्छारयन्ती,
चलकिसलयलीला अङ्गुलि चालयन्ति
अनुलयमभिनच्चुं हेमवल्लीविलासा । ()

५७. नरपतिमुखबिम्बंक लक्खमापादयन्ती
नयनखरसरानं रङ्गसङ्गामभूम्या,
जितकलरववाणी काचि रामा भिरामा
सवणसुभगगीतं गायमाना विभासुं । ()

५८. जितसुरललनायोकावि पञ्चङ्गिकानि
तदहनि तुरियानि वादयुं लोलपाङ्गा,
सवणमधुरवीणा भेरिनादेहि तासं
गगनतल मिवा,सि पावुसे रङ्गभूमि । ()

५९. वरमति रमणीनं तं महाभूतरूप-
प्पभवमिवविकारं नच्चमद्वक्खि तासं,
विसमभवकुटीरे राजरोगातुरानं
असुनितुरियरावं गीतमट्टस्सरं,व । ()

६०. भुसमनहिरतो सो नच्चगीतेसु तासं
सिरिसयनवरस्मिं सीहसेय्यं अकासि,
इतिगहितविहेसा लद्धनिद्वावकासा
सपदि मदनपासा ता निपज्जिसुनारी । ()

६१. सहकुमुदिनया सो सुत्तमत्तप्पबुद्धो
निजसिरिसयनस्मिं सन्निसिन्नो रजन्या,
गहिततुरियभण्डे तत्थतत्थो, त्थरित्वा
युवतिजनमपस्सि दळ्हनिद्वाभिभूतं । ()
६२. अनिलचलकपो ला काचि लालं गिलन्ते
गलितबहळखे ळा काचि खादन्ति दन्ते,
भगमपगतचो ळा काचि संदस्सय न्ने
खलितवचनमा ला काचि यंयं लपन्ते । ()
६३. खिपितमपि करोन्ती काचि कासन्तिकाचि
इति पचुरविकारं निस्सिरिकं असारं,
भवनमनवसेसं तस्सु, पट्ठासि दळ्हं
नरकुणपविकिण्णं आमकाळाहणं व । ()
६४. तदहनि तिभवं चा,दित्तगेहत्तयं,व
सुमरिय वतभो, पस्सट्ठमोपहुतं भो,
इति परममुदानं कवत्तयं तब्बिमुत्था
मनसि पुरिससूरो सूरभावं जनेसि । ()
६५. सुरतचतुररामारक्खसिवासभूते
सिरिभवनवनस्मिं मोहयन्तम्मि बाले,
अलमिति मम वासो हन्द निक्खम्म तम्हा
तिभवभयविमुत्ति एसयिस्सामहं,ति । ()
६६. उपकमिय विमानद्वारमुम्मरुपन्ते
सयनुपरि निपन्नं छन्नमुट्ठापयित्वा,
तमवदि अभिगन्तुं कप्पयित्वं, नयेति
पबलजवबलगं वाजिराजं सराजा, ()
६७. गतसति हयसाळं तद्धुणे छन्नमच्चे
सकपतिगमनत्थं एसमं कप्पनत्थो,
अगमिति सहजातो कत्थको वाजिराजा
अकरि विपुलहेसारावमानन्दभारो । ()
६८. पविसिय सिरिगब्भं तेलदीपुज्जलन्तं
रतनखचितमज्जे गन्धपुप्फाभिकिण्णे,

धरणिपतिनिपन्नं हेमबिम्बोपमानं
निजतनुजकुमारं पस्सिबिम्बायसद्धिं । ()

६९. यदि अहमपनेत्वा देविया हत्थपासं
मम तनुजकुमारं अङ्गमारोपयामि,
वदनजितसरोजा राजिनी वुड्ढित्वा
वनमहीगमनं मे वारये दुन्निवारं । ()

७०. तनुजमुखसरोजं बुद्धभूतो समानो
नयनमधुकरानं जातु काहामिभारं,
सुमरिय चरणं सो उद्धरन्तो, व मेरुं
अवतरि भवनम्हा उक्खिपित्वा पवीरो । ()

७१. कुवलयदलनेत्तञ्चन्दमम्होजवत्तं
मदनरथरथङ्गाकारसुस्सोणिभारं,
कथमवतरि बिम्बानामदेविं पहाय
नरपति भवनम्हा हेमबिम्बाभिरामं । ()

७२. मरकतपटिमाभं सम्भवं सक्कयवंसे
समुपचितसुपुञ्जं लक्खणाकिण्णगत्तं,
पजहिय सुकुमारं राहुलाख्यं कुमारं
कथमवतरि पादमन्दमुक्खिप्प धीरो । ()

७३. रिपुगजमिगराजं जम्बुदीपगगराजं
तदहनि पितुराजं पुत्तसोकण्णवम्हि,
कथममितदयो सो निद्वयो पक्खिपित्वा
अवतरि भवनम्हाक उद्धरित्वान पादे । ()

७४. सकलपथविचक्कं चक्कवाळावधिं सो
अभिविजिय असत्थो सत्तमे वासरम्हि,
नरहरि कतपुञ्जो चक्कवत्ति अहुत्वा
कथमवतरि तम्हा उक्खिपित्वान पादे । ()

७५. अवतरिय विमाना अज्ज मं तारयत्वं
त्वमपिपतिभवतो)हं उत्तरेय्य'न्ति वत्वा,
तमभिरुहि जनिन्दो वाजिराजिन्द'मट्ठा-
रसरतनपमाणं धोतसडक्खावदातं । ()

७६. पवनतुरितवेगो कन्थको वाजिराजा
यदहनि पदसद्वं चापि हेसं करेय्य,
ननु सकलपुरं सो याति अज्झोत्थरित्वा
तदहनि कतसद्वं वारयुं देवतायो । ()
७७. करकमलतलेसु देवतानिम्मितेसु
पनिहितपदवारं अस्स मारुह धीरो,
लहुमुपगमि छन्नं वालधिं गाहयित्वा
थिरपिहितकवाटद्वारपाकारुपन्तं । ()
७८. यदि पिहितकवाटुग्घाटनं नाभविस्सा
हयवरमपि छन्नामच्चमादाय सोहं,
असरि पुरिससिहो उप्पतेय्यन्ति अट्टा-
रसरततपमाणुत्तुङ्गपाकारचक्कं । ()
७९. तथरिव हयराजा छन्ननामो च मन्ती
वीरियबलसमङ्गी चीन्तयुं तावदेव,
विवरि तदधिवत्था देवता चोदितत्ता
पुरिसदससतेनुग्घाटियं द्वारबाहं । ()
८०. मम विसयमसेसं एससिद्धत्थनामो
अभिभविय सुबोधिं जातु बुज्झिस्सतीति,
अथ सुमरिय मारो पापिमातीवकुद्धो
पटिपथमुपगज्झि निक्खमित्वा विमाना । ()
८१. तुरितमहिबजन्ते मारवेरिम्हि मारो
असितनभसि ठत्वा इत्थमारोचयित्थ,
वरपुरिस इतो खो सत्तमे वासरम्हि
त्वमहिविजिय लोकं हेस्ससे चक्कवत्ती । ()
८२. सुखमनुभवमानो चक्कवत्ती भवित्वा
घरमधिवस चक्कं वत्तयं यावजीवं,
अमितमति तुवं मा निक्खमस्सूति मारो
अभिगमननिसेधं कातुमिच्चानुसासि । ()
८३. नमुविलपितवाचं सोतधात्वज्जलीहि
सविसमिव पिबन्तो तं तुवं कोसि पुच्छि,

पवनपथठितो'हं इस्सरो देवतानं
नरवर वसवत्ती पापिमा'त्ये'व माह । ()

८४. सुरनरसरणो सो निब्भयो दिब्बचद्द-
रतनजननमद्धा मारजानामह'न्ति,
पटिवचनमदासि मादिसो दुप्पसय्हो
भवति दससहस्सेहा'पि तुम्हादिसेहि । ()

८५. यदि मनसि सिया ते कामदोसब्बिहिंसा-
पभुतिपरिवितक्को तावजानाम'हन्ति,
पटिघपरवसो सो किञ्चिओतारपेखो
अनुपदमनुबन्धि तस्स छायायथेव । ()

८६. पुनरभिवजतोवा'साळ्हिया पुण्णमाय
कपिलपुरविभूतिं दडुकामम्हि जाते,
वसुमति परिवत्ती दस्सयि अस्सरज्जो
पुरवरभिमुखडो चेति यट्ठानभुमिं । ()

८७. सपदि दससहस्सिचक्कवाळेसु देवा
तिभुवनसरणस्सा'रक्खणे व्यावटासुं,
मणिकनकमयेहि दण्डदीपादिकेहि
अनिमिसतनये'के मग्गमालोकयिंसु । ()

८८. सुरभिकुसुमदामोलम्बमानब्बितान-
कनककलससेतच्छत्तकेतुद्धजेहि,
तदहिगमनमग्गं देवता'लङ्करिंसु
भुवनकुहरमासि पुप्फपूजाभिरामं । ()

८९. गगनमसनिघोसच्छन्तमेवट्टसट्ठि-
तुरियसतसहस्सारवविप्फारमासि,
महितसुरभिपुप्फाकिण्णमग्गावतिण्णो
अतुरितमभिगन्त्वा योजनन्तिंसमत्तं । ()

९०. विमलसलिलपुण्णं फेणमालाभिकिण्णं
विकचकमलराजिं तुङ्गकल्लोलराजिं,
ससिरतरसमीरं वाळुकाकिण्णतिरं
समुपगमि अनोमानामगङ्गं सवीरो । ()

९१. असितमणितलाभा छन्न का नामिकांयं
इति वरमति पुच्छि सो अनोमानदीति,
तमवदि यदि तीरे एत्थं हं पब्बजेय्यं
अतिविय सफखला मे सा अनोमासियांति । ()
९२. रविकुलतिलको सो पण्हिया वाजिराजं
सजवमददि सज्जं ताय अट्ठोसभाय,
सुविमलसलिलायां नोमगङ्गाय तीरे
तरणिरिव ठितोसि उप्पतित्वा तुरङ्गो । ()
९३. सितपुलिनतलट्ठो तिण्हधारां सिंहत्थो
विसदमति समोळिं चूळमादाय दळ्हं,
अलुनि सिरसि सेसा द्वङ्गुला नीलकेसा
न तदुपरि परूळहा दक्खिणावत्तयिंसु । ()
९४. अभवि तदनुरूपं दाठिका मस्सुचां पि
अयमुपरि सचां हं ठातु बुद्धो भवेय्यं,
नभसि खिपि सिखं तं इच्चधिट्ठाय धीरो
परिभविय ठिता सा मेघमालाविलासं । ()
९५. सपदि सुरपुरम्हा देवराजाभिं गन्त्वा
तमभिहरिय चूळं चारिचङ्गोटकेन,
रतनमयमुळारं चेतियं मापयित्थ
सुरगणमहनीयं तत्र चूळामणिन्ति । ()
९६. विधिरभवि सहायो यो घटिकारनामो
अददि समणकप्पं सो कपरिक्खारमस्स,
गहितसमणवेसो पुब्बबुद्धां व नाथो
नभसि खिपि निवत्थं साटकं संहरित्वा । ()
९७. तमभिहरिय दुस्सं पक्खिपित्वा समुग्गे
रतनमयमतुल्यं योजनद्वादसुच्चं,
अकरि परहितत्थं ब्रह्मलोकेक विधाता
मकुटमणिमरिचीचुम्बियं चेतियंसो । ()
९८. पितुनरपतिनो त्वं भुसणादीनि दत्त्वा
इति मम वचनेनां रोग्यमारोचयस्सु,

सचिवमनुपलब्धा' दानि पब्बज्जितुं ते
पहिणि हयसहायं ओवदित्वान छन्नं । ()

१९. पटिपथमवतिण्णो गन्तुकामो सरट्ठं
धरणिपतिवियोगा सोकनिब्बिद्धगत्तो,
तुरगपति चवित्त्वा कन्थको देवपुत्तो
भवि कनकविमाने तङ्खणेतावतिंसे । ()

१००. सकलवनसुरानं अज्जलिमज्जरिहि
महितज्चरणपीठो येन पब्बज्जितो सो,
तदवसरि अनोमानामनज्जा समीपे
वनमनुपियनामं अम्बरुक्खाभिरामं । ()

१०१. सो निक्खम्म अभिन्नखत्तियकुला नेक्खम्म धम्मालयो
भोगक्खन्धमुळारचक्करतनं उच्चारभारं विय,
ओहाया'नुपियम्बनामविपिने सत्ताहमज्झावसं
पब्बज्जापटिलाभसम्भवसुखं वेदेसि बुद्धङ्कुरो । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकल कविजन हृदयानन्द दाननिदाने जिनवंसदीपे अविदूरे निदाने
महाभिनिक्खमन पवत्तिपरिदीपो दसमो सग्गो ।

१. मन्दानिलेरिततरुसण्डमण्डिते
तस्मिं तपोवनगहणे तपोधनो,
भुत्वा (पभावति) वनदेवता यथा
दिब्बं सुखं सुखमनगारियं ततो । ()

२. यो सेनियो नरपति मागधो तदा
यस्मिं पुरे वसति पुरङ्गभासुरे,
राजग्गहं तमहिपवेसनत्थिको
अद्धानमोसरि समतिंसयोजनं । ()

३. चक्कङ्कितस्सिरिचारणो सुसज्जमो
दीघज्जसं वसि तदहेन खेपयं,
राजग्गहं कपुरवरमिन्दिरालयं
सम्पाविसि जितगजराजगामि सो । ()

४. इन्दासुधावलिवलियिकतो महा-

मग्गम्हि जङ्गम्मणिपब्बतोरिव,
 खत्तिसलक्खणसमलङ्ककतो महा-
 वीरो तपोनिधि युगमत्तदस्सनो । ()

५. बोधापयं बुधजनमानसम्बुजे
 अक्खापयं पथिकजनं खिपपखिखनो,
 विम्हापयं निजसिरिया सदेवके
 तस्मिं पुरे चरि सपदानचारिकं । ()
६. पिण्डाय गच्छतिसति रूपदस्सन-
 पब्बावटां खिलजनताय गोतमे,
 सङ्खोभितां सुरमिसरेहि सा पुरि
 पत्ते यथेव सुरपुरि पुरिन्ददे । ()
७. खत्तिसलक्खणसुरचापभासुरे
 रूपम्बरे वरपुरिसस्स गच्छतो,
 लोकस्स लोचनसकुणावलितदा
 अन्तं नपापुणि परिसङ्कमन्तीपि । ()
८. मञ्जीरपिञ्जरकर कन्धरामणि-
 केयूरभासुरचरणा सिरिमतो,
 सीमन्तिनी परमसिरिं विपस्सितुं
 धाविसु निज्जितकलहंसकामिनी । ()
९. नारिजना महितुमिवाभिगच्छतो
 रूपिन्दिरायं निमिसलोचनुप्पले,
 धम्मिल्लवेल्लितभुजचम्पकावली
 धाविसु पीवरकुचहारपीळिता । ()
१०. निस्सासिनी समजलबिन्दुचुम्बित-
 वत्तम्बुजा सिथिलितकासिकम्बरा,
 काचित्थियो समणमुदिक्खितुं पथे
 धावन्तियो किमुपतिसङ्कियां भवुं । ()
११. उग्घाटितां सितमणिसिहपञ्जरा
 रामापसारितवदनम्बुजाक वसिं,
 दट्ठं पभुजनभवनेसु तद्धुणे

- मन्दाकिनिसरसिविलासमाहरं । ()
१२. उच्छङ्गतोपतितसुताभिरूपिनो
रूपप्पलम्हितहृदयाक पूरीवधू,
पस्सन्तियो पथिकजनस्सहत्थगे
नाकंसु किं अधिकरणाधिरोपणं । ()
१३. एके जना यतिपतिरूपदस्सन-
कोतुहळा सकपटिभानमब्रवुं,
सीमन्तिनी मनकुमुदानि बोधयं
पत्तोत्यं पकतिनिसापतीनुखो । ()
१४. सुत्वान तं सकलकलान्तरोपगं
बिम्बं तदङ्कितहरिणङ्कमम्बरे,
तुम्हे नपस्सथ हिमरंसिनो इति
गब्बाभिजप्पितवचनापरेजना । ()
१५. अच्छेरपङ्कजविसरानि चिन्तिय
सञ्चुम्बितुं पुरललनाननम्बुजे ।
वेरोचनो इधुपगमा विरूपिमा
इच्चब्रवुं पुनरनिसम्मकारिनो । ()
१६. सुत्वान तं गगनतलङ्गनेधुना
वेरोचनस्सभिचरतो नपस्सथ,
चण्डातपं थिरपरिवेसमम्बुज-
पाणिन्ति गज्जितवचनापरेजना । ()
१७. उत्तुङ्गमन्दिरमणिचन्दिकातले
दिब्बच्छरानिभरमणिहि वज्जितो,
एयामरावतिनगरिति चिन्तिय
सक्को चरे ननु सकवादमपक्पयुं । ()
१८. सक्कस्स दानवविजयाभिलासिनो
पाणिमिह दिस्सति वजिरायुधं खरं,
संविज्जरे दससतलोचनानिपि
नोतादिसो अयमिति तब्बिपक्खिनो । ()

१९. या सालवत्यधि वचनाभिरूपिनी
सञ्चोदितो जितगिरिजाय ताय हो,
केलासपब्बतनिभपण्डवाचल-
जत्तं वजं अयमितिइस्सरोब्रवुं । ()
२०. तुम्हे नपस्सथ परमिस्सरस्स किं
नग्गतनं पसुसयनोपवेसनं,
पाणिं कपालकमधिकक्खिमण्डलं
इत्थं पवेदितवचनापरेजना । ()
२१. एसावलम्बितपुरखीरनीरधिं
लक्खिं समेक्खिय निजलक्खिसंसयो,
पीतम्बरं परिदहियञ्जसे चरं
नारायनो इति मतिमप्पयुं सकं । ()
२२. नारायनो कुवलयनीलविग्गहो
कोपन्तरोरगसयनिन्दिराधनो,
चक्कायुधोल्लसितकरोतिवामनो
तब्बादमदनचतुरेतरे जना । ()
२३. वेदत्तयं विबुधजनानमानने
स्वञ्जायतं वसतिनुखो सरस्सती,
सञ्जातसंसय जटितो पितामहो
तस्सागवेसनपसुतोत्युदीरयुं । ()
२४. सुत्वान तं सरसिजयोनिनो सदा
पाणिमिह विज्जति वरमत्तपोत्थकं,
चत्तारिचाननपदुमानि दिस्सरे
गच्छं अयंपन पुरिसो नतादिसो । ()
२५. सुद्धोदनव्हयवसुधाधिपत्रजो
बुद्धो भविस्सति इति वेदकोविदा,
कोण्डञ्जभुसुरपमुखा द्विजा तदा
पब्बाकरुं तनु बहुभासणेन किं । ()
२६. उक्कण्ठितो सकभवना महामती
निक्खम्म सत्तमदिवसोति विस्सुतो,

आपाथगं निजसवणज्जलिहि भो
तं ब्यप्पथं नपिवथ किं यथामतं । ()

२७. वेदागतं वरपुरिसङ्गलक्खणं
देहम्हि विज्जति समणस्स गच्छतो,
अन्धा'व भो अपगत रूपदस्सना
तुम्हे'पि किं तलहथ रूपदस्सनं । ()

२८. निक्खम्म छड्डितविभवो महाकुला
सुद्धासयो सुगहिय पत्तचीवरं,
पब्बज्जिया'नहिरमितो भवत्तये
अत्थाचरं अनुघरमज्जसे'धुना । ()

२९. सुद्धोदनावनिपतिनो वरोरसो
एसो समुज्जलसतपुज्जलक्खणो,
व्यापारितो कुसलबलेन बोधिया
होते'व गोतमसमणो नसंसयो । ()

३०. दिस्वा तपोधनमहियन्तमज्जसे
ये मानवा सकसकवादमप्पयुं,
तब्बादबन्धनविनिवेठना परं
इच्चाहु पण्डितपुरिसा यथावतो । ()

३१. दुता तदा सुरसि समप्पितज्जली
रज्जो तमच्छरियपवत्तिमाहरुं,
अद्दक्खि भुपति चरमानमज्जसे
पिण्डाय'थब्बिवरिय सिंहपज्जरं । ()

३२. ना गो सिया पठमिनिमुज्जनं क रे
यक्खो सिया सहयमदस्सनं क रे,
दे वो सिया गगनतलङ्गणज्ज रे
पोसो सिया यदि पटिलद्धमाह रे । ()

३३. दूतेनु'सासिय मगधाधिपो इति
वीमंसितुं पकतिमनङ्गहङ्गिनो,
पाहेसि ते पदमनुगम्मु'पागमुं
सद्धि महासमणवरेण पण्डवं । ()

३४. विक्खालयं मुखकमलं कुले कुले
भिक्खाटनेन' भिहटमिस्सभोजनं,
लद्धा जिगुच्छिय वसि पण्डवाचल-
च्छायाय मारभि सुनिसज्ज भुज्जितुं । ()

३५. भत्तम्ही कुक्कुरवमथूपमे मुहुं
अन्तोदरं पविसति धीमतो सति,
अन्तानि बाहिरकरणानि'वा'भवुं
तंखो सही वसिसनिसम्पजज्जवा । ()

३६. पब्बज्जितं सुगहितपत्तचीवरं
दिस्वा रतिं पजहिय राजभोजने,
सिद्धत्थ नो त्वमभिगमित्थ अत्तना
अत्तानमोवदिय पभुज्जि भोजनं । ()

३७. दूतेहि चोदितहदयो दयाधनो
सो मागधो नरपति तेन पाविसि,
येना'सि पण्डवगिरि भद्रवाहनं
आरुह्य दस्सनरसघेधलोचनो । ()

३८. अज्जाय साकियकुलसम्भवं वसिं
राजा पसिदिय अरिये'रियापथे,
मा काहसे सख इति दुक्करं खरं
रज्जेन तंनरपवरं पवारयि । ()

३९. रज्जेन किं तव चतुरण्णवावधिं
रज्जं निजं पजहिय आगतस्स मे,
बोधिं पबुज्झिय पठमं तथासति
आगच्छतं मम विजितन्त्य'वोच नं । ()

४०. दत्त्वा पटिस्सवमथ भुमिभत्तुनो
लोकस्स लोचनमणितोरणाकुले,
दीघज्जसे वसि ठपितङ्घिपङ्कजो
आळाराकं इसिपवरं उपाविसि । ()

४१. पत्त्वान किं कुसलगवेसि सो वसि
आळारकं विरजमुळारझायिनं,

इच्छामहन्ति'सि तव सन्तिके'धुना
धम्मं समाचरितुमिधागतो बुवि । ()

४२. सुत्त्वान तं ततीयमरूपिकं वसि
ज्ञानं वियाकरि पटिलद्धमत्तना,
खिप्पं तपोनिधिपगुणं अकासि तं
धम्मं सकाचरियनया'वलम्बिय । ()

४३. ना'यं वसि तनुतरसद्भया ममं
धम्मं सयं समधिगतं वियाकरे,
गोसामिको यथरिव पञ्चगोरसं
अद्धाफलं अनुभवतीति तित्तिय । ()

४४. कालाम द्वे अधिगतज्ञानसम्भवं
त्वं यावतासुख मनुभोसि मं वद,
पुट्टस्स तस्सि'ति नचकिञ्चि भावियं
आकिञ्चनं अवच अकिञ्चनालयो । ()

४५. संविज्जरे ममपकि इमस्सि'वे'सिनो
सद्धासतीवीरियसमाधिबुद्धियो,
एवं वितक्किय नचिरं कतुस्सहो
ज्ञानं लभी ततीयमरूपिकं वसी ।

४६. यं खो तुवं विहरसि ज्ञातमपक्पितो
सम्पज्ज सम्पति विहरामहन्ति तं,
आळारि'सि वरपुरिसेन सावितो
लाभा'वुसोत्यवच सुलद्धमावुसो ।

४७. जानामि पावचनमहं यथा तुवं
जानासि पावचनमहं यथा तुवं,
त्वं तादिसो अहमपि यादिसो भवे
त्वं यादिसो अहमपकि तादिसो भवे ।

४८. एहा'वुसो समण मयं उभो जना
काहामि'तो परिहरणं गणस्सि'दं,
वत्त्वान आचरियसमानको सकं
सिस्सं अका तमसममत्तना समं । ()

४९. धम्मोप्यं न भवति निब्बिदाय वा
 बोधायवा नवुपसमाय केवलं,
 आरुप्पभुमियमुपपत्तिया सिया
 इच्चानलङ्कुरिय ततो अपक्कमि । ()
५०. कालमतो उपरिविसेसमुदको
 जज्जा'त्य'यं सुमरिय रामपुत्तको,
 पत्वा'स्समं समधिगतं त्वया'प'हं
 धम्मं समाचरितुमिधागतो'बुवि । ()
५१. जत्वा सकाचरियमतज्झि बुद्धिमा
 धम्मज्जरे मम समयो च तादिसो,
 वत्वे'वमुदकवसि खिपक्कमत्तनो
 सिक्खेसि पावचनपथे तपोधनं । ()
५२. सद्धाय मं सकसमया'नुसासको
 अद्धा समाधिजफलमाहरे'त्य'यं,
 चिन्तापरो वरपुरिसो अरूपिकं
 ज्ञानं वलज्जसि कतमन्त्य'पुच्छि नं । ()
५३. सुत्वा तमुदकवसि सन्तमानसो
 सन्तंहि'दं परममिदन्ति भावियं,
 सामं वलज्जनकमरूपभुमिकं
 ज्ञानं चतुत्थकमविकम्पमाहरी । ()
५४. संविज्जरे ममपि मनोनिकेतने
 सद्धादिसग्गुणरतनानि'मस्सि'व,
 एवंसरं नचिरमरूपिकं वसि
 ज्ञानं लभी वीरियबलेनवा'न्तमं । ()
५५. लद्धं तथा यमधिगतन्ति तम्मया
 आरोचिते समण वरे'सिपुङ्गवो,
 अम्हे गणं सुपरिहरामु'भो'तिमं
 वत्वा तमाचरियधुरेन मानयि । ()
५६. ना'यं पथो भवपरिमुत्तिया सिया
 अद्धाभवे ममपकि भवग्गपत्तिया,

एवं ववत्थितहदयो महादयो
निब्बिज्जसो तदपगतो नलंइति । ()

५७. मोक्खेसको जितवरवारणक्कमो
एकोचरं वसि मगधेसु चारिकं,
सेनानिविस्सुन्निगमो यहिसिया
तं तापसालयमुरुवेलमोसरि । ()

५८. अद्विख सो हरिणविहङ्गमाकुलं
मन्दानिलेरिततरुसण्डमण्डितं,
नेरञ्जरासलिलपवाहसितलं
पासादिकं परमतपोवनं तहिं । ()

५९. अन्तोजटं जटिलजटां लिबुम्बित-
पादम्बुजो विजटयितुं घटं वसी,
अत्ताहितापनपटिपत्तिया तहिं
विज्जाधरे जटिलवरे पसादयी । ()

६०. सञ्चारितो जनपदचारिकं तदा

पत्त्वा तपोवनमथ पञ्चवग्गिया,

भिक्षु महापुरिसमुपट्ठहिंसु तं

आरद्धदुक्करकिरियं यथाबलं । ()

६१. धीरो तिदुक्करपटिपत्तिपूरको

दन्तानि वीसतिदसनेहि वीसति,

तालुं निरुम्हिय रसनाय चेतसा

चित्तं निपीळयि परितापयि तहिं । ()

६२. पग्गय्ह मुद्धनि बलवांतिदुब्बलं

निष्फीळये यथरिव धीमतो तथा,

अत्ताहितापनपसुतस्स पग्घरुं

कच्छादिनां धीकतरसेदबिन्दवो । ()

६३. मग्गोभवत्य'यमिति बोधिसिद्धिया

अप्पाणकं पटिपद माचरं चिरं,
वासं अका वसि मुखतो च नासतो
अस्सासमप्पटिपटिमो'परुन्धिय । ()

६४. रुद्धेसु तेस्व' पिहितसोतरन्धतो
वातो'भिनिक्खमि अधिमत्तनिस्सनो,
कम्मरगगगरिमुखतो रवो भुसं
निग्गच्छते अभिधमनेन सेय्यथा । ()

६५. यावेदना खरसिखरेन जायरे
सीसस्स विज्झनसमये सुखत्थिनो,
एवं तदा कठिनसिरोरुजा'भवुं
रुद्धानिलस्स हि मुखकण्णनासतो । ()

६६. वाताभिघातनसमये सुधिमतो
सीसे'भवुं पुनरपिसिसवेदना,
दळ्हेन यो सिरसि वरत्तकेन यं
दळ्हं ददे यथरिव सिसवेठनं । ()

६७. सम्मा निरुम्हितमुखकण्णनासतो
धीरो समीरणमुपरुन्धियु'त्तरिं,
गब्भन्तरं खरतरवेदना'तुरं
वाता'भिमन्थिय परिकन्तयुं ततो । ()

६८. गोघातको चतुरतरो विकत्तये
कुच्छिं गवं तिखिणविकन्तनेन चे,
रुद्धातिलेह'नरियमग्गगामिनो
जाता तथा खरतर कुच्छिवेदना । ()

६९. अप्पानकं पुनरपि ज्ञानमाचरं
वीरो समीरण मुपरुन्धि सब्बथा,
चीन्तुब्भवं सकमुखकण्णनासगं
तेना'सि कायिकदरथो धितीमतो । ()

७०. दळ्हं उभो चरपुरिसा महब्बला

बाहासु गण्हिय पुरिसंतिदुब्बलं,
अङ्गारकासुयमहितापयन्तिचे
सो तादिसिं अनुभवि दुक्खवेदनं । ()

७१. खित्तं कलिङ्गरमिवकाविदेवता
रुद्धानिलुब्भवखरवेदनातुरं,
वीरं विलोकिय पतितं तपोवने
पब्बाकरुंक वरपुरिसो मतो इति । ()

७२. कालं करोत्ययमिति काचि देवता
नोचाहुकिं तदितर देवता वतं,
अस्सेव गोतमसमणस्स मारिसा
आरोचयुं विहरणमीदिसंइति । ()

७३. यन्नूनं हं पटिपदहेय्यमायतिं
आहारयापनहरणाय सब्बसो,
एवं सचिन्तयि करुणाय चोदिता
ता देवता तुवट्टमुपेच्च गोतमं । ()

७४. आरोचयुं यदिपन निच्चभोजनो-
पच्छेदनं समणतुवं करिस्ससि,
काहाम ते मयमितिलोमकुपतो
दिब्बोजमोकिरिय सरिरतप्पणं । ()

७५. घासस्सछेदनवीरियं करोमि चे
यापेन्ति ता मधुर सुधारसेन मं,
तेनाभियापनविधिमिच्छतो सतो
तंखोतपं नभवति किं मुसा ममं । ()

७६. नालन्ति सो कुहनवसेन देवता-
विम्हापनेतिह निजदेहतप्पणं,
एवं अनुस्सरियनुवासरं वसी
आहारमाहरि विरसं परित्तकं । ()

७७. स्वाचेलको विचरिकरापलेखणो
आचारमुत्त्यभवि नचेहितिट्टिको,
उद्दिस्सकं अभिहटकं निमन्तनं

नासादयि पिटककलोपिकुम्भिकं । ()

७८. सो दण्डमुग्गरमुसले'ळकन्तरं
पायन्तिगब्भिनिपनितीहि चा'हटं,
सामक्खिकाविसय मुहिन्नमेकिकं
सङ्कित्तिनोदनमपि नाभिसादयी । ()
७९. सोवीरकं नपिवि सुरं नमेरयं
सुक्खामकं यदपि तिकोविसुद्धिकं,
सो मच्छमंसकविकतिं पटिक्खपि
अप्पेकदा तपसि निरामगन्धिको । ()
८०. सो सत्ततोप्पभुति कमेन हापयं
यावेकमाहरि कबलं बलत्थिको,
सो सत्ततोप्पभुति कमेन हापयं
एकं कुलं उपगमि याव भिक्खितुं । () (यमकबन्धनं)
८१. एकाय दीहिपि तिचतूहि पञ्चहि
दिन्नं पटिग्गहि छहि दत्तिसत्तहि,
एकाहिकप्पभुतिकमद्भमासिकं
मूलं सयं पतितफलं पभुज्जि सो । ()
८२. सामाकतण्डुलमथसाकमहकं
नीवारकुण्डकहटदद्दुलादिकं,
पिञ्जाकगोमयतिण झामकोदनं
वीरो महाविकटमपानुभुज्जि सो । ()
८३. थोकं पिवि पकसतमितं हरेणुक-
यूसं तथा चनक कुलत्थमुग्गजं,
सो अप्पभोजनपरमो सजीवितं
एकेन यापयि तिलतण्डुलेन'पि । ()
८४. साणम्मसाण'जिन'जिनक्खिपच्छव-
दुस्सं तिरीटककुसवाकचीरकं,
सो केसकम्बलमपिवाळकम्बल
मोळुकपक्खिकफलकान्य'धारयि । ()

८५. दुब्बण्णनत्तकमयमग्गपुग्गलो
अप्पेकदा परिदहि पंसुकूलकं,
अत्तन्तपोवरण परायणो भवि
सो मस्सुकुन्तलतनुलोमलोचको । ()
८६. उब्भट्ठको' भवि परिवज्जितासनो
उक्कट्ठमुक्कुटिकवतं अधिट्ठही,
उद्दग्गकण्टकवीसमे अपस्सये
सेय्यं अका तदुपरिठानचङ्कमं । ()
८७. सो सायततियकमुदकावरोहण-
युत्तो पवाहयितुमघं समुस्स ही,
आतापयं इति परितापयं सकं
देहं चिरं परिहरि पापभीरुको । ()
८८. यो नेकहायनगणिको'त्थि'तिन्दुक-
रुक्खस्स खो पपटिकजातखाणुको,
एवं तथा पपटिकजातमत्तनो
गत्तञ्च सन्निवितरजोमलं भवि । ()
८९. सोवा परो नतु परिवज्जयी रजो-
जल्लानि कज्जलमलिनानि पाणिना,
देहं सुभोजनजहनेन जज्जरं
तेलं विलेपिय रजसा'भिथूलयी । ()
९०. सो द्वे'कपस्सयिकवतं पपूरयी
आपानको' भवि फलके'पि थण्डिले,
सेय्यं अकाक विहरि विवेककामवा
अज्झोगहं अदुतियको महावनं । ()
९१. पाणे इमे विसमगते'तिखुद्दके
ना'हं वधिस्समिति पटिच्च'नुदयं,
उस्सावमद्दनहिरभीरुताय सो
नाथो अभिक्कमि च सतो पटिक्कमि । ()
९२. निन्तथला वनगहना वनासयो
निन्तथलं वनगहनं मिगो यथा,

हीतो विपस्सिय विपिनोपगे जने
तासाभिभू पपनति एवमेवखो । ()

१३. दिस्वान लुहकवनकम्मिकादयो
गोपालके तिणनळकट्टहारके,
माचदसं अहमपि तेत्यंजंनो
मा मं विपस्सतु समधिद्वहं वतं । ()

१४. एकोवसङ्गणिकविहारभीतिया
निन्नत्थला वनगहना तपोनिधी,
निन्नत्थलं वनगहनं पपात सो
तस्सासि तादिसि पविवित्तता तदा । ()

१५. यस्मिं वने चरतमवीतरागीनं
रोमुगगमो चरणतलानि कम्परे,
दिस्वान भिसणकवनं तथाविधं
अज्झोगहं वसि पविवेककामवा । ()

१६. उस्सावपाततसमयेन्तरदुके
हेमन्तिके सिसिरतराय रत्तिया,
अब्भावकासिक मभिपूरयि वतं
किच्छं वसि वसि वनसण्डगो दिवा । ()

१७. गिम्होतु पच्छिमदिवसन्तरे दिवा
अब्भावकासिकधुतधम्मपूरको,
रत्तिं वने विहरि जवट्टिकान्युप
निस्साय सो असयि सुसानभूमियं । ()

१८. बुद्धङ्कुरं उपगमियो'ठुभन्ति'पि
ओमुत्तयन्तिपि रजसो'किरन्ति'पि,
गोमण्डला सवणखिलेसु दण्डकं
दत्त्वा वदापयितुमुपक्कमन्ति'पि । ()

१९. सोवाधिवासयि सतिमा उपेक्खको
तंवेदनं कटुकक मनज्जवेदियं,
दुक्खे सुखे सुमति तुलासरिक्खको
बालेसु तेस्व'पि नविकोपयिमनं । ()

१००.आहारतप्पणविधिना विसुद्धिंति
एके वदन्तिह समणाञ्जतित्थिया,
कोलादिभोजनविकतिं तथाविधं
अपिच्छतायनुभवि सुद्धिकामवा । ()

१०१.अप्पोजभोजनविकतिं पभुञ्जतो
खत्तिसलक्खणसिरिया समुज्जलं,
कायो सुरहुमरुचिरोधिमत्तक-
सीमानमट्टिकतच मापधीमतो । ()
पब्बानिवा असितलनास्वसितिक-
वल्लिसु उन्नतवनतानि सेय्यथा,
आसुं तथा करचरणादिकानिपि
तस्सुन्नतो नतवयवाति विग्गहे । ()

१०३.मोक्खेसिनो करभपदंव निस्सिरिं
निम्मंस मानिसद महु सिरिमतो ।
तस्सुन्तावनतकपिट्टिकण्टको
आसि यथावलयितवट्टनावलि । ()

१०४.गोपाणसि सिथिलितबन्धना जर-
साळाय हेट्ठपरिठितेव धीमतो,
निम्मंसलोहितककलेबरे प्यंव-
भग्गा भवुं पविसमफासुकावली । ()

१०५.अप्पं कुभोजनविकतिं पभुञ्जनो
तस्संक्खिकूपगयुगलक्खितारका,
ओक्कायिका अभवु मगाधगा तदा
गम्भीरकुपगदकतारकाक विय । ()

१०६.वातातपेनं भिफुसितो यथांमक-
च्छिन्नोभिसम्फुटनि अलाबु तित्तको,
सीसच्छवी सुखुमछविस्स भोजनो-
पच्छेदनेनं भिफुटिता ठितं तथा । ()

१०७.तस्सोदरच्छवि पन पिट्टिकण्टकं
अल्लियि सो मुनि मलमुत्तमोचको,
ओकुज्जितो परिपति पूतिमूलक-

लोमानि तब्बपुगलितानि भूमियं । ()

१०८. सो पिड्डिकण्टकमवसङ्गपाणिना
कुच्छिच्छविं फुसितुमितो परामसि,
सो पिड्डिकण्टकमवसङ्गपाणिना
कुच्छिच्छविं फुसितुमितो परामसि । () (यमकबन्धनं)

१०९. कालोनुखो वरपुरिसो'ति नो तथा
सामोनुखो नपि ननुमङ्गुरच्छवि,
आसुं तदा कविमतिकथापरा नरा
दिस्वा मलग्गहितमसोभनच्छविं । ()

११०. ये सन्ती सम्पती समणा'भवुं पुरे
अत्तन्तपा तपसि अनागते सियुं,
ते वेदनं कटुकमितोधिकं किमु
वेदेन्ति वेदयु मभिवेदयिस्सरे । ()

१११. ईहाय दुक्करकिरियायि'माय'पि
नेव'ज्झगा यमरियजाणदस्सनं,
अत्तूपतापनकसिरस्स केवलं
भागी भवि अनरियमग्गामिसो । ()

११२. संसारे सातिसारे बरतरदरथे संसरं सच्चसन्धो
खेदेवेदेसि देवासिरनरसरणोएसयंसत्तसन्ति,
धीरोवीरोवरोयोपभवभवभयोपापतापब्बिपत्तो
आयोगं योगियोगी परिहरि हिरिमाएवमेवच्छवस्सं । () (मुत्ताहार बन्धनं)

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकल कविजन हकयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे अविदुरेनिदाने
महाबोधिसत्तस्स महा पधानानुयोगप्पवत्तिपरिदीपो एकादसमोसग्गो ।

१. कामं कामसुखल्लिका'नुयोगो
हीनो'नत्थकरो'त्य'ने('करूपं),
चिन्तेत्वान तपोवनं विमाना
त्वं सिद्धत्थु'पगम्म काहसे किं । ()

२. कोनाम'न्तु'पतापना'नुयुत्तो
पत्तो होति सुखप्पदं कदाचि,

तस्मा अत्तुं पतापनां नुयोगो
हीनो नत्थकरोति चिन्तयस्सु । ()

३. अत्तानं सयमेवमोवदित्वा
पिण्डायां नुघरं चरित्व लद्धं,
भत्तं भुत्तवतो सकम्हि काये
आसुं पाकत्तिकानि लक्खणानि, ()

४. हीनन्तद्वयवज्जनेन जातु
जाणुक्कंसगतम्हि तम्हि वीरे,
बोधायूँ पसमाय निब्बिदाय
उक्कट्टं पटिपत्तिमाचरन्ते । ()

५. छब्बस्सान्यं निदुक्करं करित्वा
बोधिं नाज्झगतो सुभोजनानि,
भुज्जन्तो किमु कुब्बते पधाना
विब्भन्तो इति पञ्चवगियायं । ()

६. मददित्वा सिकतं सिनेहलद्धा
केवाँसुं समणं हिंमं उपेच्च,
को मूळ्होधिगमाधिगन्तुमिच्छे
चिन्तेत्वा मिगदायमोतरिंसु । ()

७. सेनानीनिगमे तदानि सेट्ठि-
धीता सामिकुलं अलङ्कताँसि,
भारेनाँवनतङ्गिनी कुचानं
हंसिवाँलसगामिनी सुजाता । ()

८. जाते पत्थितपत्थनासमिद्धे
रुक्खाधिग्गहिताय देवताय,
कातुं साबलिकम्मक मानयित्वा
धेनू लट्ठिवनोपगा सहस्सं । ()

९. तासं पञ्चसतानि दुद्धखीरं
पायेत्वा कतपुन यावताँढधेनू,
खीरानं परिवत्तनं विधाय
पच्चूसम्हि दुदोह ताँढधेनू । ()

१०. मिस्सेत्वा सयमेवव दुद्धखीरं
पायासं पचितुं समारभित्थ,
देवा तत्थ सुधारसं खिपित्वा
आरक्खादिमकंसु उद्धनस्मिं । ()
११. तस्सांसि हिमावाचलोपधानं
पल्लङ्को पथवितलं अहू चे,
हत्था पच्छिमपुब्बसागरेसु
पादा दक्खिणसागरे भविसू । ()
१२. उग्गन्त्वा तिणजाति नाहिरन्धा
तस्साहच्च ठिता नभं असेसं,
छादेसुं चरणुद्धितास्स कण्ह-
सीसाजानुयुगाप्यकण्हकीटा । ()
१३. चत्तारो सकुणा चतुद्दिसाहि
पत्वा तप्पदपज्जरं विवण्णा,
सेतासुं पुथुमीळभपब्बतस्स
सीसे चङ्गमि सो अलिम्पमानो । ()
१४. इच्चेवं सुमतिं ढुपाकदानि
पस्सित्वा सुपिनानि पञ्च निट्ठं,
पत्तो अज्ज भवामहन्ति बुद्धो
निग्रोधं समुपेच्च सन्निसीदि । ()
१५. सोधेतं सहिता तु पुण्णदासी
पच्चूसे वटमूलपुब्बसेले,
तं लोकेकरविं विराजमानं
दिस्वावोच सुजातमेतमत्थं । ()
१६. लक्खग्घं हरिपातिमाहरित्वा
सा आवज्जयि पक्कभाजनं सो,
पायासो विनिवट्ठितो ठितोसि
तायं पोक्खरपत्ततोवतोयं । ()
१७. सा अज्जाय सुवण्णपातिया तं
छादेत्वा मुदिता पसन्तचित्ता

गन्त्वा मण्डन मण्डिता ससीसे
कत्वा पूजयि भोजनं सुजाता । ()

१८. कालं एतकमेवबोधिसत्तं
नातिक्कम्म विधातुदिन्नपत्तो,
सम्पत्तो'सि अदस्सनं ततो तं
पातिं सोण्णमयं पटिग्गहेत्वा । ()

१९. हंसालिमलिनीकतारविन्द-
रेणुच्छन्नसुनीलनीरपुरा,
या नेरञ्जरविस्सुता'सि ताय
नज्जातीरमगज्जि सत्तसारो । ()

२०. पायासामिसपुण्णसोण्णपातिं
कासावानि जिनङ्कुरो ठपेत्वा,
तीरे ताय सवन्तिया नहातुं
तित्थं गन्धगजोरिवो'तरित्थ । ()

२१. रोलम्बाकुलनीलनीरजेहि
सेवालेहि नदीजलं सुनिलं,
निक्खन्तज्जुतिसञ्चयेहि देहा
ओतिण्णस्स जगाम पिञ्जरत्तं । ()

२२. गङ्गाकामिनि कञ्जरेणुगन्ध-
चुण्णं तुङ्गतरङ्गबाहुना तं,
भत्तारं सलिलेन सीतलेन
मक्खेत्वासुनहापयन्ती'वा'सि । ()

२३. तुल्यं तब्बदनम्बुजेन लब्धं
आयन्तं रविरंसिसङ्गमेन,
हंसस्सेणि सरोजकोसरासिं
संदूसेसि आवारियो हि पाको । ()

२४. तीरे सारसचक्कवाकपक्खी
सोसाय'स्सविसारितं'सपक्खा,
गम्भीरम्भसि मत्तमाहरिंसु
मज्जे निक्करुणाय एतकन्ती । ()

२५. तुण्डे मण्डितपुण्डरीकदण्डो
पक्खे केरवपण्डरे पसारी,
नाथस्सुंब्बहि मत्तहंसराजा
सेतच्छत्तविभुतिमुत्तमङ्गे । ()
२६. वत्तम्होजपलोभितालिचक्कं
चक्खवापाथगतं जिनङ्कुरस्स,
संदस्सेसि पधानभुठितस्स
निलस्मिं कसिणम्हि भूतिभारं । ()
२७. वेय्यावच्चकरारिवापगायं
सेवालादिमलापनेन मीना,
पादञ्चन्दगमीनलक्खणस्स
तस्संग्गे विमलिकरिंसु वारिं । ()
२८. उत्तिण्णस्स विसालसाळसाखी-
साखाहत्थपुटेहि पुञ्जाय,
गत्तं मन्दसुगन्धगन्धवाह-
वत्थं साळवनङ्गना अदासि । ()
२९. लोकिन्दो परिमण्डलं निवत्थो
छादेत्त्वान तिमण्डलंन्तरियं,
बन्धित्वोपरि कायबन्धनम्पि
कासावं परिधायि पंसुकूलं । ()
३०. पायासस्स निरूदकस्स ऊन-
पज्जासप्पमिते विधाय पिण्डे,
पाचीनाभिमुखो निसज्ज नज्जा
तीरे ताय अकासि भत्तकिच्चं । ()
३१. पायासो मधुरोयमस्स सत्त-
सत्ताहं पटिविद्धबोधिनी हि,
ओजासमफरणाय ठानमासि
तस्मा सो पविहासि निब्बिहेसं । ()
३२. बुज्झेय्यं यदि बोधिमज्ज सोहं
उद्धंसोतमयं सुवण्णपाति,

गङ्गायं खिपकि गच्छतूति वत्वा
धीमा दक्खिणहत्थगं तमग्घं । ()

३३. सोतं भिन्दिय सा सवन्तिमज्झे
ठत्वा पाति यतो असीतिहत्थं,
उद्धंसोतमुपेच्च सन्निमुज्जि
तस्मा सो'पि निमुज्जि पीतिनज्जं । ()

३४. नागानं भवनं उपेच्च तिण्णं
बुद्धानं पनिमहि भद्वकप्पे,
सापातिपरिभुत्तसोण्णपाति
घट्टेत्वान ठिता कतानुरावा । ()

३५. तं दीघायुककालनागराजा
सुत्वा सद्दमथज्जपे'कबुद्धो,
उप्पन्नोति जिनं अभित्थवन्तो
अट्ठासि थुतिगीतिकासतेहि । ()

३६. छायाबद्धविसालसाळसालं
पत्वासाळवनं नदीसमीपे,
आजीवट्टमसीलसंवरेन
आदोयेव विसुद्धकायवाचो । ()

३७. कत्वाद्वारसपिट्टिकण्टकानं
कोटीनंपटिपादनं कमेन,
पल्लङ्कस्सनिस्सज्जबन्धनेन
कम्मट्ठानसतिं उपट्ठपेत्वा । ()

३८. आनापानसतिपरिग्गहेत्वा
निब्बत्तेसिमलग्गहीतपुब्बे,
रूपारूपसमाधयो'ट्ठपञ्चा-
भिञ्जायो वसिताच सो वसीसो ()

३९. ज्ञानस्सादरतो दिवाविहारं
कत्वा साळवने सुरासुरेहि,
धीरो मग्गमलङ्कतं करीव
गन्तुं ओतरियत्रबोधिमूलं । ()

४०. लाजादीकुसुमेहिविप्पकिण्णो
मुत्तापण्डरवाळुकात्थतो सो,
मग्गो तुङ्गतरङ्ग भङ्गहारि
लक्खीवासपयोदधीरि'वा'सि । ()
४१. मज्झा'रोपितपङ्कजाभिरामं
मुत्तादामसमाकुलं समन्ता,
कण्णोलम्बसुवण्णघण्टमस्स
देटा दिब्बवितान मुक्खिपिंसु । ()
४२. लोकत्थं करणाय चोदितस्मिं
तस्मिं लोकदिवाकरे'कवीरे,
गच्छन्ते सहजातबोधिमूलं
आलोको उदपादि सब्बलोके । ()
४३. आयन्तं तिणहारको पथम्हि
दिस्वा सोत्थियनामभूसुरो तं,
पादासि तिणमुट्ठियो'ट्टमत्ता
नाथो तानि तिणानि सम्पटिच्छि । ()
४४. वत्तत्ते वरपाटिहारियम्हि
मग्गे गन्धगजो'च जम्हमानो,
सम्पत्तो करुणाकलत्तभत्ता
सम्बोधाधिगमाय बोधिमूलं । ()
४५. तस्सोसीदठितं'व चक्कवाळं
हेट्ठा दक्खिणतो'त्तराननस्स,
पज्जायु'त्तरचक्कवाळमुद्धं
लङ्घित्वानठितं'व आभवग्गं । ()
४६. एवं पच्छिममुत्तरं दिसम्मि
अट्ठानन्ति पदक्खिणं करोन्तो,
गन्त्वा ठानवरं पुरत्थिमस्मिं
अट्ठासि वसि पच्छिमाननो सो । ()
४७. धीमा दक्खिणपाणिपल्लवेन
अग्गे तानि तिणानि सत्थरी सो,

तम्हा चुद्दसहत्थमुप्पतित्वा
पल्लङ्को समलङ्करी दुमिन्दं । ()

४८. दक्खो कारुपवीणचित्तकारो
कातुं वा'लिखितुं यथानसक्का,
अट्ठंसु हरितानि सन्थतानि
एवं तानि तिणानि उप्पतित्वा । ()

४९. मंसादी उपसुस्सरे नहारू
अट्ठीचेप्यवसिस्सरे सरीरे ।
मुञ्चेय्यं चतुरासवेहि याव
भिन्दिस्सामि नताविमं अहन्ति । ()

५०. दळ्हं चिन्तिय दळ्हमानसो सो
पाचीनाभिमुखो दुमिन्दबन्धं ।
कत्वा पिट्ठिगतं निसीदि बोधि-
पल्लङ्कम्हि युगन्धरे रवी'व । ()

५१. लोकेसो ससिमण्डलावभासं
सेतच्छत्तमधारयी तदञ्जे,
सुद्धावासतलट्ठदेवता तं
पूजेसुं मकुटप्पितञ्जलीहि । ()

५२. ये रूपावचरे वसन्ति देवा
ते च'ञ्जत्र असञ्जसत्तदेवे,
सम्पत्वा वजिरासने निसिन्नं
पूजेसुं कुसुमाकुलञ्जलीहि । ()

५३. एकच्चे परनिम्मितादिलोका
पत्वा भत्तिभरा'मरा महिंसु,
पूजाभण्डसमाभिकिण्हत्था
मारारिं तहिमाप पापिमा किं । ()

५४. ये निम्माणरतिम्हि निज्जरा ते ।
पत्वा गन्धकरण्डमण्डलेहि,
सम्पूजेसुमलङ्कतट्ठिपीठं
नं सेट्ठं विजयासनोपविट्ठं । ()

५५. अट्टासि तुसितालया ससेनो
पत्वा सन्तुसितव्हेदेवराजा,
विजेन्तो हरिमोर पिञ्छपुञ्ज-
सोभं कञ्चनतालवण्टपन्तिं । ()

५६. पत्वा यामसुरालया ससेनो
संविजेसि सुयाम देवराजा,
धीरं सोण्णपणाळिकानिपात-
धारासन्निभचारुचामरेहि । ()

५७. देविन्दो विजयुत्तराख्यसङ्घं
वीसं हत्थसतं धमीतदञ्जे,
पूजेसुं तमुपेच्च कोविळार-
पुप्फादीहि च तावतिसदेवा । ()

५८. यक्खादीहि पुरक्खतां पि देव-
राजानो चतुरो चतुद्विसासु,
रक्खं संविदहिंसु देवलोका
तं पत्वान विनडुलोमहट्ठं । ()

५९. वादेन्तो सरमण्डलं विधाय
वीणं पञ्चसिखोपि बेळुवाख्यं,
तं सम्पूजयि कालनागराजा
थोमेन्तो थुतिगीतिकासतेहि । ()

६०. एवं काहळभेरिसङ्घवीणा-
घण्टावीजनिछत्तचामरेहि,
नच्चादीहिचलाजपञ्चमेहि
दीपद्धुपधजेहि मानयुं तं । ()

६१. सिद्धत्थो पटिसिद्धमारधेय्यो
कर्त्तुं अत्तवसे सदेवलोके,
सुत्वा वायमतीति बोधिमण्डे
मारो तत्र समारभित्थगन्तुं । ()

६२. तस्मिं खो समये भयावहानि
मारस्सोत्तरणाय कारणानि,

चक्खचापाथगतानि दुन्निमित्त-
रूपादीनि तिलोकलोचनस्स । ()

६३. सुक्ख'म्होधररावभेरिराव-
विष्फाराबधिरीकतम्बरम्पि,
भीमं विज्जुलता'सिघट्टणेहि
मारस्सा'हवम्बडलाभमाह । ()

६४. मारस्सा'गमनञ्जसे रजोव
वाजीनं खुरघट्टणेन जातो,
उक्कापातसतं जनेसि तस्स
चक्खवानिट्टफखलं दिसासु डाहो । ()

६५. वेहासे विचरुं कबन्धरूपा
काकोला बलिपुट्टवायसारी,
उन्नादिंसु खरानिलो पवायी
अब्भुट्टासि रजो दिसासु धूमो । ()

६६. आलोको विगतो घणन्धकारो
ओतिण्णो महिकासमाभिकिण्णो,
आकासो पथवि भूसं पकम्पि
मेघच्छन्नदिनं दिनं बभूव । ()

६७. सिद्धत्थज्झि असिद्धमत्थमेतं
कातुं अस्सवमारकिङ्करामे,
वत्वे'था'ति पजापती ससेनो
तत्थेव'न्तरधायि तावदेव । ()

६८. सा सेता पुरतो पजापतिस्स
आसी बारसयोजनं विनद्धा,
एवं दक्खिणवामनो च लोक-
धात्वन्तावधीमासि पच्छतो'पि । ()

६९. उद्धं सा नवयोजनप्पमाणा
सद्दो भूमिविदारणोरि'वा सि,
सो'पट्ठं सतयोजनं बभूव
उच्चं सो गिरिमेखलो गजिन्दो । ()

७०. नाहेसुं परिसासु निम्मितासुं
द्वेयोधा सदिसायुधादधाना,
तब्बासेन अलज्झि लोमहंसो
यस्सा'नुस्सरणेन चे सिया मे । ()
७१. मापेत्वा सहसा सहस्सबाहुं
गण्हित्वा विविधायुधानि तेहि,
आरूळ्हो गिरिमेखलं ससेनो
मारो पातुरहोसि बद्धवेरो । ()
७२. देवेसो यससा समं सकेन
सेतच्छत्त मगज्झि संहरित्वा,
देवेसो यससा समं सकेन
सडक्खं पिट्ठिगतं विधाय धावी । () (यमकबन्धनं)
७३. सङ्कोचा'ननकाहलो जगाम
पातालं खलु कालनागराजा,
वीणादोणिसखो सखानपेखो
तम्हा पज्जसिखो कलहुं पलायि । ()
७४. दिस्वा मारबलं समोसरन्तं
सम्पत्ता जनता पलायि भीता,
सोसीहो'व विहासि सक्कसीहो
एको कमारकरिन्दकुम्हभेदी । ()
७५. पस्सित्वा'धरकन्तिभारमस्स
वत्तम्होरुह मिन्दिराविहारं,
सिद्धत्थेन समो नचत्थि लोके
इच्चेवं कलिमा'ह मारसेनं । ()
७६. एतससा'भिमुखा मयं कदाचि
नोसक्कोम'भियुज्झितुन्ति ताता,
वत्वा उत्तरपस्सतो समारो
खन्थावारमबन्धि बद्धवेरो ।
७७. दिस्वा'ज्झोत्थरमानमारसेनं
आरक्खावरणं थिरं विधाय,

खन्धावारमबन्धि सोपि वीरो
जेतुं तं दसपारमी भटेहि । ()

७८. मारो भुधरमेरुचक्कवाळे
रुक्खादीनि विचुण्णितुं समत्थं,
खोभेत्वा भुवनत्तयं दिसासु
उट्ठापेसि समीरणं सुघोरं । ()

७९. वातो पारमिधामवारितो सो
नित्तेजं पलयानिलस्समोपि,
पत्तो चामरमन्दमारुतोव
तन्देहोतुपरिस्समं जहासि । ()

८०. धारावेगविहिन्नभूमिभागं
गम्भीरांसनिरावनिब्भरांघं,
मारो मापयि तुङ्गवीचभङ्गं
वस्सोघं परिपातरुक्खसेलं । ()

८१. वीरो पारमिपाळिबन्धनेन
रक्खं बन्धि निजन्तभावखेत्ते,
तेनो'घो विपथङ्गमो विपक्ख-
सेनायांसि पवाहणे निदानं । ()

८२. तेजोखण्डसमानमत्तनो सो
तत्तं पज्जलितं सजोतिभूतं,
मापेत्वो'पलवस्समप्पसय्हं
झापेतुं तमुपक्कमित्थ मारो । ()

८३. मारस्सेव पतन्तमुत्तमङ्गे
घोरं पारमिवायुवेगरुद्धं,
तंवस्सं वजिरासनूपचारे
पूजापुप्फगुळत्तनं जगाम । ()

८४. अस्सद्धो विसदिद्धतिण्हधारं
आदित्तं पिहितम्बरो'दरं सो,
मापेसि असिसत्तितोमरादि-
वस्सं सब्बदिसानिपातमानं । ()

८५. तस्मिं पारमिवम्मवम्मितस्मिं
विस्सट्ठा'युधवुट्ठि कुण्ठितग्गा,
पत्त्वा सम्मति पुप्फवुट्ठिभावं
तप्पादासनमत्थके पपात । ()
८६. मारो विच्चिटचिच्चिटायमानं
संवट्टानलखण्डविब्भमं सो,
वस्सङ्गारमयं सविप्फुलिङ्गं
उट्ठापेसि पलासपकुप्फवण्णं । ()
८७. खिप्पंपारमिमन्तजप्पनेन
अङ्गारानिनिवारितानितानि,
तंबुद्धङ्कुरपुण्णचन्दबिम्बं
सेवन्तानिविकिण्णभानिवासुं । ()
८८. भस्मीकातुमलन्तिमारवेरिं
धूमाकिण्णमनिगतगिजालं,
मारोभेरवरावमुस्सदाभ-
मब्भुट्ठापयिखारभस्मवस्सं । ()
८९. सेतामुद्धनिविप्पकिण्णभस्मिं
तंवस्संचितपारमीबलेन,
पत्त्वाचन्दनगन्धचुण्णभावं
मारारिस्सपपातपादमूले । ()
९०. अस्मिं गुवलयालवाळगब्भे
सम्पातानलदड्ढवण्णुधारं,
उत्तासावहमत्तनो'पि कण्हो
वस्सापेसि उळारवण्णुवस्सं । ()
९१. दिस्वा'डक्घीनखरालिरंसिगङ्गा-
तीरुस्सारितवण्णुरासि मस्स,
अङ्गारो'वंधिकोधपावकेन
कण्हो कण्हतरो'सि झापित्तो । ()
९२. धूपायन्तमवीचिमच्चिमन्तं
सम्फुट्ठं घनफेणणबुब्बुलेहि,

वस्सं पङ्कमयं भुसं निमुग्गो
मारो मापयि पञ्चकामपङ्के । ()

९३. तस्मिंपारमिसत्तीसितिभूते
पङ्के चन्दनपङ्कभावयाते,
मारो पस्सिय फुल्लपङ्कजाहं
कोपा पङ्कहताननोरिवासि । ()

९४. मारारिं इमिना हनामहन्ती
सो लोकन्तरियत्थकारघोरं,
मारो सूविविदारियं दिसासु
उट्ठापेसिघनन्धकारखन्धं । ()

९५. सो'यं पारमिजातरंसिजाल-
भिन्ना'सेसतमोजिनङ्कुरेणो,
पल्लङ्कोदयपब्बतोदितो'सि
कामं मारतुसारसोसनाय । ()

९६. एतं गणहथ बन्धथा'ति वत्त्वा
निट्ठं कप्पमवण्णियं कवीहि,
सद्धिं मारबलेनु'पागतो सो
कुद्धो युद्धमका पमत्तबन्धु । ()

९७. तं दिस्वा'चलनिच्चलट्ठमेस
पल्लङ्को नचपापुणाति तुय्हं,
मय्हं हे'सु'पकपक्पतेव तस्मा
अस्मा वुट्ठहथा'वुसोत्य'वोच । ()

९८. एका'पी समतिसपारमीनं
पल्लङ्कत्थमपूरिता तया'ति,
वुत्ते सो खिपि निज्जितो'रचक्कं
चक्कं चक्कवरङ्कितस्स सीसे । ()

९९. तं चक्कायुधमुज्झितप्पभावं
युद्धे लद्धजयस्स मारजिस्स,
उस्सिसम्हि वरासनूपचारे
सेतच्छन्तमिवुस्सितं रराज । ()

१००. तुहं सञ्चिननमि पारमीनं
को सक्खी'ति अहञ्च सक्खिहोमि,
सक्खी'गन्ति पवत्तमारसेना-
घोसो भुमिविदारणोरि'वासि । ()

१०१. दापेन्तोनिजसक्खिमुग्गतेजो
बाहुंतावपसारयी पविरो,
सक्खीहन्तीवदं'व मारसेनं
तज्जेन्तो'व बभूव भुमिचालो । ()

१०२. मातङ्गो गिरिमेखलो छितारिं
वन्दन्तो'वपपात जन्नुकेहि,
मारो लद्धपराजयो निवत्थ-
वत्थस्सा'पि अनिस्सरो पलायि । ()

१०३. घोरमारबलवारणाधिप-
मानदप्पनिभकुम्भदारणो,
बोधिमूलवजिरासनोपरि
केसरीव विरराज मारजि । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकल कवकिजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे अविदूरे निदाने देवपुत्त मारबल विद्धंसन पवत्तिपरिदीपो द्वादसमो सगो ।

१. निखिलमारतुसारविसोसिनो
अथजिनडक्कुरदीधितिमालिनो,
रवि कतावसरो'व'पराचलं
(दुत'विलम्बित) गामिमुपागमी । ()

२. जलधिवारिसिनेहसुपुरिते
अभवि पंसुमहीतलमल्लके,
पणिहितापरभुधरवत्तिका-
जलितदीपसिखे'व नभोमणि । ()

३. उदयपब्बतगम्भसमुब्भवं
सकयसोपटिबिम्बसमंसुभं,
सपदि तप्पमुखे ससिमण्डलं
कसिणमण्डलविम्भममुब्बहि । ()

४. अरुणवण्णसुधाकर भाकरा
दिवससन्धिविलासिनिया खणं,
परिहरिंसुंदयापरभूधर-
सवणगं मणिमण्डन विब्भमं । ()
५. रविधुरा विधुरा सरसीवधु
कमलकोमलकोसपुटञ्जली,
उपवने पवनेरितभूरुहा
पनमितानमिताव तपोधनं । () (यमकबन्धनं ।)
६. अपरसागरमुद्गनि भासुरं
तिमिरजालपरं रविमण्डलं,
मुकुलितम्बुरुहस्सिरिमाहरि
भमरचक्कभरं सरसूपरि । ()
७. लवणवारिधिकाचसरावके
अपरभूधर कूट भुजप्पिता,
सूरियमण्डलपाति निमुज्जिय
पुरिमयाममुखंनकिमाहरि । ()
८. मणिपभारुण भाकर मण्डलं
तमनुभुय महम्बुधिराहुना,
मुखगतंवमितं वियक लोहितं
जलदराजि रराज दिनच्चये । ()
९. विततमेघपभाहि मुहुं मुहुं
कळित पाटल पल्लव सम्पदं,
वनघटं विटपन्तरगं कमा
फूटतमोपटलंपरिणामयी । ()
१०. सुभजनेभजनेनिरपेक्खिनी
विपतिनी पतिनीव रजस्सला,
सुमधुपे मधुपे परिवज्जयुं
कमलिनीमलिनीकतनिरजा । () (यमकबन्धनं ।)
११. मधुमदालिकुला मकुलावली
अनिलभङ्ग तरङ्ग भुजेरिता,

पदुमिनी रमणीहि सिरिमतो
सुमहितामणिकिङ्किणिसेणिव । ()

१२. रसिकपक्क फलाफल सालिसु
तरुसिरेसु समोसरमानका,
तिमिरखण्डनिभा बधिरीकरुं
रविपथं विरुतेहि विभङ्गमा । ()

१३. कुमुदिनीपमदा'थसुधाकर-
करसतेहि परामसनापरं,
कुसुमहासविलासधरा भुसं
भुवनवन्दिरगब्धमलङ्कारि । ()

१४. हिमकरो हरिणञ्जनहारिना
निजकरेन निराकरि तङ्घुणे,
सकललोक'विलोचन सम्भवं
घनतमोपटलंहिसजो यथा । () (सिलेसबन्धनं)

१५. सपदिपारमितारमितासयो
नवम'नुस्सतियासतिया परं,
अधिकता'धि समाधि समाहितो
पुरिमजातिभवे तिभवे सरि । () (यमकबन्धनं)

१६. सुमतिपादक ज्ञान समुद्धितो
पुरिमखन्धसमूहमनुक्कमं,
असरिसो'पनिसिन्नजयासन-
प्पभुति यावसुमेधभवावधिं । ()

१७. इधभवे समनन्तरजातियं
तदियखन्धपबन्धमनुस्सरि,
तिचतुपञ्चसत्त नव'ट्टपि
दसपि विसतितिसति जातियो । ()

१८. लहुमनुस्सरिताळिस जातियो
पभव खन्धवसेन तहिंतहिं,
भवसतंभवुपट्टसतंभव-
दससतंभवलक्खमथापरं ()

१९. अपरिमाण युगन्तगजातियो
अपरिमाण विवट्टगजातियो,
अपरिमाण युगन्त विवट्टगा
अपरिमाण गुणो सरिजातियो । ()
२०. चतुसुयोनि सुसत्तमनट्ठित्ति-
तिभवपञ्चगती सुपरिब्भमिं,
कसिरभारवहो अहमज्जसे
सकटभारवहो गवजोयथा । ()
२१. इतिसमज्ज धरो'सिममुत्र'हं
इति निहीनपसत्थ कुलो भविं,
इति भविं अभीरूपविरूपिमा
इतिपि भत्त फखलाफल माहरिं । ()
२२. अनुभविंकुसलाकुसलारहं
विविधदुक्खमदुक्ख मदुक्ख खं,
दससतायु सतायुमितोभविं
इतिभवंति भवंसमनुस्सरि । () (यमकबन्धनं)
२३. इतिह यावसुमेध भवं सुधी
सुमरिया'तिगता'मितजातियो,
असरि सोपटिलोमवसा ततो-
प्पभुति याव इतो ततियं भवं । ()
२४. पुनरमुत्र ततोभवतो चुतो
समुपपज्जि मनन्तरजातियं,
तहिमहंतुसिते तिदसालये
भविमतिज्जुति सन्तुसिताभिधो । ()
२५. तुसितदेवनिकायसमत्वयो
परमरूप विलासधरो'भविं,
सुमधुरामतमाहरि मिदिसं
अनुभविंसुखमिन्द्रिय गोचरं । ()
२६. समुपजीविममानुसहायन-
चतुसहस्स महंतुसितालये,

मरुगणम्बुरुहासनयाचनं
इह पटिच्च ततो भवतो चुतो । ()

२७. जननिराजिनिया मणिचेतिये
सुगतधातुमिवा'समकुच्छियं,
रविकुले पटिसन्धिमहं पित्र-
नरपतिं अधिकिच्च समप्पयिं । ()

२८. इतिह रूपमरूपमनादिकं
विपरिवत्तति वत्तति नापरं,
विसतिया सति याव धिया'सनं
विहतमोहतमो'सि भवे सुधी । () (यमकबन्धनं ।)

२९. चुतुपपत्तिपबन्धवसेनहि
अवसवकत्तनधातुपरम्परा,
जलितदीपसिखे'व पवत्तति
नयिधपुग्गलवेदककारको । ()

३०. पुरिमखन्धपबन्धमनेकधा
इतिववत्थयतो हि कुदिट्ठियो,
अपगता'त्तनि वीसतिवत्थुका
तमिहदिट्ठिविसुद्धि'ति वुच्चति । ()

३१. सतिमतो रविमण्डलसन्तिभा
सकटमग्गनिभा'यमनुस्सति,
पुरिमजातिसु नाभिविरज्झति
सरवये सरभङ्गसरो यथा । ()

३२. अचुतियाचुतियामति मासने
सुतवती'तवती'हति बुज्झितुं,
समुदिते'मुदिते कुमुदानि'म
नकमला कमलानि अलङ्कुरि । () (यमकबन्धनं ।)

३३. रुचिरचन्दमरिचिविलेपिनी
कुमुदसण्डविकासविहासिनी,
रजनिमज्झिमयामविलासिनी
तदधिशीलधनं विजाभासि किं ()

३४. घनसुनीलविसालतपोवनं
 अनलभासुरकीटकुलाकुलं,
 रजनिराजिनिया कुसुमाकुला-
 विरळकेसकलापसिरिं भजी । ()
३५. तदुपहाररतायि'व कोमुदी-
 भुजलताय विभावरीभीरुया,
 गहितलाजकभाजनविब्भमं
 फुटितकेरवकानन माहरि । ()
३६. तिभुवनेकरविं रविभत्तरि
 अपरदीपगते सरसीवधू,
 रजनिया विहितावसरा'पि किं
 परिचरिंसु पतिब्बतमब्भुतं । ()
३७. परिलसिंसु भुसं भुवने'वु भो
 रविपथे वितता, विततारका,
 अनिमिसे हि महाय महिमतो
 जलितदीपसिखाच महीतले । ()
३८. मकरतेनकेतनसन्तिभा
 तुहिनदीधितिदीधिति मज्झिमे,
 निसि ददार सदारसरागिनं
 हृदयकेरवकेरवकाननं । () (यमकबन्धनं)
३९. अथ भवाभवदिट्ठिविभेद नं
 विमति मोह तमोपुटपाट नं,
 चुतुपपातपभुति विजान नं
 कथमलत्थ सदिब्बविलोच नं । ()
४०. कुसलकम्मपभावसमुब्भवं
 सुखुमदुरगतानि'पि गोचरं,
 अनिमिसान पसादविलोचनं
 रुधिरसेम्भमकलापगतंक यथा । ()
४१. तथरिव'खिखसमेन सुधासिनं
 विमतिदिट्ठिमिसोधनहेतुना,

हतमनोपकिलेसमलेन सो
विगतमानुसकेनहि चक्खुना । ()

४२. करतलम्बुरुहोपरिचक्खुमा
यथारिवा'मलकीबदरीफलं,
चुतुपपत्तिगतेपि तथागते
तिभुवनम्हि यथिच्छित मद्दस । ()

४३. नवुपपातखणेच चुतिक्खणे
विसयभावमुपेन्ति तथागता,
तदुपचारवसेनि'हदस्सनं
खमति अट्टकथाचरियासभो । ()

४४. उपधिहीन'धिहनीनतथागते
अनपनीतपणीत तथागते,
अनभिरूप'भिरूपतथागते
सुगति दुग्गति दुग्ग मुपागते । () (यमकबन्धनं ।)

४५. तिरियमुद्धमधोपतितीय सो
मतिपहं अभिपस्सि यथारहं,
निचितकम्मपथेच तथागते
उपरि पादकज्ञानसमुद्धितो । ()

४६. अकुसलानि करिंसु इमे तिधा
सुचरितानि करिंसु तिधा इमे,
अरियमग्गफलेहिक समङ्गिनो
नसमणा'तिपि अन्तिमवत्थुना । ()

४७. गुणनिराकरणेन असाधवो
उपवदिंसु नसन्ति गुणा'ति'मे,
अपिचसपक्कुरिसा'रियपुग्गले
तदनुरूपगुणेहि पसंसयुं । ()

४८. वितथलद्धिपरामसना इमे
परमलद्धिपरामसना इमे,
गहितलद्धिवसेन तहिंतहिं
निचितकम्मपथा जनता अयं । ()

४९. चतुरपायमपायमपायतिं
उपगता सुगति सुगतिंइति,
यति समाहितवाहितवा' द्वस
अनिमिसखिसमखिसमन्वितो । () (यमकबन्धनं)

५०. सम्मासम्मसतोसतो सतिमतो कम्मादिहेतुब्भवं
रूपारूपमनागतङ्गिन् महा मोहन्धकारो धिया,
अब्भत्थङ्गमि याय सोळसविधा कङ्खाचतेकालिका
साकङ्खातरणब्बिसुद्धु दुतियेयामे पवत्ता मति । ()

इति मेधानन्दाभिधानेनयतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे अविदुरे निदाने
पुब्बेनिवासजाणदिब्बचक्खुजाणाधिगम पवत्तिपरिदीपो तेरसमो सग्गो ।

१. सुधाकरे विकसितकेरवाकरे
कमेनु' पासति सति पच्छिमं दिसं,
विहावरी ससिरुचिराननं जिनं
भजन्ति पच्छिममथयाम मोतरि । ()

२. खणं निसापति विरहातुरेव'यं
निसावधू मलिनपयोधरम्बरा,
चतुदिसायतनयनेहि सम्पति
मुमोच सीकरनिकरस्सुबिन्दवो । ()

३. किलेसनासनपसुतो समाधिना
पुथुज्जनो तदनुसयं यथुब्बहे,
तथं'सुना भुवनकलङ्कसोधनो
नहे कलानिधि सकलङ्क मुब्बही । ()

४. पुरत्थिमे नभसि विकिण्ण तारका-
पबन्धनिब्भरतिमिरं वियाकरी
निसावधु वलयितहारभासुर-
सुनीलकोमलनवकुन्तलस्सिरिं । ()

५. विपस्सनाबलविमलीकतन्तरो
जिनङ्कुरो दुरितमलं व चन्दिमा,
मरिचिसञ्चयधवलीकतम्बरो
तमोचयं तमनुचरं निराकरी । ()

६. पवायि सीतलमलयानिलो भुसं
दिसङ्गना सिसिरतुसारबिन्दवो,
मुमोच सा विचरि निसा निसाकर-
मरीचिमञ्जरिपरिचुम्बिते भुवि । ()
७. निरङ्गणे निरुपकिलेस निच्चले
मुदुम्हि कमकमनियविसुद्धिभावगे,
समाहिते मनसि विपस्सनामनं
अथासवक्खयमतिया' भीनीहरि । ()
८. सबारसङ्गिकभवचक्क मज्झगा
अनुक्कमेन'पि पटिलोमतो सुधी
ववत्थयं यमरियजाणदस्सनं
विसुद्धिया विसुद्धिया तदुच्चते । ()
९. खणेन यो सरति सहस्सलोचनो
यथावतो दससतमत्थ मस्सपि,
विधातुनो निजचरणङ्गुलिप्पभा-
विभुसिता'खिलभुवनोदरस्स'पि । ()
१०. असेसनीवरणतुसारसोसिनो
समाधिसम्भव' खिलझानलाभिनो,
जगत्तयं करबदरं'व दस्सिनो
नयस्स कस्सचि विसयत्त मागतं । ()
११. अदिट्ठ मप्पटि विदितं सयंपुरा
अनुत्तरंतमरियजाणदस्सनं,
इमस्स गोतमसमणस्स सिज्झते
गरूपसेवनविरहस्स अब्भूतं । ()
१२. भवेभवे परिवितदानपारमि-
बलेन'हू विजटितलोभबन्धनो,
समेत्तिखन्त्यनुगतसीलपारमी-
जलेन निब्बुतपटिघादिपावको । ()
१३. भवेभवे भवि थिरजाणपारमी-
पधंसिता'खिलविपरीतदस्सनो,

विनायकपक्पभुति गरूपसेवन-
वसेन पुच्छिय हतमोहसंसयो । ()

१४. भवेभवे बुधजनपुजनादिना
गरूभिवादनबहुमाननादिना,
जनापचायनविधिना विनोदयि
सदप्प मुन्नति मभिमान मुद्धटं । ()

१५. भवेभवे विभवरतिं रतिंभवे
अनङ्गसङ्गमरति मङ्गनारतिं,
घराभिनिक्खमियं नगारियंरतो
अपानुदी पटिलभि झान मत्तना । ()

१६. भवेभवे सवीरिय सच्चपारमी-
परायणो अधिकुसलेसु चारतिं,
जहं वचीदुरितमलं चतुब्बिधं
विसोधयी निजहदयज्ज पग्गही । ()

१७. भवे भवे इति समतिसपारमी-
विसुज्झिता कुसलमनोमलिमसो,
कमेन इन्द्रिय परिपाकतं गतो
नचज्जसम्पद महिपत्थयी सुधी । ()

१८. भवे भवे अगणितमेव बोधिया
दयाय चोदितहदयोहि कपत्थनं,
अका चतुब्बिधफलसम्पदा ततो
पदिस्सरे निरवसरा रिवंन्तनि । ()

१९. भवे भवे सकपणिधानसत्तिया
तिधाहिसडक्खतकुसलं इमस्स भो,
नसाधये किमरियजाणदस्सनं
अनज्जपुग्गलविसयं नसंसयो । ()

२०. अनिच्चतोदयवयताय दुक्खतो
सदुक्खतायपि अविधेयतादिना,
अनत्ततो वरमति खन्धपज्जकं
पुनप्पुनं समुपपरिक्ख मुस्सही । ()

२१. कलापसम्मसनमुखेन बारस-
विधे अनादिकभवचक्कनिस्सिते,
कमेन सत्तसु अनुपस्सनासु सो
जिनङ्कुरो तदवयवे'भिनीहरि । ()
२२. अनिच्चतोभुसमनुपस्समुद्धरि
असेससङ्खतगतनिच्चसज्जितं,
अनत्ततो समनुविपस्स दुक्खतो
ससङ्खतेपजहि सुखत्तसज्जितं । ()
२३. विनोदयी सुमति विरागनिब्बिदा-
वसेन सङ्खतगतरागनन्दियो,
निरोधनिस्सजनवसा'नुपस्सिय
तथोदयादियनमसेसङ्खते । ()
२४. विधायदुब्बिधमनुपस्सतो कसतो
असेससङ्खतमपि नामरूपतो,
निदानतो पुनखणतो'दयब्बयं
उपट्ठहि द्विगुणितपञ्चविसधा । ()
२५. सुधीमतो तरुणविपस्सनायि'मे
विपस्सकस्सि'ति दसुपक्किलेसका,
भवुं'पभासतिमतिपीतिनिच्छयो
सुखी'हनासमथनिकन्त्युपेक्खना । ()
२६. पसन्नलोहित परिपुण्णविग्गहा
विनिग्गता निरवधिलोकधातुसु,
विपस्सनाबलपभवा'भिपत्थरि
सुधन्तकञ्चनरसपिञ्जरप्पभा । ()
२७. अयंपथो नभवति तप्पभादयो
विसत्तिकापभुतिकिलेसवत्थुका,
पुनोदयब्बय मनुपस्सतो ततो
पथो समुब्भवि दसुपक्किलेसगं । ()
२८. पथापथं समुपपरिक्खतोइति
सुधीमतो तरुणविपस्सकस्सया,

समुद्धिता निसितविपस्सनामति
पथापथिक्खणकविसुद्धि वुच्चते । ()

२९. नरासभो अधिगतजाततीरण-
परिज्जवा उपरिपहाणसङ्ख्या,
परिज्जया उभय विसुद्धिसिद्धिया
तिसच्चदस्सनपसुतो समारभी । ()
३०. अनिच्चलक्खणमपकि दुक्खलक्खणं
अनत्तलक्खणमथ सब्बसङ्खते,
यथावतो नसमनुपस्सि सन्तति-
रियापथेहिच पिहितंघणेनसो । ()
३१. विसोधयं मतिमुदयब्बये ततो
लहुं तिलक्खणविसदत्तगो भुसं,
विपस्सनापथपटिपन्न मत्तना
अलत्थभङ्गधिभयजाणमादिकं । ()
३२. सयम्भुनो उपरिनवानुपस्सना-
विभावना नवगुणवण्णनायिध,
विधीयते नवविधज्जभावना
पवुच्चते सपकटिपदाविसुद्धिति । ()
३३. मतीहितिहिपि चतुसच्चछादक-
तमोविधंसन समनन्तरं थिरं,
निरोधगोचरमलभित्थ गोत्रभु-
मतिं सुधी अनरियगोत्तबाहिरं । ()
३४. पसत्थगोत्रभुमतिदिन्नसज्जकं
समूलमुद्धटकलुसत्तयं सुधी,
विबन्धदुग्गतिविनिपातनादिकं
अथादिमंपटिलभी जाणदस्सनं । ()
३५. यदेवनन्तरफलदन्ति पण्डिता
वदन्तितप्फलमपि पच्चवेक्खणं,
अलत्थ सो पुन दुतियाय भुमिया
विपस्सनं समधिगमाय भावयी । ()

३६. भुसोविसोसित भवदुक्खकदमं
अकालिकं तनुकतकिब्बिसत्तयं,
अनुत्तरं दुतियमलत्थ तप्फलं
सपच्चवेक्खणमथ जाणदस्सनं । ()
३७. विपस्सनं पुनरपि भावयं सयं
समुद्धटालयपटिघं भवापहं,
सपच्चवेक्खणफलजाणमज्झगा
अनुत्तरं ततियक जाणदस्सनं । ()
३८. तिलक्खणं थिरमतिमां भिपत्तिया
सुभावयिक उपरि चतुत्थभुमिया,
अवारियासनिरिव तालमत्थके
किलेसमुद्धनिरनिहच्चचारिनं । ()
३९. निवारिताखिल भवचक्कविब्भमं
सवासनापरिमित पकापनासनं,
अनज्जगोचर वरजाणदस्सनं
अलत्थ तप्फलमपिपच्चवेक्खणं । ()
४०. तदासवक्खयमतिग्जाणदस्सन-
विसुद्धिवुच्चति अरहत्तपत्तिया,
सहेवचुद्धसविध बुद्धबुद्धियो
जिनो चतुब्बिध पटिसम्भिदालभी । ()
४१. असाधारणं जाणछक्कंबलानि
दस'ट्टारसावेणिका बुद्धधम्मा,
चतुद्धाविसारज्जमिद्धानुभावा
समिद्धासहेचारहत्तेन तस्स । ()
४२. अभिज्जेय्यधम्मे अभिज्जाय सामं
परिज्जेय्य धम्मे परिज्जाय सामं,
पहातब्ब धम्मे पहन्त्वान सामं
सनिब्बानमग्गप्फलं सच्छिकत्वा । ()
४३. सियायावताजेय्य धम्मप्पवत्ति
सियातावता तस्स जाणप्पवत्ति,

अभिञ्जाय सब्बञ्जुताजाण मासि
सहेवारहत्तेन सब्बञ्जु बुद्धो । ()

४४. महामोहनिद्वापगोमग्गजाण-
प्पबुद्धो'हिसम्बोधिया सोभमानो,
मुनिन्दो दिनिन्दं' सुसन्दोहहासि-
'न्दिरामन्दिरिन्दिवराभं'अहासि । ()

४५. सुबुद्धाभिसम्बोधिपुब्बाचलम्भा
सहेवारुणो बुद्धसूरोदयेन,
समुट्ठासि वेनेय्य बन्धूहिसद्धिं
पबुज्झिंसु अब्भुगगतम्होजकोसा । ()

४६. उळारावभासो तदा जातिखेत्ते
भुसंपातुभुतो महीसम्पवेधि,
सिळासाळसेळावतंसा सुभानि
निमत्तानि बत्तिसजातातिलोके । ()

४७. तमोजालविद्धंसनादीनि लोके
करोन्तोव चत्तारिकिच्चानि'मानि,
समुट्ठासि तस्मिंखणे रंसिमालि
रिवादिच्चवंसुब्भवो बुद्धसूरो । ()

४८. महीलाजवुट्ठीहि सञ्छन्नभुता
नभं कनिब्भरं गन्धधुपद्धजेहि,
छण्होकुला केवलं लोकधातु
महामङ्कगलावास कलीलावलम्बिं । ()

४९. तदातप्पदम्भोज पूजागतानं
सिरो भत्तिभारञ्जलीनं सुरानं,
निरालम्बमाकास रन्धं बभास
पभासार चूळामणिहका'कराळं । ()

५०. गुणोनाम सक्खन्धसन्तान सुद्धि
सकोसुद्धखन्धप्पबन्धोहि बुद्धो,
नमोबुद्धभुतस्स निप्फन्तजाण-
प्पहाणानुभावाहिरूपस्सतस्स । ()

इति मेधानन्दाभिधानेनयतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे अविदुरे निदाने महा बोधिसत्तस्स अरियमग्गजाणाभिसम्बोधि समधिगम पवत्तिपरिदीपो चुट्टसमो सग्गो ।

जिनवंसदीपे अविदुरे निदानभागो दुतियो ।

१. अस्सेव पकल्लङ्कवरस्सकारणा
सीसक्खिमंसानि च दारसुनवो,
दत्त्वा चिरस्सं अकरिन्ति दुक्करं
सो (इन्दवंसा)भिधजो विचिन्तयी । ()
२. पल्लङ्कतो ताव नवुट्ठं तहिं
पल्लङ्कमाधाय निसज्ज सत्तहं,
सङ्कप्पपुण्णो'धिसमाधयो मुनि
सम्मा समापज्जि अनेककोटियो । ()
३. ना'यं जहाते विजयासना'लयं
यंकिज्जिकिच्चं करणियमस्सहि,
संविज्जते दानिपि काचि देवता
सङ्काभिघा'ताभिवितक्कयुं इति । ()
४. तासं विदित्वान वितक्कमासना
अब्भुट्ठितो सो गगनङ्गणं खणं,
संदस्सयन्तो यमपाटिहारियं
निस्संसयो संसयसल्लमुद्धरी । ()
५. निस्साय पल्लङ्कमिमं महीरुहं
सम्पत्तसम्बोधिपदो'स्मि चिन्तिय,
ओरुह पकल्लङ्कठितप्पदेसतो
पुब्बुत्तरानज्हि दिसान मन्तरा । ()
६. सत्ताह मिन्दिवरचारुलोचन-
पज्जप्पभासारनिसेचनेन सो,
समपूजयन्तो जयबोधिमासनं
अट्ठासि लोकेकविलोचनो जिनो । ()
७. गन्त्वा ठीतट्ठानजयासनन्तरा
पुब्बापरस्सं दिसि सत्तवासरं,

निखित्तचक्कङ्कितपादपङ्कजो
सो चङ्कमी निम्मितरतनचङ्कमे । ()

८. सो बोधितो उत्तरपच्छिमन्तरा
देवेहि नानारतनेहि निम्मिते,
सत्ताहमत्तं मणिमन्दिरे मुनि
सम्माभिधम्मं पविहासि सम्मसं । ()

९. मन्थाचले'नम्बुनिधि'व केसवो
विज्जाणकण्डादिटसा चतुब्बिधं,
तस्मिं निसिन्नो मुनि धम्मसङ्गणि-
मालोलयी जाणबलेन दुद्दसं । ()

१०. वेभङ्गियं खन्धविभङ्गमादिकं
गम्भीरमट्टारसधा सुदुब्बुधं,
सो मारभङ्गो'थ विभङ्गसागरं
संखोभयी ग्जाणयुगन्तवायुना । ()

११. सो धातुसुज्जत्तपजाननो जिनो
निस्सत्तनिज्जिवसभावधातुयो,
वित्थारयन्तो तदनन्तरं वरं
नानानयं धातुकथं ववत्थयी । ()

१२. खन्धादिपज्जत्तिवसेन छब्बिधा
पज्जत्तियो'ति सुविभत्तमातिकं,
पज्जाय सब्बज्जुजिनो'थ पुग्गल-
पज्जत्ति मालोलयि अग्गपुग्गलो । ()

१३. वादीभसीहो सकवादमण्डलं
ओरुय्ह सम्मा परवादमण्डलं,
सुत्तानि सङ्गय्ह सहस्समट्ठधा
संखित्त मादो मुखवादयुत्तिकं । ()

१४. जाणेन वित्थारियमान मत्तनो
किज्चाप्य'नन्तापरियन्त मुत्तमं,
तक्कीहि नक्कावचरं नकेहिचि
नाथो कथावत्थु मथा'भिसम्मसि । ()

१५. यं मूलखन्धादिवसा दसब्बिधं
उद्देसनिद्देसपदा'नुरूपतो,
निट्ठानतो संसयतो विभागियं
गम्भीरजाणेन'थ सागरूपमं । ()
१६. सन्तं पणितं निपुणं सुदुद्धसं
गुळ्हं अतक्कावचरं अचिन्तियं,
नानानयं तं यमकं सुसञ्जमो
धम्मस्सरो सम्मसि निष्पदेसतो । ()
१७. नानानयु'त्तुङ्गतरङ्गनिब्भरं
नेय्यत्थनीतत्थमणिहि मण्डितं,
धम्मन्तरावट्टसतं अथापरं
सद्धम्मखन्धोदकखन्धपूरितं । ()
१८. सत्था चतुब्बिस तिमत्तपच्चय-
वेलं परिच्छेदविसालपट्टनं,
गम्भीरपट्टान महण्णवं कथं
आलोलयं सम्मसि जाणमेरुना । ()
१९. निस्सङ्गजाणो मुनि हेतुपच्चयो
इच्चादिना'रोपितमातिकारहं,
निट्ठिड्डनिदेदसपदं पपञ्चित-
जेय्यं चतुब्बीसविधं सुदुब्बुधं । ()
२०. निस्साय बावीसविधे तिके तिक-
पट्टान मन्तोगधनामरूपिके
निस्साय निस्सेसके तथा दुक्-
पट्टान मन्तोगधनामरूपिके ()
२१. बाविसमत्ता तिकमातिका दुके
पक्खिप्प पट्टानविदं दुक्कन्तिकं,
बावीसमत्ताय तिके सतंदुके
पक्खिप्प पट्टानमिदं क तिकहुकं । ()
२२. कत्वा तिकेस्वे'व तिके दुवीसति
पट्टान मन्तोगतिके तिकत्तिकं,

कत्वा दुकेस्वे'व तथा सतंदुके
पट्टान मन्तागेतिके दुकदुकं । ()

२३. इच्चानुलोमे जनयानि पक्खिपं
छ प्पच्चनीये'पि नयानि पक्खिपं,
एवं खिपित्वा अनुलोमपच्चनि-
येचा'पि छ प्पच्चनिया'नुलोमके । ()

२४. गम्भीरपट्टानमहोदधिं इति
सङ्खोभयं सम्मसि जाणमेरुना,
तं सम्मसन्तस्स सवत्थुकं छवि-
वण्णो पसन्तो'सि पसीदि लोहितं । ()

२५. तस्मिंखणे चत्तजवण्णधातुयो
अट्ठंसु ठानम्हि असितिहत्थके,
अञ्जत्र'धिट्टानबलं सरीरतो
छब्बण्णरंसी विसरा'हिनिच्छरं । ()

२६. सेवालकालिन्दिनदि'न्दिरापति-
निलम्बरि'न्दिवरवण्णसन्तिभा,
केस'क्खिमस्सूहिक विनिगता भुसं
नीलप्पभा'सेसदिसा अलङ्करं । ()

२७. तासं वसा' सेसदिसाविलासिनी
आसुं यथा पारुतनीलकम्बला,
ता चक्कवाळाति पपूरयन्तियो
धाविंसु निलोपलचुण्णसन्निभा । ()

२८. निस्सेसलोकं हरितालकुङ्कुम-
चुण्णेहि सोवण्णरसेहि मिस्सकं,
आलेपयन्तीविय पीतरंसियो
या निगता कञ्चनसन्निभत्तचा । ()

२९. तासं वसेना'सि सिणेरुपब्बत-
राजा विलिनो'व महण्णवे जलं,
संकप्पिता'व'ट्ट दिसागजा'भवुं
निद्धन्तचामीकरकप्पनादिना । ()

३०. लाखारसानं परिसेचनं विय
निन्दूरचुण्णो'किरणं'व यादिसि,
सञ्झापभारत्तसुरत्तरंसियो
निक्खम्म धाविसु समंसलोहिता । ()
३१. तासं वसेना'खिलभूमिकामिनी
आसी निमुग्गारिव उत्तरणवे,
अम्भोजरागेहि सुनिम्मितानि'व
सब्बानि दब्बान्य'भवुं जगत्तये ।()
३२. याकुन्दसोगन्धिकचन्दचन्दिका-
कप्पूरखीरोदधिवीचिपण्डरा,
अट्ठीहि दाठाही वितस्सटा भुसं
ओदातरंसी धवलीकरुं दिसा । ()
३३. तासं वसेना'सि यथा महीवधु
ओदातवत्थेहि निवत्थपारुता,
ता खीरधारापरिसेकबन्धुरा
धाविसु बुद्धस्स यसोनिभापभा । ()
३४. सब्बादिसायो'खिललोकधातुयो
मज्जिट्ठपङ्केहि विलेपयन्ति'च,
निक्खम्म मज्जिट्ठपभा ततोततो
धाविसु सञ्चुण्णपवाळसन्तिभा ()
३५. नीलादिधातुस्सरसेहि पञ्चहि
वण्णेहि पुप्फेहि मणीहिसत्तहि,
सम्पूरयन्ती'व पभा पभस्सरा
निक्खम्म लोकं सकलं अलङ्कुरुं । ()
३६. ता रंसियो ब्यापिय मेदिनिं मही-
सन्धारकं वारि मथो समीरणं,
हेट्ठा'जटाकासतलं तथूपरि
गण्हिसु लोकं तिरियं निरावधिं । ()
३७. देवहुमु'य्यानविमानभुसण-
चन्द'क्कतारानिकरा'मरा ततो,

सण्ठानमत्तेहि विजानियां भवुं
ता निग्गता अज्जतनां पि धावरे । ()

३८. तम्हां भीगन्त्वा घननीलसाखिनो
निग्रोधसाखिस्संजपालसज्जिनो,
मूले निसज्जांधिसुखं विमुत्तिजं
सत्थांनुभोन्तो पविहासि सत्तहं । ()
३९. ओरुह तस्मिंसमये विमानतो
दानादयो पारमियो भवाभवं,
धावं असाधारणजाणसिद्धिया
एसोव नाहं अभिसङ्खरिं इति । ()
४०. ओतारपेखो नविपस्स एत्तकं
कालं कलङ्कं अकलङ्करूपिनो,
सोकांकुलो अच्छि छमाय सोळस-
लेखा विलेखं कलिमा अवम्मुखो । ()
४१. कस्मा नपज्जायति दानि नोपिता
ओलोकयन्ति क्व गतोति दुक्खितं,
सोकेन लेखा लिखमान मज्जसे
दिस्वा निसिन्नं पितरं सुदुम्मुखं । ()
४२. तत्रो पगन्त्वा वसवत्तिधीतरो
पुच्छिंसु तण्हा अरती रगा लहुं,
किं तात किं तात किमेत्थ ज्ञायसि
को ते परो केन पराजितो तुवं । ()
४३. सुद्धोदनस्सां वनिपस्स ओरसो
पत्वाहिसम्बोधिपदं मुखे मसिं,
मक्खेसि मे छिन्दितमारबन्धनो
तस्मांनुसोचामि कथेसि पापिमा । ()
४४. आनीय तं मत्तगजं व मारजिं
रागादिपासेहि मयं सुबन्धिय,
दस्साम वो पस्सथ तात नो बलं
मासोचि माझायिंति धीतरो ब्रवुं । ()

४५. सिङ्गारसङ्गामधरांवतारिनी
 भुभङ्गबाणासनमत्तधारिनी,
 आरोपितापाङ्गसराप्यनिस्सरा
 कामारिमारासरव्यदारणे । ()
४६. सेवालनीलामलकुन्तलाकुला
 बालिन्दुलेखेवललाटमण्डला
 निलुप्पलक्खी चलहेमकुण्डला-
 लङ्कारकणांलिकलापभांलका । ()
४७. वाणिलतावेल्लितफुल्लमालती-
 दन्तावली पल्लवपाटलाधरा,
 कन्दप्पकीळालयहेमकाहळ-
 सङ्कासनासा कमलामलानना । ()
४८. विज्जुल्लता चारुभुजा चलाचल-
 लीलावलम्बत्थनहंसमण्डला,
 चामीकरालिङ्गविलासकन्धरा
 लावण्ण वल्लिदलकोमलङ्गुली । ()
४९. निम्मेखलालिनविलग्गभागिनी
 कीळानदीकुलविसालसोणिनी,
 कन्दप्पदप्पानलधूमकज्जल-
 रोमावलिवेल्लितनाभिमण्डल । ()
५०. पीनोरुजङ्गा कलिकानखावली
 तांनडक्कारङ्गडजहारिविग्गहा,
 मारङ्गना यत्र निरङ्गणो जिनो
 तत्रांगमुं रागसुरामदांतुरा । ()
५१. अङ्गीरसस्सांननसोण्णदप्पणे
 ता सुन्दरी बिम्बितलोचनिन्दिरा,
 कन्दप्पकीळाकलहं विधातवे
 कालोयमिच्चाहु तुवं यदिच्छसि । ()
५२. व्यापारिता ते परिचारिका मयं
 एत्थागता होम मनोभुनांधुना,

वत्तम्बुजानं परिचुम्बने अयं
कालोनु भोगोतम किंनयिच्छसि । ()

५३. भो पुण्णकुम्भे'व तवो'रमन्दिरे
उद्धग्गलोमु'स्सितनीलकेतने,
कामाहिसेकुस्सवमङ्गलाय नो
सज्जेथि'मे पीनपयोधरे नकिं । ()

५४. वत्तम्बुजे नो अधरं'सुबन्धुरे
नेत्तालिमाला नहिवुम्बरे तव,
अम्हेसुयेवा'भिपतन्ति भोमुनि
कन्दप्पबाणा करुणा कुहिं तवं ()

५५. त्वं योब्बनो सामि मयज्ज योब्बनी
कालो वसत्तो विपिनं मनोरमं'
मन्दानिलो वायति किं चिरायते
तुय्हं अनङ्गो'व निरङ्गणो'सि किं । ()

५६. दिब्बानि वत्थाभरणानि'मानि'पि
लज्जाय सद्धिक् सिथिलिभवन्ति नो'
अम्हेस्वनङ्गेन समं अनङ्गणं
दळहत्त मायाति मनं तव'ब्भुतं । ()

५७. इच्चानिगम्मं हृदयङ्गमं गिरं
वत्त्वान दिब्बेन सरेन मज्जुना,
कामातुरानन्ति पुमानमासया
उच्चावचा चिन्तियमारधीतरो । ()

५८. कज्जाविलासादिवसेन विग्गहे
निम्माय पच्चेकसतं पदस्सिय,
पादे मयं भो परिचारयाम ते
वत्त्वा तमाराधयितुं परक्कमुं । ()

५९. गाथा इमा धम्मपदे महामुनि
सङ्गायि तासं तमनङ्गभङ्गीनं,
वत्त्वा नसक्कोम मयं पकलोभितुं
ता रिक्कहत्था पितरं उपागमुं । ()

६०. गन्त्वा ततो सो मुचलिन्दसज्जिनो
 रुक्खस्स मूले मुचलिन्दभोगिनो,
 भोगावल्लिगन्धकुटिकं समप्पितो
 सत्ताहमज्झावसि ज्ञानमुत्तमं । ()
६१. मुलम्हि राजायतनस्स साखिनो
 पल्लङ्क माधाय निसज्ज सत्तहं,
 तम्हाभि'गन्त्वा भवबन्धनच्छिदो
 सत्था वलज्जेसि विमुत्तिजं सुखं । ()
६२. सत्था एवकं वसन्तो परहिततिरतो सत्तसत्ताहमत्तं
 यंकिज्चाहारकिच्चं धुवपरिहरियं किच्चमुच्चावचम्पि ।
 नाकासि ज्ञानमग्गप्फखलसुखमखिलं सम्फुसन्तो विभासि
 पादासि दन्तपोणोदक मगद'भयं तस्स देवनमिन्दो । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिकेनिदाने भगवतो
 सत्तसत्ताहवित्तिकमप्पवत्ति परिदीपो पण्णरसमो सग्गो ।

१. मूले राजायतनविटपच्छायामनो (हारिनि)
 विक्खालेत्वा भगवति मुखं तस्मिं निसिन्ने सति,
 वाणिज्जत्थं निज जनपदा द्वे भातिकाक वाणिजा
 गच्छन्ता मज्झिमजनपदं तंठान मज्झोतरुं । ()
२. बुद्धं दिस्वा निरुपमसिरिं सद्भाय सज्जोदिता
 सम्पादेत्वा मधुरिवमधुं मन्थं मधूपिण्डिकं,
 भन्ते तुम्हे अनुभवथ नो भिक्खं पटिग्गण्हिय
 एवं वत्वातदुभयजना अट्ठंसु बद्धज्जली । ()
३. सब्बे बुद्धा नहि करतलम्भोजेसु गण्हन्ति खो
 सङ्कप्पेत्तस्सि'ति भगवतोकिस्मिं पटिच्छामहं,
 चित्ताचारं सुमरिय सिलापत्ते पमाणुपगे
 पादासुं सम्पत्ति चतुमहाराजा कुवेरादयो । ()
४. एकं कत्वा समुत्ति चतुरो पत्ते अधिद्वाय ते
 भुत्वा'हारं भुवननयनो भुत्तानुमोदं करि,
 बुद्धं धम्मं सरणमग्गमुं ते तेनुहो'वाणिजा
 जाता लोके सकलपठमं द्वेवाचिको' पासका । ()

५. तेसं द्विन्नं सुपरिहरियं देथांति संयाचतं
जालङ्कांलङ्कतकरतलो रुपिन्दिरा मन्दिरे,
सीसं निलोपलमणिघटीलीलाविलासं फुसं
सेवालिन्दीवरदलसिरिं सो केसमुट्ठिं अदा । ()
६. पत्वा तेसं जनपदमुभो पक्खिप्प ता धातुयो
जीवन्तस्मिं भगवति महाथूपं पतिट्ठापयुं,
विम्हापेन्तो वनसुरगणं यत्रांजपालाभिधो
निग्रोधोसि तहिमुपगमी मुट्ठाय तम्हा जिनो । ()
७. स्वांयं धम्मो सयमधिगतो दुब्बोधनोदुद्दसो
इच्चेवं सो समभिविविनं धम्मस्स गम्भीरतं,
अप्पोस्सुक्कोभवि भगवतो चित्तं विदित्वा महा-
ब्रह्मागन्त्वा सयमधिगतं देसेतुमायाची तं । ()
८. गण्हित्वा सो भुवनसरणो अज्झोसनं ब्रह्मनो
देसेय्यं खो पठममसमं धम्मं इमं दुद्दसं,
कस्साहन्ति सुमरिय वसी आळारकोचुद्दको
अब्भज्जातुं वत पटिबलातेसं चुतिं अद्दसं । ()
९. आवज्जेन्तो मुनिकतविदू ते पञ्चवग्गे भवा
भिकखु धम्मे कतपरिचया कुत्राधुना विज्जरे,
बारानस्यं इतिसिपतने जत्वान आसाळ्हिया
मासे पञ्चदसिय मसमो बारणसिं पाविसि । ()
१०. आगच्छन्तं समुनि उपकं आजीवकं अन्तरा-
मग्गे दिस्वा गमनसमये बुद्धत्तनं अत्तनो,
आचिक्खित्वा विमति मतरी सज्जाय तं दूरतो
निब्बिन्दित्वा कतिक मकरं वग्गा समग्गा वसी । ()
११. जत्वा तेसं मनसि विकतिं ओदिस्सकं सम्फरि
मेत्तं चित्तं नरहरि ततो फुट्ठासमाना वसी,
नाथं नत्वा दसनखसमोधानंजलीहागतं
पच्चुगन्त्वा तहिमहिहरुं पप्फोठयित्वासनं । ()
१२. माखो तुम्हे परिहरथमं एयावुसोत्थादिना
सज्जापेत्वा समुनि समणे सब्बज्जुतं अत्तनो,

कोटीहं द्वारसहि नवुतो ब्रह्मेहि चा'लङ्कुरि
बाराणस्यं पनि'सिपतने पञ्चत्तबुद्धासनं । ()

१३. संवत्तेत्वा परहितकरो सो धम्मचक्कं जिनो
कोण्डञ्जाख्यस्समणपमुखे कोटीनमद्वारस,
ब्रह्मानो ते पठमकफले सम्मा पतिट्ठापयि
कम्पित्था'यंक वसुमतिवधू सुत्तावसाने भुसं । ()
१४. वप्पत्थेरो दुतियदिवसे' त्ये'वं दिनानुक्कमं
सोतापन्ना तदितरवसी आतप्पमन्वाय ते,
सब्बेथेरा भणितसमये वित्थारितस्सुञ्जते
सुत्तत्तस्मिं विगतदरथा आसुं पहिणास्वा । ()
१५. निब्बिन्दित्वा निखिलविसये निक्खन्त मावासतो
दिस्वा सत्था यसकुलसुतं पक्कोसयित्वान तं,
तायं रत्यं पठमकफलं रत्यावसाने दिने
पब्बाजेसि उपरिमखिलं मग्गप्फलं पापयं । ()
१६. पब्बाजेत्वा यसकुलसुतस्सम्भत्तमित्ते जने
सम्पापेसि अधिकचतुरो पञ्चास मग्गप्फलं,
एवं खीणासववसिगणे जाते'कसट्ठ्या भुवि
वस्सान'न्ते पहिणि मुनि ते भिक्खु दिसाचारिकं । ()
१७. गच्छन्तो सो हरिरिव महावीरो'रुवेलं सयं
दिस्वा कप्पासिकवनघटे तिसप्पमाणे जने,
पब्बाजेसि कतविनयना ते भट्ठवग्गेय्यका
भिक्खूमग्गप्फलरसमुदा अन्वाचरुं चारिकं । ()
१८. नेता जेता विजटितजटो पत्तो'रुवेलं ततो
संदस्सेत्वा विमतिहरणं सो पाटिहीरं वरं,
पब्बाजेत्वा जटिलपवरे तेभातिके'नेकधा
छिन्दापेत्वा विनयमका अन्तोबहिद्धजटं । ()
१९. पब्बाजेत्वा पचुरजटिले कत्वे'तरे निज्जटे
सद्धिं तेही दससतमहाखीणासवेहा'समो,
निच्छारेन्तो दिसिदिसि भुसं छब्बण्णरंसिक सुभं
रज्जो वाचं सुमरिय पुरं राजग्गहं पाविसि । ()

२०. तत्रा'सन्ते वसति सुगते लट्ठिब्बनुय्यानगे
वुत्तन्तं तं सवणसुभगं उय्यानपालोदितं,
सुत्वा बद्धज्जलिसरसिजे पादासने पूजयी
भुनाथो बारसहि नहुतेहा'गम्म सो मागधो । ()
२१. भेत्वा दिट्ठिं चिरपरिचितं ते कस्सपादी वसी
दिस्वा राजा भगवति तदा धम्मंचरन्ते तहिं,
निक्कङ्खो सो सुमधुरतरं पित्वान धम्मामतं
सद्धिं एकादसहि नहुतेहा'दोफलं पापुणि । ()
२२. लद्धस्सासो दरथविगमा हुत्वा महोपासको
स्वेमेभिक्खं कसुगतपमुखो सङ्गाधिवासेस्सतु,
आयाचित्वा नमिय चरणद्वन्दारविन्दद्वयं
पच्चुट्ठाया'गमि सपरिसो सो बिम्बिसाराभिधो । ()
२३. पातो राजगगहनगरतो कोटीनमद्वारस
दट्ठं बुद्धं निरुपमसिरिं लट्ठीवने नागरा,
रासिभूता दुतियदिवसे एकस्स भिक्खुस्स'पि
सम्बाधत्ता नहिपविसनोकासो'सि दिघज्जसे । ()
२४. आवज्जेत्वाकिमनभिमतं सक्को निसिन्नासनं
उण्हाकारं जनयि'ति तदा हुत्वा नवो माणवो,
मग्गो'तिण्णो अभवि पुरतो गाथाहि वत्थुत्तयं
संवण्णेत्तो भवतु भगवा माछिन्तभत्तो इति । ()
२५. दानं दत्वा सुगतपमुखस्सङ्गस्स राजगगहं
सम्पत्तस्सा'वनिपतिपुरं अज्जत्रवत्थुत्तया,
भन्ते सोहं कथमिहवसे वेलाय'वेलायपि
आकङ्खेय्यं त्वदुपगमितुं इच्चेवमारोचयी । ()
२६. सन्दच्छायं विजनपवनं यं वेळुदायक्कयं
उय्यानं मे जितसुरवनं तं नातिदुरन्तिके,
सम्पूजेन्तो जिनकरतले जालावनद्धे हरि-
भिङ्गारेना'हरियक सलिलं पातेसि तं पत्थिवो । ()
२७. लोकालोकाचलतटकटी विज्झाटवीलोचना
गडक्कापाडक्का दनकसिखरिबाहा तिकुटत्थना,

उग्घोसेन्ती जलधिवसना पुञ्जानुमोदन्तिव
साधू'त्या'यं वसुमतिवधू सङ्गम्पि तस्मिंखणे । ()

२८. आरमं तं परम रुचिरं सत्था पटिग्गण्हिय
धम्मं वत्वा'गमि परिवुतो भिक्खूहि वुट्ठा'सना,
तस्मिं काले परमममतं ये दळ्हमित्ता उभो
तं तं गामं निगमनगरं अन्वेसमाना'चरुं । ()
२९. आहिण्डन्तं तहिमनुघरं पिण्डाय तेस्व'स्सजि-
त्थेरं दिस्वा समितदमितं विण्णो'पतिस्सा'भिधो,
लद्धो'कासो पदमनुवजं सुत्वाद्धि गाथापदं
सोतापन्नो' भवि विजटयं संयोजनाहं तयं । ()
३०. गाथं सुत्वा अमतमधुरं तं सारिपुत्तो'दितं
मोगल्लानो कअपनुदितथासंयोजनानं तयं,
पब्बज्जित्वा तदुभय जना नेत्वा परिब्बाजके
पत्वारामं अमतपरमा सत्थारमाराधयुं । ()
३१. सत्ताहेने'व'धिगमि महाभुते परिग्गण्हिय
मोगल्लानो वसि तदितरं मग्गत्तयं तप्फलं,
मासस्स'द्धं कतवीरियवा सुत्तं परस्सो'दितं
सुत्वा धम्मं अधिगमि वसी तं धम्मसेनापती । ()
३२. धम्मस्सामी करहचि उभो ते सावकानं ममं
अग्गं भद्वं युगमिति इमे पब्बाकरोत्तो मुनी,
अग्गट्ठाने पुरिमचरितं जत्वा पतिट्ठापयी
सम्पिनेन्तो सकलपरिसं चन्दो'व कुन्दाटविं । ()
३३. सुत्वा सुद्धोदननरपति पुत्तो ममं सम्पति
बुद्धो हुत्वा पदहिय चिरं निस्साय राजग्गहं,
उत्तारेन्तो सकलजनतं संसारकन्तारतो
संवत्तेत्तो वसति सिवदं सद्धम्मचक्कंइति । ()
३४. जिण्णोवुद्धो परिणतवयप्पत्तो' हमस्स्या धुना
जीवन्तोयेवहि ममसुतं इच्छामि दट्ठुं भणे,
एवंवत्वा'धिकदससतं एकं अमच्चं तहिं
उय्योजेसि नयनविसयं पुत्तं करोहीति मे । ()

३५. गन्त्वा'मच्चो चतुपरिसतिं धम्मं भणन्तंजिनं
दिस्वा बद्धज्जलि सपरिसो तत्रे'कमन्तं ठितो,
सुत्वाधम्मं परममधुरं पत्वा'ग्गमग्गफलं
पब्बज्जित्वा हृदयकमलं कसङ्कोचयी राजिनो । ()
३६. अट्टक्खत्तुं पुन सपरिसे पाहेसि राजापरे
अट्ठा'मच्चे तथरिव गता'मच्चा नपच्चा'गता,
पब्बज्जित्वा अधिगतफला तेचा'पि रज्जोमनं
ना'राधेसुं सुनिसितधिया सञ्छिन्तसंयोजना । ()
३७. दुज्जानो मे मरणसमयो जिण्णो'स्मि ताता'धुना
तस्मा पुत्तं नयनविसयं कातुं समत्थो'सिक्किं,
एवं वत्वा कपुन सपरिसं सोकाफदायिं तहिं
दिन्नोकासं पहिणि सचिवं पब्बज्जितुं भुभुजो । ()
३८. पत्वा'रामं परिवुत्तजनो सच्चदसेनो'दितं
सुत्वा'मच्चो थिरमति चतुस्सच्चा'नुपुब्बिकथं,
पब्बज्जित्वा हतभवभयो हुत्वान खीणासवो
अग्गट्ठानं पटिलभि कुलप्पासादिकानं इध । ()
३९. बाराणस्यं केसिपतनतो पत्तस्स राजग्गहं
सम्बुद्धस्सा'धिकदिनकती पञ्चेवमासा' भवुं,
हेमन्ता'तुसमयविगमा सन्ते वसन्ते मणि-
भुसाकारा उपवनवधू चूतङ्कुरा' लङ्करुं । ()
४०. कालं जत्वा कपिलनगरं कालञ्जुनो सत्थुनो
गन्तुं कालो'यमिति अधुना सो कालुदायि वसी,
संवण्णेन्तो गमनसमयं कातुं अलं सङ्गहं
जातिनन्ती सुमधुरसरो गाथाभिगायी पुथु । ()
४१. मन्दंमन्दं सुरभिपवनो सितो'धुना वायति
पुप्फाकिण्णा विपिनविटपी मत्तालिमालाकुला,
गङ्गावापी विमलसलीला सम्फुल्लकञ्जुप्पला
सायंक पातो अहनि विवटा सब्बादिसा पाकटा । ()
४२. भन्ते मग्गे नवदलसिखा जालो'ज्जला मज्जरी-
भस्मच्छन्ना भमरविसरद्धमन्धकारा भुसं,

झापेन्ना'पे'तरहि विरही सम्फुल्लचूताटवि-
दावगी ते लवमपि मनोतापाय वत्तन्ति किं । ()

४३. कामन्धानं भदयमधुना सोचापयत्ता भुसं
साखच्छिन्ना विगलितदला मग्गे असोकहुमा,
अञ्जत्रा'पी वनचरवधू पादप्पहारा'तुरं
तत्त्वन्ते ते करकिसलयस्सोभंक् विरूळ्हङ्कुरा । ()

४४. पित्वा चुतद्धूमफलरसं सम्मत्तपुङ्कोकिला
संकुजन्ते सरसमधुरं वेताळिका'व'ञ्जसे,
सेणीभुता जनपदवधू ते पादपीठे मुनि
सम्पूजेतुं नवसरसिजे हिय्यो'विनन्ते धुना । ()

४५. आमुलग्गा दलितविटपि पुप्फञ्जलिहका'धुना
आगच्छन्तं त्वमहिमहितुं संदिस्सरे'वो'नता,
वातोद्धुता भमरमुखरा किञ्जक्खपुञ्जा'ञ्जसे
आतत्त्वन्ते तवपरिमुखे सोवण्णसङ्खस्सिरिं । ()

४६. भन्ते अन्तोकललसलिलावासेन कालं चिरं
अम्भोजानं मुकुलविकती सितेति'वा'कुञ्चिता,
एसन्ती'वे'तरहि सरणं ते पादभद्दासने
उगगच्छन्ते पजहिय मनोतापं वसन्तातपं । ()

४७. पाथेय्य'म्भोरुहकुवलय'लङ्कारतुण्डा कलं
सङ्कुजन्ती पवनपदविं उड्डीयमाना'धुना,
हंसस्सेणिक सिरसि वजतो ते भुयते किङ्किणि-
घोसाकिण्णं कुसुमविकतिच्छन्नं वितानं यथा । ()

४८. सम्पूजेन्ति रतनकनकालङ्ककारभारञ्जली
मग्गो'तिण्णा वनसुरवधू ते लाजवुड्डीहि'व,
किञ्जक्खेहि चरणयुगलं कमन्दातिलन्दोलिता
वल्ली भिङ्गावलिकिसलया'लङ्कारसाखावली । ()

४९. सम्मारूळ्हो पवनतुरगं कामाकरो मञ्जरि-
तुणिरेसू मधुकरसरे सन्धानयन्तो'धुना,
चम्पेय्यादीकुसुमकलिकासन्नाहसम्भासुरो
नट्ठो लोको बहुजनमनोसङ्कगाम मोगाहति ।()

५०. यस्मा सुद्धोदननरपभु आदिच्चवंसद्धजो
जिण्णो वुद्धो ममिहपहिणि त्वं दडुकामो पिता,
तस्मा भन्ते कपिलनगरं वेनेय्यसत्ताकरं
कन्त्वा रज्जो हृदयमकुलं बोधेतु सोकाकुलं । ()
५१. साधुंदायि सविसयमहं पत्वा नराधिस्सरं
उत्तारेय्यं पितरमितरे बन्धूँपि दुक्खण्णवा,
एवंवत्त्वा रदनकिर णालङ्कारबिम्बाधरो
धम्मस्सामिपरिवुतवसीराजगगहानिक्खमि । ()
५२. पत्वा रज्जो उपरिभवनं सोकालुदायिंद्धिया
भुत्ताहारो तदुपगमनं अत्वाह मारोचयं,
सम्बुद्धत्थं पितुरुपहटं भिक्खं पकटिगण्हिय
अस्सासेन्तो वजति नभसा सोकाकुलंतं कुलं । ()
५३. तं भुज्जन्तो दिवसदिवसे सो योजनं योजनं
सङ्खेपेन्तो परमकरुणारामाय सज्जोदितो,
नेत्वा खीणासवयतिवरे वीसं सहस्सं जिनो
लक्खीवासं कपिलनगरं मासेहिद्वीहोतरि । ()
५४. नानुप्पत्ते भगवति पुरं नो जातिसेट्ठं कुहिं
पस्सिस्सामात्यं जहितमनोकोतुहळा साकिया,
आरामोयनं विजनपवनो निग्रोधसक्कस्स तं-
सारुप्पोति तहिमभिनवे सेनासने मापयुं । ()
५५. पच्चुगगन्त्वा सुरभिकुसुमाकिण्णज्जलिहंज्जसे
आगच्छन्तं सुमहकिय जिनं राजिद्धियालङ्कते,
केतुग्गाहे दहरदहरे कत्वा कुमारे पुरे
राजांमच्चा परमरुचिरं आराम मोतारयुं । ()
५६. पल्लङ्केनोदयगिरिसिरे चन्दोव तारावुतो
नानाखिणासवपरिवुतो पज्जत्तबुद्धासने,
आसिनोयं मनकुमुदुनिं सक्क्यानमुन्निद्वयं
निस्सोको सो मुनि परिहरि सोकन्धकारं पितु । ()
५७. सिद्धत्थोयं परमदहरो अम्हेहि वुद्धा मयं
जामातायंभवति तनुजो नत्तानुजो नो इति,

मानत्थद्धा दहरदहरे सक्क्या कुमारे'ब्रवुं
तुम्हेगन्त्वा पणमथ जिनं वो पिड्डिताहोमै नो । ()

५८. आवज्जेत्वा सकलपरिसं जत्वा तदज्झासयं
मानुम्मत्ता विभवमदिरामत्ता इमे खत्तिया,
मुद्धाबद्धज्जलिकिसलया यस्मा नवन्दन्ति मं
वन्दापेतुं अलमिति ततो ज्ञानं समापज्जिय । ()

५९. पत्ता'भिज्जो निजपदरजोरंसिहि सच्चुम्बिते
तेसं चूळामणिगिरिसिरे सम्बुद्धसुरो लसं,
संदस्सेन्तो यमकमसमं मानन्धकारं हरं
बोधापेसि वदनकमले गण्डम्बमूले यथा । ()

६०. दिस्वा सुद्धोदननरवरो तं पाटिहीरं वरं
पादम्भोजे पणमि सिरसा आनन्दभारोनतो,
चक्कङ्कालङ्कतपदरजो सम्फुट्टमुद्धाज्जलि
राजज्ज्ञानं कमलकलिकासण्डस्सिरं व्याकरुं । ()

६१. सज्झामेघावलिपरिवृतो सुरोरिव'त्थाचलं
खम्हा भद्दासनमवतरी सोवण्णवण्णो जिनो,
सुबभुजिज्छे नयनवरिही केळायनं पोक्खर-
वस्सं वस्सि निजनखरुचिं तेसं समाजे सति । ()

६२. सुत्वा वुत्तं पुरिमचरितं वेस्सन्तराख्यं ततो
पक्कन्तानं फुसिय सिरसा तप्पादचूळामणिं,
भन्ते भिक्खं सुगतपमुखो सङ्गोधिवासेतु नो
इच्चे'कोपि पठमदिवसे नाकासि अज्झेसनं । ()

६३. नानाखीणासवपरिवृतो लोकानुकम्पापरो
लोकाधिसो दुतियदिवसे आचिण्णकप्पारहं,
सम्बुद्धानं कपिलनगरे पातो'व लख्याकरे
हीनुक्कट्टं कुलमविजहं पिण्डाय सम्पाविसि । ()

६४. आहिण्डत्तं तहिमनुघरं पिण्डाय सन्तिन्द्रियं
सत्थारं तं निरुपमसिरिं छब्बण्णरंसुज्जलं,
पासादट्ठा'निमिसनयनम्भोजेहि सम्पूजयुं
उग्घाटेत्वा हरिमणिमयं जालावलिं नागरा । ()

६५. ओहारेत्वा कुसुमसुरभीसङ्घारसम्भाविते
केसे मस्सुं रजनमलिनं कासाववत्थं खरं,
अच्छादेत्वा कपणपुरिसो'व'य्यो गहेत्वा सीळा
पत्तं पत्तो कपिलनगरं पकिण्डाय आहिण्डति । ()
६६. वुत्तन्तं तं सवणकटुकं सुत्वान बिम्बाधरा
बिम्बादेवी मरकतसिळाजालन्तरा विथियं,
आहिण्डन्तं परिवुतगणं मत्तेभगामिं जितं
ओलोकेन्ती नयनमणिके अस्सूहि सम्पूरयि । ()
६७. चुम्बन्ति सातनुजरतनं तन्दस्सनब्बावटा'-
सित्या'नुब्यञ्जनविलसितं ब्यामपक्पभालडक्कतं,
रूपं रूपस्सरि निरुपमं सङ्गायि गाथट्टुकं
संवण्णेत्वा चरणतलतो याव'स्स उण्हिसतो । ()
६८. ईसं कालं अलसगमनं सा कालहंसोपकरि
ओरोपेन्ति अभिनवकुचन्दा'तिभारातुरा,
गन्त्वा सीघं खळितवचता पुत्तो महाराज ते
पिण्डाय'स्मिं चरति नगरे राजानमिच्चबुवि । ()
६९. राजा सेनापरिवुतसमो तेजोनुभावादिना
तं सुत्वां'से सुखुमवसनं कत्वा नवंसाटकं,
अच्छादेत्वा निहितमकुटो निक्खित्तखगो भुसं
लज्जापन्नो तुवटतुवटं गन्त्वा तदग्गे ठितो । ()
७०. कोट्टुगारान्य'पि पितुकुले रित्तानि किम्मञ्जसि
कस्मा लज्जापयसि पितरं त्वं भानुवंसुब्भवो,
भन्ते तुय्हं पकरिवुतवसीसङ्घस्सि'तो भोजनं
मा कपिण्डाया'चरि अनुदिनं दज्जेय्य मिच्चबुवि । ()
७१. तुय्हं वंसो अनरियपदो आदिच्चवंसो सिया
मय्हं वंसो सदरियपदो सम्बुद्धवंसो सिया,
अस्मिंवंसे अनुविचरणं पिण्डत्थ मन्वालयं
चारित्तं भोपुरिमसुगता'चिण्णन्ति कवत्वा जिनो । ()
७२. उत्तिट्ठादिं अवदि कसुगमं गाथं ठितो वीथियं
सोतापन्तो'वनिपति भवी सोतावधानेन सो,

गाथाधम्मं सुणिय मधुरं धम्मंचरे'त्या'दिकं
पत्तो मग्गं दुतियमवीरं धम्मानुधम्मं चरं । ()

७३. सुत्वा राजा चरियमपरं यो धम्मपालव्हयं
पत्तो मग्गं ततियमखिलं कामालयं चालयं,
सेतच्छत्तु'ल्लसितसयने'नुट्ठानसेय्यु'पगो
सङ्खारानं विसदमतिया यो लक्खणं सम्मसि । ()

७४. विद्धंसेत्वा नमुविपरिसं संकेलसमारादिकं
सुरो रम्हावनमिव'सिना सो अग्गमग्गासिना,
तुट्ठो मग्गप्फलसुखसुधापानेन वेरिसमे
पञ्चक्खन्धे विजय मल्भी निब्बानरज्जस्सिरिं । ()

७५. आरोपेत्वा उपरिभवनं पत्तं गहेत्वा ततो
राजा सङ्घं सुगतपमुखं खज्जेन भोज्जेन च,
सन्तप्पेत्वा पुन सपरिसो नीचे निसज्जासने
सारानीयं कथयमवसि सम्मोदनीयं कथं । ()

७६. इत्थागारं हृदयसरसिमज्झे निमुग्गत्थन-
हंसं दिनाननसरसिजं सोके'णतापेनिव,
बुद्धं बद्धज्जलिहरसिरोकुम्भेहि सम्पूजयी
तं वातब्भाहतहरिलतालीलं जगामो'नतं । ()

७७. अन्तोगम्भे नयनसललं समपुञ्छमाना जिनं
बिम्बादेवी सपरिजनताव्यापारिता वन्दितुं,
अप्पत्वा मे यदिगुणधनं अत्थ'य्यपुत्तो सयं
तं कमं दट्ठुं ननुपविसती'त्वे'वं वदन्ती ठिता । ()

७८. रज्जा सद्धिं पुरिसनिसहो तायिन्दिरामन्दिरं
अन्तोगम्भं मणिगणपहाभिन्नन्धकारंसदा,
आदाय'ग्गं यतिपतियुगं पत्वा'च्छि भद्दासने
पञ्जत्ते सो'दयगिरिसिरे बालंसुमाली यथा । ()

७९. दिस्वा पीनत्थनभरनता सा राजधीता जिनं
पत्वा माला कनकरतनालङ्कारहीना लहुं,
हंसिमज्जे सरसिजवनं पादे यथाज्झासयं
सञ्चुम्बन्ती पणमि सिरसा आदायगोष्फद्वयं । ()

८०. पासाद'न्तोवरकसरसि धम्मिल्लसेवालके
ओमुज्जन्ती निजभुजलतालीलातरङ्गाकुले,
नाथस्स'ङ्घीतलनखसिखाकन्तिप्पबन्धाम्भसि
लद्धस्सासा चिरविरहजं तापं विनोदेसि सा । ()
८१. सुत्वा नेसा कनकरतना'संधारणं धारणं
कासावानं तवहिरिधना'विस्सज्जनं सज्जनं,
ना'ज्झाचारे अनभिरमणं उच्चासने चा'सने
राजा'वोच त्वमनुकुरुते स्नेहोदया'होदया । ()
८२. सुत्वा तस्सानिरवधिगुणाधाराय'नूनं गुणं
आवीकत्वा'गमि भवपटिच्छन्नापदानं जिनो,
नेत्वा गेहप्पविसनकरग्गाहा'भिसेकुस्सवे
संवत्तन्ते दुतियदिवसे नन्दाख्यराजत्रजं । ()
८३. गच्छन्तो'पी सह भगवता सो पञ्चकल्याणिया
सीघं जालं विवरिय थिया वीथिं विलोकेन्तिया,
भङ्गापाङ्गायतभुजलतासङ्कट्टितम्भन्तरो
पत्तं भन्ते हरथ वचनं भत्या न तं व्याकरि । ()
८४. पब्बाजेत्वा विसयमदिरामत्ताय तस्सा गीरं
सुत्वा नन्दापहनहदयं नन्दं नरिन्दत्रजं,
इच्छापेत्वा ककुटचरणिदिब्बच्छरालिङ्गने
जायेना'नुत्तरसुखमहारज्जे पतिट्ठापयी । ()
८५. बिम्बादेवि सुखपरिभतं कीळापरं राहुलं
आलिङ्गित्वा तनुजरतनं सा सत्तमे वासरे,
उग्घटेत्वा रतनखचितं जालं विमानोदरे
आगच्छन्तं पुरिसतिसभं निज्झायमाना ठिता । ()
८६. नानाकूटाचलवलियितो देविन्दचापाकुलो
आगच्छन्तो कनकसिखरीराजाक यथा जङ्गमो,
तता खीणासवपरिवुतो जब्बण्णभानुज्जलो
एसो तुय्हं नरहरिक पिता इच्चाकह पकस्साहि नं । ()
८७. एतस्सा'सुं विविधनिधयो पुज्जानुभावुड्डिता
नाहंज कपकस्साम'भिगमनतो पट्ठाय तेखोनिधी,

भूसापेत्वा तनुजरतनं सा सत्तवस्सायुकं
याचस्सूति पहिणि पितुनो जत्तं धनं पेत्तिकं । ()

८८. उप्पादेत्वा पितरि बलवं पेमं जलेवुप्पलं
पुत्तोत्थाहं त्वमसिजनको छायापि तेमे सुखा,
अढासेवं लपितवचनो वुट्ठाय भद्दासना
भुत्ताहारोक परिवुत्तवसि गन्तुं जिनोचारभी । ()

८९. दायज्जं मे समण ददतं अत्थोधनेनाति मे
याचं याचं जिनमनुवजं सारङ्गराजक्कमं,
सीहच्छापोरिव भगवतो दळ्हं सुरत्तङ्गुली-
मालायालङ्कारि भुजलतं भोगिन्दभोगायतं । ()

९०. संयाचन्नं विभव कमनुगं वट्टानुगं राहुलं
पब्बाजेत्वारियधननिधिदेमीति चिन्तापरो,
पत्वारामं अजहितसुतो सद्धम्मराजा इमं
पब्बाजेहित्यं वदि सुमुखं त्वं धम्मसेनापति । ()

९१. छेत्वा नीलुप्पलदलमुदुं चूळाकलापं महा-
मोगल्लानो कवसि अभिनवं कासावमच्छादयी,
तस्सोवादं अकरि धुतवा थेरो महाकस्सपो
पब्बाजेसि तनुजरतनं तं सारिपुत्तो वसि । ()

९२. सिक्खाकामो अपरसमये थेरो महाराहुलो-
वादं सुत्वाधिकतरगुणं सम्पापुणी राहुलो,
सुत्वा कसुत्तं पुन तदितरं सिक्खागरूनं गरु-
डानं पत्तो तिभवमतारि पत्वाग्गमग्गप्फलं । क ()

९३. तस्मिं सुद्धोदननरवरो पब्बज्जिते नत्तरि
अज्झोगाळ्हो रविकुलधजोनिस्सीमसोकणवे,
दिन्नोकासं कमपितनयं मातापितूहायतिं
पब्बाजेय्युं अलमितिवरं संयाचि वोसावका । ()

९४. रज्जो दत्वा वरमति वरं भुत्तासनो आसना-
वुट्ठायन्तोभवनवनतो निक्खम्म मन्दानिलं,
रुक्खच्छायाविरळसरसीतीरं विवेकक्खमं
सीतं सितब्बनमवसरी छद्दन्तदन्तीवसो । ()

९५. तस्मिंकाले गहपतिकुले जातो महासेड्डिपि
पत्तो राजग्गहपुरवरं सद्धो सुदत्ताभिधो,
बुद्धोक हुत्वा यमधिवसते'त्य'स्सोसि सुद्धोदनी
पच्चूसस्मिं अमरविवटद्वारेन तत्रा'गमा । ()
९६. अप्पेत्वा'डक्धीरतनफलके खित्तज्जलीमज्जरिं
भत्थाचूळारजतकलसं चित्तप्पसादावहनं,
धम्मं सुत्वा पठमदिवसे लद्धादिमग्गप्फलो
दानं दत्वा सुगतपमुखे सङ्गे सुदत्तोधनी । ()
९७. भन्ते लक्खीकमकलमलका सडक्कासमत्थाय नो
इद्धं फखीतं सुजनभजितं सावत्थिसङ्घं पुरं,
धम्मस्सामि वजतु करुणाछायासकहायो लहुं
लद्धस्सासो सविसयमगाएवं कतज्जेसनो । ()
९८. बुद्धत्थं सो गहपति महामग्गे समग्गे दिवा-
रत्तिट्ठानप्पभुतिसुभगे पच्चेकलक्खं धनं,
विस्सज्जेत्वा पचुरविभवो दट्ठब्बसारेपुरे
कारोपेसि अमरभवनाकारेक विहारे वरे । ()
९९. कोटीह'डारसही असमं भूमिं किणित्वा समं
कोटीह'डारसहि पचुरं मापेत्त्व सेनासनं,
कोटीह'डारसहि परमं आरामपूजामहं
सज्जेत्वा सो गहपति नवंकमक्कं सुनिट्ठापयि । ()
१००. एवं जेतवनं विहारपवरं कारापयित्वा महा-
वीरस्सा'गमनाय दूतपुरिसे पेसेसि सेट्ठिस्सरो,
तेसं सीसहरज्जलिहि महितो सुत्वान तं सासनं
सम्बुद्धो जलितिद्धिमा सपरिसो राजग्गहा निक्खमि । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकल कविजन हृदयानन्ददान निदाने जिनवंसदीपे सन्तिकेक निदाने
भगवतो पकिण्णक चरितप्पवत्ति परिदीपो सोळसमो सग्गो ।

१. सत्थु जेतवननाममिन्दिरा-
राम मोतरणमङ्गलुस्सवे,
रामलक्खणभगी (रथोद्धता)
सेट्ठिपुत्तपमुखा सुमण्डिता । ()

२. पञ्चमत्तसतमाणवा नवा
पञ्चवण्णधजभासुर'ञ्जली,
पञ्चखाणसिरियु'ञ्जला'भवुं
पञ्चमारजिनराजिनो पुरे । ()
३. हेमकुम्भकुचकुम्भविब्भमा
सेठिधीतुपमुखा कुमारिका,
पुण्णकुम्भसतनिब्भर'ञ्जली
तस्स सत्थु पुरतो ततो भवुं । ()
४. सेट्ठिपादपरिचारिकासखी
मन्थरा'वजितहंसधेनुयो,
पञ्चमत्तसतनारियो'भवुं
पच्छतो गहितपुण्णपातियो । ()
५. सेतवत्थसुनिवत्थपारुतो
पञ्चसेट्ठिसतमत्तसेवितो,
लोकनायक मनाथपिण्डिको
सेट्ठि पीतिएरितो तमन्वगा । ()
६. नीलपीतपभूतीहि मारजी
देहरंसिविसरेहि जोतयं,
अञ्जसं सहचराचरं भुवि
जङ्गमो कनकभूधरोरिव । ()
७. मग्गदेसकजनस्स पिड्डितो
भिक्षुसङ्घपरिवारितो यहिं,
जेतनामवनमोतरी तहिं
लोकलोचननिपीयमानको । ()
८. पुच्छितस्स पटिपज्जनक्कमं
ताय जेतवनपुजनाय सो,
देहि बुद्धपमुखे तपोवनं
भिक्षुसङ्घविसये'ति पबुवि । ()
९. दम्मि बुद्धपमुखे तपोवनं
भिक्षुसङ्घविसये'ति भिन्दिय'

व्यप्यथं थिरमनाथपिण्डको
सेट्टि धोतकरपडक्कजोक सदा । ()

१०. जाललक्खणविचित्रकोमळ-
पाणिपल्लवतलेसु सत्थुतो,
दक्खिणोदकमदासि कञ्चन-
कुण्डिकाय सुरभिप्पवासितं । ()

११. सितमुण्हमनिलातपं पटि-
हन्ति डंसमकसे सिरिंसपे,
स्वा'नुमोदनमका जिनो पटि-
गय्ह जेतवनमेवमादिना । ()

१२. सो सुदत्तविसुतो समापयि
वत्रभूपमपभूविभूसणो,
सेट्टि जेतवनपूजनामहं
चत्तकोटिधनसञ्चयो सदा । ()

१३. इन्दिराय सुरमन्दिरोपमा
चन्दनागरुसुगन्धबन्धुरा,
तत्र गन्धकुटि भाति मेदिनी-
सुन्दरिसिरसि सेखरो यथा । ()

१४. ताय गन्धकुटिया'धिरोहिणी
धम्मराजचरणिन्दिरा'धरा,
सगमोक्खभवनप्पवेसनि-
स्सेणिपद्धतिरिवा'ति नोमति । ()

१५. तब्बिहारपरितो सुधामणि-
बद्धमावरणचक्क माहरे,
सत्थु कित्तिसिरिखीरसागरु-
ततुङ्गवीचिवलयस्सिरिं सदा । ()

१६. तब्बिहारपरिवेणमोसधि-
तारकाधवलवाळुकाकुलं,
व्याकरोति जिनकुन्दबन्धुनो
सङ्गमेन सरदम्बरस्सिरिं । ()

१७. तत्थरत्तमणिकेतुसंहती-
रंसिभिन्नतिमिरम्बरे न किं,
कोविदेहि रविचन्द तारका
जोतिरिङ्गननिभाति वुच्चरे । ()
१८. भाति फुल्लवनराजिलक्खिया
रत्तकम्बलमिवाहि सन्थतं,
चच्चरं चरणसम्पटिच्छने
सत्थुनो कुसुमरेणु निम्भरं । ()
१९. भिङ्गपन्तिमणितन्तुसिब्बितं
मन्दमारुतथरुस्सितं तहिं,
पुप्फरेणुपटलब्बितान मा-
भातिसत्थुपरि वारितातपं । ()
२०. राजरुक्खकणिकारसाखिनो
फुल्लिता परिसमन्ततो तहिं,
सत्थु धम्मसवणेन दिस्सरे
चीवरानिं व निवत्थपारुता । ()
२१. उग्गतालिकुलधूमकज्जला
निब्बिकासकलिकासिखावली,
चम्पकददुमपदीपसाखिनो
उज्जलन्ति सतवण्टवत्तिका । ()
२२. झायतं कमधुरधम्मभारति-
निज्झरेहि सिखरिदरि तहिं,
सम्मवेगपरिसोसिता दपि
किं नवूपसमयन्ति साधवो । ()
२३. कुजितालिकुलकोकिला तहिं
फुल्लितगसहकारसाखिनो,
तिब्बरागचरितेपि मूलगे
भावनासु नरमापयन्ति किं । ()
२४. लाजपञ्चमकपुप्फसन्थतं
तन्तपोवनपवेसनञ्जसं,

वीतरागचरणङ्कसज्जितं
सगमगमपहासते सदा । ()

२५. नारिवामचरणातुरा'पि ये
सङ्गमेन विगतङ्गणङ्गिनं
लोमहंसजनिते'व पीतिया ।
तत्र'सोकतरुराजि राजते, ()

२६. किंसुकादिकुसुमेहि भासुरं
तं तपोवन मनालयालयं,
तेस मुग्गतपतेजसा भुसं
अग्निपज्जलितमेव दिस्सते । ()

२७. उद्धवण्टगळितेहि फुल्लसे-
फालिकाकुडुमलेहि सालिनी,
मालका रजतवेदिका कविय
विददुमेहि खविता विराजते । ()

२८. पीत चुत मकरन्द बिन्दवो
तत्र कीरकरविकसारिका,
किंक हरन्ति मधुरं रवन्तिपि
मञ्जुभाणीमुनिभारतिस्सिरिं । ()

२९. हेमकूटमकुटेहि निज्झर-
भारभासुरतटो'रपीवरा,
भुरिभुरिधरभुभुजा तहिं
चुम्बरे जिनसुत'द्विपङ्कजे । ()

३०. चारुचञ्चुपुटतुङ्गचुचुका
चक्कवाककुचमण्डला तहिं,
नीलिकाकचकलापसालिनी
नीलनीरजविलोललोचना । ()

३१. सेणिबद्धकलहंसमेखला-
दामभारतटपीनसोणिनी,
भिङ्गचक्करतनङ्गदावली
भङ्गवीचिकणहारभासुरा । ()

३२. कणिकागळितकञ्जकेसर-
पिञ्जरम्बुविमलम्बरा सुभा,
गन्धवाहसुखफस्सदा सिरि-
मन्दिरा कुमुदमन्दहासिनी । ()
३३. केसरालिरदना सरोजिनी-
कामिनी विकचपङ्कजानना,
वीतसब्बदरथेहि सेविता
दिब्बपोक्खरणियो नजेनतिकिं । ()
३४. मुद्दिकापभुतिवल्लिवेल्लित-
जिण्णचीवरकुटीहि ज्ञायतं,
पिञ्छासारितसिखण्डिमण्डला-
खण्डतण्डवसुमण्डितं वनं । ()
३५. सत्थु कसावकसतेहि भावना-
सत्तिभिन्नतिमिसाति कत्थचि,
दिस्सरे निरचकासतो तहिं
गम्भरो^१दरसमोसरानि^२व । ()
३६. कालका धुतपिसङ्गवालधी
माळकेसु कलविङ्कसाळिका,
भत्तिसिथमनुभूय निब्भया
धम्मरावमनुकूजरे तहिं । ()
३७. वितमच्चुभयभन्तलोचनं
आलवालजलपानदोहळं,
सत्थु मञ्जुसरपासनिच्चलं
दिस्सते हरिणमण्डलं तहिं । ()
३८. हत्थवेल्लितलताहि वारणा
वानराच मणिविजनीहि^३व,
विजयन्ति भवतापभीरुके
रुक्खमूलगतज्ञायिनो तहिं । ()
३९. मेघवण्णवनराजिराजिनी
कन्दमूलफलभोजनेहि सा,

दानपारमिरते'व पीणये
भिक्षूंसङ्घसहितं तथागतं । ()

४०. धम्ममण्डपवितानमुद्धति
लम्बमानमणिबुब्बुलोदरे,
निच्चपज्जलितविज्जुराजियो
भन्ति निज्जितरविन्दुतारका । ()

४१. रुक्खकोटरकुलावकोदरे
कुजितेहि सकुणेहि तंवनं,
जेति सङ्घघणवंसवल्लकी-
रावसारसुररङ्गभुसिरिं । ()

४२. इन्दनीलमणितोरणिप्पभा-
भिन्दितब्बतिमिरोपमं तहिं,
चन्दचण्डकरमण्डलद्वयं
विन्दतेव असुरिन्दविब्भमं । ()

४३. खीरसागरतरङ्गपण्डरा
नेकचङ्कमनमालका तहिं,
फुट्टुचारुचरणन्दिरा भुसं
भन्ति ज्ञानपसुतान मस्समे । ()

४४. भावनाय पवनानि पावना
देसनाय रसना विभूसना,
सेवका दनवका ससावका
मानयन्ती कविकनयं सुखानयं । () (यमकबन्धनं ।)

४५. कीचका त्यनिलकूज कीचका
वाचका रिगणस्स वा चका,
मोचका नवफलस्स मोचका
मेचका चमणिथम्भ मेचका । () (यमकबन्धनं ।)

४६. कूजिता'लि भजिता'पराकजिता
राजिता'लकजिता हि पूजिता,
गारवा'कररवायकेरवा
केरवाकररवा सगारवा । () (यमकबन्धनं ।)

४७. केतकी कुसुमहन्तचातकी
अम्बरे णुकणिकांवलम्बरे,
वुञ्चिता उत्तुनियामयञ्जिता
रामभूमि परमाभिरामभू । () (यमकबन्धनं ।)

४८. तासदा हविसदान मासदा
यो सदातिय सदा कम तं सदा,
सो तमो दहतमो हि तत्तमो
वीतमो मुहतमो ही गोतमो । () (यमकबन्धनं ।)

४९. सालका ननविलासपा लता
मालका वलिसुभासमा लका,
माळका वलिसुभासमा लका
साळका ननविलासपा लका । () (यमकबन्धनं)

५०. वानेव जातो विजितो वनेव
जिनोव'नेजो कवनजाननो नो,
नेता विनेता विजनानु वाते
वनी जनं जेतवने विनेन्तो । () (चतुरक्खरिक चित्त यमकं ।)

इति मेधानन्दाभिधाननयतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिके निदाने जेतवन विहारालङ्कार परिदीपो सत्तरसमो सगगो ।

१. भुविक यस्स जिनस्स तादिनो
विदुरानं मुखरडक्कगमन्दिरे,
अरहादि गुणाति सुन्दरी)
लसते कित्ति विलास सुन्दरी । ()
मिगदायतपोवने इसि-पतने गोतम गोत्त केतुसो,
नरसारथि वस्स मादिमं
वसि बाराणसिराजधानियं । ()

३. पुन वेळुवने विनायको
नगरे राजगहे गिरिब्बजे,
दुतियं ततियं चतुत्थकं
अवसि वस्समनुद्दयापरो । ()

४. मुनि पञ्चमवस्स मिन्दिरा-

- लयवेसालि पुरं महावने,
पविहासि पुरङ्गपीवरं
उपनिस्साय यथेव केसरि । ()
५. तिमिरापहरो'सधीलता-
जलिते सीतल निज्झराकुले,
मुनिछट्टमनालयो सुखं
वसि वस्सं पुथुमङ्कुलाचले । ()
६. तिदसालयगो सुदुब्बुधं
अभिधम्मं कथयं सिलासने,
सुनिसज्ज सवीतिनामयी
सुगतो सत्तमवस्स मन्वहं । ()
७. हरिचन्दनगन्धपावन-
पवने भेसकलाभिधे वने,
सनरामर लोकनायको
मुनिनागो वसि वस्समट्ठमं । ()
८. मधुरस्सरभाणि घोसित-
विसुते घोसित सेट्ठिकारिते,
नवमं वसि वस्समस्समे
वरकोसम्बि पुरे मुनिस्सरो । ()
९. मुनिकेसरि पारिलेय्यक-
करिनाजीवितदानतो भतो,
दसमं वसि पारिलेय्यके
वनसण्डे तरुसण्डमण्डिते । ()
१०. वरधम्मसुधारसेन स-
ज्जन मेकादसमं समं जिनो,
द्विजगामवरे'भिपीणयं
वसि नाळाविदिते निरालयो । ()
११. धरणीसुरगाम मासदा
पुनवेरज्ज मनिज्जनो जिनो,
पुचिमन्ददुमिन्दमूलगो

असमो बारसमं समं वसी । ()

१२. विकचप्पलचारुलोचनो
मुनिराजा वजिराचलाचलो,
सिखराकुलचालियाचले
अवसी तेळसमं गुणालयो । ()

१३. सलिलासयसीतले मुदु-
पवने जेतवने तपोवने,
वसि चुद्धसमं समं महा-
समणो अस्समणा'पसादनो । ()

१४. कपिलव्हयराजधानिया
अविदुरे नरराहसेय्यके,
पविहासि तिपञ्चमं समं
मुनि निग्रोधतपोवने सुभे । ()

१५. खर मालवकञ्च रक्खसं
दमयं भूधर पीवरोदरं,
रुचिरालविराजधानियं
विहरी सोळसमं समं जिनो । ()

१६. पुन वेळुवनं तपोवनं
उपनिस्साय गिरिब्बजं पुरं,
दस सत्तम वस्स मावसी
मुनिसीहो हतमारवारणो । ()

१७. भवदुक्खरुजाहि मोचयं
जनतं धम्मकथा'गदेन सो,
वसि चालियपब्बतालये
जिनवेज्जाचरियो दसट्ठमं । ()

१८. तदनन्तरवस्स मुग्गाधि
विपुले चालियपकब्बते'व सो,
वसि वीसतिमं गिरिब्बजे
नगरे वेळुवने तपोवने । ()

१९. अनिबद्धविहारतो इति
विहरन्तो भगवा तर्हि तर्हि
मणिजोतिरसो'व कामदो
सरदे वीसति वीतिनामयी । ()
२०. मुनि जेतवने तपोवने
भवने चा'पि मिगारमातुया,
महिते वसि पञ्चवीसति-
मितवस्सानि तिबद्धवासगो । ()
२१. अनिबद्धनिबद्धवासतो
वसतो तस्स सतो तर्हि तर्हि,
ननु विज्जति किच्चपञ्चकं
कतकिच्चस्स कथननुवासरं । ()
२२. अरुणुगगमने समुद्धितो
तदुपट्ठाकजनस्स'नुग्गहं,
मुनिराननपादधोवनं
पविधाया'खिलकिच्च मत्तनो । ()
२३. सुनिसज्ज सुसज्जिता'सने
सपदानाचरणाय यावता,
समयो समयञ्चु विन्दति
नचिरं ज्ञानसुखं रहोगतो । ()
२४. परिबन्धिय तायबन्धनं
सुनिवत्थन्तरवासको'परि,
अरहद्धज्जादितङ्गिमा
मणिवण्णोपलपत्त मुब्बहं । ()
२५. अभिसङ्खत्तपुञ्जसत्तिया
विवटद्वारविहारगम्भतो,
गिरिगम्भरतो'व केसरी
बहिनिक्खम्म कदाचि एकको, ()
२६. वलयिकततारकावली
नवचन्दोरिव वारिदोदरा,

यतिसङ्घपुरक्खतो ततो
बहि निक्खम्म कदाचि सो मुनि । ()

२७. पकतीगतियां'पि भिक्खितुं
गतिया सप्पटिहारियां'यपि,
युगमत्तदसो समाचरे
निगमग्गामपुरीसु कत्थचि । ()

२८. चरतो वरपाटिहारियं
समधिद्वाय कदाचि भिक्खितुं,
विमलीकुरुते महीतलं
पुरतो मन्दसुगन्धमारुतो । ()

२९. पुरतो'पसमेन्ति धूलियो
चरतो चारुतरञ्जसे सिरे,
विलसन्ति वितान विब्भमा
नवमेघा फुसितानि मुञ्चरे । ()

३०. कुसुमानि समीरणां'परे
विपिनेना'हरियो'किरन्तिपि,
निजपादतलं'व भूतलं
समतं याति पथे पदप्पिते । ()

३१. मुदुका सुखफस्सदा मही-
वनिता तप्पदसङ्कामे'कदा,
कमलानिपि चुम्बरे'कदा
पथविं भेज्ज तदङ्गीपङ्कजे । ()

३२. चरणक्कमिता'रविन्दज-
मकरन्दा'ति सुगन्धबन्धुरा,
जिनगन्धगजिन्द मासिरं
परिवासेन्ति समोकिरन्तिपि । ()

३३. मकरन्दपबन्धविब्भमं
जुति सिन्धूरविचुण्णबन्धुरा,
अभिभूय सुपिञ्जरायते
चरतो लोकमिमं चराचरं । ()

३४. कलहंस मयूरसारिका
करवीकापि सकंसकं रवं,
द्विपदापि चतुष्पदापरे
वजतो तस्स नपूजयन्ति किं । ()

३५. तुरियानि विभूषणानिपि
सयमेवाभिरवन्ति तङ्घणे,
तमुदिक्खिय पाटिहारियं
सुगते कोक हि नसम्पसीदति । ()

३६. विविधभूतपाटिहारिय-
कतसज्जाय महाजनो जिनो,
जनयं जनतायंनुद्वयं
इधपिण्डत्थमुपागतो इति । ()

३७. कुसुमादियमाकुलञ्जली
सदनेहन्तरविधि मोतरे,
जिनरंसि पबन्ध कम्बल-
सतसज्छन्न विवण्णविग्गहा । ()

३८. जनता नखरालिदीधिति-
निकराकासनदीनिमुज्जिता,
अभिवन्दति वन्दनारहं
मुनिनो पादयुगं पमोदिता । ()

३९. दसविसतिवा महाजनो
जिनपामोक्खयती सतम्पिवा,
अभियाचति देथ नोइति
भगवन्तं विभवानुरूपतो । ()

४०. अधिवासनमस्स जानिय
जनतादाय जिनस्स हत्थतो,
तमधिद्धितपत्त मिन्दिरा-
सदनं दानघरं पवेसये । ()

४१. चतुजातिकगन्धभाविते
भुवि पञ्जत्तवरासनोपरि,

अहताहतवत्थजातिते
सुनिसिन्नं सुगतं ससावकं । ()

४२. पटियत्तपणीतभोजन-
विकतीहे'व सहत्थपङ्कजा,
अभितप्पयते महाजनो
पतिमानेति च चीवरादिना । ()

४३. सरणागमने'पि पञ्चयु
अधिसीलेसु पतिट्ठहन्ति ये,
चतुमग्गफलेसु कत्थवि
तदभिज्जा'नुसयासयादितो । ()

४४. भगवा कतभत्तकिच्चवा
अनुरूपाय कथाय धम्मिया,
रविबन्धु विनेय्य बन्धुनं
हृदयम्भोजवनं पबोधये । ()

४५. हरिमेरुगिरि'व जङ्गमो
परिन्द्विन्दसरासनावली,
विसते सतपुञ्जलक्खणो
मुनिरु'ट्ठाय विहारमासना । ()

४६. वरमण्डलमाळके तहिं
मुनि पञ्जत्तमहारहासने,
खणमागमयं निसिदति
यमिनं भोजनकिच्चसाधनं । ()

४७. मणिवम्मसुवम्मिता विय
करिनो पारुतपंसुकूलिका,
यतयो यतिराजयूथपं
परिवारेन्ति उपेच्च तङ्खणे । ()

४८. समयं समयञ्जुनो ततो
तदुपट्ठाकवरो निवेदये,
जिनगन्धगजो सुवासितं
विसते गन्धकुटिं सुगन्धिना । () (पुरेभत्तकिच्चं)

४९. अथगन्धकुटीमुखे जिनो
 विरजो पादरजो नचत्थिपि,
 परिधोतपदानि निक्खिपं
 मणिसोपाणतले खणं ठितो । ()
५०. उदयो'पि जिनस्स दुल्लभो
 खणसम्पत्तिसमिद्धि दुल्लभा,
 मनुजेषु'पपत्ति दुल्लभा
 जिनधम्मस्सवणम्मि दुल्लभं । ()
५१. समणत्त मपे'त्थ दुल्लभं
 तिविधं सासन मप्पमादतो,
 यतयो'वदता'नुसासति
 अभिसम्पादयथा'ति भिक्खवे । ()
५२. अभिवन्दिय केचि भिक्खवो
 भगवन्तंतक पटिपत्तिपूरका,
 अथ सम्पटिपादनक्कमं
 पटिपुच्छन्तिविपस्सनादिसु । ()
५३. पददाति विपस्सनादिसु
 मुनि तेसं चरियानुरूपिकं,
 पटिगण्हिय सत्थुसासनं
 मणिदामं विय मकण्डनत्थिको । ()
५४. पविधाय जिनं पदक्खिणं
 अथ ते भत्तिसमपक्खितञ्जली,
 पविसन्ति यती सकंसकं
 वसतिं सन्तनिवातवुत्तिनो । ()
५५. वतपब्बतपादकन्दर-
 पभूतीस्व'ञ्जतरंक पधानिका,
 पविसन्ति सुरासुरोरग-
 गरुळानं भवनेसुचा'परे । ()
५६. अथ गन्धकुटिं यदिच्छति
 पविसित्वा पविवेककामवा,

मुनि दक्खिणपस्सतो सतो
सयनं कपक्कयती'सकं दिवा । ()

५७. वुपसन्तसरिरजस्समो
मुनिरु'ट्ठाय अनेककोटियो,
अनुभूयक समाधयो खणं
भुवनं पस्सति बुद्धचक्खुना । ()

५८. समथमि विपस्सनायवा
धुरनिक्खेपकते तथागते,
तहिमिद्धिबलेनु'पड्डितो
पुन वुट्ठापयते दयानिधि । ()

५९. इति पञ्चसतम्पि सावके
अतिखिप्पं कभगवा'नुसासिय,
पदुमानिव ते पबोधयं
नभासा याति विहार मत्तनो । ()

६०. जिनसिन्धवपादविककमं
जिनछद्दन्तगजिन्दकुञ्चनं,
जिनकेसरसीहगज्जनं
अभिपस्साम सुणोम नो इति । ()

६१. विहरेय्य यहिं जिनो तहिं
अपरणहे कुसुमाकुलज्जली,
सुनिवत्थसुपारुता भुसं
मुदिता सन्निपतन्तिखो जना । ()

६२. अथ दस्सितपाटिहारियो
पविसत्त्वा वरधम्ममण्डपं,
सूरियोव युगन्धरो'परि
सुनिसज्जा'सनमत्थके जिनो । ()

६३. करविकविरावहारिना
मधुरो'दारसरेन सोतुनं,
चतुरा'रियसच्चमीरये
अनुपुब्बाय कथाय निस्सितं । ()

६४. पटिगण्हिय धम्ममादरा

निजवोहारं नुरूपगोचरं,
अभियाति पदक्खिणेन सा
परिसातं सिरसाभिवन्दिय । () (पच्छाभत्तकिच्चं)

६६. वरवारणकुम्भदारणो

मिगराजाव कुदिट्ठभञ्जनो,
अथ निट्ठितधम्मगज्जनो
मुनिरुद्धायुपवेसनासना । ()

६५. कमलं व कलेवरं वरं

विमलं वितरजोमलं जिनो,
अवसिञ्चितुकामवा सचे
पविसित्वान नहानकोट्टकं । ()

६७. तदूपट्ठितिकेन भिक्खुना

पटियत्तेनुदकेन विग्गहे,
समितोतुपरिस्समो मुहुं
पुनरागम्म निवत्थचीवरो । ()

६८. सुनिसज्ज सिनस्समे समे

परिवेणे ठपितासनोपरि,
अनुभोति मुहुत्त मत्तना
सुविमुत्तोपि विमुत्तिजं सुखं । ()

६९. तदुपट्ठितिपच्चुपट्ठिता

अभिनिक्खम्मततोततोयती,
महितज्जलिपुप्फमज्जरी
परिवारेन्तितिलोकनायकं । ()

७०. पटिपत्तिपपूरणक्कमं

पटिपुच्छन्ति विपुच्छनानिपि,
यतयो हि विसुं विसुं जिनं
सवणं धम्मकथाय याचरे । ()

७१. भगवा करुणाय चोदितो

तदधिप्पाय मवेच्च बुद्धिया,

अभिसाधय मत्थमुत्तमं
पुरिमं याममतिक्कमे इति । () (पुरिमयामकिच्चं)

७२. भगवन्त मनन्तदस्सिनं
सिरसा तेसुगतेसु भिक्खुसु,
अभिवन्दिय जातिखेत्ततो
लभमाना'वसरं सुरासुरा । ()

७३. उपगम्म तपोवनङ्गणं
कुरुमाना छविवण्णपिञ्जरं,
मणिमोळिमरिचिसञ्चय-
परिचुम्बीकळितं सिरिमतो । ()

७४. नखकेसरमङ्गुलीदलं
चरणम्भोजयुगंक पवन्दिय,
चतुरक्खरिकम्पि पुच्छरे
वरपज्ज'न्तमसो'हिसङ्खतं । ()

७५. सिवदो वदतं अनुत्तरो
मुनि विस्सज्जति तब्बिपुच्छनं,
अथ वितकथङ्कथि तद-
ब्भनुमोदन्ति अभित्थवन्तिपि । ()

७६. निजधम्मपदीपतेजसा
जनसम्मोह तमोविधंसनो,
इति मज्झिमयाम मन्वहं
कतकिच्चो मुनि वीतिनामये । () (मज्झिमयामकिच्चं)

७७. अभिभुतसरीरजस्समो
कतकिच्चो'रियापथेहिच,
अथ चङ्कमणेन पच्छिमे
पठमं भाग मतिक्कमे मुनि । ()

७८. पटिवात'नुवात वायित-
गुणगन्धेहि सुगन्धितङ्गिमा,
मणिदीपपभासमुज्जलं
सुगतो गन्धकुटिक उपागतो । ()

७९. सयनोपरि सम्पसारयं
पटिमारूपसरूपविग्गहं,
सयनं कुरुते'व केसरी
दुतियस्मिं सतिसम्पजज्जवा । ()
८०. असमिद्धकिलेसमिद्धवा
भगवा भङ्गभवङ्गसत्तति,
सुनिसज्ज पबुज्झितो महा-
करुणाझान मुपेतिचा'सने । ()
८१. पुरिमेसु भवेसु पाणिनो
यदि विज्जन्ति कताधिकारिनो,
रविरंसिविकासनूपग-
पदुमानी'व पबोधनारहा । ()
८२. करुणाय समुद्धितो ततो
करुणासीतलमानसो मुनि,
अभिपस्सति बुद्धचक्खुना
भुवि ते मग्गफलोपनिस्सये । ()
८३. इति पच्छिमयाम मन्वहं
ततियं भाग मतिक्कमे जिनो,
पुरिमोदितकिच्चकारिनो
कतकिच्चस्स अचिन्तियागुणा । () (पच्छिमयामकिच्चं)
८४. पसिदन्ति रूपप्प माणपि बुद्धे
पसिदन्ति घोसपक्ख माणपि बुद्धे
पसिदन्ति लुखप्प माणपि बुद्धे
पसिदन्ति धम्मप्पमाणपि बुद्धे ()

इति मेधानन्दाभिधानेनयतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिके निदाने
पञ्जविधबुद्धकिच्च परिदीपो अट्टारसमोक्क सग्गो ।

१. निरवधिभुवनालवालगम्भे
सुचरितमूलविरूळहकित्तिल्ली,
नवगुणनियमोतु सङ्कामेन
भगवतमासियथेव (पुप्फितग्गा) । ()

२. सुविसदमतिमा सवासनेहि
सकल किलेस मलेहि चारकायो,
इतिपि भगवतो बुधाभिगीतो
भुविविसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()
३. गहित निसित मग्गजाण खग्गो
वरमति दुच्चरितारयो अछिन्दि,
इतिपि भगवतो हतारिनोयो
भुविविसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()
४. तिभवरथसमप्पितं अविज्जा-
भवतसिणामयनाभिक मासवक्खं,
विचितुपचितकम्म सज्जायारं
जटितजरामरणेरुनेमि वट्ठिं ()
५. अविदित परियन्त कालसीमं
परिभमितं भवचक्कमत्थि तस्स,
थिरवीरियपदेहि बोधिमण्डे
सुविमलसीलमहीतलेठितो यो । ()
६. हनिविहनि अरे विसुद्धसद्धा-
करकमलेन समाधिसाणपिट्ठे,
सुनिसित मसमं निहन्ति कम्म-
क्खयकरजाणकुठारिमादधानो । ()
७. हतभवरथ विब्भमस्स मग्ग-
रथमभिरुद्ध सिवंपुरं गतस्स,
इतिपि भगवतो हतारकस्स
भुविविसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()
८. अविदित परियन्त दुक्ख वट्ठं
अथभवचक्कक मितुच्चते अविज्जा,
तहिमुपहितनाभी मूलकत्ता
भवतिजरामरणं तदन्तनेमि । ()
९. घटित तदुभयन्तरा अरास्सु
दस अभिसङ्खरणादिसेस धम्मा,

कसिरसमुदये निरोध मग्गे
भवति पजानमजाननं अविज्जा । ()

१०. भवति तिविधभूमिका अविज्जा
चतुर्विध सच्चसभाव छादका'यं,
अभिविचिनन चेतनान मद्भा
विविधनयेन भवत्तये निदानं । ()

११. सकसक पटिसन्धिचित्तहेतु
द्वय मभिसङ्घत कम्ममेव कामे,
चित कुसल मरूप रूप गामिं
तदुभयभुपटिसन्धिहेतु होति । ()

१२. कुसलमकुसलं तिधा विभत्तं
पुरिमभवेनिचितं यथानुरूपं,
नभवति पटिसन्धितोपरं किं
तिभव पवत्ति विपाक चित्त हेतु । ()

१३. समुदयमय कामरूपपाका
सति पटिसन्धि पवत्तियं भवन्ती,
सक सक भवनाम रूपहेतु
विविध निदानवसेन चानुरूपं, ()

१४. तथरिव चतुरो अरूपपाका
सकसकभूमिकनामपच्चयाव,
समुपचित मनं असञ्जसत्ते
नभवति किंक भुवि रूपमत्तहेतु । ()

१५. तदुभय मविपाक चित्ततोपि
पभवति तीसुभवेसु चा'नु रूपं,
सुगति दुगतियं पदं हि कामे
भवति सळायतनस्स नाम रूपं । ()

१६. भवति पदक मसज्जि वज्जरूप-
भुवि तिविधायतनस्स नाम रूपं,
हवति समुदयो भवे अरूपे
सुखुम मनायतनस्स नाम मत्तं । ()

१७. इति तिविधभवे भवन्ति तं तं-
भव पभवायतनाति फस्सहेतु,
तथरिव कमतो भवानु रूपं
तिविधभवेसु छफस्सवेदनेजा । ()
१८. विविध भवगतिद्वितीसु तं तं
छटित जटा गहणस्स हेतु होति,
पुनरुभय भवस्स दळ्ळगाहो,
भवति भवोतिभवम्हि हेतुजात्या । ()
१९. तिविध भवु'पपत्तिजातिरेसा
भवति जरामरणादि दुक्ख हेतु,
सकलकसिरुपद्ववा'सवानं
समुदयहेतुततोसिया अविज्जा । ()
२०. थिरगहणवसेन योहि कोचि
सुचरित दुच्चरितंचरेय्य तस्स,
सुगति दुगति गामि कम्ममेत्थ
कथयति कम्मभवो'ति कम्मवादी । ()
२१. विचितुपचित कम्मसत्तिजाता
वदतुपपत्ति भवो'ति पञ्चखन्धा,
तदभिजनन माहजाति तेसं
चुतिचवनं परिपाकताजरा'ति । ()
२२. पहवफलपबन्धतो ठीतानं
सरसगभीरपटिच्च सम्भवानं,
कयिरति विसदाय याय धम्म—
ठितिमतिनामधिया परिग्गहंसा । ()
२३. इधपन चतुरोसियुंसमासा
पुरिमभवो'दय मोह कम्ममेको,
भवतिहनभवचित्तनाम रूपा-
यतन छ फस्स छ वेदनाति चेको । ()
२४. अपि भवति भवो निकन्ति गाहो
जनन जरामरणं अनागते'को,

पभव फलवसेन सम्भवानं
इति चतु सङ्खिपनं सियातियद्धं । ()

२५. इध यथरिवंतीतहेतुपञ्च
अभिरतिगाहभवेहि कम्ममोहा,
तथरिव सह मोहकम्मुनापि
अभिरतिगाहभवा इदानी हेतू । ()

२६. नभवति फलपञ्चकं किमेत-
रहिपटिसन्धिक मनादिपञ्च धम्मा,
भवति फखलमनागते तथेव
जनन जरामरणादि पञ्च धम्मा । ()

२७. भवति भवुपपत्तियन्तरेको
अभिरति वेदयितान मन्तरेको,
तथरिव चितचेतनामनानं
इति भवचक्कतिसन्धयो भवन्ति । ()

२८. सुविसदमतिवीसतां कतारं
सन्तिपरिवट्ट तिसन्धिकं तियद्धं,
तदवगमियताय धातु धम्म-
ट्ठितिमतिया चतुसङ्कगहं द्विमूलं । ()

२९. हनिविभनि जगत्तये भवन्त-
भवरथ चक्कसमप्पिताखिलारे,
इतिपि भगवतो बुधाहिगीतो
भुवि विसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()

३०. भगवति उदिते महानुभावो
तमहिमहेय्य भुसं सदेवलोको,
तदहिमहि कदावि नेरु मत्त-
मणिरतनावलिया सहम्पतीपि । ()

३१. पचुरसुरनरा बलानुरूपं
यमभिर्महिंसु अनाथ पिण्डिकोपि,
गहपति तमुपासिकाविसाखा
सपरिस कोसलबिम्बिसारभूपा । ()

३२. भगवति परिनिब्बुते असोक-
वहयधरणीपति दीपचक्कवत्ति,
दसबलमसमं परिच्चजित्वा
अभिमहि छन्नवृत्तिप्पमाणकोटी । ()
३३. अगणित विभवं परिच्चित्त्वा
इहरतनावलि चेतियं विधाय,
सुरनरसरणस्स धातुदेहं
नरपतिमानयि दुट्ठगामिनी'पि । ()
३४. दसबलमभिपूजयिंसु पूजा-
विधिबहुमानन भाजनं तदञ्जे,
इतिजन महनीय चीवरादी-
चतुविधपच्चय पूजनाक विसेसं । ()
३५. गुणजलधि यदग्ग दक्खिण्यो
अरहति चाहुण पाहुणा रहस्स,
इतिपि भगवतो कविप्प सत्थो
भुवि विसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()
३६. इधपरमनिपच्चकार गिद्धा
समणक भुसुरका विभाविमानी,
रहसि अकुसलं सिलोककामा
न किमसिलोकभयेन सञ्चिनन्ति । ()
३७. नचकरहचि किञ्चिदेव पापं
कयिरति रेसरहोपिपापभीरू,
इतिपि भगवतो रहापगस्स
भुविविसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()
३८. अनुपसमित रागदोस मोहा
थिरमनभावित कायचित्त पज्जा,
अरियपटिपदाय ये विपन्ना
अनरिय धम्मचरा नराधमाते । ()
३९. सुगहित सुगतारहद्धजन्ता
जिनमनुबन्धिय सन्तिकेक वरापि,

इतिपि भगवतो भवन्ति दूरे
भुविविसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()

४०. तथरिव सुविदुर भावमाप
मुनिरपितेहिनिहीन पुग्गलेहि,
इतिपि भगवतो सतम्प सत्थो
भुविविसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । क ()

४१. विहत सकलसंकिलेस धम्मा
सतत सुभावित काय चित्तपज्जा,
अरियपटिपदं पपूरकारी
अनरियधम्मपथारकाक सुधीरा । ()

४२. सतदससत योजनेहि दूरे
यदिविहरन्ति जिनस्स आरकाते,
इतिपि भगवतो न ताव दूरे
भुवि विसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()

४३. तथरिव अविदूर भावमाप
मुनिरपि सप्पुरिसान मीदिसानं,
इतिपि भगवतो भवन्तगस्स
भुविविसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()

४४. बुध जन रहितब्ब पापधम्मा
पवूरमनत्थकराक रहावदन्ति,
इतिपि भगवतो रहा न यस्स
भुविविसुतो अरहन्ति कित्ति घोसो । ()

४५. गरहिय रहितब्बता'रियेहि
परमपुथुज्जन पुग्गलेहि यस्मा,
इतिपि भगवतो नच'त्थि'मस्स
भुविविसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()

४६. अपिच भगवता नतेकदाचि
विगरहिया रहितब्बका भवन्ति,
इतिपि भगवतो रहानयस्स
भुविविसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()

४७. गमन मिहरहोति वुच्चते तं
तिभवपरिब्भमणं रहो न यस्स,
इतिपि भगवतो गतस्स पारं
भुवि विसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()

४८. निरतिसयं धिसीलचित्तपज्जो
परम विमुत्ति विमुत्ति आणलाभी,
असन्दिस गुण भाजनोक अनेजो
असमसमो असमो अनुत्तरोति । ()

४९. कुसलबल समिद्धरूपवाति
विविधगुणेहि सिया पसं सियो यो,
इतिपि भगवतो पसंसियस्स
भुविविसुतो अरहन्ति कित्तिघोसो । ()

५०. इमिना इमिनापि कारणेन
भगवा गोतम गोत्त केतुभूतो,
अरहं अरहन्ति कित्तिरावो
दकतेलंवततान सत्तलोके । ()

इति मेधानन्दाभिधानेनयतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिके निदाने भगवतो
अरहन्तिनामपज्जत्तियाअभिधेय परिदीपो एकूनवीसतिमोक सगगो ।

१. सम्मा सामं सब्बधम्मान मद्धा
बुद्धत्ता पज्जानुभावेन तस्स,
सम्मा सम्बुद्धोति अब्भुग्गताय
आसिकित्या(सालिनी) लोक धातु । ()

२. यो चा भिज्जेय्ये परिज्जेय्य धम्मे
भावेतब्बे सच्छिकातब्ब धम्मे,
सम्मासामं बुज्झि तस्मास बुद्धो
सम्मा सम्बुद्धोति विख्यासि लोके । ()

३. तत्रांभिज्जेय्या चतुस्सच्च मेव
दुक्खं सच्चं खो परिज्जेय्य धम्मा,
भावेतब्बा मग्ग सच्चं निरोध-
सच्चं तच्छं सच्छिका तब्ब धम्मा । ()

४. तण्हापक्खे सम्भवं धम्म जातं
मग्गानंवज्झांक पहातब्ब धम्मा,
सद्धिं जात्यादीहि दुक्खेहि पञ्चु-
पादानक्खण्धा सिया दुक्ख सच्चं । ()
५. यायं तण्हा काम तण्हादिभेदा
दुक्खानं साहेतु सच्चं द्वितियं,
बन्धानं यत्राप्य'भावो निरोध-
सच्चं यज्वा गम्म तण्हाय चागो । ()
६. सम्मादिट्ठाद्यट्ठमग्गङ्ग धम्मा
निब्बानं सम्पापका मग्ग सच्चं,
तेसं धम्मनम्मि सम्बुद्धिन्नत्ता
सम्मा सम्बुद्धोति विख्यासि लोके । ()
७. चक्खेव'दं दुक्खं तदुप्पाद हेतु
तण्हा नेसानं अभावो निरोधो,
मग्गो बोधूपाय पज्जाति तस्स
एवं पच्चेकं पदं चोद्धरित्वा । ()
८. आरोपेत्वा सच्च धम्मेसु सच्च-
सन्धाता यो सच्चदस्सी स बुद्धो,
सम्मा सामं तिक्खपज्जाय बुद्धि
सम्मा सम्बुद्धोति विख्यासि लोके । ()
९. छन्नं द्वारानज्ज छारम्मणानं,
छन्नं चित्तानज्ज छब्बेद नानं,
छन्नं सज्जानं छ सज्जेतनानं
छन्नं फस्सा नं वितक्कादि कानं । ()
१०. एवं छन्नं रूप तण्हादिकानं
तण्हाकायानं समारोपणेन,
सम्मा सामं बुद्धि सच्चेसु तस्मा
सम्मा सम्बुद्धोति विख्यासि लोके । ()
११. पज्चन्नं खन्धान मद्धारसन्नं
धातूनं चक्खादिनं बारसन्नं,

सम्मा सामं बुज्झितत्ता सयम्भु
सम्मा सम्बुद्धोति विख्यासि लोके । ()

१२. रूपज्झानानं चतुन्नं अरूप-
ज्झानानञ्चानुस्सतीनं दसन्नं,
खत्ति साकार'प्पमज्जासुभानं
कम्मट्ठानानं नवन्नं भवानं । ()
१३. बुद्धत्ता संसार चक्के अविज्जा-
द्यङ्गानं सच्चेसुचारोपणेन,
सम्मासामं एस निस्सङ्ग जाणे
सम्मा सम्बुद्धो विख्यासि लोके । ()
१४. पच्चुप्पन्नानागतातीत धम्मे
निब्बानं निस्सेस पण्णत्ति धम्मे,
सामं अब्भज्जास्य'नज्जोप देसो
सम्मा सम्बुद्धोति विख्यासि लोके । ()
१५. सब्बंजेय्यं तस्स जाणन्ति कंहि
जाणम्पेवं जेय्य धम्मन्तिकंहि,
जेय्यन्तट्ठानोमजाणस्सलाभा
सम्मासम्बुद्धोति विख्यासि लोके । ()
१६. क्लेसानं यावासनासततीताय
सद्धियोक सम्मोहनिदाय सम्मा,
सामंबुद्धो मग्ग जाणेन तस्मा
सम्मा सम्बुद्धोति विख्यासि लोके । ()
१७. सत्ताधीसो पारमीचोदित्तो
पल्लङ्केनासज्जयो बोधिमुले,
अम्भोजं क भानुप्पहाक सङ्गमेन
सोभगगप्पत्तं पबुद्धं'व सामं । ()
१८. सामं सम्मा'नज्ज साधारणग्ग-
मग्गोभासेनप्पबुद्धो समानो,
सम्पत्तो सब्बज्जुताजाण सोभं
सम्मा सम्बुद्धोति विख्यासि तस्मा । ()

१९. एवं सब्बेसं धम्मानं
सम्मा सामं बुद्धत्ता सो,
सम्मा सम्बुद्धो बुद्धोति
सद्दो लोके अब्भुग्गज्जि । ()

इति मेधानन्दाभिधानेनयतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिकेक निदाने भगवतो कसम्मासम्बुद्धोति नामपज्जत्तिया अभिधेय परिदीपो वीसतिमो सग्गो ।

तं खो पन भवन्तं
गोतमं एवं कल्याणे कित्तिसद्दो अब्भुग्गतो
इतिपि सो भगवा विज्जाचरण सम्पन्नोति ।

१. सम्पन्नविज्जाचरणे अविज्जा-
घणन्धकारं भिदुरो पवीरो,
राज विज्जाचरणुब्भवाय
उळारकित्तिसिरिया कथं तं । ()
२. असङ्खकप्पेपि निवुत्थखन्धे
पेय्यालपाळिं विय जाणगत्या,
कण्ठिरवस्सुं प्तनं यथेव
सङ्किप्प खिपक्कं विसयावलम्बं । (१)
३. सरोत्तिसूरो सरभङ्गक सत्थु-
खित्तो सरव्यम्हि विरज्झते किं
एवं अतितेसु भवन्तरेसु
असज्जमानं अविरज्झमानं । ()
४. यथिच्छित्तद्वान मत्तितखन्ध-
सङ्घात माहच्च पवत्तमानं,
पुब्बेनिवासानुगतज्झि जाणं
अनज्जसाधारणमासि यस्स । ()
५. पहीणं विज्जानुसयो जिनो सो
विज्जायुपेतो पठमाय ताय,
इच्चस्स दण्डाहतकंसपाति-
सद्दोव सम्पत्थरि कित्तिसद्दो । ()

६. हनीनप्पणीतादि पभेद वत्ते
उप्पज्जमाने च निरुज्जमाने,
सत्ते यथाकम्म'पगे गतीसु
पसादचक्खा'विसये च रूपे । ()
७. अनज्ज साधारण दिब्बचक्खु-
सङ्घातजाणेन पहस्सरेन,
दिब्बेन चा'लोक परिग्गहेन
येना'हिजानाति जिनो अनेजो । ()
८. चुतुपपातब्बिसयाय सत्था
विज्जायु'पेतो दुतियाय ताय,
इच्चस्स सम्पत्थरि हेम घण्टा-
टङ्कारघोसोरिव कित्तिघोसो । ()
९. दुक्खज्ज दुक्खप्पभवो निरोधो
मग्गो च दुक्खस्स निरोधको'ति,
चत्तारि सच्चानि यथासभावं
पवेदि जाणेन सयम्भु येन । ()
१०. येचा'सवा आसवसम्भवो यो
तेसं खयो यवा'सवनासुपायो,
तं सब्बमज्जासि सयम्भु जाण-
बलेन येना'सव विप्पमुत्तो । ()
११. खीण'ति जाती वुसित'न्ति सेट्ठ-
चरियं कतं'ती करणिय मद्भा,
नचा'परन्त्ये'व मनन्तजाणो
जाणेन'भिज्जाय विहासि येन । ()
१२. सयम्भु सब्बासव सङ्खयाय
विज्जायुपेतो ततियाय ताय,
इच्चस्स विप्फारगहीरतेरि-
रावो'व सम्पत्थरि कित्तिरावो । ()
१३. विज्जाहिहेट्ठा गदिताहि तीहि
समडक्कि भुतस्स तथागतस्स,

तदुद्भवं किति सरीर बिम्बं
सतमनोदप्पणं विभाति । ()

१४. चातुम्महाभूतिकरूपिको यं
मातापितुन्नं करजम्हि जातो,
यो भत्तकुम्मासहतोपि कायो
अनिच्चविद्धंसनभेद धम्मो । ()

१५. परित्तकामावचरम्हि भुतो-
पादाय भेदम्हि तदत्तभावे,
यं निस्सितं वेदयित्त सञ्जा-
सङ्खार विञ्जाण पभेदनामं । ()

१६. यो विप्पसन्नो मणिवंस वण्णो
तत्रावुतं सुत्तमिवक्खिमा तं,
जाणक्खिनारूप मवेक्खि येन
सचक्खुमा तत्रसितञ्च नामं । ()

१७. सीतादिना रूपणलक्खणन्ति
रूपञ्च नामं नतिलक्खणन्ति,
तदुत्तरिं वेदककारको वा
अत्तात्तभावी परमत्थतो न । ()

१८. अञ्जोञ्जसम्बन्धवसेन यन्ती
नापङ्गुलन्धा पुथगेव यन्ति,
तथा'ञ्जमञ्जो'पनिधाय नाम-
रूपानि वत्तन्ति'ह नोविसुन्ति । ()

१९. ववत्थयन्तस्सि'ति नामरूपं
निस्सत्तनिज्जिवसभाव मस्स,
या दिट्ठि दुट्ठिद्विसोधनेन
समुट्ठिता दिट्ठि विसुद्धिसङ्गा । ()

२०. अविज्जु'पादाननिकन्तिकम्म-
हेतुद्भवं रूपमरूपमादो,
पकवत्तियं हेतुचतूहि रूपं
वत्थादिहेतुप्पभव'न्ति नामं । ()

२१. सब्बत्थ सब्बेसु सदा समो न
नाहेतुकं तेन ननिच्चहेतु,
एवं तदुप्पादक पच्चयानं
परिग्गहं याय धिया अकासि । ()

२२. अहं नु खोसिं ननुखो अहोसिं
इच्चाद्यतीतादिपभेद भुता,
कङ्खनास्स कङ्खातरणब्बिसुद्धि-
सङ्खातपज्जाय विगञ्छि याय । ()

२३. खन्धा अतीतादि पभेदवन्तो
परिक्खयट्ठेन अनिच्च धम्मा,
भयावहट्ठेन दुखा अनत्ता
असारकट्ठेनिंति सम्मसन्तो । ()

२४. ताळिसधा लक्खणपाटवत्थं
खन्धान मेसं नवधाथ नाथो,
तिक्खिन्द्रियो सो भय सत्तकानं
वसेन सम्मदितनामरूपो । ()

२५. पज्जासधा बन्धुदयब्बयानं
परिग्गहं यायधिया अकासि,
यदास्स तारुज्जविपस्सनाय
उपक्विलेसा दस पातुभूता । ()

२६. जाणक्खिणा येन तिलक्खणं सो
अद्वक्खि धम्मेसु तदापि तेसु,
जहासुपकेलसपदुट्ठमगं
विपस्सना सोधितमग्गगामि । ()

२७. ववत्थपेत्त्वान पथापथेवं
विपस्सनावीथि मनोक्कमित्वा,
या मग्गमग्गिक्ख विसुद्धि नाम
समुब्भवा तीरणतिक्ख बुद्धि । ()

२८. अनन्तरं तीरणुणपारं
पत्तो परिज्जाय परिक्खयाय,

निष्फत्तिया यो नवजाणुपेतं
विसुद्धि माकङ्खि विसुद्धिकामो ।

२९. पबन्धतो चे'रियतो घनेन
छन्नेसु धम्मेस्व'नुपट्टहन्ने,
तिलक्खणे येनु'दयब्बयेन
पुनापि सो सम्मसि नामरूपं ।
३०. उप्पादभङ्गट्ठितितो यदा'स्स
विवट्ठयित्वान विपस्सतो यं,
सङ्खारभङ्गे'व पवत्त मट्ठ-
विधानिसंसंभवि भङ्गजाणं । ()
३१. विपस्सतो भङ्गमहिण्हमस्स
हुत्वा भयं वाळमिगादयो'व,
उपट्ठिता'तीतभवादिभेद-
भवत्तयं यं भयजाणमासि । ()
३२. अथ'स्स खन्धायतनाधि धम्मा
उक्खित्तखग्गा मधकादयो'व,
उपद्ववादीनवतो विभुता
पत्त्वा यदादीनवजाण मासुं । ()
३३. सुवण्णहंसादि'व पज्जरेसु
भवेसु दिट्ठादिनवेसु तीसु,
निब्बिन्दितत्तो भुवनेकनेत्तो
यं निब्बिदाजाण मलत्थ तिब्बं । ()
३४. पासादितो पासगते'व सत्ता
विमुत्तिकामस्स भवेहि तीहि,
निस्सेससङ्खार विमोक्ख कामं
बभुव यं मुञ्चितुकाम जाणं । ()
३५. अनिच्चदुक्खा'सुभतो च खन्धे
अनत्ततो भावयतो अभिण्हं,
तस्सा'सि सङ्खारविमोक्खूपाय-
सम्पादकं यं पटिसङ्खजाणं । ()

३६. अत्तेन वा अत्तनियेन सुज्जो
द्विधात्यंयं सङ्खत धम्मपुज्जो,
एवं चतुद्धा बहुधा छधापि
विपस्सतो बुद्धिमतो अभिण्हं । ()

३७. या खो सिखाप्पत्तविपस्सनाख्या
वुट्ठानगामीनिच सानुलोमा,
सामुद्धकाकीरिव कूपयट्ठिं
तिलक्खणलम्बनिका बभूव । ()

३८. नहारुददूल्ल मिवग्गिपत्तं
सङ्खारधम्मं पटिलियमानं,
विस्सट्ठदारं उपेक्खकस्स
सङ्खारुपेक्खासि महेसिनोया । ()

३९. आग्रोत्रभुजाण मसेसखन्धे
तिलक्खणंरोपण निन्नपोणं,
विपस्सनाजाण मनेकभेदं
यदेत्थ सङ्खेपनयेन वुत्तं । ()

४०. विज्जाय सो मारजि ताय ताय
विपस्सनाजाणगतायुपेतो,
इच्चस्स संवट्ठित कित्तिवल्लि
लोकालवालम्हि विकास माप । ()

४१. मुज्जा इसिकं असिकोसियासिं
यथा करण्डा फणि मुद्धरेय्य,
सब्बङ्ग पच्चडक्किग मिन्द्रियगं ।
मनोमयं रूपिमितो सरीरा । ()

४२. अज्जं सरीरं अभिनिम्मिणित्वा
महिद्धिमा इद्धिमतानु रूपं,
चेतोवसिपक्पत्तवसिप्पधानो
य्वाकासि वेनेय्यजनानमत्थं । ()

४३. महिद्धिको तायमनोमयिद्धि-
सङ्खात विज्जाय समन्वितो सो,

इच्चस्स अब्भुगगतकित्तिरावो
निस्सेसलोकं बधिरीकरित्थ । ()

४४. एकोपिहुत्वा बहुधाच होति
यो होतिचे'को बहुधापि हुत्वा,
करे तिरोभाव मथाविभावं
महिद्धिको इद्धिमतं चरिद्धो । ()

४५. यथा निरालम्बनभोतलम्हि
यो इद्धिमा विण्णवसि वसिन्दो,
वजे तिरोपब्बत गोहभित्ति-
पाकार मच्छिद्द मसज्जमानो । ()

४६. करोति उम्मुज्जनिमुज्जनिद्धिं
यो वारिपिट्ठेरिव भुमिपिट्ठे,
अभेज्जमानो सलिले सलीलं
पदप्पितो याति यथा पथव्या । ()

४७. पक्खी'व यो सङ्कमते नभम्हि
पल्लङ्क माभुज्ज महानुभावं,
महिद्धिमन्तं रविचन्दबिम्बं
सपाणिफुट्ठो परिमज्जते यो । ()

४८. आब्रह्मलोकापि कलेबरेन
वसं पवत्तेति महिद्धिमा यो,
सुवण्णकारोविय यंयदेव
इच्छानुरुपाभरणब्बिसेसं । ()

४९. यथिच्छितं पच्चनुभोति जातु
नानाविधं इद्धिविधं जिनो यो,
सो ताय विज्जायपि सङ्गतो'ति
अब्भुगतो तस्स यसोपबन्धो । ()

५०. सोतप्पसादब्बिसयं यथेव
अद्धानमगं पटिपन्नपोसो,
विसुं विसुं काहळसङ्खभेरि-
वीणादिसदं विविधं सुणेय्य । ()

५१. दूरन्तिके मानुसके च दिब्बे
उभोपिसद्दे सुखुमे उळारे,
विसुद्धनिम्मानुसकेत येन
सो दिब्बसोतेन सुणाति नाथो । ()

५२. समङ्गिभूतोति सदिब्बसोत-
सङ्घातविज्जाय जितारि ताय,
अब्भुग्गतो तस्स कवीभिगीत-
सिलोकसद्दो'व सिलोकसद्दो । ()

५३. सरागचित्तम्पि विरागचित्तं
सदोसचित्तम्पि अदोसचित्तं,
समोहचित्तम्पि विमोह चित्तं
संखित्तविक्षित्तगतम्पि चित्तं । ()

५४. महग्गतम्पी अमहग्गतम्पी
सोत्तरं चित्त मनुत्तरम्पि,
समाहितम्पी असमाहितम्पि
विमुत्तचुत्तम्प्य'विमुत्तचित्तं । ()

५५. सकं मुखङ्कंविद्य दप्पणम्हि
अच्छोदके मण्डनजातिको यो,
परिच्च चेतो परपुग्गलानं
येना'भिज्जनाति विमुत्तचेतो । ()

५६. सो ताय चेतोपरियाभिधान-
विज्जायु'पेतोति दयानिधानो,
तिलोकगब्भे'क वितानसोभा
ततान तस्सु'ब्भवसेतकित्ति । ()

५७. विज्जात्तयेन'ट्टविधाहि'माहि-
विज्जाहु'पेत'स्स तथागतस्स,
वेनेय्य कुन्दाकरचन्दिकाभं
विभाति यावज्ज यसोसरीरं । ()

५८. सुमण्डितो संवुतपातिमोक्ख-
सङ्घातसीलाभरणेन येन,

इरीयते यो करुण निधानो
तपोधनो सीलवतं पधानो । ()

५९. वेळुपक्पदानदिवसेन चाटु-
कम्म्येन दुतेय्यपहेनकेन,
सो पारिभट्ट्येनपि मुग्गसूय्य-
समेन सच्चालिकभासणेन । ()

६०. अगोचरद्वान मुपासनेन
विकोपये किम्पन पातिमोक्खं,
हित्वा अनाचारमगोचरं तं
चरे सदाचारसुगोचरं सो । ()

६१. अनुप्पमाणेसुपि सब्बदस्सि
सावज्जधम्मेषु भयानुपस्सि,
लद्धग्गमग्गपफलसिद्धसील-
सिक्खाय सिक्खागरु सिक्खते सो । ()

६२. खेमं दिसं सञ्चरतीति पाति-
मोक्खाधिसिक्खाचरणेन तेन,
अब्भुग्गतो तच्चरणनु बन्धो
आदिच्चबन्धुस्स यसोपबन्धो । ()

६३. कन्तम्पिरूपायतनादि छक्कं
चक्खादिना सो विसयीकरित्वा,
निमित्तं नुब्यज्जनगाहि नाथो
नहोति येनिन्द्रियसंवरेन । ()

६४. चक्खादिछद्वार मसंवरित्वा
रागादिधम्मा विहरन्त मेनं,
अत्वास्स वेय्युं सतिसंवरेन
तस्संवरत्थं पटिपज्जि येन । ()

६५. खेमंदिसं सो चरणेन तेन
जितिन्द्रियो इन्द्रियसंवरेन,
अब्भुग्गतो संचरतीति तस्स
तिलोकनाथस्स सिलोक सद्दो । ()

६६. ये लाभसक्कारसिलोककामा
पापिच्छके'च्छापकतासमाना,
केवि'धलोके चतुपच्चयानं
पटिक्खपित्वा पटिसेवनेन । ()
६७. सामन्तजप्पाय चतुब्बिधस्स
इरियापथस्सा'ठपनादिनाच,
कुहायनेना'लपनादिनाच
सच्चं हिया'नुप्पिय भासनेन । ()
६८. अत्ता'वचट्टानु'परोपणेन
मुग्गस्स सूप्पेनव पारिभट्ठ्या,
नेमित्त कत्तादिवसेन मिच्छा-
जीवेन दुज्जीविक माचरन्ती । ()
६९. यथेव ते नो भगवा कदाचि
कोहज्जवुत्त्या'लपनादिनाच,
नेमित्त निप्पेसिकताय किञ्चि
लाहेन लाभंक निजिगंस नेन । ()
७०. निमित्तसत्था'दिपकासनेन
आजीवसीलं अविकोपयित्वा,
नमण्डनत्थं न विभुसणत्थं
दवाय वा नेव मदाय नेव । ()
७१. अनुप्पबन्धट्ठितिया इमस्स
कायस्स चा'बाध निसेधनत्थं,
पवत्तिया पग्गहनाय सेट्ठ-
चरियस्स पोराण खुदापनेतुं । ()
७२. नूप्पादनत्थञ्च नवं जिघच्छं
यात्राय कायस्स'नवज्जताय,
सुखं विहाराय च भोजनम्हि
मत्तञ्जुको भुज्जति पिण्डपातं । ()
७३. तिलोकनाथो चरणेन तेन
मत्तञ्जुभावेन हि भोजनम्हि,

खेमं दिसं सञ्चरतीति लोके
अब्भुग्गतो तस्स सिलोक सद्दो । ()

७४. दिवा निसज्जाय च चङ्क मेन
तथा रजन्या'वरणीय धम्मा,
सुद्धन्तरो द्वीहि'रियापथेहि
सपच्छिमेवा पठमम्हि यामे । ()

७५. वुट्ठानसज्जो सतिसम्पजज्जो
स'मज्झिमस्मिं मुनि दक्खिणेन,
पस्सेन कप्पेति च सीह सेय्यं
पादे पदं थोकक मतिब्बिधाय । ()

७६. अङ्गीरसो जागरियानुयोग-
धम्मेन सम्माचरणेन तेन,
खेमंदिसं सञ्चरतीति तस्स
अब्भुग्गतो अब्भुतकित्ति घोसो । ()

७७. सम्बोधिया सद्दहना समिद्ध-
विसुद्धसद्धाचरणेन तेन,
खेमंदिसं सञ्चरतीति तस्स
अब्भुग्गतो अब्भुतकित्ति घोसो । ()

७८. गुथंयथा पाप जिगुच्छनेन
अरियेन लज्जाचरणेन तेन,
खेमंदिसं सञ्चरतीति लोके
अब्भुग्गतो तस्ससिलोकसद्दो । ()

७९. पापासमुत्तासनलक्खणेन
ओत्तप्पसङ्खाचरणेन तेन,
खेमं दिसं सञ्चरतीति लोके
अब्भुग्गतो तस्स सिलोक सद्दो । ()

८०. अनज्ज साधारण बाहु सच्च-
धम्मेन धीमा'चरणेन तेन,
खेमंदिसं सञ्चरतीति तस्स
समुब्भवो'दात यसोसधीसो । ()

८१. थामेन दळ्हेन परक्कमेन
वीरियेन वीरो चरणेन तेन,
खेमंदिसं सञ्चरतीति तस्स
समुब्भवो दात यसोसधी सो । ()
८२. चिरक्रियानुस्सरणे तिसूर-
तराय सत्या चरणेन सत्था,
खेमंदिसं सञ्चरतीति तस्स
यसोपबन्धो विसरिबभुव । ()
८३. अनञ्जसामञ्जगभीरजाणो
अरियेन पञ्जाचरणेन तेन,
खेमंदिसं सञ्चरतीति तस्स
यसोपबन्धो विसरीबभुव । ()
८४. यो दिट्ठ धम्महि सुखावहस्स
विनिस्सटस्सा चरणेहि यस्स,
चतुक्कझानस्स निकामलाभी
अकिच्छलाभी भगवा सि बुद्धो । ()
८५. निकामलाभेहि चतूहि रूप-
झानेहि नाथो चरणेहि तेहि,
खेमंदिसं सञ्चरतीति लोके
अब्भुग्गतो तस्स यसो पबन्धो । ()
८६. तीहं ट्ठहि विज्जाहि
तिपञ्चचरणेहि मेहि सम्पन्तस्स,
विज्जाचरण विसुद्धं
यसोसरीरं विराजते यावज्ज । ()

इति मेधानन्दाभिधानेनयतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिके निदाने भगवतो विज्जाचरण सम्पन्नोति नामपञ्चत्तिया अभिधेय परिदीपो एकवीसतिमो सगगो ।

तंखो पन भवन्तं गोतमं एवं कल्याणो कित्तिसद्धो अब्भुग्गतो इतिपि सो भगवा सुगतोति ।

सोभनगमनत्ता सुगतोति ।

१. गमन माहु गतन्ति सुसोभनं
अरियमग्गगतेन सिवंदिसं,
(दुतविलम्बित)तापगतो गतो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()
२. गमन माचरिया य मनुत्तर-
विभवदं पवदन्तिह सोभनं,
तदरियेन गतेन गतो यतो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()
३. मुनि तिमण्डलछादनतप्परो
सुपरिमण्डल मन्तरवासकं,
कनककत्तरिया सुनिवासये
नवदलं कमलं व विकन्तयं । ()
४. कनकदामवरेन परिक्खिपं
पदुम हत्थ मिवापरि बन्धति,
समुनि थावरविज्जुलतासिरि-
मुसितचारिकलेबरबन्धनं । ()
५. सिरिघणो घनकञ्चनचेतिये
रतनकम्बलवत्थ मिवाहतं,
तरुणभानुपभारुणचीवरं
सिरिसरीरवरे पटिसेवति । ()
६. समुनि जालविनद्धमनोहर-
करतलेहि सुनीलमणिप्पभं,
उपलपत्त मलङ्कुरुते यथा
भमरमम्बुरुहेहि सरोवरो । ()
७. वजति सोभन मिन्दसरासन-
जटितजङ्गममेरुरिवञ्जसे,
समणमण्डनमण्डितविग्गहो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()
८. सुरगजोरिव नन्दनकानना
मणिगुहाय हरीव युगन्धरा,

नवरविन्दुरिंवांमरवापितो
समदहंसवरोवंहिनिक्खमं । ()

९. वनगुहादितपोवनतो सुभं
वजति निक्खमियांसमरूपिमा,
निरुपमस्सरिया भुस मुल्लसं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

१०. विसरविण्फुरितामितरंसिना
सुपरिसेकसुवण्णरसेनिंव,
वजति पिञ्जरितो वसुधम्बरं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

११. करिवरोव करीहि पुरक्खतो
सकलपापमलांपगतो सयं,
वजति वितमलेहि निसेवितो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

१२. असमबुद्धविलासलवेन यो
अभिभवं सनरामरविब्भमं,
पटिपथं पटिपज्जति सोभनं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

१३. पुरिमपच्छिमदक्खिणवामतो
पभवदेहपभाहि पहासयं,
रतनंसीतिमितं वजते भुवि
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

१४. निगमगामपुरिसु च चारिकं
चरति यो करुणापरिचारिको,
अमितसत्तमनोरथ मावहं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

१५. कुमुदपङ्कज चम्पकमालति-
कुसुमवुडिसुफस्सितविग्गहो,
वजति चारुतरं जलितिद्धिमा
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

१६. तगरकुङ्कुमलोहित चन्दन-
सुरभिचुण्णविकिण्णमहापथे,
वजति गन्धगजो विय सोभनं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()
१७. तुरियराव सतानुगतत्थुति-
पदसतेहि अभित्थुतसग्गुणो,
वजति हंसविलासितगामियो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()
१८. सुरनरादिविलोचनभाजन-
पिवितरूपविलाससुधारसो,
वजति सीहविजम्भितविक्कमो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()
१९. चरणतामरसस्सिरिभारतं
अनधिवासिनि'वा'वनिकामिनी,
वजति तम्हि पवेधति कम्पति
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()
२०. सुखुमकुन्थकिपकिललिकमक्खिका-
मकसकीटपटङ्कग मनुद्दयो,
वजति यो अविहेठय मज्जसे
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()
२१. ठपितचक्कवरङ्कितदक्खिण-
चरण पङ्कज पिज्जरितज्जसो,
वजति यो पठमं यदि निक्खिपं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()
२२. अनुपलित्त मलेहि समं फुसं
कमलकोमलपादतलेहि यो,
वजति धूतमलं वसुधातलं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()
२३. भवति भेरितलं'व पकसारित-
चरणतामरसेहि सुदुग्गमं,

अवनतुन्नतठान मपावनी
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

२४. पथवितु'ब्भवपङ्कजमुद्धनि
ठपितकोमलपादतलम्बुजो,
वजति रेणुपिसङ्गसुभङ्गिमा
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

२५. वजति अन्तमसो'पलसक्खरा
सकलिकाकठेला'पि सकण्टका,
अपवजन्ति पथा दिपदुत्तमे
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

२६. निजपदं अतिदुर मनुद्धरं
अतिसमीप मनिक्खिप मज्जसे,
वजति गोप्फकजानु मघट्टयं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

२७. अतिलहुं सनिकं समितिन्द्रियो
न चरते चरते जुतियु'ज्जलं ।
भुवि समे विसमे असमो समं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

२८. अनवलोकिय उद्धमधोदिसं
अनुदिसज्ज चतुदिस मज्जसे,
वजति यो युगमत्त मपेक्खको
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

२९. तिमदबन्धुरसिन्धुरकेसरी-
गतिविलासविडम्बनविक्कमो,
वजति पादतलङ्क मदस्सयं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

३०. निरुपमज्जुतिया पुरिसासभो
वसभराजपराजितविक्कमो,
वजति सज्जनयं जनसम्मदं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

३१. सूरियरंसि समेति पवायति
कुसुमगन्धसुगन्धसमीरणे,
वजति तब्बिमलञ्जसमज्झगो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

३२. जलधरा पुरतो जलबिन्दवो
नरमरू कुसुमाति किरन्तिपि,
तदुपसत्तरजम्हि पथे वजे
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

३३. रुचिरचामरछत्तधरामरा-
सुरनरेहिं पि गच्छति सक्कतो,
गरुकतो महितो पतिमानितो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

३४. यदि मिगिन्दगजिन्दतुरङ्गम-
मिगविहङ्गमनादसुपूजितो,
वजति पुप्फवितानधरो सिरे
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

३५. नयनतोरणचारुतरंञ्जसे
परिलसन्ति गते जिनकुञ्जरे,
सकसकांभरणानिं पि पाणिनं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

३६. भवति अच्छरियब्भुतमङ्गल-
छणमहुस्सवकेळिनिरन्तरं,
तिभुवनं सुगते सुगते पथे
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

३७. सिव मसङ्खतधातु मनुत्तरं
परमसुन्दरठान मनासवं,
विगतजातिजरामरणं गतो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

३८. मुरजदुन्दुभिच्छिद्द मिवोपरि
नभसि यावभवग्ग मसंवुटं,

विवट कमेति यदुब्भवपङ्कज-
पमितिया जिनसङ्घं मपादिसे । ()

३९. यदपि मण्डनभूमि सुबोधिया
अचलठान मनञ्जवलज्जियं,
ललितपिञ्जकलापनिभो यहिं
विजयबोधि इदानिं पि राजते । ()

४०. पठम मुब्भव मन्तपभङ्गुरं
वसुमतीयुवतिहदयोपमं,
तदपि कसुन्दरठान मुपागतो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

४१. यदपि बोधिपदन्ति पवुच्चति
अरियजाणमिहग्ग मनुत्तरं,
यदपि जाण मनावरणं तथा
निखिलजेय्यपथां नतिवत्तनं । ()

४२. पुरिमजातिसु पूरितपारमि-
बलवपच्चयसन्तिपरायणो,
तदपि सुन्दरठान मुपागतो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

४३. अरियमग्गचतुक्कपहीणकं
नपुनरेति किलेसगतं सतं,
अपुनरागमनं सुगतो यतो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

४४. सुमति सुटुगतो पणिधानतो
प्पभुति याव जयासनुपासनं,
तिदसपारमियो परिपूरयं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

४५. तदुभयन्तभवाभवदिट्ठियो
अनुपगम्म गतो हितमावहं,
पटिपदाय हि सुटुतराय यो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

४६. रुचिरभारतिभक्तुतिभोचतु-
परिसमज्झगतो वियकेसरि,
गदति वीतभयो गिरमासभिं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

४७. सुरभिना मुखतामरसे वची-
सुचरितप्पभवेन सुभासितं,
गदति धम्मसभं परिवासयं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

४८. रतिकरं करवीकविरावतो
पटुतरं सुतरं सरसं गिरं,
गदति सोतरसं परिसत्तरे
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

४९. गदति सब्बवचीदुरितेहि यो
पविरतो अभिसन्धिय भिन्दिय,
अवितथेन तथञ्च कथंकथा
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

५०. थिरकथं नकदावि विसंवदो
गदति पच्चयिकं अचलाचलं,
परिसगो चतुसच्चदसो सदा
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

५१. सहितभिन्नजनेसुदयापरो
अनुपदानियमेव भिसन्धियं,
गदतियोवचनंपटिगण्हियं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

५२. पियकरं सुकुमारतरं गिरं
सुतिसुखं सुगमं हृदयङ्गमं,
गदति नेल मनेलगलं यतो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

५३. विहितवाणिविलासिनिसङ्गमो
सुमति सामयिकं समयं विदू,

गदति भुत पवत्ति मनञ्जथा
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

५४. गदति जेय्यपदत्थविदो सदा
जनहितत्थ मनत्थपनूदनं,
गदित मत्थगतं उभयत्थदं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

५५. सकलसङ्खतधम्मविमुत्तिया
गदति दम्म मसङ्खधातुया,
अरियमग्गफलेहि'पि निस्सितं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

५६. विनयवादि विनेय्यजने यतो
विनयनत्थ मनत्तनयत्त्वितं,
विनयनिस्सितकं गदते कथं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

५७. हृदयकोसनिधानवतिं सदा
सदुपमं परियन्तवतिं कथं,
गदति मञ्जुगदो वदनं वरो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

५८. मुनि रसङ्कुविताननपङ्कजो
पुरिममेव गिरं परिसन्तरे,
गदति अट्ठविधङ्गिकक मासभिं
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

५९. अवितथं वितथम्पि निरत्थक-
मपि कथं सुणतं पिय मप्पियं,
नहिवदन्ति कदाचि तथागता
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

६०. अवित्थं सुणतं पकिय मप्पियं
अभिवदन्ती सदत्थसितं कथं,
य'दहिवोहरणे समयञ्जुनो
इतिपि सो सुगतो सुगतो सिया । ()

६१. ताय तायंभिसावयं जनतं सकाय निरुत्तिया
एहिसागतवादि गोतमगोत्तकेतु तथागतो,
मूलमागधिभासया गदते सभं कपरितोसयं
तेन सो भुवनत्तये सुगतो सियाति सुविस्सुतो । ()

६२. लोकं लोकप्पभवं
लोकनिरोधञ्च लोकमोक्खूपायं,
चतुभी अभिसमयेहि
नाथो सम्मा गतो ततो सो सुगतो । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिनान विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिकेक निदाने
भगवतो सुतर्गाति पञ्चत्तिया अभिधेय परिदीपो । बावीसतिमो सङ्गो ।

तंखो पन भवन्तं गोतमं एवं कल्याणो कित्तिसद्धो अब्भुग्गतो । इतिपिसो भगवा लोकविदूति ।

१. तस्स स (दोधक) लक्खणचारु-
चक्कवरंङ्कितपादतलस्स,
लोकविदूतिपि याव भवग्गा
एकसिलोकरवो उदपादि । ()

२. लक्खणमूलनिरोधनिरोधो-
पायवसेन पकि लोककमसेसं,
यो पटिविज्झि तिलोकहितो कघो
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

३. लोकमिधेव कलेबरमत्ते
लोकनिदाननिरोधमवेदि,
लोकनिरोधकरं पटिपत्तिं
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

४. लोकमहम्बुधिपारगु सत्त-
सङ्खतभाजनलोकपभेदं,
सो भगवा नवसेसमवेदि
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

५. सो हि भवाभवदट्टिसभाव-
जाणनुलोमिकखन्तिपभेदं,

आसयधम्म मबुज्झि पजानं
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

६. पातुभवं सति कारणलाभे
सत्तविधानुसयम्पि जनानं,
सो पटिविज्झि विचट्टितलोको
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

७. रज्जनदुस्सनमुह्नसद्धा-
बुद्धिवितक्कविमिस्सवसेन,
सो चरितं पटिविज्झि पजानं
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा, ()

८. हीनपणीतं धिमुत्तिवसेन
दुब्बिधमेवं धिमुत्ति मवेदि,
लोकनिरुत्तिविदो जनताय
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

९. अप्परजक्ख मनुस्सदपापं
उस्सदपाप मुळाररजक्खं,
दुब्बिधलोकमबुज्झि यतोसो
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

१०. इन्द्रियपुब्बपरोपरियत्ति-
जाणपभो तिखिणिन्द्रियलोकं,
सो पटिविज्झिक मुदिन्द्रियलोकं
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

११. वट्टविवट्टपतिट्ठ मसाधु-
साधुसभावगतं भगवा सो,
द्वात्तिकेतरलोक मवेदि
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

१२. साधुपसत्थसदत्तनियामं
जापयितुं सुकरासुकरम्पि,
सत्तनिकायमवेदि यतो सो
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

१३. कम्मकिलेसविपाकविबन्ध-
मुत्त्यविमुत्तिगते पटिविज्झि,
भब्बजनेय मभब्बजने सो
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()
१४. निष्फलताय नवुत्तमनन्त-
सत्तपमाण मनावरणेन,
जाणबलेन सयं विदितंहि
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()
१५. वुत्तनयेनि'ह सो मुनि सत्त-
लोकमनेकविधं पटिविज्झि
सत्तनिकायसरोजवने'णो
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()
१६. पच्चयसण्ठितिकं पटिविज्झि
सङ्खतलोकमसङ्खतदस्सि,
एकविधम्यवरोपितलोको
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()
१७. रुप्पणलक्खणतो'खिलरूपं
नामसलक्खणतो चतुनामं,
दुब्बिधलोक मवेदि मुनिन्दो
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()
१८. लोकहितो सुखदुक्खमुपेक्खा-
वेदयितत्तिकतो सुविभत्तं,
सो भगवा कपटिविज्झि तिलोकं
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()
१९. पञ्चविधं मुनि बन्धवसेना-
हारवसेन चतुब्बिधलोकं,
लोकपदीपनिभो पटिविज्झि
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()
२०. अद्वयवादि सळायतनाख्य-
छब्बिधलोकमवेदि जिनो सो,

सत्तविधम्पि मनड्डितिलोकं
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

२१. लाभपभुतिक मड्डविधम्पि
लोकसभावमवेदि यतो सो,
सक्यमुनी नवसन्तनिवासे
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

२२. सो दसबारसधा'यतनानं
भेदवसेन तिलोकपदीपो,
लोकमवेदि तिलक्खणवेदी
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

२३. धातुवसेन यतो सुविभत्तं
लोक मथ'ट्टदसप्परिमाणं,
सङ्ख'तलोकभिदो पटिविज्झि
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

२४. सो मणिकञ्चनरूपियमुत्ता-
सङ्ख'पवालसिलाकठलादिं,
लोकमवेदि अतिन्द्रियबद्धं
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

२५. रुक्खलताफलपल्लवपत्त-
पुप्फपकरागपभेदवसेन,
सो सुखुमन्तरलोकमवेदि
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

२६. यत्तकमेवु'तुजडुकलाप-
रपगतं इहभाजनलोके,
विज्जति तम्पटिविज्झि असेसं
लोकविदूति पवुच्चति तस्मा । ()

२७. सो भगवा हिमवत्त पमाणं
अट्टमहानिरयादि पमाणं,
नागसुपण्णविमान पमाणं
ब्रह्मसुरासुरलोक पमाणं । ()

२८. पंसुजलानिलभुमि पमाणं
दीपसवन्तिसमुद्ग पमाणं,
मेरुमहिधरकूट पमाणं
कप्पतरूरविचन्द पमाणं । ()

२९. पच्चयसङ्खतधम्मसमुहं
भाजनलोकगतं सकलम्पि,
उद्धमधोतिरियंपटिविज्झि
लोकविदूति पवुच्चतितस्मा । ()

३०. लोकालोककरो तिलोकतिलकोसो सत्तलोकं इमं
बुज्झित्था'नुसयासयादिविधिना सङ्खारलोकं तथा,
आहारादिपमाणतादिविधिना ओकासलोकं यतो
तस्मा लोकविदूति वुच्चति जिनो सङ्खारलोक'न्तगो । ()

इतिमेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिकेनिदाने
भगवतोलोकविदूति नामपञ्चत्तिया अभिधेयपरिदीपो तेवीसतिमोसग्गो ।

तंखो पन भवन्तं गोतमं एवं कल्याणो कित्तिसद्दो अब्भुग्गतो इतिपि सो भगवा अनुत्तरो पुरिसदम्मसारथीति ।

१. अभावतो परमतरस्स कस्सचि
जनस्स सग्गुणविसरेहि अत्तना,
समासनिब्बचननयेन सो मुनि
अनुत्तरो ससि (रुचिरा)'ननम्बुजो । ()

२. तथाहि सो नरहरि सीलसम्पदा-
गुणेनि'मं अभिभवते सदेवकं,
समाधिना वरमतिया विमुत्तिया
विमुत्तिदस्सनगुणसम्पदायपि । ()

३. यतो नविज्जति अधिसीलसम्पदा-
समाधिधिपभुतिगुणेहि तस्समो,
कुतोनु विज्जति'ह तदुत्तरीतरो
सिया ततोप्य'य मसमो महामुति । ()

४. निरूपमो असममुनीहि सोमुनि
यतो समो असमसमो सिया ततो,

तथागतस्सिंहं दुतियस्स कस्सचि
अभावतो अदुतियको तथागतो । ()

५. यतो नविज्जति पटिमापि तस्समा
समो तदांसमतनुसम्पदायपि,
सहायको नहि पटिविद्धबोधिया
ततो यमप्पटिमसहायको मुनि । ()

६. कलेबरेनपि अभिरूपहारिना
गुणेहि तप्पटिसमपुग्गलो नहि,
नचत्थि पावचनविभागकपक्पने
सयं विना भुवि पटिभागपुग्गलो । ()

७. अनञ्जगोचरवरबोधिसिद्धिया
संहं सयम्भुति पटिपुग्गलोनहि,
पटिञ्जमप्पयितु मलं सयं विना,
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि । ()

८. सुदन्तपुग्गलदमितब्बपुग्गले
दमेति सारयति अदन्तपुग्गले,
यतो जिनो विनयनुपायकोविदो
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि । ()

९. यथा हये मुदुकगुणेखन सारथि
तथागतो सुगतिकथाय धम्मिया,
दमेति सारयति तथा तथागते
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि । ()

१०. यथा हये फरुसगुणेन सारथि
अपायतज्जनविधिना तथागतो,
दमेति सारयति तथा तथागते
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि । ()

११. अदम्मिये मुदुफरुसेन सारथि
यथाभिमारयति तथा तथागतो,
जहात्यनोवदिय नचानुसासिय
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि । ()

१२. करींभिधावति दमकेन सारितो
पुरत्थिमादिसु दिसमेव केवलं,
अनुत्तरेण हि नरदम्मसारथि-
जिनेन सारितपुरिसानतादिसा । ()
१३. निसज्ज कत्थचि सयनासनमि ते
दिसासु अट्ठसु अतिसङ्काचारिनो,
विधावरे तुरितमनुत्तरं दिसं
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि । ()
१४. पतिट्ठिते मुनिंरधिसीलसिक्खया
वसींनुसासिय अधिचित्तसिक्खया,
यथारहं दमयति भब्बपुग्गले
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि । ()
१५. समाहिते मुनि रधिचित्तसिक्खया
विपस्सनायपि समणेनुसासिय,
यथारहं दमयति बोधनारहे
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि । ()
१६. तथुपरूपरि पटिवेधपत्तिया
यथाक्कमं अनरियसेक्खपुग्गले,
दमेति सो विनयति लोकनायको
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि ()
१७. विनेय्यबन्धवमनकुन्दचन्दिमा
विनेसि कोसलमगधाधिपादयो,
अनेकखत्तियपुरिसे विनायको
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि । ()
१८. कुदिट्ठिकुञ्जरहरि कूटदन्तभु
सुरादिभूसुरपुरिसे विभाविनो
जिनासभो विनयि यतोनुसासिय
अनुत्तरोतिपि नरदम्मसारथि । ()
१९. उपालिनामिकपमुखे दुरासदे
विनायको गहपतिपण्डिते पुथु

विनेसि सो उपनयनक्खमे यतो
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि । ()

२०. असच्चदिट्ठिकमपि सच्चकक्खं
अनञ्जवेनयिकनिगण्ठनायकं
विनेसि तप्पभुतिदिगम्बरे जिनो
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि । ()

२१. जिनासभो सभियसुभदसज्जिनो
तप्पस्सिनो तिमिसभिदो सधम्मिया
कथायि'तोबहि समणेपि सिक्खयि
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि । ()

२२. दमेसि सोमुनि उरुवेलकस्सप-
गयादिकस्सपजटिलादिके यतो,
जटाधरे विजटितजालिनीजटो
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि । ()

२३. पहाणसंवरविनयुत्तरो मुनि
अनेकखत्तियसमणेपि सासने,
विनेसि सारथिरिव उत्तरुत्तरिं
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि । ()

२४. मनुस्ससोणितपिसितासनेहि सो
विनेसि पीवरजठरं निसाचरं,
सुघोरमानवक मनेकरक्खसे
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि, ()

२५. विनायको सुविनयि राहुनामिकं
महत्तभाविक मसुराधिपं यतो,
सुराधिपप्पभुतिसुरे तथा'सुरे
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि । ()

२६. पजापतिं निखिलपजानुकम्पको
बकाभिधानिकम्पि तुच्छलद्धिकं,
विनेसि सो नदितरनीरजासने
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि । ()

२७. कसङ्कुसेहि'पि अविनेय्यके यतो
तिरच्छजातिकपुरिसे नरासभो,
विनेसि सो तिसरणसिलसंवरे
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि । ()
२८. कपोलसेचनमदकण्णचामरं
हुतासनासनिरिवभिसनं यतो,
दमेसि मारजि धनपालकुञ्जरं
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि । ()
२९. विनेसि सोमुनि हिमवन्तवासिनं
पतापपज्जल मपलालभोगिनं,
खरं भयङ्ककर मरवालभोगिनं
अनुत्तरो'तिपि नरदम्मसारथि । ()
३०. नन्दो'पनन्दु'रगपतिं महोदर-
चूलोदरोरगपमुखे च निब्बिसे,
धुमस्सिखा'नलसिखभोगीनो अका
तेना'प्यनुत्तरनरदम्मसारथि । ()
३१. दमनुपायकोविदो हि बोधनेय्यबन्धवे
अरियमग्गवीथिभासुरं वरं सिवमपकुरं,
पटिपदारथेन सारयि यथेव सारथि
पुरिसदम्मसारथिति वुच्चते अनुत्तरो । ()

इतिमेधानन्दाभिधानेन यतिना वरचिते सकलकविजन हृदयानन्द दाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिकेनिदाने भगवतो
अनुत्तरो पुरिसदम्मसारथीति नाम पञ्चत्तिया अभिधेय परिदीपो चतुब्बीसतिमोसग्गो ।

तंखो पन भवन्तं गोतमं एवं कल्याणेकित्ति सद्दो अब्भुग्गतो इतिपि सोभगवा सत्था देवमनुस्सानंति ।

१. कन्तारं खरतक्करं निरुदकं कत्तारमोतारिमं
कन्तारं मिगराजकुञ्जरमहा (सद्दुलविककीळितं),
कन्तारं अवतारभुरिजनतं यो सत्थवाहो सुधि
तारेत्वा नयते दयापरवसो खेमन्तभुमिं यथा । ()
२. इच्चेवंकरुणानिधानहृदयो संसारदुक्खातुरे
सत्ते जातिजराविकारमरणस्सोकादिकन्तारतो,

तारेत्वा दससंकिलेसगहना पापेसि खेमंपुरं
तस्मा सत्थुपसत्थकित्तिविसरो सत्था'ति सम्पत्थरी । ()

३. अत्था'नत्थविचारणा'तिचतुरो लोकत्तरत्थेन'पि
यस्मा सासति लोकियेन उभयेन'त्थेनलोकं इमं,
सब्रह्मं सनरामरं ससमणं सब्राह्मणं योहि सो
सत्था'त्वेव पसत्थकित्तिनिकरो सत्थारमब्भुगगतो । ()
४. भीतिं जातिजरारुजादिकसिरं निस्साय जातंहि यो
सत्था सत्थधरोरिवा'रिविसरं निक्खित्तसत्थो सदा,
सत्तानं तससते विहंसति धिया सिद्धत्थसारो ततो
सो सत्था'ति यसोसरीरसुरभी लोकत्तयं व्यापयी । ()
५. लोकत्थाभिरतो अनत्थविरतो जात्यादिकन्तारतो
उत्तारेतिच सत्थवाहसदिसो यो अत्थधम्मेनवा,
सत्ते सासति हिंसती'ति जनतासन्तानजातं भयं
वुत्ता'न्वत्थवसेन सोहिभगवा सत्थाति वण्णीयते । ()

तंखो पनभवन्तं गोतमं एवंकल्याणे कित्तिसद्धो अब्भुगगतो इतिपिसो भगवा बुद्धोति ।

६. यो सङ्खारविकारलक्खणपरोसङ्खारपञ्जत्तिसु
जेय्यत्थेस्व'ननुस्सुतेसु पुरिमं चत्तारि सच्चानि'पि,
बुज्झित्वा'चरियोपदेसरहितो तत्थेव सब्बज्जुतं
पत्तो आणबलेसु पापुणि वसीभावं सयमभुक सयं । ()
७. बोधेता'ति पजाय निब्बचनतो सच्चानि सो बुज्झिता
सच्चानीति'पि सच्चवादि भगवाक निस्सेसजेय्यस्सपि,
मत्था बुज्जनसत्तिया महितिया यस्मा समङ्कगी ततो
बुद्धो नामसियाति कित्तिविसरो तम्बुद्धमब्भुगगतो । ()
८. येसंज बोधनवसत्तिया सुमतिया चा'नञ्जनेय्यो सयं
बुद्धत्ता च यथाविकासपदुमं सो बुज्जनट्ठेनपि,
नानाबुद्धगुणस्स विस्सवनतो बुद्धोति सुद्धोदनी
अब्भुगगच्छि तिबुद्धखेत्तभवने तंकित्तिगीतस्सरो । ()
९. रागस्साधिगतगमगमतिया दोसस्स मोहस्सपि
छिन्नत्ता च समुलघातमखिलकेलसारिवग्गस्सपि,

सो खीणासवताय चोपधिपरिच्चागेन बुद्धोत्थयं
उच्चारियति चारिकित्तिरचना विज्जूहि यावज्जपि । ()

१०. धम्मस्सामि यथा पबुद्धपुरिसो ओक्कन्तनिद्वक्खया
नाज्झो'तिण्णकिलेसमिद्धविधमा बोधापितो केनचि,
बुद्धम्भोजतिभाननो ही भगवा सामं पबुद्धो यतो
बुद्धोनामसियाति तब्भवयसोघोसो विभुसायते । ()

११. गत्यत्थावगमत्थधातुसमतासम्भावतो वा गतो
येनेकायनमग्गमुग्गमतिमा एको, हीसम्बुज्झीसो,
सम्बोधिं जयबोधिमूलमुपगो सत्तुत्तरो'नुत्तरं
बुद्धोती'ध जगत्तये निजयसो यावज्ज विज्जुम्भते । ()

१२. खीणत्ता परमाय मग्गमतिया दुब्बुद्धिया बुद्धिया
लद्धत्तापि कअनुत्तरुत्तरगुणालङ्कारसामगिया,
सो सम्बोधिपरायणो सिरिघणो बुद्धोति सुद्धोदनी
लोकम्भोधिमलङ्कारि निजयसोकल्लोलमालाहि'मं । ()

१३. सम्बुद्धो'ति'मिनापदेन मुनिनो सच्चावबोधावहं
जाणं तप्पटिवेधजाण मनघं ना'ज्जेहिसाधारणं,
बुद्धो'ती'ध पदेन सत्थु करुणापुब्बङ्कमं देसना-
जाणं जेय्यपदत्थबोधनकरं जाणञ्च दस्सियते । ()

१४. तं सब्बज्जुतजाणथोमनवसा सम्मादिसम्बुद्धि'ति-
सद्वस्सा'रियमग्गकित्तनवसा बुद्धोतिसद्वस्सच,
योगो'पे'त्थकतो'त्य'भासि विबुधो सो धम्म पालाभिधो
बुद्धानुस्सतिवण्णनाविवरणे विज्जातसत्थागमो । ()

इतिमेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिकेनिदाने
सत्थादेवमनुस्सानं बुद्धोति नामपज्जत्तीनं अभिधेय परिदीपो पञ्चवीसतिमो सग्गो ।

तंखो पन भवन्तं गोतमं एवं कल्याणे कित्तिसद्वो अब्भुग्गतो इतिपि सोभगवा भगवाति ।

१. कविभारतिपद्धतिछन्दसि त-
ग्गुणथोमन (तोटक) वुत्थ'भवि,
भगवा'ति विभत्तपदत्थवती
मधुरा सुणतं सुरतं मधुरा । ()

२. अधिसीलसमाधिमतपिप्पुति-
गुणरासिविसिद्धतरस्स ततो,
भगवांति सदेवमनुस्सपजा-
पवरस्स सगारवनाममिदं । ()
३. भगवावचनेन पवुच्चति यो
सनिरुत्तिनयो वचनत्थवरो,
संहि गारवसेट्ठविसिद्धतरो
भगवाति निमित्तकनाममिदं । ()
४. परिपाचितसज्जितपारमिता-
मितभाग्य मनुत्तरियुत्तरियं,
यदि विज्जतिमस्स अनञ्जसमं
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()
५. यदि मारबलं पबलं सकलं
कदली द्विरदोरिव तालवनं,
असनीं व किलेसमभज्जि ततो
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()
६. यदि भग्गमकाखिललोभमपा-
खिलदोसमपाखिलमोहमपि,
विपरीतमनोकणञ्च ततो
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()
७. यदि कोधुपनाह मुसुयनम-
च्छरियं अहिरिक्कनिरोत्तपनं,
अपि मक्खपलास मभज्जि भवा-
भवदिट्ठि मनज्जवमद्वतं । ()
८. खरफारुसता करणुत्तरियं
यदि मानं भिमानं पमादमदं,
सठफारुसता करणुत्तरियं
सठमायमभज्जिंति मोहजटं
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()
९. तिविधाकुसलं तिविधब्बिसमं

तिवितक्कतिमूलतिसञ्जमपि,
तिमलं तिपपञ्च मभञ्जि ततो
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()

१०. चतुरोघ चतुब्बिधयोग चतु-
ब्बिधगन्थ चतुब्बिधगाह मपि,
चतुरासवधम्म मभञ्जिततो
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()

११. विनिबद्ध मनोखील नीवरणा-
न्यं भीनन्दनमच्चरियानि ततो,
यदि पञ्चविधानिंपि भग्गमका
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()

१२. छविवादपदानिंपि सत्तविधा-
नुसयेहि कुसितकवत्थुंमतो,
य मभञ्जितरातिंपि अट्ठविधं
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()

१३. नवधांलयमुल मभञ्जि तथा
दसधांकुसलं दसकम्मपथं,
सकलानि कुदिट्ठिगतानि ततो
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()

१४. परिळाहदरं विविधंद्धसतं
भवकनेत्तिविचार महञ्जि ततो,
सतमत्तसहस्सकिलेसगतं
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()

१५. अणिमा लघिमा महिमा वसिता-
पभुतिंस्सरियंढुभगेहि यतो,
सुभगेहि समडक्कीब्भूव ततो
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()

१६. अणुनो ननुनो ननुनोकरणं
करणं लहुनो लहुनो अणिमा,
लघिमा महिमा महिमाकरणं

करणं वसिता वसिताय तर्हि । ()

१७. सय मिच्छित्तान मुपागमनं
लहु विच्छित्तकारियसाधनता,
अभिपत्ति पकम्य मसेसवसी-
करणे'सिकता परमिस्सरता । ()

१८. नभसा पदसा गमनादिवसा
वजतो परिनिद्धितकारियता,
निजकाम'वसायिकतातियर्हि-
परमिस्सरियाख्यभगा'डुविधा । ()

१९. चतुमग्ग चतुप्फलसन्तिपदा-
रियधम्मसमुहभगेहि युतो,
विनलीकतपापमलेहि ततो
भगवा'ति पवुच्चति सो भगवा । ()

२०. चरणदिगुण'तिसयाधिगता-
समकित्तिसरीरभगेत युतो,
भुवनत्तयविप्फुरितेन ततो
भगवा'ति पवुच्चति सो भगवा । ()

२१. जनलोचननीहरणाय निरू-
पम रूपसरीरगताय ततो,
निखिलावयवस्सरिया सबितो
भगवा'ति पवुच्चति सो भगवा । ()

२२. अभिपत्थित मिच्छित मत्तहितं
परसत्तहितम्पि समिज्झति यं,
इति तादिसकामभगेन युतो
भगवा'ति पवुच्चति सो भगवा । ()

२३. यदनुत्तरियेन च पारमिता-
वीरियेन पयत्तभगेन युतो,
गरुभावपदप्पभवेन ततो
भगवा'ति पवुच्चति सो भगवा ।

२४. परमिस्सरियायमधम्मयसो-
 सिरिकामपयत्तभागा छयिमे,
 यदि यस्स जिनस्स भवन्ति ततो
 भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()
२५. सुभगेन अनञ्जसमेन निरू-
 पमरूपविलासभगेन युतो,
 सतपुञ्जसमुज्जलितेन ततो
 भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()
२६. निजधम्मसरीरविभूति यथा
 निजरूपसरिरविभूति तथा,
 इह वुच्चति भग्गसुभाग्यमिति
 अपि तेहि समङ्गि जिनो भगवा । ()
२७. कुसलादिपदेहि विभत्तमकां-
 यतनादिवसेन च बन्धवसा,
 वत धम्मसमुहसभाव मतो
 भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()
२८. चतुधा चतुधा चतुधा चतुधा
 चतुसच्चदसो रियसच्चम्पि,
 विभजी विभजी विभजी विभजी
 भगवांति पवुच्चति सो भगवा । (यमकबन्धनं)
२९. यदि दिब्बविहार मसेवि भजि
 सुरजेट्ठविहार मनञ्जसमं,
 अरियञ्चविहार मनञ्जसमं,
 अरियञ्च विहार मसेवि ततो
 भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()
३०. यदि कायविवेकसुखं अभजी
 भजि चित्तविवेकसमाधिसुखं,
 उपधीहि विवेकक मसेवि ततो
 भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()
३१. भजि वट्ठगतञ्च विवट्ठगतं

सय मुत्तरिमानुसधम्म मपि,
तिविधजहि विमोक्ख मसेवि ततो
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()

३२. पुनरागमनावरणेन भवे
भवनेत्तिसमञ्ज मिदं गमनं,
यदि वन्तमकांरियमग्गमुखो
भगवांति पवुच्चति सो भगवा । ()

३३. भगवांति विसिद्धंभिधानमिमं
नं च मातुपितुप्पभुतिहि कतं,
सहबोधिपदाधिगमेन गता
तथसम्मुति तस्सजिनस्स भवि । ()

अथमहानिद्वेसागतनयो वुच्चते ।

३४. लोकुत्तराय मतिया
रागं भगं अकासि दोसं मोहं,
यस्मा कण्टकमानं
किलेसमारं ततोपि बुद्धो बगवा । ()

३५. यस्मा विभज्जवादि
भजि विभजि पविभजी सधम्मक्खन्धं,
लोकुत्तरञ्च कतवा
भवानमत्तं ततोपि बुद्धो भगवा । ()

३६. यस्मा भावितकायो
भावितसिलो सदा सुभावितचित्तो,
भावितपज्जो सब्धि
सुभावनीयो ततोपि बुद्धो भगवा । ()

३७. भगवा कवनपत्थानि
पटिसल्लानब्बिहारसारुप्पानि,
जनवातापगतानि
वनानि सेनासनानि यो पन्तानि । ()

३८. भुधरकन्दरलेणं

गुरुहमूलं पकलाल मब्भोकासं,
सिवथिकं भजि यस्मा
तिणसत्थारं ततोपि बुद्धो भगवा । ()

३९. चतुब्बिधानं सद्धा-
देय्यानं चीवरादिसम्भारानं,
सुभरो यस्मा भागी
परमपिच्छो ततोपि बुद्धो भगवा । ()

४०. अत्थरसस्स सुभागी
धम्मरसस्स च यतो विमुत्तिरसस्स,
अधिसीलस्स'धिचित्त-
स्स'धिपज्जायच ततोपि बुद्धो भगवा । ()

४१. रूपारूपावचर-
ज्झानान चतुन्न मपक्पमज्झानम्पि,
विद्धंसितीवरणो
यस्मा भागी ततोपि बुद्धो भगवा । ()

४२. अट्ठन्नञ्चट्ठन्नं
विमोक्खधम्मान माभिभायतनानं,
अनुपुब्बविहारानं भागिनवन्नं ततोपि बुद्धो भगवा । ()

४३. दसकसिणसमापत्ति
दससज्जाभावानान मपि भागीवा,
असुभसमापत्या'ना-
पानस्सतिया ततोपि बुद्धो भगवा । ()

४४. सम्मप्पधान पभुति-
सतिपट्ठानि'द्धिपादधम्मानम्पि,
चतुधा सुविभत्तानं
भागी यस्मा ततोपि बुद्धो भगवा । ()

४५. पञ्चन्नम्पि बलानं
यस्मा पञ्चन्न मिन्द्रियानं भागी,
तस्मा दसबलधारी
जितिन्द्रिसो यो ततोपि बुद्धो भगवा । ()

४६. यस्मा बोज्झङ्गानं
अरियस्स'ट्ठङ्गिकस्स मग्गस्सापि,
तथागतबलानं यो
भागि दसन्नं ततोपि बुद्धो भगवा । ()

४७. चतुवेसारज्जानं
यदि चतुपटिसम्भिदान मद्धभागी,
छबुद्धधम्मानम्पि
छळभिज्जानं ततोपिबुद्धोभगवा । ()

४८. भगवांत्ये'तं नामं
नकतं मातापितूहि भातुभगिनीहि,
सकमित्तामच्चेहि
न जातिसालोहितेहिवा पज्जत्तं । ()

४९. समणेहि भुसुरेहि
न देवताहि च नन येन केनचि रचितं,
उट्टटकिब्बिसमूले
सुबोधिमूले सुबुद्धसम्बोधीनं । ()

५०. पटिलाभहेतु तेसं
भगवन्तानं अनावरणजाणस्स,
पविमोक्खन्तिकमेतं
यदिदं भगवाति सच्छिकापज्जत्ति । ()

अथटीकागतनयोवुच्चते ।

५१. निरतिसयासीलादि-
सग्गुणभागा अनज्जसामज्जा ये
यस्सु'पलब्भन्ति ततो
भगवांत्य'भिधीयते सबुद्धो भगवा । ()

५२. तथाहि सीलं समाधि
पज्जा विमुत्ति विमुत्तिदस्सनजाणं,
हिरि ओत्तप्पं सद्धं
वीरियं सति सम्पजज्ज मेते धम्मा । ()

५३. सीलविसुद्धिं च दिट्ठि-
विसुद्धिं कुसलानि तीणि तम्मूलानि,
तयो वितक्का सम्मा
तिस्सो धात्वानवज्जसज्जा तिस्सो । ()
५४. चतुसतिपट्टानि'द्धि-
प्पादा सम्मप्यधानधम्मा चतुरो,
पटिसम्भिदा चतस्सो
चतुरो मग्गा फलानिखो चत्तारि । ()
५५. चत्तारो, रियवंसा
योनिपरिच्छेदकानि चतुजाणानि,
चतुवेसारज्जानि
पधानियङ्गानि पञ्च परिमाणानि । ()
५६. पञ्चङ्गिको'पि सम्मा
समाधि पञ्चिन्द्रियानि पञ्चबलानि,
निस्सारणीयधातु
पञ्चविमुत्तिपरिपाचनिया धम्मा । ()
५७. पञ्च विमुत्तायतन-
जाणानि छगारवा छबहुलविहारा,
छा'नुस्सतिठानानि
निस्सारणिया छधातु छलभिज्जायो । ()
५८. छब्बिध'नुत्तरियानि
जब्बिधनिब्बेधभागिया सज्जायो,
छअसाधारणजाना-
न्य'रियधनान्य'परिहानिया धम्मा । ()
५९. सप्पुरिसारियधम्मा
बोज्झङ्गा सत्त सत्तसज्जा सत्त,
खीणासवबलकथना
सत्तविवधा दक्खिणरहानज्ज कथा । ()
६०. अट्टन्नं पज्जानं
पटिलाभ निदानदेसना सम्मत्ता ।

लोकसभाव'च्चगमा
अट्ट'क्खणदेसना च अट्टविमोक्खा । ()

६१. वत्थुन्या'रम्हानि
महापुरिसतक्कना'भिभायतनुत्ति,
अट्टविधा नवु'पाया
मनसिकरणमूलका पधान्यङ्गानि । ()

६२. नव सत्तावासकथा
आघातपटिविनया च नव नानत्ता,
नवा'नुपुब्बविहारा
नवसञ्जा दसविधा कुसलकम्मपथा । ()

६३. दस कसिणायतनानि
दस सम्मत्तानि नाथकरणधम्मा,
बलानि चा'रियवासा
मेत्ताये'कादसानिसंसा धम्मा । ()

६४. बारसधम्मा चक्का-
कारा तेरसधुतङ्गधम्मा चे'पि,
चुद्धसमत्ता बुद्धि
पञ्चदसविमुत्तिपाचनीया धम्मा । ()

६५. आनापानस्सतियो
सोळस सोळसविधा' परन्तपतीया,
अट्टरस बुद्धिगुणा
एकूणवीसति पच्चवेक्खणबुद्धि । ()

६६. चतुचत्ताळिसविधा
पञ्जावत्थू'दयब्बयेजाणानि,
पञ्जास कुसलधम्मा
सत्ताधिकसत्ततिप्पभावत्थूनि । ()

६७. चतुवीसति कोटिलक्ख-
प्पमित समापत्तियञ्चरवजिरजाणं,
समन्तपट्टानपच्च-
वेक्खणजाणानि देसनाजाणाति । ()

६८. सत्तान मनत्तानं
विभगजाणानिचांसयानुसयानं,
वुत्तविभागा सन्ती
गुणभागा भगवतो ततो भगवा सो । ()
६९. मनुस्सत्तभावादिके अट्ठधम्मो
समोधानयित्वाहिसम्बोधिया ये,
समिद्धाधिकारेहि सत्तुत्तमेहि
महाबोधिसत्तेहि सम्पादनीया । ()
७०. अधिट्ठानधम्मादयो पञ्चुंळार-
परिच्चागधम्मा चतुस्सङ्गहा च,
चरियत्तयं पारमीधम्मरासि
भवत्त्याभिसम्बोधिसम्भारभूता । ()
७१. पभुत्त्याभिनीहारतो यावबोधि
असङ्खेय्यकप्पानि चत्तारिमस्स,
सलक्खानि ते बोधिसम्भारधम्मा
भवा बुद्धिपक्खे भता सम्भताति । ()
७२. भजीयन्ति या पुञ्जवन्तेहि लोके
पयोगं समागम्म सम्पत्तियो ता,
भगानाम वट्ठब्बिवट्ठानुगाति
पवुच्चन्ति तेसं उभिन्नं भगानं । ()
७३. पुरे बोधितो बोधिसत्तो समानो
भुसं बोधिसम्भारधम्मे विनन्तो,
पतिट्ठासि यस्मिं भगे ते वनीति
मनुस्सेसु देवेसु उक्कंसभुते । ()
७४. तथा नञ्जसामञ्जसाहिञ्जझान-
स्समापत्तिभेदग्गमग्गप्फलादी,
भगे बोधिमूले विवट्ठानुगेपि
सयं बुद्धभुतो समानो वनीति । ()
७५. चतुब्बिस ये कोटिलक्खप्पमाण-
समापत्तिभागा कमहाभागधेय्यो,

परेसं नहिताय?त्तनो दिट्ठधम्म-
सुखत्थाय ते निच्चकप्पं वनीति । ()

७६. अभिज्जेय्यधम्मेषु ये भावितब्ब-
पहातब्बभागा परिज्जेय्यभागा,
सियुं सच्छिकातब्बभागा वनी'ति
जिनो भावनागोचरासेवनो ते । ()

७७. असाधारणे सेससाधारण ये
इमे धम्मभागा'धिसीलादिभेदा,
फलं यावता बोधनेय्येषु सत्था
वनी पत्थयी सुप्पतिट्ठानुखोति । ()

७८. अवेच्चप्पसन्ता इमस्स'त्थि देव-
मनुस्सा बहू भत्तियुत्ता तथाहि,
असाधारणा'नोपमानत्तज्जाण-
प्पभावादितो सब्बसत्तुत्तमो सो । ()

७९. अनत्थापहारादिपुब्बङ्गमाय
हितत्था'भिनिष्फादने तप्पराय,
पयोगाभिसम्पत्तिया बोधनेय्य-
पजायो'पकारावहाया'मिताय । ()

८०. वियामप्पभा केतुमालाकुलाय
भुसं लक्खणा'सित्यनुब्यज्जनेहि,
विचित्ताय रूपिन्दिरामन्दिराय
समिद्धत्तभावा'भिसम्पत्तियापि । ()

८१. यथाभुच्चसीलादिधम्मभवेन
उळारेन लोकत्तयव्यापिनापि,
समन्नागतत्ता कविसुद्धेन कित्ति-
स्सरीरेन खीरोदधीपण्डरेन । ()

८२. ठितत्ता विसिट्ठासु उक्कंसकोटिं
पविट्ठासु सन्तुट्ठिता'प्पिच्छतासु,
चतुन्नं विसारज्जधम्मान मद्धा
दसन्नं बलानञ्च सब्भावतोपि । ()

८३. समन्तापसादावहत्ता'पिरूप-
प्पमाणदिके जीवलोके सुरानं,
नरानं'ञ्जलीवन्दनामानपूजा-
विधानारहत्तापि सम्भत्तिठानं । ()
८४. अवेच्चप्पसादेनु'पेता'नुसिट्ठि-
पटिग्गाहका येजना केनचापि,
मनुस्सेन देवेन वा ब्रह्मना वा
असंहारिया भत्ति तेसं कदाचि । ()
८५. परिच्चज्ज ते सावका जिवितम्पि
जिनं धम्मपूजाय पूजेन्ति दळ्हं ।
तथाहि'स्स पज्जत्तसिक्खापदानि
नवीतिक्कमन्ते समुद्धो'व वेलं । ()
८६. पवुच्चन्ति भागाति धम्मस्सभाव-
विभागा हि ते खन्धधात्वादिना'पि,
अतीतादिरूपादिभेदेहि तेपि
अनेकप्पभेदा विभत्ता भवन्ती । ()
८७. पपज्जत्तयं सब्बसंयोजनानि
जिनो गन्थयोगा'सवो'घो'पधीच,
समुच्छिज्ज मग्गेन निब्बानधात्वा-
मतं सो पिबन्तो वमी ते च भागे । ()
८८. छचक्खादिवत्थुनि जा'रम्मणानि
छचित्तानि छब्बेदना फस्सछक्कं,
छसज्जा छतण्हा छसज्जेतना छ-
ब्बितक्के विचारे छ भागे वमीति । ()
८९. यमा'नन्द चत्तज्ज वन्तं विमुत्तं
पहीणं विनिस्सट्ठ मङ्गीरसस्स,
न तं जातु पच्चेस्सतीत्या'भ सत्था
यथावुत्तभागे वमीत्वेवमेव । ()
९०. जिनो कण्हसुक्केच वज्जानवज्जे
निहीनप्पणिते अधम्मो च धम्मो,

असाधारणेन' गमगा'ननेन
अपच्चागमं पापयी उगिरीति । ()

९१. परेसञ्च संसारनिराकरम्हा
समुल्लुम्पनत्थाय कुल्लूपमं सो,
यथाज्झासयं देसयित्वान धम्मं
पमापेसि तेहा'पि भागे'ति सब्बे । ()

९२. पुरे पूरयं पारमीधम्मजातं
महाबोधिसत्तो समानो भगाब्बं,
सिरिं इस्सरत्तं यसोहत्थसारं
वमी छट्ठनीयं यथाखेळपिण्डं । ()

९३. तथाहि'स्स लद्धं पुरे सोमनस्स-
व्हयो तेमियो'योघरो हत्थिपालो,
कुमारोसमानो'भिनिक्खम्म गेहा
सिरिं देवरज्जस्सिरिं उगिरि सो, ()

९४. अनेकासु जातीसु सम्पन्नभोगो
भागे लद्धभोगे'वमेवु'गिरित्वा,
सकं हत्थगं पच्छिमे अत्तभावे
अनोमस्सिरिं चक्कवत्तिस्सिरिम्पि । ()

९५. चतुद्दीपिकं देवरज्जा'धिपच्च-
समानाधिपच्चं यथाभुच्च मुच्चं,
यसञ्चा'पि तत्तिस्सयं पञ्चकामे
अलग्गो तिणग्गाय'पा मज्जमानो । ()

९६. पहाया' भिगन्त्वाभिसम्बोधिरज्जे
पतिट्ठाया सद्धम्मराजा बभुव,
असारे तुसारे'व संसारसारे
सुवुत्तप्पकारे भगे सो वमीति । ()

९७. पवत्तन्ति नक्खत्तरूपेहि भेहि
समं चक्कवाळावकासेसु याता,
तिकुट्ठि कुट्ठि चन्द'क्क नेरु-
विमानादिसोभा भगा नाम होन्ति । ()

९८. जिनो तस्समङ्गी जनोकासलोके
हवे छन्दरागप्पहाणेन येन,
महाबोधिमण्डे निसिन्नोसमानो
विभूताविभूते भागे ते वमीति । ()
९९. सोभागवांति भतवांति भगेवनींति
भागेवनींति अभिपत्थयि भत्तवांति,
भागेवमींति तिभवेसु भगेवमींति
अन्वत्थतो हि भगवा भगवा समज्जो । ()
१००. इच्चेवंमस्स अरहादिगुणप्पबन्ध-
पुब्बाचलुं भवयसो विसरोसधीसो,
पज्जज्ज सज्जनमनो कुमुदानि वेदं
चित्तानि बोधयति किं पुरिसाधमानं । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्द दाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिके निदाने
भगवांतिनामपञ्चत्तिया अभिधेयपरिदीपो छब्बीसतिमो सगगो ।

१. एत्थंत्तहि सम्पत्तिपरहितपटिपत्तितो
निस्सीमापि द्विधा बुद्धगुणा सङ्गहिता कथं । ()
२. तास्वत्तहितसम्पत्तिसद्धम्मचक्कवत्तिनो ।
पहाणसम्पदाजाणसम्पदाभेदतो द्विधा । ()
३. रूपकायांनुभावासुं तत्थेवंन्तो गधा द्विधा,
परत्थपटिपत्तीं पियोगासयभेदतो । ()
४. पयोगो लाभसक्कारसिलोकनिरपेक्खिनो,
दुक्खूपसमणत्थाय नीय्यानिकोपदेसना । ()
५. आसयो देवदत्तादिपच्चामित्तजनेसुपि,
हितज्झासयता निच्चं मेत्ताकन्ताय भत्तुनो । ()
६. इन्द्रियापरिपक्कानं बोधनेय्यान मन्वहं,
पज्जिन्द्रियादिसम्पाकसमयावगमादितो । ()
७. देय्यधम्मपटिग्गाहप्पभुतीहां नुकम्पिय,

- परहितपटिपत्यांसि परेसं हितसाधनं । ()
८. तेसं गुणविसेयानं विभावनवसेनपि,
पाळियं अरहन्त्यादिपदानं गहणं कथं । ()
९. तत्थांरहन्ति इमिना पदेन परिदीपिता,
पहाणसम्पदानाम अत्तनो हितसम्पदा, ()
१०. पदेहि सम्मासम्बुद्धो लोकविदूति अत्तनो,
जाणसम्पत्तिसङ्घाता नहितसम्पत्ति दीपिता । ()
११. विज्जाचरणसम्पन्नोतिमिना दस्सितात्तनो,
विज्जाचरणप्भुति सब्बापि हितसम्पदा । ()
१२. सुगतोतिमिना वुत्ता पट्टायपणिधानतो,
अत्तनोहितसम्पत्ति परत्थपटिपत्तिच । ()
१३. सत्था देवमनुस्सानं पुरिसदम्मसारथी,
परत्थपटिपत्येव पदञ्चयेहि दीपिता । ()
१४. पदञ्चयेन बुद्धोति भगवाति विभाविता,
यावत्तहितसम्पत्ति परहितपटिपत्ति च । ()
१५. तिधा बुद्धगुणा हेतुफखलसत्तोपकारतो,
संखित्ता अरहं सम्मासम्बुद्धोति पदेहिच । ()
१६. विज्जाचरणसम्पन्नो लोकविदूतिमेहि च,
चतूहि फखलसम्पत्तिसङ्घाता कित्तिता गुणा । ()
१७. पुरिसदम्मसारथि सत्था द्वीहिपदेहि तु,
सत्तोपकारसम्पत्तिवसेन गदिता गुणा । ()
१८. फलसमपत्तिसत्तोपकारसमपत्तिभेदतो,
उभो बुद्धगुणा बुद्धोतिमिना परिदीपिता । ()
१९. सुगतो भगवा द्वीहि पदेहादिच्चबन्धुनो,
विभाविता हेतु फलसत्तोपकारसम्पदा । ()

२०. थीरसारतरो'दारुत्तुङ्ग सग्गुणमेरुना,
गिरिराजा'पि नीचत्तं जगाम जिनराजिनो । ()
२१. तस्सा'नुपुब्बगम्भीरसम्पुण्णगुणसागरे,
सागरो'यं परिच्छिन्नो बिन्दुमत्तं'व खायति । ()
२२. थावरा'चलपत्थिण्णपतिट्ठागुणभूमिया,
नोपेति पंसुपथवी कलभागम्पि सत्थुनो । ()
२३. चक्कवाळसहस्सानि सम्बाधिकळितानि'व,
गुणलेसानुभावेन दिस्सन्तेरविबन्धुनो । ()
२४. अनन्तापरियन्तेन गुणाकायेन सत्थुनो,
आकासो'मनन्तो'पि अन्तभुतो'व गम्यते । ()
एवं बुद्धगुणानन्तापरियन्ता अचिन्तिया,
अवाचिया'नोपमेय्या अहोअच्छरियब्भुता । ()

इतिमेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिकेनिदाते
नवन्नमरहादिगुणानं सङ्खेपनयपरिदीपो

सत्तवीसतिमोसगो ।

१. धुतनिज्झरचामरानिलेन
सिसिरे कूटभुजेहि गिज्झकूटे,
हरिभुधरहारिदेहधारि
विहरन्तो करुणाकरो कदाचि । ()
२. वसमान मसेसभिकबुसङ्गं
इह राजग्गहनामराजधान्या,
वरमण्डलमाल मानयस्सु
मुनिरानन्दयनिन्दमिच्चवोच । ()
३. यति सम्पति सन्निपातयित्वा
यतिसङ्गं यतिराजमबुवी सो,
रुचिरज्जलिपूजितङ्घिकज्जो
समयं मज्जथ यस्सदानि भन्ते । ()

४. अथ खो सुगतो ततो'हिगन्त्वा
नवसञ्ज्ञाघनरंसिविप्पकिण्णो,
वरमण्डलमाळ मोतरित्थ
रवि मन्दारमिवोदया'चलम्हा । ()
५. तहि मासनमत्थके निसिन्नो
मिगराजारिव कञ्चनाचलग्गे,
परिसासु विसारदो अभसि
मुनिराजा'परिहानियेच धम्मे । ()
६. अभिन्वमिय'म्बलट्टिकायं
विहरन्तो भगवा ततो पुरम्हा,
नवपल्लवमण्डितम्बसाखी
रिव'नुब्बज्जनचारुरूपकासो । ()
७. इतिसीलपभावितो समाधि
सफलो चित्तपभाविता च पज्जा,
सफला'ति पवत्तधम्मचक्को
अथ नालन्दमुपागमी ससङ्गो । ()
८. तहि मम्बवने यथाभिरन्तं
विहरन्तं तमुपेच्च थेरनागो,
मकहीतज्जलिमज्जरिक सिरेन
चरणचन्द मवन्दि सारिपुत्तो । ()
९. सुनिसज्ज असज्जमानजाणं
भगवन्तं पचुरं अभित्थवन्तो,
नदि सिंहनिभो अभीतवाचं
भगवा च'ब्भनुमोदि भासितं तं । ()
१०. कथयं अधिसीलचत्तपज्जा-
पटिसज्जुत्तकथं तहिं वसित्वा,
यतिसङ्घपुरक्खतो ततो सो
अगमा पाटलिगाममुग्गधीमा । ()
११. मुनि पाटलिगामुपासकानं
अनुकम्पाय सुमापिते निवासे,

निवसं सवणञ्जलीहि पेय्यं
वधुरं धम्मसुधारसं अदासि । ()

१२. अचिरापगतेसुं पासकेसु
भगवा पाटलिगामिकेसु तेसु,
जनसुञ्जनिकेतनं अनञ्जो
पविसित्वान अकासि सीहसेय्यं । ()

१३. मगधाधिपतिस्स भुपतिस्स
नगरं तत्र सुनिधवस्सकारा,
सचिवा तिदसेहि मन्तयित्वा
विय तस्मिंसमये सुमापयन्ति । ()

१४. अभिपस्सिय दिब्बचक्खुना तं
भगवां नन्द मवोच हेस्सते दं,
अरिया यतनं वणिप्पथोति
नगरं पाटलिपुत्तनाम मगं । ()

१५. मिथुभेदवसेन अगितोवा
दकतो पाटलिपुत्तसज्जिनो खो,
नगरस्स कदाचि अन्तराया
मुनि वेदेहमुनिं तयो त्यं वोच । ()

१६. तदहे वुपसङ्गमिंसु येन
भगवा तेन सुनीधवस्सकारा,
जिनपादकिरीटफुट्टसीसा
अभिसित्ते व खणं लसिंसुं हो ते । ()

१७. थिरसारगुणेन धम्मरञ्जो
धनुदण्डेव ठिता नतङ्कगयट्ठि,
तदुभो सविवा निमन्तयिंसु
सुगतं अज्जतनाय भोजनेन । ()

१८. अधिवासन मस्स ते विदत्त्वा
पटियत्तेहि पणीतभोजनेहि,
भगवन्त मतप्पयुं ससङ्गं
कमलावासनिवासगं सहत्था । ()

१९. भगवा'थ सुनीधवस्सकारे
परिभुत्तो अपनीतपत्तपाणी,
अनुमोदि निपीय धम्मपानं
पचुरं पीतिफुटन्तरा'भवुं ते । ()
२०. अनुयन्तजनेहि धम्मरज्जो
वजतो भिक्खुपूरक्खतस्स तम्हा,
पुथुलोरतलेन यं विसालं
नगरद्वार मनन्तरिबभुव । ()
२१. इति गोतमबुद्धपादफुटं
तदिदं द्वार महोसी गोतमाख्यं,
तहि मोतरि यत्थ काककपेय्या
मुनि गङ्गाख्यसवन्ति तुङ्गवीचि । ()
२२. बहळा'निलभङ्गवीचिमाला-
लुलिताया'ति गभीरनिन्नगाय,
य मनङ्गपभङ्गुरो तरित्थ
तयिदं गोतमतिथ्यनाम मासि । ()
२३. सुगतो परतीरगो'घतिण्णो
जनतं पस्सिय सावकेहि सद्धिं,
तरणत्थ मुलुम्पकुल्लनावा
परियेसन्त मुदानगाथ माह । ()
२४. नरसारथि येन भुमिकन्ता-
मकुटाकारकुटीहि नावकासो,
उपसङ्गमि तेन कोटिगामो
उदितम्भोरु हु'पाहनप्पितङ्गी । ()
२५. अहमस्मि पबुद्धसच्चधम्मो
पुनरुप्पत्ति नचत्थि मे'ति वत्त्वा ।
तहि मोवदि वासगो तिसिक्खा-
पटिसंयुत्तकथाय भिक्खुसङ्घं । ()
२६. मुनि नातिकनामगामयातो
कथितानन्दयतिन्दपुट्टपज्जो,

परिदीपयि धम्मदप्पणाख्यं
परियायं गतिपच्चवेक्खणाय । ()

२७. अरहादिगुणकरोक महेसि
विहरं तत्रपि गिञ्जकानिवासे,
पिटकत्तयसङ्गहं वसिनं
अधिसीलादिकथं कथेसि भीय्यो । ()

२८. सुगतो पगतो सभिक्षुसङ्घो
अथ वेसालिपुरिं पुरीनमगं,
तहि मम्बवने वसं वसिनं
सतिपज्जापरमं अभासि धम्मं । ()

२९. जिनगन्धगजो ममम्बपालि-
गणिका अम्बवनेनिदानि सुत्वा,
अभिरुह पयासि भद्दयानं
कुचभारातिसमिद्धभत्तिभारा । ()

३०. गणिकाथ कतञ्जलिनिसिन्ना
घनपीनत्थनभाररुम्भीतेव,
करविकविरावमञ्जुघोसो
मधुरं धम्म मभासि ताय सत्था । ()

३१. कतभत्तनिमन्तना पसादं
रसनादामसरेहि वाहरन्ति,
पविधाय पदक्खिणं मुनिन्दं
अगमा हंसवधुव मन्दिरं सा । ()

३२. अहताहतनीलपीतरत्त-
सितमज्जिद्विरागसाटकेहि,
सुनिवत्थसुपारुताभिरुह्वा
सुरपुत्तारिव भद्दभद्दयानं । ()

३३. अथ लिच्छविराजराजपुत्ता
उपसङ्गम्म पणम्म धम्मरज्जो,
नखरंसिपबन्धसिन्धुतीरे
समयुं मग्गपरिस्समं निसिन्ना । ()

३४. विलसिंसु किरिटभिङ्गमाला-
विरळा लिच्छविकञ्जकोसरासि,
रविबन्धवधम्मभाकरेन
फुटिता'धट्टितसिलगन्धसालि । ()
३५. सफलीकतदुल्लभन्तभावा
विफलीभुतनिमन्ताना जना ते,
विरजङ्घिरजोपिसङ्गमोळी
पुर मारूळहरथा ततो पयासुं । ()
३६. जनलोचनतोरणाकराळं
अवतिण्णो विमलञ्जसं ससङ्घो,
गणिकाय घरं महेसि पातो
चरणक्कन्तथलम्बुजो जगाम । ()
३७. कतभोजनसङ्गभावसाने
गणिका पञ्जलिका निसज्ज धम्मं,
सुनिसम्म ससावकस्स'दासि
सुगतस्स'म्बवनं समिद्धसद्धा । ()
३८. मुनि रम्बवनं पटिग्गहेत्वा
विहरित्वातहिमेत देव धम्मं,
कथयं अधिसीलचित्तपञ्जा-
परमं बेळुवगामकं जगाम । ()
३९. अहमेत्थ वसामि भिक्खवे'को
समणहे'त्तसहायकेहि तुम्हे,
उपगच्छथ वस्स मस्समेसु
मुनि वेसालिसमनततोत्य'भासि । ()
४०. जितमारबलसस बेळुवस्मिं
अथ वस्सुपगतस्स घोररोगो,
उदपादि च मारणन्तिका'सुं
कटुका कायिकवेदना'तिबाळ्हा । ()
४१. अधिवासनखन्तिपारगो सो
सुखदुक्खेसु तुलासमो तदानि,

भगवा अविहञ्जमानरूपो
अधिवासेसि सतो च सम्पजानो । ()

४२. अनपेक्खिय ताव भिक्खुसङ्घं
इधुं पट्टाकनिवेदनं अकत्वा,
अनलन्ति ममांनुपादिसेस-
परिनिब्बानपदं सचे लभेय्यं । ()

४३. वीरियेन पटिप्पणामयित्वा
बलवां बाध मलब्भयापनीयं,
पटिसङ्खरणारहं विसेसं
समधिद्वाय सजीवितिन्द्रियस्स । ()

४४. भगवांथ समाधि मप्पयित्वा
पटिपस्सम्भिय दुक्खवेदनं सो,
पविहासि महाविपस्सनाय
नहि विक्खम्हित वेदना पुनासुं । ()

४५. रविबन्धु विहारतोहिगन्त्वा
बहिच्छायाएरणङ्गणप्पदेसे,
सुनिसज्जि सुसजजिता सनम्हि
परियुद्धाय लहुं गिलानभावा । ()

४६. जितजातिजरारुजो निसीदि
यहिमानन्दतपोधनो पगम्म,
तहि मज्जलिको मया सुदिट्ठं
खमनीयं तव सात मिच्चवोच । ()

४७. तव बाळ्हगिलानताय भन्ते
मम पत्थङ्गनो वियं तभावो,
सकलापि दिसांनुपट्टहन्ति
नपि धम्मा पटिभन्ति मन्ति वत्त्वा । ()

४८. अपिचांसि ममेस सावकानं
हदयस्सासलवो नकिञ्चिवत्त्वा,
भगवा नपनांनुपादिसेस-
परिनिब्बान पदं भजेति भन्ते । ()

४९. यमनन्तरबाहिरं करित्वा
ननु चा'नन्दपकासितो हि धम्मो,
गुरुमुट्ठि तथागतेसु नत्थि
वद किं पत्थयते ममे'स सङ्खो । ()
५०. अधुना'ह मसीति वस्सिकोस्मि
परिजिण्णोस्मि तथागतस्स कायो,
सकटंविद्य जज्जरं जराय
भिदुरो वत्तति वेखमिस्सकेन । ()
५१. सनिमित्तकवेदनानिरोधा
उपसम्पज्ज विमुत्तिजं समाधिं,
विहरेय्य यदा तदात्तभावो
वयधम्मोपि अतीवफासुहोति । ()
५२. अधुनाग मिव'त्तधम्मदीपा
भवथा'नज्जपरायणात्थ तुम्हे,
भगवावदि ते'व सत्तमा'ति
समणा भावितकाय चित्तपज्जा । ()
५३. पुनरागमि तत्थ वुत्थवस्सो
भगवा जेतवनं महाविहारं,
उपगम्म तदानि धम्मसेना-
पति सत्थार मवन्दि सारिपुत्तो । ()
५४. विविधिद्धिविकुब्बणं विधाय
यतिनागो मुनिना कतावकासो,
तव पच्छिमदस्सनन्ति वत्त्वा
निवुतो पज्जसतेहि सत्थुकप्पो । ()
५५. अभिनम्म पदक्खिणं करित्वा
भगवन्तं समुपेच्च मातुगेहं,
जनितो'वरके निपज्जक मज्जे
परिनिब्बायि तदा'सि भूमिचालो । ()
५६. अथ कोलितनामथेरनागो
परिनिब्बायि तथा कतावकासो,

पुन धातुसरीर मप्पयित्वा
मुनिकारापयि चेति यानि तेसं । ()

५७. जनलोचनपीयमानरूपो
मुनि वेसालिपुरं कमेन पत्वा,
सुनिवत्थसुपारुतो कुलेसु
चरि पिण्डाय करी'व सेरिचारी । ()

५८. भगवा परिभुत्तपातरासो
भवता'नन्ददिवाविहारकामो,
अथ गण्ह निसीदनन्ति वत्वा
गमि चापालसमञ्जचेतियंहि । ()

५९. अथ खो भगवा निसिदि येन
तदुपट्ठाकवरो'पगम्म तेन,
कतपञ्जलिको निसिदि वत्वा
रमणीयंति उदेनचेतियम्पि । ()

६०. सुगतस्स पनी'द्धिपादधम्मा
चतुरो भिक्खु सुभाविता सुचिण्णा,
बहुलीकळिता'ति चाह भीय्यो
मुनि तिठ्ठेय्य सचे खमेय्य कप्पं । ()

६१. करुणापरिभावितासयेन
जितमारेन तिवार मत्तमेवं,
उजुकं मुनिना करीयमाने
विपुलोभासनिमित्तजप्पनम्हि । ()

६२. परियुद्धितमानसो रिव'ञ्जो
खरमारेन पमुट्ठमानसो सो,
न च तं पटिविज्झि नेव याचि
भगवा तिठ्ठतु यावता'युकप्पं । ()

६३. वज कङ्कुसि यस्सदानिकालं
पहिता'नन्दतपोधनो'तिवत्वा,
वसवत्तिवसिकतो मुहुत्तं
अविदूरम्हि निसीदि रुक्खमूले । ()

६४. उपगञ्छिय बोधनेय्य बन्धु
भगवा येन पमत्त बन्धु तेन,
भुजगोरिव भुत्तनङ्गलेन
अभिमानेन अनोनतङ्गयट्ठि । ()
६५. अजपालसमञ्जिनो कदाचि
उरुवेलाय वटहुमस्स मूले,
कतकिच्च? तथा कता पटिञ्जा
लिखिता वत्तति चित्तपोत्थके मे । ()
६६. समणा तव सासना'व तिण्णा
अधुना धम्मधरा'नुधम्मचारी,
पटिपत्तिरता बहुस्सुता च
सुवियत्ता सुविसारदा विनीता । ()
६७. पटिसिद्धपरप्पवादिवादा
सहधम्मेन सपाटिहारियं ते,
कथयन्ति कथापयन्ति धम्मं
परिनिब्बातु ततो भवन्त्य वोच, ()
६८. परिनिद्धितसब्बबुद्धकिच्चो
मुनिरेवं समुदिरिते तिवारं,
अनलन्ति निरालयो भवेसु
तदू' (पच्छन्दसिकं) निसेधनाय । ()
६९. अप्पोस्सुक्को समानो विहरतु कलिमा हो तिमासच्चयेन
सच्चालोकप्पकासो दुरित तमहिदो पञ्चताळिसवस्सं ।
सम्मा खीणस्सिनेहो तिभुवनभवने धम्मराजप्पदीपो
निब्बायिस्सत्य'भासि तदहनि विजहञ्चा'यु सङ्खारवेगं ()
७०. चापाले चेतिये'वं विजहति सतिया सम्पजञ्जेनवायु-
सङ्कारे भूमिचालो भवि पटुपटहाराव गम्भीरघोसो,
गञ्छिंसु विज्जुराजिभुजसतपहटा सुक्खजिमूतभेरि
लोको सोकन्धकारे परिपति जनितो भिसनो लोमहंसो । ()

इतिमेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिके निदाने भगवतो
आयुसङ्कारोस्सज्जन पवत्ति परिदीपो अट्टवीसतिमो सगगो ।

१. येना'नन्दो वसति भगवा तेन गन्त्वा निसिन्नो
पादम्भोजे सुमहिय सुहेबद्धमुद्धाज्जलिहि,
भन्ते सुक्खासति च एलिता हिंसनो लोमहंसो
जातो कस्मा वसुमतिवधू सम्पवेधीत्य'पुच्छि । ()
२. हेट्ठा'कासे बलवपवने वायमाने कदाचि
वातट्ठा या सलिलपथवी तट्ठिता पंसुभूमि,
सङ्कम्पन्ते यथरिवतरि लोल कल्लोलमालि-
मज्झोतिण्णा पथविचलनट्ठान मानन्द चे'तं । ()
३. अप्पेकच्चे समण समणब्राह्मणा अप्पमाणा
आपोसज्जा सुखुमपथवि भाविता सन्ति येसं,
पत्ताभिज्जा परिचितवसी ते समापत्तिलाभी
कम्पेन्तीमं तदपि भवते भूमिचालस्स ठानं । ()
४. गब्भोक्कन्तो भचति च यदा सम्पजानो सतोव
गब्भस्मा निक्खमति चरिमे अत्तभावे तदापि,
सम्बोधिं वा पुरिसनिसहो बुज्झते कम्पते'या
एते धम्मा समण महतो भूमिचालस्स हेतु । ()
५. बुद्धो हुत्वा भुवननयनो धम्मचक्कं पजानं
संवत्तेती विजहति यदा चा'युसङ्खारवेगं,
कम्पत्ये'सापथवि फुसते खन्धनिब्बानधातुं
आनन्दे'ते महतिपथविकम्पनत्थाय हेतु । ()
६. तब्बासेनब्बिगतहदया'नन्दमानन्दथेरं
अस्सासेत्वा उपरुपरि सो देसनं वड्ढयित्वा,
आनन्दा'हं करहचिवसिं यस्स नेरज्जराय
नज्जा तिरे जितजलमुचस्सा'जपालस्स मूले । ()
७. तत्रा'गन्त्वा फुसतु भगवा खन्ध निब्बानधातुं
इस्सामायामलिनहदयो पापिमा इच्चवोच,
लद्धोकासो पुनरपि कममं एवमेवा'भियाचि
अज्जा'सीनं परमरुचिरे प्य'त्र चापालचेत्ये । ()
८. अप्पोससुकेका त्वमिह कलिमा होहि मासेहि तीहि
खन्धानं निब्बुति भगवतो हेस्सती'च्चेतमत्थं,

आरोचेन्तेन हि कसतिमता समपजज्जेन भिक्खु
ओस्सट्ठो मे जितनमुचिना चा'युसङ्खारधम्मो । ()

९. एवं वुत्ते चरणकमलचन्द मानन्दथेरो
नत्वा भन्ते बहुजनहितत्थाय तिट्ठा'युकप्पं,
वततिक्खत्तुं परमकरुणाचोदितो याचिदानि
ना'यं कालो भवति सुगतं यावनायि'च्च'वोच । ()

१०. सम्बोधिं त्वं यदि भगवतो सहहन्तो'सि कस्मा
निप्पीळेसी दसबल मनुल्लङ्घनीया'भिलापं,
तस्मिं तस्मिं सति भगवता क यमाने निमित्ते
तुम्हेवे'तं विय कलिमता दुक्कतज्चा'परद्धं । ()

११. याचेय्यासि यदि दसबलं चे पटिक्खिप्प वाचा
सत्था'दत्ते तव ततियकं विप्पयोगो पियेहि,
नण्वा'क्खातो समण पटिगच्चेव मे सङ्खत्तं यं
जातं भूतं अविपरिणतं तं कुतो' पे'त्थ लब्भा । ()

१२. एकंसेना'वितथवचसा सच्चसन्धेन चायु-
सङ्खारो' हीयति भगवता व्याकता'नन्द भिक्खु,
यासा वाचा यथरिव छियामुत्तखाणो तथा तं
पच्चागच्छे नपुनवचनं जीवितारक्खहेतु । ()

१३. एवं वत्वा सपदि सुगतो गन्धनागिन्दगामी
येनारज्जं विपुलमलकासारवेसालियं सो,
कूटागारं तदवसरिया'नन्दथेरेन सद्धि
इच्चाभासी समणपरिसं सन्निपातेहि सीघं । ()

१४. एवं भन्ते लपितवचनो सोकसल्लेन विद्धो
सोहा'यस्मा वसिगण मुपट्ठानसाळाय मासुं,
रासिकत्वा महितचरणो'पाहनो तस्स कालं
आरोचेसि गमिय भगवा पीठिकायं निसज्ज । ()

१५. आमन्तेत्वा समणपरिसं बोधिपकक्खे भवा मे
येते धम्मा सयमधिगता देसिता साधुकं वो,
उग्गणिहत्वा यथरिव सिया सासनज्ज्वद्धनीयं
भावेतब्बा सुपरिहरिया सेवितब्बा'ति वत्वा । ()

१६. निब्बायिस्सत्यं वच भगवा अच्चयेनां चिरेन
तेमासानं भुवनभवनुं ज्जोतपज्जोतरूपो ।
तुम्हे सम्पादयथ समणा अप्पमादेन सब्बे
सङ्खारा यं समुदयमया लक्खणम्भाहतांति । ()
१७. पुब्बण्हे सो करकिसलयां धानं विट्ठानपत्तो
पत्तो सत्था पचुरचरणो चीवरच्छन्नगन्तो,
गतोभासारुणितपरिखावीथिपाकारचक्कं
चक्कङ्केहंङ्कितपदतलस्सालिवेसालिनामं । () (यमकबन्धनं)
१८. आहिण्डित्वा तहि मनुघरं पिण्ड मन्वेसमानो
पच्छाभत्तं भुवननयनो लोचनिन्दीवरेहि,
तं वेसालिं द्विरदगतिमां नन्द नागापलोकं
ओलोकेत्वा इदं मवच मे पच्छिमं दस्सनंति । ()
१९. तम्भाठाना नयनसुभगं सेवितो सावकेहि
भण्डगामाटवि मवसटो दिट्ठिवादीभसीहो,
निच्छारेत्वा सरसमधुरं धम्मगम्भीरघोसं
तण्हाखीणा ममपुनभवो भिक्खवे नत्थ्यं भासि । ()
२०. तिस्सो सिक्खा परिहरथ वो साधुकं भिक्खवेति
एवं वत्वा मतिभगवतिभत्तुभूतो सयम्भु,
तम्हागामा पुनरुपगमी हत्थिगामं म्बगामं
जम्बुगामं वमितगमनो हत्थिविक्कन्तिगन्ता । ()
२१. पत्वा भोगायतन मनसो भोगनामं सुभिक्षं
निब्भोगो सो नगरमपरं भारतिभत्तुरूपो,
चित्ताभोगं कुरुथ समणा साधुकंतं सुणाथ
देसिस्सामीत्यं वदि चतुरो वो उळारापदेसे । ()
२२. एसो धम्मो भवति विनयो सासनं सत्थु चेदं
अब्भज्जातं वत भगवतो सम्मुखा मे सुतन्ति,
सक्खीकत्वा यदि वदति मं भिक्खवे कोचि भिक्खु
नादतब्बं तदधिवचनं नप्पटिक्कोसितब्बं । ()
२३. पक्खित्तानं मम तिपिटके तप्पदब्बज्जनानं
यंयंठानं अवतरति संदिस्सते निद्धमेत्थ,

छन्दुतब्बंके बुधम्मवित्तिसंदुग्गाहीतंस्सिक्खेचौति

२४. आवासे यो विहरति महाभिक्षुसङ्गो अमुत्र
थेरा भिक्षू तिपिटकधरा थेरवंसद्धजा ये,
य्वाभिज्जातो पटिबलतरो भिक्षु वा सम्मुखा मे
तेसं तेसं इदमवगतं सुग्गहीतत्ति वुत्ते । ()
२५. ओतारेत्वा तदपि विनये सत्थु सुत्ताभिधम्मे
संसन्दन्तं यदिपन पटिग्गण्हितब्बंकत न नोचे,
चत्तारो मे इतिविभजिते निप्पदेसापदेसे
धारेय्याथ'बुवि मुनि रनाधानगाही सदा वो । ()
२६. पत्वा पावापुरवर मथो'रोपितक्खन्धभारो
अम्बारज्जे विहरति ममं धम्मराजाति सुत्वा,
तिब्बच्छन्दो जवनमतिनो दस्सनस्सादनम्हि
चुन्दो गन्त्वा चरणकमलं वन्दि कम्मरपुत्तो । ()
२७. सम्माधम्मस्सवणपसुतो एकमन्तं निसिन्नो
सोतापन्नो पठमदिवसे दस्सनेनेवसत्थु,
बुद्धं पज्जाभगवतिपत्तिं स्वतनाया'भियाचं
चन्दो पुब्बाचलमिव घरं पाविसि चुन्दनामो । ()
२८. सम्पादेत्वागहपति बहुं तायरत्या'वसाने
खज्जं भोज्जं सुमधुतरं सूकरं मद्दवम्पि,
पक्खित्तोजं पचुरविभवो आपयी धम्मरज्जो
कालो भन्ते'तरहि भगवा निद्धितं भोजनन्ति । ()
२९. सालक्खन्थायतभुजयुगो मुग्गवण्णं गहेत्वा
पत्तं पत्तत्थविकपिहितं पक्कनिग्रोधवण्णं,
अच्छादेत्वा परिवुतवसि चीवरं पंसुकूलं
पासादब्भन्तर मभिरुही तस्स सोवण्णवण्णो । ()
३०. बालादिच्चोरि'व दसबलो ताव पुब्बाचलग्गे
पज्जत्तस्मिं रतनखविते भद्दपीठे निसज्ज,
आमन्तेत्वा जितधनपत्तिं चुन्दमादिच्चबन्धु
सत्थारं त्वं परिविसिमिना मद्दवेनात्य'भासि । ()

३१. सन्तप्पेत्वा सुगतपमुखं भिक्खुसङ्घं सहत्था
मंसं सोब्भे निखणिय ततो सत्थुभुत्तावसेसं,
भत्त्या धम्मस्सवणिनरतं बोधयित्वापयासि
पूरो पङ्केरुहमिव जिनो चुन्दकम्मरपुत्तं । ()
३२. बाळ्हाबाधो बलवकटुका वेदना तस्स भत्तं
भुत्ताविस्सा' भवि भगवतो रत्तपक्खन्दिका'सि,
विक्खम्भेत्वा तमपि सतिमा सम्पजानो'विदूरे
मग्गोतिण्णो मुनि रुपगमीरुक्खमूलं किलन्तो । ()
३३. पज्जापेत्वा चतुगुणमुपट्ठाकथेरो अदासि
यं सङ्घाटिं नरहरि तहिं विस्समतो निसज्ज,
गन्त्वा'नन्दा'हर सरभसं त्वं पिपासातुरस्स
पानीय्यं मे निखिलदरथा निब्बुतस्सेत्य'भासी । ()
३४. यस्मा भत्ते सकटसतसञ्चारसम्भिन्नमग्गा
गोरूपानं विगळितटी सिङ्गसङ्घट्टणेन,
चक्कच्छिन्ना कललकलुसीभुतसन्तत्तवारि
नालं पातुं सलिलमधुना कुन्निदि सन्दते'ध । ()
३५. अच्चासन्ने ककुधविटपीमूलसंसङ्कुला
वातक्खित्ता'मलजलकणा सातसितोदपुण्णा,
सक्का भन्ते सवति ककुधासिन्धु गत्तानि सीकिं
कातुं पातुं धरणिमणि बद्धहाराभिरामा । ()
३६. एवं वुत्ते पुन भगवता चोदितो पत्तहत्थो
पत्त्वा'नन्दो कललविसमं कुन्नदीतित्थमासुं,
नेत्वा सितोदक मलुलितं निम्मलं सन्दमानं
अतो भन्ते पिवतु भगवा'त्या'ह बुद्धानुभावो । ()
३७. तस्मिंकाले समिततसिणं रुक्खमूले निसिन्नं
नं दिस्वान'ङ्कुसनिसितधी पुक्कुसो कमल्लपुत्तो,
पब्बाकासिक पटुतरसमापत्तियाकित्तनेन
आळारस्सा'धिकवुपसमे अत्तनो'भिप्पसादं । ()
३८. गज्जन्तिस्वा'सनिसु परितो निच्छरन्तीसु जातु
विज्जुम्मालासु च गलगलायन्तिया वुट्ठियाहं,

सज्जिभुतो ननु खफसमापत्तिया सन्तवित्तो
ना'स्सोसिं भो सुतिकटुरवं नादसं रूपवाह । ()

३९. वुत्तं सुत्वा'मतरसहीरं उद्धरित्वान धीमा
सद्धाबीजं पनिहित कमथा'ळारकालामखेत्ते,
येभुय्येना'समचुपसमे सिङ्भीवण्णे पसन्नो
दत्त्वा बुद्धं सरण मगमा साटकं सिङ्गीवण्णं । ()

४०. तत्तङ्गारोदरमिव तमङ्गीरसङ्गोपनीतं
वत्थं वीतच्चिक मभिनवं सिङ्गीवण्णं रराज,
पच्छा पच्चुत्तरिय ककुधासिन्धु मज्झोगहेत्वा
अम्बारज्जं तहि मवतरी सक्कसिहो ससङ्गो । ()

४१. सङ्घाटिं पत्थरिय सहसा चुन्दथेरेन मज्जे
पज्जत्तस्मिं सपदि समधिद्वाय वुट्ठानसज्जं,
अच्चधाया'धिककिलमथो सो सतो सम्पजज्जो
पादे पादं भवभयभिदो सीहसेय्यं अकासि । ()

४२. आमन्तेत्वा निरवधिदयो थेर मानन्दनामं
द्वे मे लद्धा समसमफला पिण्डपाता विसिद्धा,
सन्देहो यो करभवि सिया चुन्दकम्मरपुत्त-
स्से'वं वत्त्वा परिहरतु तज्जाह मे अच्चयेन । ()

४३. तम्हा खीणासवपरिवुतो भुरिपज्जो हिरज्ज-
वत्था नज्जा विजनपवनं पारिमे तिरभागे,
फुल्लं सालब्बन मवसरी कोसिणारान मगं
मल्लानं सो सुरवनसिरिं राजधान्या'विदूरे । ()

४४. आनन्देना' नधिवरवचो चोदितेनो' पचारे
पज्जन्तस्मिं तथणयमकस्सालरुक्खन्तराळे
मज्जे पज्जासतिपरिमुखो उत्तराधानसीसे
कत्त्वा पादोपरिपद मनुट्ठानसेय्यं अकासो । ()

४५. सितच्छाया विगळितरजोधूसरा सब्बफालि-
फुल्ला भन्ती जटितविटपक्खन्धमूला' ज्जमज्जं,
सङ्किण्णाली सपदि यमकस्सालसाला विसाला
दिस्सन्ते'वं वकुलतिलका'सोकचम्पेय्यसाखी । ()

४६. नच्चं गीतं विविधतुरियं वत्तते दानि दिब्बं
दिब्बं चुण्णं मलयजमयं दिब्बमन्दारवानि,
पस्सा नन्दब्बिकचयमकस्सालपुष्फान्यं काले
समूजाये वहि भगवतो अन्तलिक्खा पतन्ति । ()
४७. एते ब्रह्मामरनरफणी चामरच्छत्तहत्था
मालामालागुळपरिमलण्डुपदीपद्धजेहि,
छन्नं ताळावचरभजितं मङ्गलागारभुतं
जातिक्खेत्तं ननु भगवतो केवलं पूजनाय । ()
४८. आनन्दे वं सतिपि भगवा तावता सक्कतोवा
सम्मा तेसं नचगरुकतो नमानितो पूजितोवा,
यो खो धम्मं चरति समणो पासको वा नुधम्मं
भत्था सो मं परमविधाना कमानये पूजयेति । ()
४९. अम्हे तस्मातिह पटिपदं सुद्धु धम्मानुधम्मं
सम्पादेमा त्यं वच मुनि वो सिक्खितब्बज्झि एवं,
धम्मास्सामिं सपदि पुरतो वीजमानो समानो
हत्थिच्छापो यथरिव ठीतो थेरनागो पवानो । ()
५०. मल्लानं खो नगरवरतो यावता सालदायं
रासिभूता सुरसुरवरब्रह्मराजूहि यस्मा,
दट्ठं बुद्धं दसबलधरं खित्तवालग्गकोटि-
मत्तट्ठाने दसदसहि वा नत्थ्यं फुट्ठप्पदेसो । ()
५१. कन्दन्तीनं पकिरिय सके केसपासे च बाहा
पग्गणहित्वा सिरसि पथविसज्जिनीदेवतानं,
झायन्तीनं भुविपरिपतन्तीन मुज्झायिनीनं
देन्तो कासं अपनयि परच्चेळ्ळेकेनो पवानं । ()
५२. सङ्खारानं खयवय मनागामिनो वीतरागा
देवब्रह्मा सुमरिय यथेवि न्दखीलाचलट्ठा,
नाम्हे भन्ते तरही विय वो अच्चयेनात्यं वोचुं
पस्सिस्सामा यति मिग मनोभावनीयेपि भिक्खू । ()
५३. जातट्ठानप्पभुतिक मिधानन्दठानं चतुक्कं
पुज्जक्खेत्तं भुवि भगवतो सब्भिसंवेजनियं,

अद्धा सद्धाविसदहदया साधवो चारिकायं
आहिण्डन्ता पवुरकुसलं तत्रपत्वा विणन्ति । ()

१५. पुट्टस्सेवं कथमपि मयं मातुगामेसु भन्ते
वत्तिस्सामा'त्यमितमतिमा' नन्दथेरस्स'भासि,
तन्निज्झानं तदभिलपनं माकरोथाति तुम्हे
एवंसन्ते सतिपरिमुखा होथ छद्वाररक्खा । ()

५५. पुट्टस्सेवं मय मुतुसमुट्टानरूपावसिद्धे
वत्तेय्याम्हे तवनिरुपमे रूपकाये कथन्नु,
माखो तुम्हे भवथ मुनिनो देहपूजाविधाने
सब्बापारा उपरि घटथा'हा'सवानं खयेति । ()

५६. संविज्जन्ते भगवति इधानन्द भीय्योपसन्ना
रूपीब्रह्मामरपभुतयो खत्तियब्राह्मणा ये,
सक्कच्चं ते यथरिव जना चक्कवत्तिस्सरीरे
सब्बापारा नरहरिसरिरोपहारे सियुन्ति । ()

५७. चत्तारो मे बहुजनहिता बुद्धपच्चेकबुद्धा
यस्मा मग्गप्फलसुखमुदा सावका चक्कवत्ती,
राजा पूजाविधिसुमहिया होन्ति थूपा'रहे'व
तस्मा थूपो ममपि भवता'नन्दसिङ्घाटकम्हि । ()

५८. एवं वुत्ते सरिय तमुरोतोमरिभूतसोको
थेरानन्दो पविसिय निरालम्बधम्मो विहारं,
आलम्बित्वा विलपिय बहुं अग्गलत्थम्भसीसे
सत्था सेखे कळितकरुणापाङ्गभङ्गो परोदि । ()

५९. आमन्तेत्वा तमनधिवरो पुज्झमकानस्सुधारं
थेरं माखोविलपि अल मानन्द मासोचि हेवं,
सङ्खारानं कथमिह लभे निच्चतं निब्बिकारं
अक्खातं मे ननु पियजनब्बिप्पयोगो सियाति । ()

६०. मेत्तापुब्बेन हि चिरतरं कायकम्मेन वाचा-
कम्मेना'यं गुणमणिमनोकम्मुना भिक्खवे मं ।
सक्कच्चं सन्निचितकुसलोपच्चुपट्टासि तस्मा
आतापी सो त्वमसि निपपको हेसि खीणासवोति । ()

६१. छायामञ्जे चिर मनुचरं सेय्यथा नन्दभिक्षू-
पट्टाको मे भवति सुतवा नागतातितकानं,
सम्बुद्धानं भगवत मुपट्टायका चे तदग्गा
इच्चा हे तप्परमसमणायेव हेस्सन्त्य हेसुं । ()
६२. संवणोसि निरवधिगुणो उक्खिपन्तो व मेरुं
सङ्खोभेन्तो विय जलनिधिं पत्थरन्तो व भूमिं,
वित्थारेन्तो विय रविपथं सङ्खमज्झे ठितस्स
आनन्दस्सुत्तरितरगुणं अब्भुतच्छेरभूतं । ()
६३. हित्वा साखानगर मनलंजङ्गलं इस्सरानं
वासट्ठानं तदितरपुरं सब्बसम्पत्तिसारं,
पत्वा राजग्गहपभुतिकं नाथ निब्बायतूति
एवं वुत्ते मुनि रवच माहेवमानन्दवोच । ()
६४. पुब्बे दिब्बोपमसुख विधानन्दं हं चक्कवत्ति-
राजा हुत्वा चिर मनुभविं धम्मिको धम्मराजा,
मल्लानं खो तदहनि कुसावत्यं यं राजधानि
आसि लक्खिवसति रलकाराजधानी व फीता । ()
६५. गामक्खेत्ते जितरिपुरणो कोसिणारान मस्मिं
सालारञ्जे जिनकरिवरो मारकण्ठिवेन,
यामे अज्जाहनि रजनिया पच्छिमे हज्जते ति
वासेट्ठानं पहिणि यतिमारोचनत्थं तमत्थं । ()
६६. सन्थागारे महतिपरिसा किञ्चिकम्मं पटिच्च
रासिभूता यतिवरवचोचोदिता मुच्छितासि,
उय्यानं ते पविसिय तदा मल्लपुत्ता च मल्ला
व्यापज्जिंसू कसिरनिकरावारपारे निमुग्गा । ()
६७. यंनूनाहं नरपतिकुलं एकमेकं गहेत्वा
वन्दापेय्यं चरणकमलद्वन्द मङ्गीरसस्स,
इच्चानन्दो यति सपरिसो पुत्तदारेहिसद्धिं
इत्थन्नामो पणमति जिनं मल्लराजाति वत्त्वा । ()
६८. मल्लानज्वाहरिय पठमेयेव यामे रजन्या
वन्दापेसि सकलपरिसं तेनुपायेन बुद्धं,

सुत्वा विद्वा भगवत मनुष्ठानसेय्यप्पवत्ति
साळारज्जं अवसरि परिब्बाजको यो सुभदो । ()

६९. ओकासं मे ददथ समणं गोतमं पुच्छनाय
कङ्खुधम्मं पजहितु मिधानन्दपत्तो हमस्मि,
वुत्ते सत्था किलमति अलंहावुसो मा विहज्जि
वत्वा नन्दो भगवति दयाचोदितो वारयी तं । ()

७०. लद्धोकासो दसबलदयाजालबद्धो सुभदो
अज्जापेखो पविसिय तहिं तब्बिहेसानपेखो,
पज्जं पुच्छि तदुपनयने कोविदो भासिधम्मं
वित्थारेन्तो अरियविनये पुग्गले सुप्पतिट्ठे । ()

७१. पब्बज्जित्वा भगवति सयं भिक्खुभावाभिसित्तो
सङ्खारानं खयवय मथो भावयित्वा सुभदो,
विद्धंसेत्वा सकलकलुसं सत्थुपच्चक्खभुतो
उन्नादेत्वा परिसमरहं पच्छिमोसावकोसि । ()

७२. पज्जत्तो यो भवति विनयो देसितो योच धम्मो
सो वो सत्था परमसरणो त्याह मे अच्चयेन,
थेरे भिक्खू तदितरवसी गारवं वोहरन्तु
भन्ते वत्वा परिहरथ वो सादरासप्पतिस्सा । ()

७३. पच्चक्खो नो भवि दसबलो पुच्छितुं सम्मुखा तं
नासक्खिम्हा मयमिदमिती माहुवत्थानुतापा,
मुत्ते तुण्हीभवि वसिगणोकिज्जि बुद्धेचधम्मे
सङ्गे मग्गे विमति यदिवो भिक्खवे पुच्छथाति । ()

७४. यस्मा खन्धे पजहति जिनो भिक्खवे भन्ददानि
आमन्तेमी नियतभदुरा सब्बसङ्खारधम्मा,
सम्मादेथा त्यमितमतिमा अप्पमादेन तुम्हे
पब्ब्याकासि भगवत मयं पच्छिमाहोतिवाचा । ()

७५. रूपारूपावचरकिरियज्झानसज्झानिरोध-
सङ्घाता या नवविधसमापत्तियो ता नुलोमं,
निस्सीमम्होनिधिनिभगुणो मारसङ्गामसूरो
बुद्धो नारायनबलधरो सो समापज्जि ताव । ()

७६. तं तं ज्ञानं मुनि पटिसमापज्जमानो निरोधा
सम्मा पच्चुट्ठहिय पठमज्झानवोसान माप,
तं तं ज्ञानं पुनरनुसमापज्जमानो चतुत्थ-
रूपज्झानु'ट्ठहिय विगतासेससङ्खारधम्मो । ()

७७. स्नेहपरिक्खयजातो
पज्जोतो विय तिलोकमणिपज्जोतो,
बुद्धो निरुपधिसेस-
परिनिब्बुतिया सयम्भु परिनिब्बायि । ()

७८. सम्पति देवमनुस्स-
पजाय सद्धिं परोदमानाय भुसं,
सोकेनि'व सङ्कम्पि
सहस्सरावेन'यं महापथवी । ()

७९. विष्फुरितविज्जुराजि-
दण्डाहतमेघदुन्दुभीफलिता'सुं,
कदलिवनं विय नागो
निप्पीळेसि असेसलोकं सोको । ()

८०. जातिकखेत्तं खेत्तं
विय सम्बाधं छणेहि तेसंतेसं,
विजनोकासा' कासा
लोके मङ्गलनिमित्तजातं जातं । () (यमकबन्धनं)

इतिमेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददाननिदाने जिनवंसदीपे सन्तिके निदाने तथागत
परिनिब्बानप्पवत्ति परिदीपो एकूनतिसतिमो सग्गो ।

परिनिब्बुते भगवति सहपरिनिब्बाना ब्रह्मासहम्पति इमं गाथं अभासि ।

सब्बेवनिक्खिपिस्सन्ति भूता लोके समुस्सयं
यथा एतादिसो सत्था लोके अप्पविपुग्गलो,
तथागतो बलप्पत्तो सम्बुद्धो परिनिब्बुतोति ।

परिनिब्बुते भगवति सहपरिनिब्बानासक्को देवानमिन्दो इमं गाथं अभासि ।

अनिच्चा वतसङ्कारा उप्पाद वयधम्मिनो,

उष्पज्जित्वा निरुज्झन्ति तेसंवूपसमो सुखोति ।

परिनिब्बुते भगवति सहपरिनिब्बाना आयस्मा अनुरुद्धो इमा गाथायो अभासि ।

नाहुअस्सासपस्सासो ठित चित्तस्स तादितो
अनेजासन्ति मारब्भ सोकालमकरी मुनि,
असल्लीनेन चित्तेन वेदनं अज्झवासयि
पज्जोतस्सेव निब्बानं विमोक्खो चेतसो अहूहि ।

परिनिब्बुते भगवति सहपरिनिब्बाना आयस्मा आनन्दो इमं गाथं अभासि ।

तदासियं हिंसनकं तदासिलोमहंसनं,
सब्बाकारवरूपेते सम्बुद्धे परिनिब्बुतेति ।

१. लोकत्तयेकनयनोमुनिखिप्पमेव
पग्गय्हमुद्धनिभुजे परिनिब्बुतोति,
कन्दिसु ताव विलपिसु विवट्टयिसु
आवट्टयिसु पपतिसु मवीतरागी । ()

२. अस्सासयं वसिगणं समलं ससोकं
रत्यावसेस मथ धम्मकथाय थेरो,
तं वीतिनामयि निरुद्धतमो नुरुद्धो
आनन्दथेरसुहदो हदयङ्गमाय । ()

३. मल्लान मग्नगरं कुसिणार मिद्धं
आरोचनाय परिनिब्बुतभाव मस्स,
आनन्दथेर मनिरुद्धयसो सरीरो
पाहेसि अत्तदुतियं अनुरुद्धथेरो । ()

४. मल्ला तदत्थपसुता समयेन तेन
यत्राभिसन्निपतिता पतिमत्तयन्ति,
थेरोपनत्तदुतियो तमुपेच्च सन्था-
गारं तमत्थ मभिवेदयि सोकदीनो । ()

५. थेरस्स तस्स सुनियमक्कम समल्लपुत्ता
मल्ला समल्लसुणिसा भुविक मल्लछाया,
कन्दिसु ताव पपतिसु परिद्विसु

धम्मिल्लवेल्लितभुजा'हतसोकसल्ला । ()

६. नानाविधानि तुरियानि सुगन्धमालं
आदाय पञ्चसतदुस्सयुगानि मल्ला,
येना'सि तस्ससुगतस्सु'तुजं सरीरं
तं साळदाय मुपवत्तन मोसरिंसु । ()
७. ते गन्धधूपकुसुमेहि च नच्चगीत-
वज्जेहि छत्तमणिविजनिचामरेहि,
चेलब्बितान नवमण्डलमाळकादिं
कत्त्वान छाहमकरिंसु सरीरपूजं । ()
८. पमोक्खमल्लपुरिसा'ट्ठनहातसीसा
गन्धोदकेन सुनिवत्थसुपारुत्ता,
मुत्तामणीहि खचिताय तथागतस्स
गत्तं सुवण्णसिविकाय निरोपितं तं । ()
९. चालेतु मप्पमपि सत्तमवासरम्हि
पुच्छिंसु थेर मनुरुद्ध मसय्ह किन्ति,
सो दिब्बचक्खुमतिया'मितदेवतानं
पब्बाकरि परिवितक्क मवेच्च थेरो । ()
१०. निस्सेसमानुसिकदिब्बमहामहेहि
तंविग्गहं भगवतो'भिमहीयमानं,
उक्खिप्प तासमनुवत्तकमकल्लभूपा
गन्त्वान उत्तरदिसाय पुरस्सु'दीचिं । ()
११. मज्झेनमज्झ कमहिनीभरु मुत्तरेन
द्वारेन तस्सनगरस्स पवेसयित्वा,
सुत्त्वान बन्धुलपजापतिमल्लिका तं
द्वारे ठिता'थनवकोविधानब्बयाय । ()
१२. धोताय गन्धसलिलेन महालताब्ब-
भुसाय सत्तरतनेहि समुज्जलाय,
अङ्गीरसस्स सतपुञ्जवीलासचित्तं
छादेसि गत्त मतुलं कळितावकासा । ()

१३. मल्लान मग्नगरस्स पुरत्थिमायं
संविज्जते मकुटबन्धनचेतियं यं,
देहं तिलोकसरणस्स पुरत्थिमेन
द्वारेन निक्खमिय तत्र समप्पयिंसु । ()
१४. सा यावसन्धिसमला नगरी तदानि
मद्दारवेहि पिहिता'भवि छन्नुमत्तं,
पुच्छिंसु सत्थु पटिपज्जन मत्तभावे
आनन्दथेर मथ भुमिभुजा कथन्ति । ()
१५. देहे यथेव पटिपज्जति चक्कवत्ति-
रज्जो तथेव पटिपज्जथ बुद्धदेहे,
इच्चाह सो भगवतो'तुजरूपकायं
ते वेठयुं अहतकासिकसाटकेहि । ()
१६. कप्पासपट्टविहतेहिपि वेठयिंसु
कत्वान पञ्चसतदुस्सयुगेहि एवं,
पक्खिप्प तेलपरिपुण्णसुवण्णदोण्या
अज्जा'यसाय पटिकुज्जिय दोणिया ते । ()
१७. गत्तं जिनस्स चित्तकं कतचित्तकम्मं
मालालताविलसितं सतहत्थमुच्चं,
वीसाधिकं अगरुचन्दनदारुक पुण्णं
आरोपयिंसु सिरिया जितवेजयन्तं । ()
१८. पावाय मल्लनगरं कुसिणारनामं
गन्ता महापभुतिकस्सपथेरनागो,
भिकखूहि पञ्चसतिकेहि पथोक्कमित्त्वा
रुक्खस्स मूल मुपगम्म खणं निसीदि । ()
१९. अद्धानमग्ग मथखो पटिपज्जि तम्हा
मन्दारवं कुसुम मज्जतरो गहेत्वा,
आजीवको त महिपस्सिय कस्सपाख्यो
जानासि गोतम मनन्तजिनन्त्यपुच्छि । ()
२०. आमावुसो भगवतो परिनिब्बुतस्स
होन्त्य'ज्ज सन्तदिवसाति ततोमयेदं,

मन्दारवं कुसुम माहरितन्ति वृत्ते
कन्दिसु केचि विलपिंसु अवीतरागा । ()

२१. तायं'च्छि भिक्खुपरिसाय सुभद्वबुद्ध-
पब्बज्जितो सपदि सत्थरि बद्धवेरो,
यो दुब्बचो यति महासमणेन तेन
मुत्ता मयं'हि यदुपहुतकायवाचा । ()

२२. इच्छाम यंज मय मिदानिकरोम तंयं
नेच्छाम'दानि नकरोम मयं ततोमा,
सोवित्थ माचविलपित्थ' लमावुसोति
वत्त्वा पहार मददी जिनधम्मचक्के । ()

२३. मल्ला नरिन्दमकुटङ्किकितपादपीठा'-
लिम्पेतु मस्स चतुरो चित मप्पसय्ह,
पुच्छिंसु थेर मनुरुद्ध मि'तबुवि सो
पत्ते'ध पज्जलति कस्सपथेरसीहे । ()

२४. धम्मागदेन हतसोकहदेहि येन
भिक्खूहि सत्थुचितको वसिकस्सपव्हो,
तेनो'पसङ्गमि सुभद्वकथं ससीसे
सुक्खासनी'वु'रसि सत्ति'व मज्जमानो । ()

२५. कत्त्वा पदक्खिण मधिद्वहि सो चतुत्थ-
ज्झानुद्वितो भगवतो चितकं तिवारं,
बद्धज्जली सिरसि थेरवरस्स भेत्वा
तं सुपक्पतिद्वितपदानि पतिद्वहिंसु । ()

२६. थेरासहस्स करतामरसेहि सत्थु
पादंसुमालि विहिताहिनिपच्चकारो,
ओमुज्जि गन्धवितकापरसागरम्हि
लोकोच तप्पभव सोकघनन्धकारे । ()

२७. थेरेनचाहिनमिते चितको समन्ता
सम्मज्जलित्थ सयमेवु'तुजत्तभावे,
दट्ठे जिनस्स मसिवा नपिछारिकासि
सारीरिकट्ठीविसरो'भयथावसिद्धो । ()

२८. सत्तेव नाभिवकिरिंसु ललाटगीवा
धात्वक्खकट्टि मुनिनो चतुदन्तधातू,
सिद्धत्थखण्डकततण्डुलमुग्गमत्ता
सेसा पभायपि तिधा पकिरिंसु धातु । ()
२९. निब्बापयिंसु चितकानल मन्तलिक्खा
निक्खम्म चामरमनोहर नीरधारा,
साळहुमेहि सलिलानि तथा समन्ता
मल्ला सुगन्धपरिवासितवारिनापि । ()
३०. ओलम्बमानमणिदामसुवण्णदामं
चित्तब्बितानमथबन्धियमल्लभूपा
कत्वा सुगन्धपरिभण्ड मुळारसन्था-
गारे सुसन्थरिय कोजवकम्बलानि । ()
३१. तट्टानतो कमकुटबन्धननामसाळं
यावज्जसं रजतकञ्चनतोरणेहि,
लाजादिना कदलिपुण्णघटेहि दीप-
धूपद्धजेहि परितो पतिमण्डयित्वा । ()
३२. तं सत्थुधातुपरिपुण्ण सुवण्णदोणिं
मल्लान मग्गपुर माहरियुंस्सवेहि,
सेतातपत्तलसिते सरभासनम्हि
मुत्तामणीहि खचिते तहि मप्पयित्वा । ()
३३. कुम्भेन कुम्भ मुपहच्च गळं गळेन
चक्केन चक्क मुपहच्च भुजं भुजेन,
रक्खं विधाय चतुरङ्गिनिया समन्ता
सेनाय हेमकवचेहि गवच्छिकं व । ()
३४. कत्वेवमेव धनुरावरणञ्च सत्ति-
हत्थेहि पञ्जर मनन्तजिनस्सधातू,
सम्मानयिंसु सुमहिंसु सुसाधुकीळं
कीळिंसु सत्तदिवसं सहनागरेहि । ()
३५. सुत्वान भुपति तमत्थ मजातसत्तु
सत्थाहि खत्तियकुलप्पभवो अहम्पि,

सारीरभाग मरहाम मयम्पि तस्मा
पाहेसि दूत मथ मल्लनराधिपानं । ()

३६. वेसालिका पचुरलिच्छविभुभुजा च
सक्याधिपा कपिलवत्थुपुराधिवासी,
भूपा'ल्लकप्पविजिते बुलयाच राम-
गामम्हि कोलियमहीपतयो तथेव । ()

३७. यो वेठदीपनगरे धरणीसुरो सो
पावेय्यका च महिपा पहिणिसु तेसं ।
पच्चेकदूतपुरिसे चतुरङ्गिनीहि
सेनाहि तेपि निवुता'भिमुखीभविंसु । ()

३८. आगम्म येन भगवा सयमेव गाम-
कखेत्तो'पवत्तनवने परिनिब्बुतो नो,
दस्साम नो'ति जिनधातुलवम्पि मल्ला
पाहेसु मुन्नतिमना पटिसासनानि । ()

३९. सा राजधानि निजराजपुरकखताहि
सङ्गामसूरचतुरङ्गिनिवाहिनीहि,
युद्धाय बद्धकलहाहि खणंजगाम
वेलातिवत्तपलयम्बुधिनिब्बिसेसं । ()

४०. यो दोणभुसुरसुधी भवि जम्बुदीपे
राजूहि पूजितपदो सुनिसम्मकारी,
सो दोणगज्जनमका कपरिसं विनेन्तो
द्वेभाणवारमित माहवकेळिसज्जं । ()

४१. सुत्वा'नुसासन मथाचरियस्स तस्स
सब्बे समगगनिरता वसुधाधिनाथा,
अत्थाय नो विभजथा'ति समेन तुम्हे
धातून मट्टपटिविसक मबुविंसु । ()

४२. खीणासवो हि सरभू चितकेन गीवा-
धातुं समाहरिय लोकहिताय यत्थ,
लङ्काय भाति महियङ्गणथूपराजा
तस्मिं समप्पयि सुभे मणिथूपगब्भे । ()

४३. खेमव्हयो चितकतो वसि वामदाठा-
धातुं समग्गहियं दासि कलिङ्गरज्जो,
दोणोद्विजो भरिय धातुविभागसज्जो
वेठन्तरे निदहि दक्खिणदन्तधातुं । ()

४४. दाठं जटारजतचेतियगं द्विजस्स
तं दक्खिणक्खक मपाहरि देवराजा,
दोणो सुवण्णमयदोणिमवापुरित्वा
तेसं विभज्ज समभागमदासिधातुं । ()

४५. ते भुभुजा सकसकेविसये विधाय
सम्पूजयिंसु जिनधातुनिधानथूपे
अङ्गार माहरिय मोरियखत्तियां थ
दोणोपि हेममयकुम्भ मकंसु थुपे । ()

४६. दिस्वान तस्सपमहावसि तत्थतत्थ
धात्वन्तराय मथ गण्हिय रामगामे,
अज्जत्र दोण मितधातु मजातसत्तु-
रज्जो थिरं निदहितुं पददासि धातुं । ()

४७. अट्ठंठ वड्ढितकरण्डकथूपगब्भे
पक्खिप्पभुमिपति धातुमहानिधानं,
सो थेरनागसरणो पविधासि वाळ-
सङ्घाटयन्त मिह योजयि देवराजा । ()

४८. राजा असोकविदितो सिरिजम्बुदीपे
तम्हा समाहरिय सत्थु सरीरधातु,
कारापयी चतुरसितिसहस्सथूपे
धीमा महिन्दवसि दीपमिमं तदाप । ()

४९. देवानमादिपियतिस्सनराधिपेन
थूपे विधाय जिनधातचिहपत्तमत्ता,
वित्थारिता पणिहिता जयबोधिसाखा-
वामेतरक्खकसिलामयपत्तधातुं । ()

५०. नत्ता पनंस्स अभयो जलितुग्गतेजो
यो दुट्ठगामिनि रणम्बुधिपारगामी,

राजा'नुराधनगरे नगराधिराजे
कत्वान लङ्कमकलङ्कमकासिरज्जं । ()

५१. लङ्कङ्गनाय कुचमण्डलनिब्विसेसं
सोवण्णमालि मतुलं रतनुज्जलन्तं,
सो थुपराज मकरि थिर मप्पयित्वा
धातुप्पबन्ध मभिनिम्मितबुद्धरूपं । ()

५२. सारीरिकेहि'तरथुपवरेहि लङ्का-
भुमित्थि मोळिमणि कञ्चनमालिनाम
सग्गापवग्गसुखदो वर थूपराजा
सो याव धातुपरिनिब्वुतिया विभातु । ()

५३. इद्धानुभाव मधिकिच्च जिनस्स धातु-
कायो'पहाररहितो गरुकारठानं,
पत्त्वा तहिंतहि मथन्तरधानकाले
यो सङ्कमिस्सति'ह कञ्चनमालिथुपं । ()

५४. सो नागदीपमुपगम्म ततोविधातु-
लोका च नागभवना तिदसालयम्हा,
निक्खम्म निम्मि त निरूपमबुद्धरूपो
रासि भविस्सति सुमण्डित बोधिमण्डे । ()

५५. बुद्धानुभावपभवा'भिनवग्गिजाला-
मालाहि पज्जलितधातुमयत्तभावे,
तावानु'मत्तमपि दिस्सति नावसेसं
कत्वान धातुपरिनिब्वुति हेस्सतेव । ()

५६. बुद्धापदान मरहादिगुणवदातं
भत्त्या पुनप्पुन मिमं सरतं सतं भो,
चित्तं किलेसपरियुद्धित मुज्जुभूतं
अद्धा सुधन्तकनकं विसुद्धिमेति । ()

५७. चित्तोजुतायपि वितक्कविचारधम्मा
वत्तन्ति सत्थुगुणसञ्चयगोचरा'थ,
संजायते पवुरपीति च कायचित्त-
पस्सद्धि निहरथताय सुखं समाधि । ()

५८. गम्भीरताय तदधीनगुणवस्स
निद्धुतनीवरणतो पविवेकभूतं,
छायेथ ज्ञानमुपचार मथाधिगच्छे
तप्पादकं अरियम्मा फखलञ्च योगी । ()
५९. तस्सातिचारुचरितस्सरणानुयुत्तो
होतेवव सत्थरि सगारवसपक्पतिस्सो,
सद्धिन्द्रियादि परिणामगतोधिगच्छे
पीतिप्पमोदबहुलो कुसलोभिसन्दं । ()
६०. सत्थुस्स चेतियघरंव तदत्तभावो
पूजारहो च भयभेरवदुक्खसहो,
लज्जि च भीरु लभते सहवाससज्जं
सग्गापवग्गविभवस्स भवेय्य भागी । ()
६१. लङ्काय लक्खपतिगामवरम्हि खेत्ता-
रामाधिपेन गुणभुसणभुसितेन,
विख्यातनिम्मलयसोविसरेन वल्लि-
गामुब्भवेन परिसावचरक्खमेन । ()
६२. थेरेनुपायचतुरेन भदत्तसङ्गा-
नन्दाभिधेन गरुना गरुभावगेन,
सिस्सोरसोपनयनेन निजंव नेत्तं
रक्खं विधाय मभिवुद्धिय मप्पितो यो । ()
६३. यो जीवितम्पि निरपेक्खिय तम्बपण्णी-
दीपं तिवार मवतिण्ण मिमं वसीहि,
मुत्तामणीहि खचितेन नमहग्घसिद्धगी-
चङ्गोटकेन महितुं जिनदन्तधातुं । ()
६४. सिक्खागरुं वजिरनाम विहारसामिं
राजाधिराजगुरुलज्छधरं यतिन्दं,
कत्वानुपज्झमुपसम्पादमाप धम्म-
मज्जेतु मोतरिय रम्ममरम्मरट्ठं । ()
६५. संवट्ठितं पितुपदाधिगतेन मेण्डुन
रज्जा पसीदिय कुसग्गधिया सकाय,

सिस्सं असेसपरियत्तिधरस्स जेय्य-
धम्माभिवंसविदितस्स'पि सङ्खरज्जो । ()

६६. संजयुत्तभाणककुमारभिवंसनामं
राजाधिराजगरुलञ्छधरं सुधीरं,
थेरासभं सुपटिपत्तिगरुं गरुं यो
निस्साय धम्मविनये पटुतं जगाम । ()

६७. लक्खीसरे मोरटुनामपुरे सुरम्मे
जातेन इस्सरजनायननम्हि जात्या,
वस्सट्ठित्सपरिमाणवयोगुणेन
पासाणदूरपुरगोचरगामिकेन । ()

६८. तेना'भयादिकरुणारतनाभिधाना-
रामाधिपेन गण्वाचकाभावगेन,
संसुद्धबुद्धगुणादीपनतप्परेन
संसारसागरसमुत्तरणासयेन । ()

६९. पीतिप्पमोदजननं समणेन मेधा-
नन्दाभिधेन कविना कविकुञ्जरानं,
आदिच्चबन्धुजिनराजगुणप्पबन्ध-
सुद्धापदानपरिदीपकथासरीरं । ()

७०. सद्धानुसासनि'तिहासनिघण्टुछन्दो-
लङ्कारसार मभिधम्मकथागभीरं,
सग्गापवग्गसुखदं समतिससग्गं
व्याख्यासमेत मनुरूप पदप्पयोगं । ()

७१. द्विसहस्सबन्धसमाकुलं जिनवंसदीप्पनाकुलं
रचितं समाप समापनं परमंपबन्धसिरोमणिं,
सुभमाघमासिकवासरे निरुपह्वेन तथागते
परिनिब्बुते द्विसहस्ससट्ठिचतुस्सतोदयहायते । ()

इति मेधानन्दाभिधानेन यतिना विरचिते सकलकविजन हृदयानन्ददान निदाने जिनवंसदीपे सन्तिकेनिदाने भगवतो
धातुपरिनिब्बानप्पवत्तिपरिदीपो तिसतिमोसग्गो ।

सातिरेको सन्तिकेनिदानभागो ततियो ।